

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid nyinvigningen av Nationalmuseum

Publicerad 15 oktober 2018

Stockholm, 13 oktober 2018. Det talade ordet gäller.

Eders majestäter, Eders kungliga högheter, alla barn, kära vänner,

Fem år utan ett riktigt hem är en lång tid för ett museum, med konsten spridd över stad och land. Men nu är vi hemma. Vi äger Nationalmuseum tillsammans, det är vi som har kommit hem.

Renoveringen och tillbyggnaden av Nationalmuseum är en på alla vis omfattande investering i vårt gemensamma kulturarv. Vi har ett rikt kulturarv som utgör en enorm källa till kunskap, bildning och upplevelser. Vi har ett kulturarv som kan ge oss perspektiv på det förflutna, som i sin tur kan ge oss en grund att stå på för att förstå och ta oss ann vår samtid. Och kanske till och med säga oss något om en oviss framtid.

Vad vårt kulturarv kan ge är inte minst viktigt eftersom det är en grundläggande mänsklig drivkraft att utgå från det förflutna när vi ska förstå oss själva och det samhälle vi är en del av. Kulturarvet har formats under lång tid och det är avtryck från vår historia som avspeglas i byggnader, konstverk, föremål och sedvänjor. Det avspeglas ibland i vår syn på världen, i våra idéer och ideal, i vårt språk och levnadsmönster. Kulturarvet finns inte minst i konsten vi njuter av.

Nationalmuseums samling med 700 000 verk från Sverige och andra länder innehåller så många skatter att det är svårt att välja en favorit. Men bland alla hundratusentals berättelser om oss människor som finns i och mellan föremålen vill jag ändå lyfta Rembrandts självporträtt.

I vår tid, när teknikens under dagligen ger miljontals människor möjlighet att ur de mest omöjliga vinklar avbilda sig själv, och snabbt läggas ut till allmän

beskådning, fyller Rembrandts självporträtt från år 1630 mig med förundran.

Rembrandts pose, den lätt vridna nacken, en svag kisning med smått bekymrat, ihopdragna ögonbryn, den bestämda munnen. Sannolikt en avbildning där konstnären själv tyckte att han framstod i den rätta dagen. Porträttet får mig att le. Igenkännande, för den binder med all tydlighet ihop oss idag, med en med en människa från då. Väldigt mycket har förändrats på fyra hundra år. En hel del är precis detsamma. Vilket både kan trösta, förfära, underhålla och skaka om. Vilket är just precis vad kulturarv gör. Och vilket är en av de stora uppgifter som Nationalmuseum har att förvalta.

Nationalmuseum befäster nu sin position som ett museum i världsklass och manifesterar att Sverige är ett land där konst och kultur får och ges plats. Som kultur- och demokratiminister är jag stolt över det Nationalmuseum som vi nu återinviger. Det är ett resultat av mångas gemensamma ansträngningar över flera år.

Jag önskar oss alla en festlig dag och Nationalmuseum ett varmt lycka till för hundratals år framöver. Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid Utbildningsradion 40 år

Publicerad 16 augusti 2018

**Tal av Alice Bah Kuhnke. Stockholm, 15 augusti 2018.
Det talade ordet gäller.**

Ambitionen om att lära nytt, skaffa sig ny kunskap, att utveckla tänkandet - det går aldrig ur tiden, det blir aldrig omodernt! Den allsidiga kunskapen och förmågan att sätta den i sammanhang utgör grunden i det vi kallar för bildning.

Bildningsbegreppet kan, som ni vet, förstås som vår förmåga att tillgodogöra oss kunskap och sätta den i sammanhang, förmågan att utifrån kunskap och erfarenhet kunna förstå och analysera skeenden och rörelser.

Den är avgörande för vår möjlighet att orientera oss i samhället och förhålla oss till omvärlden och historien. Den ger självständighet och bidrar till individuell och intellektuell frigörelse.

I vårt land går bildningsambitioner långt tillbaka i tiden. Genom en likvärdig skolgång för alla har fler fått möjlighet att skaffa sig ett arbete som går bortom de möjligheter som stod till buds i äldre tiders privilegesamhälle. Fallenhet och ambition, inte börd, blev på ett annat sätt avgörande för karriärmöjligheterna.

Men våra bildningsambitioner sträcker sig så mycket längre än att förse arbetsmarknaden med arbetskraft. Vi har också ett bildnings- och kulturväsende som står öppet för alla. Det är våra bibliotek, bildningsförbund, kulturinstitutioner, kulturskolor, medier, arkiv, folkhögskolor och mycket annat. För ett land som gör anspråk på att vara en väl utvecklad demokrati behöver ambitionerna för den allmänna bildningen ställas högt.

Utbildningsradion är i navet av detta! Genom att UR befinner sig i detta dynamiska gränsland mellan skola, medier, folkbildning och kultur opererar

ni precis i det fält där vi finner bildningens jordmån. Därför är jag väldigt hedrad att få tala på detta jubileum!

Frågor om medie- och informationskunnighet, digital kompetens och källkritik diskuteras som aldrig förr. Med all rätt: vi översköljs av allehanda budskap, och i den miljön blir förmågan att kunna skilja sant från falskt av stor betydelse.

UR har i detta arbete en avgörande roll. Basal digital kompetens är viktig för att var och en ska kunna förstå världen och göra sig gällande i ett komplext samhälle och i demokratin i allmänhet.

Men ibland kan vi av debatten vilseledas att tro att vi står inför ett val, att samhället måste bestämma sig för om vi ska satsa på källkritik eller faktakunskaper. Inget kunde vara mer fel: kunskap och bildning är vårt mål, källkritiken ett medel, om än ett viktigt sådant! Begreppen hör ihop. De är varandras förutsättningar: utvecklad kunskap förutsätter förmågan till kritiskt tänkande, men ett sunt kritiskt förhållningssätt kan bara uppnås med solida faktakunskaper som grund.

Låt oss inte mer fastna i falska dikotomier – låt oss istället bygga ett samhälle som investerar i kunskap, bildning och kultur! Därför är vårt skolväsende, våra kultur-, minnes- och bildningsinstitutioner bland det viktigaste vi har.

Skolan ger oss kunskap, våra kulturinstitutioner förvaltar och förmedlar kulturarv, uppmuntrar skapande, ger oss konstnärliga upplevelser, medierna belyser vårt samhälle utifrån olika perspektiv på grundval av ett system för medieetik. Kultur, samtidskonst och kulturarv, kunskap och bildning – detta som i bred bemärkelse tillhör kulturen, och som tillsammans ingår i bildningen.

UR är i detta perspektiv en helt central aktör! Under 40 år har ni bidragit till att stärka bildningen i vårt land.

Ibland har ni utsatts för kritik, men en öppenhet för konstruktiva diskussioner leder till självvrannsakan och utveckling.

Ert uppdrag är i dag mer relevant och mer angeläget än någonsin tidigare. UR har som medieföretag djupa kunskaper om pedagogik och kultur och unika förutsättningar att bidra till att dagens och framtidens medborgare kan rustas med de förmågor och de kunskaper som behövs i ett digitalt samhälle. Och därigenom stärka bildningen i det moderna samhället!

Grattis på 40-årsdagen!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid utdelningen av ALMA-priset 2018 (på engelska)

Publicerad 29 maj 2018

Tal av Alice Bah Kuhnke. Stockholm, 28 maj 2018. Det talade ordet gäller.

Your Royal Highness, Excellencies, Ladies and Gentlemen, Jaqueline Woodson,

Daring to stand firm when everything around us is changing is difficult. Being true to our convictions – to who we are – when everyone around us seems to expect something different, requires all our courage. This is something that many of us are struggling with right now. Myself included. To find the strength and to dare, we need good role models. Someone who leads the way and shows that it is possible.

Astrid Lindgren is one of my role models. I sometimes ask myself what she would say, if she could see what Sweden and the world is like today. A world where so many of the values she held high are threatened: the wonder of nature, the beauty of the seasons, the equal worth of all people, and the right to live in peace and freedom.

I ask myself this, even though I know the answer. Because over the last few years, through her diaries and letters that have been published, we have been able to learn more about the profound reflections, the razor-sharp skill of the writer, and the human maturity that lie behind one of the world's most prominent bodies of work of all time. She is, and will remain, a role model – when we doubt and when we despair.

Jaqueline Woodson,

It is a very special pleasure for me to be with you today. This is actually the

second time in just a few weeks. The first was in New York, where we met and were able to sit and talk. The little foretaste I've had of your work already means a great deal to me.

Just like Astrid Lindgren, you stand firm. You don't abandon your readers – you stay by their side. Not by answering their questions, but by showing them – through your stories – how different life can be. And that it's ok. Your message is: “You exist. Your thoughts and feelings are real – and that's ok.”

If we can impart this feeling to our children and to young people, I am sure that more will dare to look beyond self-criticism, stifle their fear of being left out, and have confidence in their convictions. Then we will dare to defend what is essential in our lives: freedom and the right to be who we are.

Today is your day, Jaqueline. You have been awarded the most distinguished prize a writer of children's and young adult literature can receive. On behalf of the Swedish Government, I offer you our warmest congratulations and look forward to following your work in the future.

Thank you.

Regeringskansliet

Alice Bah Kuhnkes
inledningsanförande vid FNs
seminarium om Dag
Hammarskjöld vid de nordiska
ambassader i Berlin den 16 maj
2018

Tal

Tal av Alice Bah Kuhnke vid den officiella invigningen av jubileumsveckan Staare och firandet av Samernas nationaldag

Publicerad 07 februari 2018

Staare/Östersund, 6 februari 2018. Det talade ordet gäller.

Buorre beaivi! Buorre biejjvve! Buorre biejjie!

Sametingspresidenter,

Ledamöter i Sameting,

Kära vänner,

Idag firar vi att det första samiska landsmötet hölls här i Staare 1918. Idag är också urfolket samernas nationaldag.

1918 var ett speciellt år, ett dramatiskt år. Per T Olsson skriver i sin bok 1918 att det var året då allt kunde gått galet. Ute i Europa rasade första världskriget, Sverige var avspärrat med livsmedelsbrist och ransoneringar. I Finland var det inbördeskrig och i Ryssland hade bolsjevikerna och Lenin gripit makten. Här hemma närmade sig striden om allmän och lika rösträtt. Det demokratiska Sverige började växa fram. En ny tid randades.

Mitt i allt detta kliver en frihetskämpe och feminist fram, Elsa Laula.

Elsa Laula har sagt:

"Den nation som inte försöker att följa med i utvecklingen går under. Och

det är nu en gång för alla på det sättet att små nationer som vår, ofta får stå tillbaka för andra stora nationer. Själva har vi största delen av skulden att vår nation inte har kommit längre än den har. Vi har inte stått tillsammans. Vi har aldrig försökt att handla som ett folk. Idag försöker vi för första gången att binda samman de norska och svenska samerna."

Jag tänker ofta på Elsa Laula och alla andra som gått före, och försvunnit, de hundra år som har gått. Jag undrar vad de hade tänkt, om de varit här idag.

Jag tror att Elsa Laula hade varit besviken, om hon såg hur det såg ut idag. Om hon såg hur mycket sorg och lidande som aldrig blivit berättat. Om hon såg hur många frågor som fortfarande är olösta. Hur många drömmar om ett bättre liv som krossats, som fortsätter att krossas.

När jag tänker på Elsa Laula skäms jag över vad som skett, och för allt som inte blivit verklighet.

Samerna i Norden splittrades när de nordiska staterna växte och drog upp sina nationsgränser på 1700-talet. Fortfarande gäller olika villkor för samerna i de tre nordiska länderna. När Elsa Laula dog 1931 hade alla de föreningar hon startat och varit drivande i upphört. Men idag vet vi att hon spelat en stor roll för den samiska rättighetskampen, för demokratin och för framväxten av starka samiska organisationer och till med Sametinget.

"Den stora tragedin är inte de onda människornas ondska, utan de goda människornas tystnad." Så sa Martin Luther King Jr., som kämpade för de svartas rättigheter i USA för 50 år sedan.

Kampen för rättigheter har alltid, genom alla tider, drivits av starka rörelser, där människor engagerat sig för sig själva och andra. För att få plats att leva sitt liv på det sätt man vill. Det moderna Sverige byggdes av folkrörelser som hade en dröm om något annat. De organiserade sig, kompromissade, fokuserade på strategiska vinster och vann mark. Det goda är för ofta tystlåtet, medan det onda höjer sin röst och tar plats.

Vi har århundranden av förtryck, marginalisering, rasism, diskriminering och undanträngning av det samiska folket bakom oss. Olika aktörer har fattat beslut som sammantaget haft en förödande inverkan på samisk kultur och samisk identitet.

Utbyggnad av vattenkraft som gett billig el, gruvor och skog som gett råvaror, rekreation genom fjällturism, allt till priset av samiska näringar,

däribland rennäringen, som fått mindre yta att vara på. Den samlade effekten har skadat den samiska kulturen.

Vi måste vända skutan. Staten måste uppdatera sin samepolitik till idag, om den inte ska bli helt inaktuell. Vi behöver göra stora förändringar för stärkt samiskt självbestämmande, för mer makt för urfolket samerna i frågor som berör samer, för lättat tryck på samerna, för ansvaret för statens roll genom historien.

Det kommer inte att bli lätt. Att dela makt är aldrig enkelt. Men jag är övertygad om att vi kan ta oss dit, tillsammans.

Tjuven och schamanen heter en jojk från början av 1800-talet. Det är en dialog mellan en nåjd och den inkräktare som tagit hans marker. Det handlar om ett förtryckt folk som aldrig ger upp. I sången försöker nåjden driva bort inkräktaren:

Dra du, dra du långa vägar

Tillbaka dit du kom ifrån

Än har jag makten över dig

Nu tar jag, drar jag, manar jag

Kastar jag bort dig långa vägar

Giitu!

Regeringskansliet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid lansering av World Trends Report vid UNESCO i Paris

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigning av Stockholm Literature, Moderna Museet 2017

Publicerad 31 oktober 2017

Moderna Museet, Stockholm 27 oktober 2017.

Ladies and gentlemen, distinguished guests, dear all. I am greatly honored to be here with you today.

Books are not only physical items, bunch of papers connected in a spine. Books are knowledge, knowledge carries experiences and stories, well worth celebrating. As we do here today.

Books represent the complexity of life. Many times, the simple joy of reading a book is nothing more than a pleasure. Sometimes, when we least expect it, reading a certain book can be a life-changing experience.

Perhaps most of all, a book is one of the strongest symbols of the freedom of expression. The notion that anything can be written or said, no matter how much we dislike it.

We don't have to agree with the authors' political, moral or religious views - but we must at any time protect and safeguard everyone's right to express it. When those in power start to limit freedom of expression, we are all affected and in the end - all on the losing side.

I hope that all of you literature lovers will have many good experiences the following days practicing this freedom. Now I will continue in Swedish.

Som kultur- och demokratiminister i Sveriges regering har jag sedan den dag jag tillträdde, tagit på mig två huvuduppgifter. Den ena är att alltid försvara den fria konsten. Den andra är att skapa förutsättningar för att den ska nå

fler. Mer fri kultur till fler, helt enkelt.

Det är en paroll som riskerar att bli en plattityd om den inte fylls med konkret, politisk handling. Reformen som påverkar i verkligheten.

Den svenska statsbudgeten kommer nog aldrig att tilldelas några August- eller Nobelpriser. Men den kan faktiskt göra det möjligt för att någon av alla de barn som går till skolan varje dag kan använda ordets makt och kraft.

Det är därför jag och hela regeringen har bestämt oss för att kulturen ska kunna ta och ges plats.

När vi satsar 250 miljoner kr per år på biblioteken så är det för att fler ska kunna ta stegen in i litteraturens värld.

När vi återinför nu estetiska ämnen i gymnasieskolan så är det för att fler ska pröva på kultur, inte bara de som har ett kulturellt kapital hemifrån.

När vi höjer biblioteksersättningen och satsar 110 miljoner kr extra på den fria konsten är det för att visa att kulturskapande inte är en hobbyverksamhet utan professionella yrken som vi ska se till blir fler.

De senaste åren har vi styrt om fokus från några miljoner till att satsa 1,5 miljarder kr mer på kulturen än tidigare. Och det är bara början, tro mig.

Satsningarna på kulturen kan inte bara vara avgörande för alla de barn och unga som får en chans att skapa och uppleva konsten och litteraturen. I de tider vi lever i vill jag visa Europa och världen att det faktiskt går att välja en annan väg. Det går att stärka det fria ordet, kulturen och medierna och med det visa att en stark demokrati klarar av att skapa och hantera nödvändiga och obekväma debatter.

Medan många regeringar runt om i Europa och världen skär ner på kulturbudgeterna, har vi gjort precis det motsatta.

Jag hade aldrig varit den jag är eller där jag är om det inte var för böckerna och biblioteken. När jag kände att alla tyckte att jag var ful och fel och inte var som alla andra så visste jag att det skulle gå bra för mig ändå, för det hade jag läst, inte bara en, utan hundratals gånger genom böckerna.

Det är viktigt att ni tänker på det. Det är inte bara ni som växer av att skapa fantastisk litteratur. Ni får även andra att växa.

Tack.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid kyrkomötets öppnande 2017

Publicerad 04 oktober 2017

Uppsala domkyrka, 3 oktober 2017. Det talade ordet gäller.

Ers kungliga höghet, ers eminens, biskopar, kyrkomötesledamöter, gäster och deltagare.

Det är en stor ära för mig att få vara här. Som några av er kanske känner till, så har jag haft förmånen att få vara kyrkomötesledamot och jag vet vilka tuffa, intressanta men samtidigt roliga dagar ni har framför er. Med den erfarenheten kan jag säga att många av de frågor som ni kommer diskutera de närmaste dagarna, är samma som finns i min portfölj som Kultur- och demokratiminister.

Steget från att vara kyrkomötesombud till att vara Kultur- och demokratiminister i Sveriges regering, är med andra ord inte särskilt stort, och med det sagt vet ni nu också vad som kan komma att vänta just dig eller din bänkgranne.

Svenska kyrkan är en självklar och central del av vårt svenska kulturarv. Våra högtider, våra traditioner, våra älskade psalmer är en referensram för oss alla, oavsett om vi är troende eller ej. Samtidigt är Svenska kyrkan inte ett museum över svunna tider utan ett högst levande kulturarv. Den intensiva debatten kring den kyrkohandbok som ni så småningom ska fatta beslut om visar hur viktig traditionen och kyrkan är, för långt fler än ni som är samlade här idag.

Svenska kyrkan är dock väldigt mycket mer för mig än ett kulturarv och en levande kulturscen. Det arbete som Svenska kyrkan bedriver för de svaga och kanske allra mest utsatta, är för mig, i sanning, ovärderligt. Jag skräms, i

djupet av mitt hjärta, vid tanken på hur Sverige skulle se ut om inte värvet av alla diakoner, församlingsassistenter, präster, kyrkoherdar, och andra församlingsmedlemmar var en konkret verklighet för alla dom, som många av oss andra, inte mäktar med att finnas där för. Där det offentliga gång på gång misslyckas, kapitalt, just där, manifesterar och excellerar Svenska kyrkan.

Mitt och regeringens mål är att skapa ett Sverige som håller ihop. Ett samhälle där utanförskap ska minska och öppenhet öka. Just därför välkomnar vi särskilt det arbete Svenska Kyrkan bedriver tillsammans med andra trossamfund för att skapa en dialog och bygga kunskap över trosgränser.

Ett modigt arbete av en modig kyrka.

I tider av kappvändning och populism, medveten desinformation och Fakenews förstår varje intellektuell att vi, att Sverige, behöver mer samtal och dialog, inte mindre. Jag är därför särskilt glad för kardinal Arborelius medverkan här idag. Att just du är här, påminner oss om, att forna fiender, inte bara kan samleva utan i ärlighet, samverka.

Slutligen vill jag gratulera Svenska kyrkan för ett väl genomfört Kyrkoval. Som demokratiminister är jag imponerad och inspirerad över det kraftigt höjda valdeltagandet.

Jag önskar er alla ett konstruktivt och lustfyllt kyrkomöte.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av pris genom Hans Mannerbys minnesfond 2017 (på engelska)

Publicerad 28 september 2017

Göteborg, 28 september 2017. Det talade ordet gäller.

Ladies and gentleman, dear award winner, dear guests.

I am greatly honored to be here, participating in the ceremony for a person that has made great contributions to cultural heritage and the development of museums.

Ildikò Lehtinen, you are the 2017 winner of the Prize of Hans Manneby's Memorial Fund. This year, for the first time, the prize is given to a person from a nordic country, convenient as it is from Finland when we are celebrating hundred years of autonomy in Finland. In August we had big celebrations in central Stockholm to mark the occasion of the Finnish centenary. Kungsträdgården was full of Finnish flags, all sorts of cultural expressions and with a lot of people participating. This allowed us to taste a bit of the cultural richness there is in our neighbouring country and I'm happy that we here in Gothenburg will get a glimpse of more.

As Minister for Culture and Democracy the governmental policies for both cultural heritage and minority cultures are my responsibility and concern.

The idea of culture and democracy as closely intertwined characterize the cultural policy which the Swedish government wishes to realize.

I strongly believe that history told through our publicly founded institutions should be the history of many. This is, to be honest, not yet always the case.

For example the experiences and testimonies of everyday life of children, woman, various minority groups, immigrants and holders of low status professions, often have been viewed upon as not as much "history" as the history of men, technological innovation and war.

That ones history is accounted for is of fundamental importance if you are to be encouraged to participate and contribute in the democratic processes of society.

To feel unseen creates the misbelief that one doesn't matter.

Many voices from the past are needed if we are to see a broadened picture and understanding. And equal access to our shared cultural heritage should be seen as a democratic right. For this knowledge about and participation of minority culture and history is fundamental.

In times as ours - of rapid change, growing tensions and a sense of insecurity - the museum sector has an essential role to play in building a more cohesive and inclusive society and work as yours, Ildikó Lehtinen, is more important than ever.

During your long service in the museum sector you have acted for the preservation of threatened cultural heritage and for strengthening both cultural identity and multiculturalism amongst minority people. This is a most urgent task, alongside strengthening minority rights and possibilities to practise and share cultural expressions.

I know that Hans Manneby was a remarkable person within the museum world, who set out to investigate new visions for present and future museums; museums in close contact with contemporary society and its needs and wishes. And he did this by inspiring and being inspired by others.

It is now time for me to give you the Prize. And on the behalf of the Swedish government I want to thank you for your important contribution to museum development and engagement in minority culture. I know that your work will inspire a lot of people, in the museum sector and elsewhere.

Sydämelliset onnittelut palkinnosta! (Congratulations to the award!)

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Bokmässan 2017

Publicerad 28 september 2017

Göteborg, 28 september 2017. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Finland och Sverige delar en sexhundraårig gemensam historia. Genom ekonomi och politik är vi på många sätt sammanflätade. Inte minst har vi starka kulturella band och mer än 700 000 personer i Sverige har finskt påbrå. Vi delar också samma hav. Skildringar av ett hav som ryter hotfullt, stora vågor av mörkgrått vatten som slår upp mot släta klippor, går igen i båda våra länders litteraturskatter. Vi har i generationer väntat vid samma hav, på våra älskade, på förnödenheter. Människor har slagits ut av sorg och påfrestningar men rest sig igen.

I år firar Finland 100 år av självständighet. Hundra år av styrka och stolthet att beundra och avundas. I den rika finska litteraturen finns skildringar av människors kamp mot förtryck, överhet och förföljelse. Väinö Linna gav oss en uppriktig och brutal skildring av krigets realitet och den fasa det väcker. Gestaltningen av lidandet i "Okänd soldat" krävde upprättelse för människan. Han följs av flera författare som pläderar för människans rätt till liv, Sofi Oksanen är en av dem som bland annat i sin bok "Utrensning" skildrar hur deformerad en människa blir av att leva i ett auktoritärt politiskt system. Sirpa Kähkönen undersöker i sin bok "Granitmannen" vad som händer när idealismen får styra livsvalen i så hög grad att man inte vill se verkligheten som den är.

Den finska litteraturen är rik och givetvis har den många hängivna läsare i Sverige. Jag gläds åt Kjell Westös inläggande personporträtt och längtar att få vandra de gator i Helsingfors som hans hjältar befolkar. Jag känner de åländska sjöfararnas historia genom Ulla Lena Lundberg och hör hur isen

sjunger utanför Kökars granitklippor.

Men jag känner också den dröm om självständighet som finns i Edith Södergrans och Märta Tikkanens diktning. Och jag uppskattar den uppfordrande uppriktighet som finns i Eeva Kilpis dikt:

Vi har inget skydd mot kärleken
inget skydd mot livet,
inget skydd mot döden,
inget skydd.
Så skyddslösa är vi.
Det ligger nästan något storslaget i det.

I augusti 1992 föll svarta flingor över Sarajevo. Intensiva granatattacker hade satt nationalbiblioteket i brand och över 2 miljoner böcker, dokument och tidsskrifter försvann i lågorna, förlorade för all framtid. En attack i syfte att radera historien. Det hände mitt i det moderna Europa. På en plakett utanför det nu återuppbyggda biblioteket står det "Do not forget. Remember and warn."

I dag blåser återigen iskalla vindar från en svunnen, svart tid. Totalitära ideologier som vi hade hoppats var förvisade till historiens skräphög gör sig påminna, alldeles i vår närhet.

Här har vi alla ett stort ansvar att vara tydliga. Respekten för alla människors lika värde och varje livs okränkbarhet är inte förhandlingsbar. Vi ska reagera när vi möts av förnekelse av historiens värsta förbrytelser, och vi ska skydda alla de som utsätts för odemokratiska krafter provocationer.

Nazism är ett brott mot mänskligheten. Inte en åsikt.

Ofta inser vi för sent vad som håller på att hända. Vi kan inte se in i framtiden men vi kan lära av historien. Enkla lösningar på svåra problem är tilltalande, flykt istället för konfrontation. Men det är inte att ta ansvar, och det åligger var och en av oss att ta ansvar och försvara det öppna samhället. Det kräver tid av oss att förklara när barnen frågar, mod när diskussionen i fikarummet spårar åt fel håll och all vår kraft att våga se hur det skulle se ut i vårt land, i världen, om vi inte står emot. Att göra det visar respekt för dem som offrat sig i kampen för det öppna samhället och ansvar för den värld våra barn ska leva i. Det handlar till syvende och sist om att behålla vår mänskliga värdighet. Att likt Väinö Linna kräva upprättelse för människan.

De här dagarna är det hög tid för alla oss att visa vem som är den anständiga majoriteten. Det öppna samhällets vaccination mot deras hat är mer öppenhet. Mer demokrati.

Men det kommer inte gratis.

Där de finns måste vi finnas.

De ska veta att de inte har en chans mot oss.

De har ingen chans mot anständighet och solidaritet.

Härmed förklarar jag Bokmässan 2017 för öppnad.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av ALMA-priset 2017 (på engelska)

Publicerad 31 maj 2017

Stockholm, 29 maj 2017. Det talade ordet gäller.

Your Royal Highness, Excellencies, Ladies and Gentlemen, Mr Erlbruch,

Everyone who has children close to them or works with children knows that they have to try and keep up with them.

Hunger and thirst, tiredness and excess energy. As an adult, you have to be there with a helping hand, a slice of bread, a glass of water. Stroke their back to settle them.

You also have to be prepared for the deepest existential questions.

Lingonberry jam or tomato ketchup on meatballs leads to a discussion about why people actually like different things. Tying shoelaces leads to a discussion about why most people have two legs but some of us don't. Why and how? And why do we even exist?

I often think with gratitude of all the teaching staff who work with our children and young people. Who, while cutting apples into slices, are asked questions that philosophers have devoted thousands of years to finding answers to, or who quickly have to change the plans for a maths lesson because a question has come up that cannot be set aside.

In my work as Minister for Culture, one of the most important issues is ensuring that these teachers and children have books, libraries and, not least, librarians close at hand. We all know that books are a fantastic source of knowledge, but also that literature can help us get to grips with concepts. Books are there when we adults do not have the energy, do not have any

answers, or perhaps do not dare to answer. Every child must have the opportunity to find their way to books, and librarians are invaluable in this regard.

Mr Erlbruch – you dare to write and draw! You are brave in many ways, and in this respect your writing is reminiscent of Astrid Lindgren's. Your work reflects what children's lives are like – they contain the light-hearted and the deeply existential, side by side. We are in awe of the incomprehensible, we find happiness in small pleasures and we become angry over injustices.

In one of your books – Duck, Death and the Tulip – you speak to the reader about that thing called death, which follows us everywhere, however hard we try to push it away. That thing called death – which we adults often find so difficult to talk about especially to children. Without offering any answers, you tell it like it is: even when we are no longer alive, the lake is still there.

Everything is the same, but completely different, because we are not there. We feel deep sadness when thinking about this. But you, Mr Erlbruch, have managed with your story to give every individual a feeling of immeasurable importance. Being able to do this without hiding the truth is nothing but great art. I hope and believe that more and more people will read your book when questions about sadness, longing and our very existence need to be discussed.

Today, Mr Erlbruch, I would like to congratulate you on receiving this important prize, and to thank you on behalf of children and adults alike.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på Stockholm Internet Forum

Publicerad 31 maj 2017

Stockholm, 17 maj 2017. Det talade ordet gäller.

Ladies and gentlemen, dear colleagues!

I am very honoured and proud to be here this morning. I thank Lennart Båge and Sida for the invitation and the possibility to address this truly international Forum. A warm welcome to Sweden and to Stockholm!

Freedom. It is the best word I know. It is what guides me in my work as a politician and Minister for Culture and Democracy in the Swedish Government. Freedom for the media, the free and independent arts, the freedom of individuals to become who they want to be without discrimination. Freedom of speech, even when it hurts. Countering arguments of populists with the arguments of a free society where we all can access information, build our own opinion, where we all can live freely.

Not long ago, many of us felt that freedom of expression and democratic values were being strengthened in many countries where this previously had been limited. The path towards more freedom appeared to be guaranteed. But over the last few years we have seen the opposite development in many parts of the world. This is true not at least for Europe and its neighbouring countries, where we certainly did not expect this to happen. Where we promised each other that this would not happen, again. The development is deeply worrying.

We are guaranteeing the freedom of speech and the free press in Sweden. Not all politicians in the Swedish Parliament agree on this, but the majority still stand strong. However, we are witnessing more problems. We are experiencing a harsher debate climate and increasing threats in the Swedish debate.

Journalists, artists, elected officials and authors are threatened and attacked for their works and their opinions. Today more than before. It is unacceptable, not only because of the personal consequences, but they may also have a chilling effect on the freedom of expression, on the public watchdog role of journalists and on public debate in general. It is a critical challenge for us, to safeguard the democratic and open society, which I believe is at risk.

The media has, as we all know, a vital role to play in promoting transparency and accountability. Whether it is scrutiny of the performance of the government, revealing corruption or reporting on crimes, the media has to be able to do its' work in an open way. Threats on journalists can lead to self-censorship and that it is a major threat to democracy which is high on my government's agenda.

The media must be able to operate in an environment free of fear. Journalists must be able to investigate important issues and express informed opinion without fear of prosecution. In order for the media to be able to fulfill its' corner stone role in a democracy, journalists, bloggers, media organizations and individuals must be allowed to discuss and debate issues freely and safely.

In this context we also urgently need to join forces and step up against the specific challenges faced by female journalists. It is alarming that female journalists are increasingly being abused online. The Swedish government is a "feminist government", the world's first officially feminist government. Later today, you will hear from my dear colleague, Minister of Foreign Affairs Ms Margot Wallström, addressing what Sweden does globally as a feminist government. Bringing the situation of female journalist to the top of relevant international as well as national agendas is one of our priorities.

Sweden works closely with Unesco on how to develop and strengthen the UN's work with a view to improve the safety of journalists worldwide and on the issue of impunity. I wish to take this opportunity to highlight Unesco's never-ending efforts and tireless work on these very important issues of mutual concern.

The media landscape is changing rapidly, creating both opportunities and challenges for freedom of expression and media freedom. In many countries the media is shifting – or has already shifted – from traditional newspapers and TV to digital distribution channels. Social media is playing a big part in this fast-growing revolution, often being the main arena for communication

and public debate.

Internet and social media platforms are empowering citizens to fully use their right to freedom of expression and access to information to disseminate opinions, information and news. New technology is an enabler of democratic development. But we have also seen how technology can be used to spread disinformation and act as channels of hate and threats.

Disinformation risk undermining trust in established media and institutions, and promoting the spread of online echo chambers, where conspiracy theories and half-truths become the perceived truth. But how come this has not been addressed or reported is a question that then will be asked?

Disinformation erodes citizens' trust in institutions on which democratic societies are built. That is why, now more than ever, tools and learning about critical thinking and source criticism must be on the political "to do-list".

Dear colleagues, distinguished participants, The goal for me as minister for culture and democracy is to safeguard the democratic right to information, in a way that complies with the needs of the person. This is a matter of democracy, a matter of human rights and also of course a matter of access to culture. In the world that we share today all countries need to return to the core values of humanism, democracy and inclusion as expressed in the fundamental human rights. In this work access to information, the right to free speech, the right to express oneself without censorship or threats of violence is truly fundamental. It cannot be underlined enough.

The role of the state must be to guarantee and further these rights, not to hamper them or diminish them. Those of us who truly believe in these values have no time to rest; we have to get up on our feet. Our voices are needed; let's make the best use of them.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretags kongress

Publicerad 02 maj 2017

Linköping, 28 april 2017. Det talade ordet gäller.

Tack så mycket för att jag får komma hit och vara en del av avslutningen på kongressen! Som kultur- och demokratiminister och som ansvarig för arkitekturpolitiken, som vi just nu omskapar, så känns det extra kul att få vara här hos er, som har hand om en så viktig del av landets bostäder.

För bostäder – och bristen på dem – är ju en stor fråga, inte enbart för bostadsminister Peter Eriksson och mig, utan för regeringen och för oss alla. Även om mitt ansvarsområde är ett annat. Längre handlade debatten bara om att bygga mer. Den samlade bostadspolitik har under många, många år haltat betänkligt och i majoriteten av landets kommuner råder som ni vet ännu bostadsbrist. Behovet av att bygga mer är akut. Regeringen har därför sagt att vi vill se 250 000 nya bostäder fram till 2020.

Nu byggs det också! Mer än det gjorts sedan miljonprogrammets dagar. 2016 påbörjades byggandet, som ni vet, av 40 procent fler bostäder än året innan och även i år bedöms lägenhetsbyggandet öka. Det är förstås fantastiskt bra!

Men med så hög byggtakt och med så stora förändringar som det innebär i våra städer, så är det nu hög tid att vi också frågar oss vad det är vi bygger. För vem? Hur förvaltar vi det redan byggda? Vilka hus, städer och samhällen lämnar vi efter oss till nästa generation? Hur ser de ut? Hur är det att bo, arbeta och växa upp där?

Häromdagen fick jag höra om en 15-åring. Inom några år vill han flytta hemifrån. Han oroade sig över hur han ska ha råd och möjlighet att bo där han vuxit upp. Vid påpekandet att det byggs en massa tjusiga lägenheter –

men att människorna inte alltid är i centrum – blev 15-åringen upprörd. ”Livet är inte rättvist! Alla kan inte bo fint, det blir för dyrt! Huvudsaken är att man har någonstans att bo”, sade han. Han menade att vi bryr oss för mycket om husen – ”folk måste ju bara bo!” Jag försökte övertyga om att det inte är en motsättning. Det borde i alla fall inte vara det.

För det är ju inte husen jag och många med mig bryr oss om, genom att bry oss om husen. Det är människorna i och runt dem. Vi ska inte bara bo, vi ska leva, också!

Hur vi formar och gestaltar våra städer, bostäder, arbetsplatser och offentliga rum är viktigt. Hur hus och rum ser ut, hur luft, ljus och rörlighet fungerar, vilka förutsättningar som finns till möten, fri lek, handel, kultur, upplevelser och fritid. Det är frågor vi måste ställa oss, för svaren kan göra stor skillnad. Det vet vi av bitter erfarenhet. Det är självklarheter som tål att upprepas. Den fysiska miljön omger oss hela dagarna påverkar oss.

Att bo och arbeta i en viss miljö kan antingen göra att vi mår bra, eller till och med skada oss. Våra barns förutsättningar till en god framtid kan förbättras av att växa upp i en god bebyggd miljö - och försämrats väsentligt av att växa upp i en dålig. Den fysiska miljön kan skapa och förstärka ekonomisk och social segregation. Vår hälsa kan påverkas. Livskvaliteten kan skifta.

Mitt och regeringens mål är ett rättvist och jämlikt samhälle som ger både individer och samhälle möjlighet och rätt att utvecklas. Fler ska få rikare liv, även utan att vara rika. Det kräver en medveten, omsorgsfull och långsiktig helhetsplanering för städer och samhällen och hög kvalitet i varje enskilt hus som byggs.

För att åstadkomma detta arbetar vi fram en ny sammanhållen politik för hållbara gestaltade livsmiljöer. Vi ser till helheten och samlar våra fortsatt höga ambitioner att bygga många nya bostäder med nya nationella mål för både levande städer och för arkitektur, form och design. Det är det gröna och inkluderande samhällsbygget. Staten ska vara ett föredöme. Ställer vi höga krav ska vi också gå före och visa hur de kan realiseras.

Den nya politiken kommer innefatta nya mål och strukturer för statliga byggherrar och fastighetsförvaltare att förhålla sig till. Vi kommer också stärka förutsättningarna för att alla ni offentliga och andra aktörer ska kunna följa. Så ska politiken göra skillnad.

15-åringen jag berättade om var tyvärr utan hopp. För visst kan vi göra hans och andras framtid bättre. Är det för dyrt att bygga bra, då måste vi se till att ändra på det! Tror någon att det är oviktigt hur vi formar och sätter samman människors hem, skolor, sjukhus, parker, trafikmiljöer, arbetsplatser, stadsdelar, torg och offentliga rum – då måste vi få dem att tänka om. Har vi för låga förväntningar på vad som kan göras bättre, så måste vi höja dem. Finns det hinder som stoppar en hållbar utveckling, då måste vi försöka ta bort dem.

Ett helhetsperspektiv är nyckeln. Kvalitet, omsorgsfull gestaltning och ekologisk balans är det som skapar socialt välbefinnande och långsiktig hållbarhet. Kortsiktiga ekonomiska beslut ska inte få äventyra människors livsvillkor. Kunskap, internationellt utbyte och forskning måste utvecklas, inte minst för att skapa nödvändiga innovationer som kan ge bättre miljöer. Exempelvis måste både fysisk och ekonomisk tillgänglighet kunna förbättras. För mig är det demokratiska perspektivet grundläggande, även när det gäller stadsbyggnad, arkitektur och design.

Människors möjligheter att själva påverka sin närmiljö är centralt. Lika så är att se betydelsen av mötesplatser och ge förutsättningar för social sammanhållning. Skapar vi idag områden och städer som kan upplevas som välkomnande och inbjudande, av människor med helt olika förutsättningar och behov? Hastigheten och omfånget på byggandet just nu kan som vi vet bara jämföras med rekordårens bostadsbyggande och det så kallade miljonprogrammet. Samtidigt rivs också många äldre byggnader.

Det finns anledning att titta på tidigare misstag och samla tankar kring hur hus och områden kan leva upp till målsättningen om ett sammanhållet samhälle. Ingen ska i framtiden kunna säga att slutet på 1900-talet bjöd på ett miljonprogram, men 2000-talet på ett ”miljonärsprogram”... Hur vi idag kan skapa och omskapa miljöer som blir rika, även för människor som inte är rika är helt avgörande. Bra arkitektur och design ger högre livskvalitet för individen, men det motsatta kan skapa oreda i hela samhällen.

För att vi ska få de attraktiva och dynamiska miljöer så många vill bo och leva i, måste även kulturhistoriska, estetiska och konstnärliga värden bättre tas tillvara och utvecklas. På Kulturdepartementet har jag bland annat tagit fram satsningar på offentlig konst i miljonprogramsområden, under namnet Äga Rum. Statens kulturråd och Statens konstråd ansvarar tillsammans med civilsamhälle och kommuner för den satsningen.

Konstnärliga processer med tydliga medborgarperspektiv samlar arkitektur,

design och konst för att skapa kvalitativa mötesplatser och offentliga rum. Just genom att koppla ihop konst med design, arkitektur, kulturhistoria och stadsplanering tror jag att vi kan nå starka resultat – både bättre, vackrare och mer jämlika miljöer för många fler människor.

Det är också viktigt att kunna ge röst åt barn och andra med svagare offentlig position, som kan ha svårt att göra sig hörda och få sina behov tillfredsställda. I arbetet med kulturarvspropositionen, som vi just lagt fram till riksdagen, var det oerhört viktigt att lyfta demokratiska värderingar och en människosyn som inte stänger ute, utan bjuder in.

Det gäller också i arbetet med arkitektur och design, som ju också berör kulturarvet: Vems röster är det som får synas, när vi bygger och omvandlar våra städer i hög takt? Vems historia bevaras - vems osynliggörs och försvinner, vems blir kvar? Vi måste ha ett starkt skydd för äldre bebyggelse och miljöer, för att kunna spegla hela samhället. Men också för att en estetisk mångfald ger liv, dynamik och attraktivitet. Därmed stärks även stabilitet och tillväxt.

Kultur och kulturverksamheter skapar mångfald och är en drivkraft för levande städer.

Kulturen behöver ges rätt förutsättningar att kunna bidra till de attraktiva och dynamiska städer och miljöer som så många av oss vill leva och bo i. Alla städer behöver platser och miljöer som är öppna och offentliga, utan att du förväntas konsumera något.

Ambitionen måste vara att inte bara bo, utan att också leva. Det som byggs idag ska kunna ge upphov till stolthet – både hos dem som bygger, hos dem som förvaltar och hos alla dem som ska bo och leva där. Det offentliga, kommuner och landsting, men också staten har ett stort ansvar för att detta ska bli konkret verklighet. Hur kvalitet hanteras i offentliga upphandlingar är till exempel helt avgörande.

Till hösten lämnar vi en proposition till riksdagen om en ny arkitektur-, form- och designpolitik för hållbara gestaltade livsmiljöer. Vi vill tydliggöra gemensamma nationella mål och klargöra ansvarsstrukturen. I detta arbete samarbetar vi på Kulturdepartementet, som ansvarar för arkitektur- och designpolitiken, med främst Närings- och Miljödepartementen, men också med andra. För det är en politik som måste bäras av många - eftersom det är många frågor som flätas samman när man talar om den fysiska miljön: Kultur, demokrati, bostadsförsörjning, klimat, miljö, men också social

hållbarhet, barns rättigheter, segregation, skolor och lärandemiljöer, arbetsmiljö, infrastruktur, export och tillväxt, för att nämna några.

Ni som finns i de allmännyttiga bolagen hanterar många av de här frågorna och ni måste förstås se till helheten i ert dagliga arbete. Jag vet att ni under kongressdagarna här jobbat med ett framtidsprogram, ett idéprogram om ”nyttan med allmännyttan”. Och det är ju väldigt bra! Tillsammans med oss politiker på lokal och nationell nivå har ni i allmännyttan ett etiskt och demokratiskt ansvar att se till att alla får både bo och leva. Men ni har också världens möjlighet! Att kunna ge människor rikare liv och högre livskvalitet.

För, som sagt, det fysiska påverkar oss alla varje dag. Arkitektur och design kanske inte kan lösa alla problem – men det kan definitivt bidra.

Jag vet att ni också har pratat om både hållbarhet och integration under kongressen. Arkitektur och design är inte och får inte vara en lyx för de välbeställda. Hyreshus i orten, trapphus, tvättstugor, cykelbanor, återvinningsstationer och lekplatser är lika mycket design och arkitektur som de prisbelönta, signerade prestigeprojekten man läser om i tidningen. Hur dem miljöerna formas och utförs, påverkar starkt alla som ska bo och nyttja dem. NI har en fantastisk möjlighet att påverka!

För när någon 15-åring frågar var hen ska bo i framtiden, då ska vi kunna peka på fina, omsorgsfullt gestaltade och välkomnande hus och områden och säga - här! Och när någon frågar vad det är vi bygger, för vem? Måste svaret alltid vara – bra, jämlika och hållbara miljöer, för oss alla. Tillsammans. Och när någon påstår att alla inte ska kunna få bo lika fint, då måste vi kunna visa på motsatsen. Livskvalitet, det är för alla. Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Museernas Vårmöte 2017

Publicerad 25 april 2017

Södertälje, 25 april 2017. Det talade ordet gäller.

Kära museisverige,

tyvärr kan jag inte vara på plats hos er idag, såsom jag har varit de två senaste åren. Lyckligtvis träffar jag er relativt ofta ändå, när jag får chansen att besöka era verksamheter.

Sen vi sågs sist har jag fått uppleva mängder av spännande utställningar - ingen nämnd, ingen glömd. Jag har också via samtal och presentationer bakom kulisserna, fått än mer förståelse för, och kunskap om, allt det arbete som ni bedriver med samlingar, kunskapsuppbyggnad, och inte minst med lokalt förankringsarbete och besöksupplevelser. Var jag än reser i landet, slås jag av den professionalism, den kvalitet och de höga ambitioner som präglar museisverige.

Jag har sedan förra året också överlämnat den sedan länge omtalade Kulturarvspolitiska propositionen till Riksdagen. Den allra första i sitt slag i Sverige.

Jag är stolt över att ha lett det intensiva arbete som ligger bakom förslagen och bedömningarna i propositionen. Ett arbete som pågått på departementet i över två år, men i själva verket mycket längre än så, inräknat alla de utredningar och rapporter som utgjort underlag för de slutgiltiga ställningstagandena i propositionen. Ett varmt tack för allt det jobb som utförts av myndighetspersonal och andra berörda.

Jag är också tacksam gentemot alla er som i möten och samtal, remissvar och debattartiklar, tyckt till och tagit ställning kring frågor som är angelägna för era, våra, verksamheter, där ni har den största kunskapen om hur policy,

politik och regelverk bör utformas för att ge bästa förutsättningar.

Jag som kulturminister har lett arbetet utifrån vissa specifika övertygelser:

För det första, att det är en grundläggande mänsklig drivkraft att utgå från det förflutna när vi ska förstå oss själva och det samhälle vi är en del av. Genom att trä en tråd mellan i går, i dag och i morgon kan vi förstå hur vi blivit de vi är och hitta nya riktningar framåt.

För det andra, att kulturarv är en angelägenhet för alla. Därför ska alla ha möjlighet att kunna ta del av den kunskap som det rymmer, oavsett var i landet man bor, eller vilken förförståelse man har med sig. I dessa tider - kanske nu mer än någonsin – behöver vi ett samhälle som håller ihop - och då måste vi minska skillnader när det gäller tillgång till kunskap om det förflutna.

I propositionen presenteras utgångspunkter för det offentliga kulturarvsarbetet som ska kunna gälla under många år framöver. Det görs utifrån övertygelsen att kulturarvsområdet behöver långsiktigt stabila ramar. Med propositionen markerar regeringen, att det är politikens uppgift att skapa förutsättningar för starka kulturarvsinstitutioner som självständigt kan bedriva högkvalitativ och kunskapsbaserad verksamhet, liksom att det civila samhällets aktörer ska ges goda förutsättningar att utveckla sin verksamhet på egna villkor. Min övertygelse är att vi med dessa förslag kommer att bidra till en utveckling där kulturarvets mångfaldiga värden kan realiseras. Propositionen innehåller som bekant ett förslag till Museilag med bestämmelser om det allmänna museiväsendet.

Lagen innehåller en särskild bestämmelse om dessa museers självständiga ställning i förhållande till den politiska beslutsnivån. I lagen förtydligas att politiken inte ska lägga sig i innehåll eller perspektiv i museiverksamheterna.

Vidare regleras att museer och museihuvudmän inom det allmänna museiväsendet ska samverka i syfte att ge alla i hela landet tillgång till museernas samlade resurser. I syfte att ytterligare främja samverkan och utveckling inom museiområdet gör regeringen i propositionen bedömningen att Riksantikvarieämbetet bör ges ett samlat myndighetsansvar för museifrågor. Att samla resurserna på detta sätt kan förhoppningsvis göra det möjligt att få bättre överblick och skapa nya möjligheter att stötta gemensamma initiativ, samt att främja utveckling, samla in och förmedla kunskap inom museisektorn och erbjuda teknik- och metodstöd till museer.

Jag hoppas att ni som befinner er i Södertälje idag känner att en ny organisation av det här slaget verkligen innebär nya möjligheter, och att en kritisk men konstruktiv dialog såväl som tillit till er egen sektor tillåts utgöra fundament för den process av nydaning vi står inför.

När vi talar om Riksantikvarieämbetet, passar det bra att knyta an till årets tema: digitalisering. Den snabba digitaliseringen innebär möjligheter och utmaningar på ett sätt som genomsyrar hela samhället idag. För att den stora potential som finns i dessa resurser fullt ut ska realiseras krävs dock även framöver ett målmedvetet arbete för en effektiv och öppen informationshantering. Verksamheten vid Digisam har därför permanentats och förlagts till Riksantikvarieämbetet. Regeringen bedömer att verksamheten kommer att utgöra ett viktigt stöd när det gäller det resurskrävande arbetet med kulturarvsmaterial och digitalisering.

De många och spännande seminarier och samtal som kommer föras av er de kommande dagarna, kommer säkerligen att bidra till nya insikter om både lösningar och problem. Förhoppningsvis kommer ni i slutet av veckan både ha fått svar men också ställt nya frågor till varandra och till er själva. På så sätt för vi tillsammans museernas viktiga roll med oss framåt i tiden. Slutligen ett stort tack till Riksförbundet Sveriges museer, och alla medarrangörer som möjliggjort de kommande intensiva dagarna.

Från mig till er: lycka till med all viktiga diskussioner!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Riksting för västerländsk konstmusik

Publicerad 05 april 2017

Stockholm, 5 april 2017. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Den franske kompositören och dirigenten Pierre Boulez beskrev musik som en labyrint – utan början och slut, full av nya vägar att upptäcka. Andra har beskrivit musiken som ett universellt språk, det enda som inte behöver översättas.

Oavsett vilken metafor som används är musiken en följeslagare genom våra liv. Enligt Myndigheten för kulturanalys lyssnade 96 procent av alla svenskar på musik förra året – det är den kulturaktivitet allra flest ägnar sig åt! Musiken blir en följeslagare som väcker glädje och sorg, men också nya insikter. Den kan hjälpa oss att tänka om och att tänka nytt.

För mig som kulturminister så är det den ordlösa kommunikationen och den förenande kraften som musiken har särskilt betydelsefull i den tid vi lever i nu. Jag är stolt över att så många både kan skapa och få del av musikens kraft. Vi har ett fantastiskt rikt musikutbud här i Sverige.

Ni som sitter här idag bidrar på olika sätt genom ert arbete till att sprida musiken i Sverige. Det ni kan och utgör en del av är omistligt för levande musikliv i hela Sverige.

Regeringen stöder musiklivet på en lång rad olika sätt. Vi fördelar pengar till musiklivet runt om i landet genom kultursamverkansmodellen. Våra myndigheter Kulturrådet, Konstnärsnämnden och Musikverket fördelar bidrag till musiklivet. Det nya scenkonstmuseet öppnade i februari och visar

där bland annat sina fantastiska instrumentsamlingar.

Under 2017-2020 tillförs kultursamverkansmodellen efterlängtrade nya medel, pengar som ska gå till regional och lokal kultur. Förstärkningen syftar bland annat till att det ska finnas ett fortsatt brett utbud av musik av hög kvalitet och god tillgänglighet till musikverksamheter. Det ger oss mer kultur till fler – i hela landet.

Att själv få musicera – både ensam och tillsammans med andra - ger förstås helt andra upplevelser än att "enbart lyssna på andra". Det berikar oss som individer, som grupp och ger inte minst publiken stora upplevelser. Musiken i olika former bidrar både till mångfald och till sammanhållning. Och speglar det samhälle vi lever i och det vi drömmer om.

Det är därför kulturskolan är så fantastisk. Jag blev själv aldrig musiker, men den möjlighet jag fick genom den kommunala musikskolan att lära mig spela fyra instrument och vara en del i en orkester har varit en ovärderlig erfarenhet för mig. Kulturskolan är en fantastisk möjlighet att få utveckla sitt musicerande och skapande och utvecklas som människa.

Det gick lyckligtvis bättre för många andra än mig. Ett led i att få fram riktigt duktiga musiker är det viktigt att vi har en kulturskola som ger möjlighet för alla barn att utveckla sitt musicerande. Vid utdelningen av Musikexportpriset häromsistens berättade Nina Stemme om hur viktig kulturskolan hade varit för henne. Och hon är enbart en av fler musiker i absolut världsklass som menar detsamma.

Men för att skapa den spets som musiklivet också behöver är vi beroende av bredden, inte minst i ett så litet land som Sverige.

Och just för att kunna ha en bredd, och därmed också en spets, så har regeringen tillfört kulturskolorna nya resurser – 100 miljoner kronor per år. Satsningen ska bidra till låga elevavgifter, göra den kommunala kulturskoleverksamheten mer jämlik och förbättra möjligheterna för barn och ungdomar att delta i verksamheten.

Statens kulturråd är ansvarig myndighet och den första fördelningen gjordes i slutet av 2016. Bidraget har fördelats till 178 kommuner för kulturskoleverksamhet. Majoriteten av ansökningarna avser att nå nya målgrupper och att bredda eller utvidga befintlig verksamhet.

Den svenska kulturskolan är i många fantastisk – men står också inför en rad

utmaningar. Därför tillsatte regeringen 2015 en utredning för att ta fram förslag till en nationell strategi för den kommunala kulturskolan.

Och, hör och häpna, det är första gången som kulturskolan har utretts och kartlagts. 24 oktober 2016 överlämnade den särskilda utredaren professor Monica Lindgren betänkandet "En inkluderande kulturskola på egen grund". Med utgångspunkt i ett brett kunskapsunderlag har utredaren lämnat förslag och bedömningar som gäller hur staten kan bidra till att göra den kommunala kulturskolan mer tillgänglig och jämlik.

Kulturskolan är en kommunal angelägenhet och ambitionen är att den ska förbli det, men dess verksamhet har så stor betydelse att den är av nationellt intresse.

De frågeställningar som utredningen tar upp rör bland annat rekrytering av barn från olika socioekonomisk bakgrund, hur geografiska avstånd kan överbryggas, men också hur lärarförsörjningen kan säkras i framtiden och kulturskolans roll när det gäller rekrytering till de professionella orkestrarna.

Regeringen har i och med detta betänkande fått ett bra kunskapsunderlag för att gå vidare i sitt arbete med att stärka den kommunala kulturskolan. Remissbehandlingen av betänkandet är avslutad och ett stort antal svar och spontana skrivelser sammanställs nu i Regeringskansliet, liksom alla inspel via debattartiklar och annat. När utredningens förslag och remissvaren vägts samman kommer regeringen att återkomma med ställningstagande och förslag i frågan.

Tack ännu en gång för att jag fick möjlighet att komma hit och tala – tillsammans kan vi skapa ett ännu starkare svenskt musikliv.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid tillkännagivandet av ALMA-pristagaren 2017 (på engelska)

Publicerad 05 april 2017

Stockholm, 4 april 2017. Det talade ordet gäller.

Friends – both here and in Bologna,

Children must be allowed to be children. This very much goes without saying. We adults have to meet children where they are, not the other way round. And this sounds easy.

But what does it really mean to meet children where they are? How do we know what they can and cannot manage? It feels natural to want to protect children from the difficult things in life. We want them to be surrounded, for as long as possible, by all that is beautiful and kind, to fill them with goodness.

Few advocates for the best interests of children can match Astrid Lindgren, who we are remembering here today. In her books we dive into idyllic environments and we get a sense of an ever-present warm embrace. But she also writes about death, loneliness and grief.

Astrid Lindgren said that "Death and love are the big things that people experience; they interest people of all ages. We mustn't scare children so much that they get into a state of anxiety, but they need to be roused by art as much as adults do."

Seldom has the power of art felt as relevant as it does right now. We are living in uncertain times and the consequences of what is happening in both global politics and our own country are difficult to foresee. It is not at all easy being adult and explaining things to our children, let alone reassuring

them. We can hardly reassure ourselves.

A lot of the children's and young people's literature that is written today offers exactly what Astrid Lindgren talked about: it evokes feelings and thoughts, it changes perspectives. It shows us that the answers are not in the simple solutions. That anger can inspire action that makes the world a better place. That tears are not just an expression of grief but also of the ability to feel empathy. Literature can instil courage and strength so that each and every one of us dares to make a difference.

This is the literature we are celebrating here today. Literature in the spirit of Astrid Lindgren that provides inspiration and courage to live life to the fullest, assert yourself and also take responsibility.

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Inledningsanförande av Alice Bah Kuhnke på Konstnärspolitiskt seminarium om konstnärernas villkor

Publicerad 15 mars 2017

Stockholm 14 mars 2016. Det talade ordet gäller.

Tack Konstnärsnämnden för den här rapporten och för att jag har fått komma hit och inleda den här eftermiddagen! Det här kommer kanske låta lite konstigt, men jag blev så glad när jag fick ta del av resultatet av den här undersökningen. Inte för att det är positiva saker som blir belysta – utan för att resultatet hjälper mig som kultur- och demokratiminister att få en tydligare bild av de utmaningar som finns på mitt ansvarsområde och mer specifikt – de utmaningar som konstnärer står inför i dag.

Jag ser den här rapporten lite som tändved. Inte att jag vill elda upp den! Jag menar att den för mig – och jag hoppas för andra aktörer viktiga för sektorn också – fungerar lite som bränsle till arbetet med att ständigt se över och förbättra villkoren för konstnärer i Sverige i dag.

Vi är angelägna om att bedriva en aktiv konstnärspolitik. En av regeringens viktigaste kulturpolitiska prioriteringar är att skapa bättre villkor för konstnärer att kunna leva på och utveckla sitt konstnärskap. De enskilda kulturskaparna tillhör kulturlivets absoluta fundament och det är naturligtvis också därför viktigt att kulturskapare kan arbeta under rimliga villkor.

Rapporten bekräftar en bild som vi under flera år delvis känt till. Vi vet nu att konstnärer generellt sett har en högre utbildningsnivå än övriga befolkningen, men att de trots det har en sämre inkomstutveckling än befolkningen i stort. Vi får också bekräftat att konstnärer trots den sämre

löneutvecklingen inte har a-kassa eller får andra samhälleliga stöd i lika hög utsträckning som övriga befolkningen. Rapporten belyser också stora inkomstskillnader mellan yrkeskategorier och konstområden och att inkomstspridningen inom konstnärsgruppen har ökat.

Vi ser att konstnärer är bättre på att arbeta och nå ut i hela landet än övriga befolkningen, men att de ofta bor i en storstad.

En fråga som fick mig att särskilt reagera är att konstnärsgruppen i jämförelse med övriga befolkningen ofta har en bakgrund med högskoleutbildade föräldrar. Det här leder fram till flera följdfrågor. Vilka är det som vågar bli konstnärer idag och vilka perspektiv är det som visas i konsten? Vikten av ett jämlikt konstnärssyrke - att människor oavsett bakgrund vågar ta vägen att verka som konstnär – är så viktig. Jag är glad över att detta kommer upp till ytan och att det är en av programpunkterna idag. Första steget att ta itu med utmaningar är ju att synliggöra dem.

Även om rapporten belyser stora utmaningar för konstnärsgruppen, så bekräftar den också att det går att leva och verka som konstnär i Sverige i dag.

Men för att skapa förutsättningar för de enskilda kulturskaparna och den fria konsten måste vi återkommande analysera hur konstnärsgruppernas villkor och utmaningar ser ut. Vi måste också ständigt pröva hur de kulturpolitiska bidrags- och ersättningssystemen tillämpas och möter de kulturpolitiska målen.

Vi är därför väldigt glada över att ha tillsatt en konstnärspolitisk utredning som bl.a. ska se över strukturerna för ersättningar och stöd till konstnärer. Jag vet att den här rapporten kommer att vara ett viktigt underlag till utredningens arbete. Det är snart 20 år sedan regeringen tog ett helhetsgrepp om den statliga konstnärspolitiken och den här rapporten bekräftar att det var rätt beslut att titta på den frågan.

Det är också svårt att diskutera konstnärers villkor idag utan att också nämna konstnärers utsatthet för hot och hat. Undersökningar visar att var sjätte författare och konstnär uppger att de det senaste året varit utsatt för hot, trakasserier, stöld, våld eller skadegörelse kopplat till sin yrkesutövning. Nästan en av fem författare har någon gång utsatts för hot eller trakasserier, enligt Myndigheten för kulturanalys.

För mig som kultur- och demokratiminister är det naturligtvis viktigt att det

finns goda förutsättningar för ett demokratiskt samtal – och när konstnärer, förtroendevalda eller journalister tystas eller tystnar är det i förlängningen ett hot mot demokratin.

Regeringen kommer därför under 2017 presentera en handlingsplan för att inleda ett mer systematiskt arbete för att förebygga hot och hat mot förtroendevalda, journalister och konstnärer.

Återigen - tusen tack för rapporten och till att jag fick komma hit och inledningstala! Jag har en hel hop av medarbetare från Kulturdepartementet här i dag för att lyssna och ta del av diskussionerna – och jag ser mycket fram emot att ta del av de frågor och utmaningar som kommer upp.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke till Samiskt parlamentariskt råd

Publicerad 13 februari 2017 Uppdaterad 13 februari 2017

Trondheim, 7 februari 2017. Det talade ordet gäller.

Buorre idit, buerie aerde, buorre idet!

Ärade sametingspresidenter och sametingsparlamentariker från Sverige, Norge och Finland, stortingspresident, FN:s specialrapportör i urfolksfrågor, ministerkollegor, ordförande i Trondheims kommun och övriga gäster.

Det är med stor ära och ödmjukhet jag å svenska regeringens vägnar frambringar hälsningar och välgångsönskningar till den femte sameparlamentarikerkonferensen.

Politikområdet för det samiska folkets språk, kultur och demokrati har engagerat mig sedan en lång tid tillbaka, långt innan jag blev statsråd.

Igår kväll frågade en parlamentariker mig om det inte är svårt att företräda regeringen och tvingas ta emot kritik för vad staten gjort. Det är inte svårt. Tvärtom har jag alltid förundrats över att inte fler samer, och icke-samer, ger uttryck för mer ilska över alla de fruktansvärda övergrepp, den strukturerade rasism och diskriminering som svenska staten sanktionerat mot det samiska folket.

Vi lever i en orolig tid där många människor upplever en osäkerhet, inte minst mot bakgrund av händelser i omvärlden, däribland rasistiska och populistiska rörelser i Europa. Vi ser tendenser att man styrs av rädsla, osäkerhet och att alltför många vill isolera sig och stänga gränser.

Därför behöver vi motsatsen. Vi behöver mer öppenhet och ännu mer samarbete, inte minst över nationsgränserna.

Regeringarna i Norge, Sverige och Finland och de tre Sametingen har för mindre än en månad sedan nått en överenskommelse om Nordisk samekonvention. Ett syfte med konventionen är att den ska stärka det samiska folkets rättigheter. Ett åtagande som kommer kräva mycket av regeringarna men som konventionen förhoppningsvis kan bli ett viktigt verktyg för.

Det finns många röster och funderingar om konventionstexten, vilket är förståeligt. Men genom konventionen tror jag att vi har möjligheten till en gemensam plattform för fortsatt nödvändig utveckling av det samiska folkets rättigheter i Sverige, Norge och Finland.

Nordisk samekonvention är en bindande grund, varken mer eller mindre. En grund att bygga vidare på. Det är nu viktigt att Sametingen och SPR diskuterar och tar ställning till konventionstexten och att den behandlas av respektive sameting.

Elsa Laula var som tidigare sagts en person som förstod vikten av att organisera sig, skapa allianser, samarbeta och ena det samiska folket över nationsgränserna, för att stärka det samiska folkets rättigheter.

Elsa Laula verkade i en tid då vare sig kvinnor eller samer hade en röst i samhället. Vi kan bara ana det motstånd hon mötte och det mod, det enorma mod, och den drivkraft hon hade i sin politiska gärning.

Det känns också därför historiskt att stå här inför er, ni som förvaltar och förnyar ett mycket viktigt arv från Elsa Laula och hennes fränder! Låt hennes arv utgöra en fortsatt drivkraft och inspiration för oss alla in i framtiden.

Giitu, gijtto, gäjhtoe! Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Scenkonstmuseet

Publicerad 13 februari 2017 Uppdaterad 13 februari 2017

Stockholm, 9 februari 2017. Det talade ordet gäller.

Kära invigningsgäster,

Kärnan i scenkonst är närvaro. Konst som skapas i ögonblicket för att sen försvinna. Upplevelsen kan ge oss nya perspektiv som berikar våra liv. Men i övrigt är det något flyktigt som enbart bevaras som ett minne eller en kvarvarande känsla. Eller?

Scenkonstmuseum. Ordet kan mot den bakgrunden tyckas innehålla en motsägelse. Men när vi idag inviger det här nya museet så känns inget mer självklart än att det måste gå. För vad borde bättre kunna fånga ett "nu" och bevara det som ett "då" än ett museum? Vad skulle skickligare kunna kapsla in de eviga ögonblick som man i efterhand kan se kom att präglade debatten eller en hel generation, än just ett museum?

Scenkonstmuseets stolta uppdrag har ni till stor del själva formulerat. Att levandegöra konstarterna musik, teater och dans genom att koppla samman kulturarvet med det nyskapande kulturlivet.

Det här är ett museum i skärningspunkten mellan utövande konst och kulturarv. Därmed fyller ni en unik plats i svenskt kulturliv.

Frågan om vårt gemensamma kulturarv är en högaktuell fråga. Det finns krafter som vill begränsa, stänga in och skära kring kulturarvet. Trots att Sverige genom historien har varit och fortfarande är ett land där en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kommit till uttryck och samexisterat.

Sedan en tid tillbaka arbetar jag intensivt med Sveriges kulturarvspolitik. Den har sin utgångspunkt i att kulturarvet har många olika värden. Kulturarvet är

föränderligt och öppet. Och genom ett förtydligat uppdrag som kunskapsbärande institutioner, med vetenskapliga arbetsmetoder och större finansiering, kan våra museer verka oberoende och vara en del av det offentliga samtalet.

Och att i vår samtid starta upp och ge plats för att det som varit Musikmuseets, Teatermuseets och Arkivet för folklig dans och Marionettmuseets samlingar är en stor sak, som förhoppningsvis kommer att ge oss kunskaper som vad som varit, vilka vi är och kanske vart vi ska.

Det är med stor glädje, men också med ödmjukhet och stolthet, som jag idag inviger detta unika museum, jag önskar er all lycka framöver!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på Samling för demokrati

Publicerad 01 februari 2017 Uppdaterad 01 februari 2017

Göteborg, 27 januari 2017. Det talade ordet gäller.

Några blad från en grönskande björk. Insmugglade till lägret i klänningsfällan. Med bankande hjärta förbi SS-soldaterna klarade hon det. Hon kunde visa sina kamrater att det fanns en annan värld. Några löv som näring till att återuppväcka ett obefintligt hopp och förlorad förtröstan. Det är författaren och psykologen Hédi Frieds svar när skolbarnen idag frågar henne vad som var det bästa i förintelselägren. Hédi Fried överlevde Auschwitz och Bergen-Belsen och har ägnat sitt liv åt att outtröttligt beskriva sina unga år i lägren. För att vi andra inte ska glömma.

Vi är här idag den 27 januari för att tillsammans uppmärksamma förintelsens minnesdag. Samma sak görs runt om i världen. Det är i dag 72 år sedan förintelselägret Auschwitz-Birkenau befriades och idag hedrar vi minnet av alla dem som mördades under förintelsen. Förintelsens systematiska folkmord saknar motstycke i vår moderna historia. Sex miljoner judar dog i Förintelsen. Romer och polacker utsattes för folkmord grundande på rasistiska föreställningar. Därutöver förföljde, fängslade och dödade Nazityskland tusentals andra människor, bland annat personer med funktionsnedsättning, homosexuella och politiska och religiösa meningsmotståndare.

Vi människor hänger på ett mycket påtagligt sätt samman med tiden före oss. Och vår betydelse för det som ska komma går inte att ifrågasätta. Vi är länkar från det som varit till det som ska bli. Och det innebär ett ansvar, en förväntan från det förflutna på samtiden. Vittnesmålen från förintelselägren är svåra att ta till sig och vi värjer oss för att berätta för våra barn om det fasansfulla som människor är kapabla till. Ändå måste vi det. Eftersom fruktansvärda övergrepp kan hända igen och igen, i andra former, mot andra

människor.

Den 27 januari är samtidigt en dag för att sätta ljuset på demokrati, mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Minnesdagar blir, sorgligt nog, allt viktigare.

För mig har demokratin alltid varit något starkt. Därför känns det oerhört obehagligt att allt oftare tala om dess bräcklighet. Demokratiskt valda ledare kringskär pressfrihet och yttrandefrihet, saknar respekt för fakta och mänskliga rättigheter. Det händer här och det händer där.

De demokratiska principerna om alla människors lika värde, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter är inte förhandlingsbara. Det är inget smörgåsbord. Vi kan inte välja lite demokrati, eller mänskliga rättigheter ibland. Demokrati kräver mod och konsekvens. Från mig och från dig.

Det är viktigt att lära av historien. Det är samtidigt vanskligt att med snabba penseldrag dra paralleller mellan 1930-talets Europa och den tid vi lever i idag. Men att rasismen och nationalismen verkar försöka ta ett grepp kring Europa och världen idag kan vi inte bortse från. De nazistiska och fascistiska rörelser som växte sig starka i 1930-talets Europa växte fram i en tid av social oro och i ett starkt polariserat samhällsklimat.

I Sverige och flera andra länder i västvärlden ser vi idag en oroande utveckling mot ökad polarisering. Ett mer splittrat samhälle där kontakt och kommunikation mellan människor med olika bakgrund och erfarenheter och förutsättningar minskar. Grupper glider ifrån varandra när det gäller åsikter, värderingar och livsstil, och förståelsen för andras sätt att tänka och leva minskar. Det innebär att den sociala sammanhållningen riskerar att urholkas.

Samtidigt lever allt fler i sina egna informationsbubblor – de sociala mediernas stora genomslag gör att nyheter och budskap som stärker den egna världsbilden dominerar. Gemensamma referenspunkter försvinner. "Alternativa fakta" är tidens nyord.

Ett polariserat samhälle med ökande misstro ger ett bra utgångsläge för högerpopulistiska och högerextremistiska partier och organisationer.

Vår tid är orolig och vi ser många hot omkring oss. Terrorattentat, riktade mot oskyldiga civila, har drabbat många platser i världen. Högerpopulismen och högerextremismen gynnas av rädslan och oron som terrorn sprider, medan islamistisk extremism stärks av att muslimer utsätts för kollektiv

skuldbeläggning och rasistiska påhopp. Det är en hemsk spiral som vi måste bryta.

I Sverige och i många andra länder hör vi en allt hårdare ton i det offentliga samtalet. En intolerans och oförsonlighet gentemot politiska meningsmotståndare som kväver det fria och öppna demokratiska samtalet. För mig är detta en ödesfråga för demokratin – att slå vakt om det öppna demokratiska samtalet: att vi lyssnar på varandra och kan erkänna att vi har fel.

Under senare tid har "det svenska" kommit att diskuteras. För mig är det ur ett vetenskapligt perspektiv klart och tydligt: Sverige har genom historien alltid varit ett land där en mångfald av synsätt, åsikter och perspektiv kommit till uttryck och samexisterat. Det svenska är något sammansatt. Det samiska, det afrosvenska, det romska, det muslimska och det judiska ingår tillsammans med mycket annat i det som är det svenska.

För att motverka en utveckling mot polarisering och ett samhälle som glider isär behövs en kraftsamling för ett Sverige som håller ihop. Mötesplatser behöver skapas för att möjliggöra möten mellan människor med olika bakgrund och erfarenhet, runt om i hela landet. Vi behöver intensifiera arbetet med att alla människor i Sverige ska vara och känna sig som en del av vårt samhällsbygge och vår gemensamma demokrati.

De demokratiska klyftorna i Sverige måste minska. Alltför många i Sverige deltar inte i det demokratiska samtalet och känner inte att de kan göra sina röster hörda. Ett uttryck för detta är det faktum att i det valdistrikt i Sverige som hade allra lägst valdeltagande i riksdagsvalet 2014 röstade endast hälften av de röstberättigade invånarna. Lägst är valdeltagande i de socioekonomiskt utsatta bostadsområdena runt storstäderna.

De skilda levnadsvillkoren i olika delar av vårt land skapar splittring. Många gles- och landsbygdskommuner dräneras på unga och upplever inte att deras problem tas på allvar.

Regeringen ser allvarligt på polariseringen i Sverige och de utmaningar demokratin står inför. Därför har arbetet mot rasism, polarisering, våldsbejakande extremism och hot och hat tydligt intensifieras sedan vi tillträdde.

Det demokratiska samtalet måste värnas. För många är hot och hat något som man måste förhålla sig till varje dag. Det är oacceptabelt att människor

på grund av rädsla och oro blir passiva i ord och handling och utövar självcensur. När röster tystas och tystnar är det ett hot mot det demokratiska samtalet och i förlängningen ett hot mot vår demokrati.

Den tyske journalisten Sebastian Haffner beskriver i sin bok tiden före Hitlers maktövertagande när nazisternas siffror ständigt steg. "Det som inte längre fanns var livsglädje, älskvärdhet, harmlöshet, välvilja, förståelse, beredvillighet, generositet och humor. Luften hade blivit kvalmig." I mitt och regeringens arbete för ökad demokrati och mångfald, pressfrihet och yttrandefrihet, alla människors möjlighet att ta del av och utöva kultur, kan inget ge en starkare drivkraft än denna beskrivning.

Och det finns inga kompromisser när vi idag står inför utmaningar som vi fortfarande kanske inte förstår vidden av. Sverige kan inte ha något annat mål än att vara ett land fritt från rasism och hatbrott. När vi ser en ökad rasism och polarisering kan inte svaret vara något annat än ökad solidaritet och att sträva mot sammanhållning.

Regeringen har nyligen presenterat en nationell plan mot rasism och hatbrott. För första gången har Sverige en sådan. Och med denna plan ett samlat grepp om det viktiga arbete i dessa frågor som utförs av flera myndigheter, regionala och lokala aktörer samt organisationer inom det civila samhället. Planen är ett verktyg för att förebygga och motverka rasism och polarisering i samhället. Myndigheten Forum för levande historia kommer att bli en nyckelaktör i detta arbete.

Dessutom presenterade statsministern och jag idag ytterligare satsningar mot antisemitism.

Den digitala utvecklingen ställer stora krav på förmågan till ett kritiskt förhållningssätt, kritiskt tänkande. Statens medieråd bedriver ett stort arbete med att medie- och informationskunnigheten genom att utveckla, översätta och sprida utbildningsmaterial liksom delar av materialet i kampanjen No Hate Speech Movement. Vi har nu förstärkt medierådets arbete med att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och utrusta dem med ett kritiskt tänkande i förhållande till budskap på nätet.

Genom att ta del av och själv utöva kultur ökar förståelse för andra människor och andra kulturuttryck. Inom det fria konst- och kulturutövandet anläggs nya perspektiv och där ställs de svåra frågorna där makten granskas, ifrågasätts och utmanas. Kulturen är en oumbärlig del av demokratin. Tillgången till kultur är inte likvärdig i hela landet, och därför gör vi stora

satsningar på att öka de statliga medlen till konst och kultur runt om i hela Sverige. Fler människor ska kunna ha möjlighet att från en scen i deras närhet ta del av framstående teater, musik och dans, besöka spännande utställningar eller utveckla sitt eget skapande.

Kulturen är ett särskilt angeläget område. Just kulturen är det som fascister och mörka krafter alltid försöker att ta kontroll över.

Sverige ska vara ett land där vi tillvaratar det engagemang och den kreativitet som vi ser växa fram inte minst i många förortsområden. Just nu pågår en omfattande satsning för att i olika bostadsområden runt om i Sverige med en ung och blandad befolkning stödja kulturverksamheter som bygger på lokalt kunnande och engagemang. Med ekonomiska resurser och professionellt stöd ser vi till att idéer blir verklighet och det som behöver sägas kommer till uttryck.

För att stärka de mänskliga rättigheternas ställning har regeringen tagit fram en strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter. Där slår vi fast att en oberoende institution till skydd för de mänskliga rättigheterna bör inrättas, och att den bör inrättas under riksdagen. En sådan institution är en central del i ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna.

För ett år sedan stod jag i Sveriges riksdag och, precis som idag, talade vid högtidlighållandet av förintelsens minnesdag. Ett år är en ganska kort tid. Men när jag samlar tankarna och tittar bakåt så har förbluffande mycket hänt. Auktoritära ledargestalter har trätt fram, här och var, och föreslår enkla lösningar på komplexa problem. Kanske är det så att människors känsla av utsatthet föder ett behov av att luta sig mot en idealiserad auktoritet. I en tid av rädsla och osäkerhet inför framtiden är en ledare med en förenklad världsbild tilltalande då den lyfter bort vårt eget ansvar. Det är en mycket farlig väg att gå. Och det ankommer som ett tungt ansvar på oss politiker att formulera ett alternativ.

Just den 27 januari för exakt 70 år sedan kallade Eleanor Roosevelt som ordförande för FN:s organ för mänskliga rättigheter till sitt första möte i en arbetsgrupp vars arbete skulle resultera i allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter.

För sjuttio år sedan reste sig Europa ur dyn. Priset för att en destruktiv politisk ideologi fått råda betalades av hundratals miljoner människor då och under åren som följde. Och det får aldrig hända igen. Därför är det arbete

som Eleonor Roosevelt och hennes arbetsgrupp gjorde vägledande än idag.

Vi är förbi den tid när vi kunde säga att vi hörde varningsklockor ringa. Idag dånar de. Häpnadväckande mycket och många har visat hur tunn civilisationens fernissa är. Jag förundras över människor som visat sig villiga att förkroppsliga föraktet för andra människor. Rädslans drivkrafter är förskräckande. Diffus och oklar rädsla är den mest fruktansvärda menar den nyligen bortgångne sociologen Zygmunt Bauman, rädsla som baseras på okunnighet om det som hotar oss och vad vi kan göra åt det. Det ger en känsla av vanmakt. Vanmakten förlamar och krymper våra sinnen.

Några små gröna blad i en klänningsfäll. Vad kan vi skylla våra bortförklaringar och rationaliseringar på? Rättfärdigandet av att bortse från mänskliga rättigheter när det passar, är illa dold maktlystnad och passar inte någon demokratiskt vald politiker. Inte minst med tanke på att när vi vet hur det ser ut vid vägs ände. Vi vet att när mörkret och rädslan får styra går till sist ingen fri.

Varje individs dagliga handlande avgör vilket samhälle vi har. Det är vårt gemensamma ansvar att förintelsen aldrig sker igen.

Mitt mod stärks av berättelsen om de små gröna bladen i klänningsfällarna, att i allt det hemska påminnas om det goda och vackra. Min beslutsamhet kommer från kärleken till friheten. Och min övertygelse är att var och en av oss kan finna styrka att varje dag välja det goda framför det enkla. Det är det som det förflutna förväntar sig av samtiden. Vi behövs alla i kampen för det öppna och solidariska samhället.

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid minneshögtid till minne av förintelsens och rasismens offer

Publicerad 01 februari 2017 Uppdaterad 01 februari 2017

Göteborgs domkyrka, Göteborg, 26 januari 2017. Det talade ordet gäller.

Ärade överlevare, gäster, vänner,

Några blad från en grönskande björk. Insmugglade till lägret i klänningsfällan. Med bankande hjärta förbi SS-soldaterna klarade hon det. Hon kunde visa sina kamrater att det fanns en annan värld. Några löv som näring till att återuppväcka ett obefintligt hopp och förlorad förtröstan. Det är författaren och psykologen Hédi Frieds svar när skolbarn idag frågar henne vad som var det bästa i förintelslägren. Hédi Fried överlevde Auschwitz och Bergen-Belsen och har ägnat sitt liv åt att outtröttligt beskriva sina unga år i lägret. För att vi inte ska glömma.

Vi människor hänger på ett mycket påtagligt sätt samman med tiden före oss. Och vår betydelse för det som ska komma går inte att ifrågasätta. Vi är länkar från det som varit till det som ska bli. Och det innebär ett ansvar, en förväntan från det förflutna på samtiden. Vittnesmålen från förintelslägren är svåra att ta till sig och vi värjer oss för att berätta för våra barn om det fasansfulla som människor är kapabla till. Ändå måste vi det. Eftersom fruktansvärda övergrepp kan hända igen och igen, i andra former, mot andra människor.

Den nyligen bortgångne sociologen Zygmunt Bauman ger oss ingen tröst men mycken klokskap. Han menar att förintelsen som resulterade i förföljelse och massavrättningar av judar, romer, personer med funktionsnedsättning, homosexuella och transpersoner inte kan förklaras bort

som ett återfall i barbari. Han menade att den var resultatet av en rationalitet och modernitet driven till sin spets. Övergrepp som strider mot mänskliga rättigheter begås varje dag. Människors frihet kränks i varje stund. Mänskligheten är inte på något sätt skyddad mot barbari och brutal grymhet.

För ett år sedan stod jag i Sveriges Riksdag och, precis som idag, talade vid högtidlighållandet av förintelsens minnesdag. Dagar som markerar det som skett är viktiga för att vi ska få möjlighet att samla tankarna, reflektera och formulera ambitionerna för framtiden. Ett år är en ganska kort tid. Men när jag tittar bakåt så har förbluffande mycket hänt. Auktoritära ledare har trätt fram, här och var, och föreslår enkla lösningar på komplexa problem.

Kanske är det så att människors känsla av utsatthet föder ett behov av att luta sig mot en idealiserad auktoritet. I en tid av rädsla och osäkerhet inför framtiden är en ledare med en förenklad världsbild tilltalande då den lyfter bort vårt eget ansvar. Det är en mycket farlig väg att gå. Och det ankommer som ett tungt ansvar på oss politiker att formulera alternativ.

Men vi har gemensamt en skyldighet att inte skapa förutsättningar för ett sådant ledarskap. Den tyske journalisten Sebastian Haffner beskriver i sin bok tiden före Hitlers maktövertagande när nazisternas siffror ständigt steg. "Det som inte längre fanns var livsglädje, älskvärdhet, harmlöshet, välvilja, förståelse, beredvillighet, generositet och humor. Luften hade blivit kvalmig." I mitt och regeringens arbete för ökad demokrati och mångfald, pressfrihet och yttrandefrihet, alla människors möjlighet att ta del av och utöva kultur, kan inget ge en starkare drivkraft än denna beskrivning.

Rasismen och nationalismen griper omkring sig i Europa och resten av världen. Det kan vara svårt att se sin egen betydelse i allt det mörka. Att se vilka möjligheter var och en av oss har att betyda något för en bättre värld.

Just den 27 januari för exakt 70 år sedan kallade Eleanor Roosevelt som ordförande för FN:s organ för mänskliga rättigheter till sitt första möte i en arbetsgrupp vars arbete skulle resultera i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

Samtidigt reste sig Europa ur dyn. Priset för att en destruktiv politisk ideologi fått råda betalades av hundratals miljoner människor då och under åren som följde. Och det får aldrig hända igen. Därför är det arbete som Eleonor Roosevelt och hennes arbetsgrupp gjorde vägledande än idag.

De grupper som var förföljda under förintelsen upplever också idag en

utsatthet. Av olika grad och på olika sätt, men det är likväl och i varje form oacceptabelt.

Det finns inga kompromisser när vi idag står inför utmaningar som vi fortfarande kanske inte förstår vidden av. Sverige kan inte ha något annat mål än att vara ett land fritt från rasism och hatbrott. När vi ser en ökad rasism och polarisering kan inte svaret vara något annat än ökad solidaritet och att sträva mot sammanhållning.

Regeringen har därför formulerat en nationell plan mot rasism och liknande former av fientlighet och hatbrott. Arbetet med att ta fram planen var svårt, frågan är komplex och mångfacetterad. Men människors engagemang blev tydligt och gav hopp om framgång. Det finns bara ett alternativ i det här arbetet och det är att lyckas.

"När man är rädd är det bra att veta varför", skriver Émile Ajar i den älskade romanen "Med livet framför sig". Det är helt sant. Den diffusa rädslan framkallar det svåraste i människan, vanmakten. Den förlamar och krymper våra sinnen.

Mitt mod stärks av berättelsen om de små gröna bladen i klänningsfällan, att i allt det hemska påminnas om det goda och vackra. Min beslutsamhet kommer från kärleken till friheten. Och min övertygelse är att var och en av oss kan finna styrka att varje dag välja det goda framför det enkla. Det är vad det förflutna förväntar sig av samtiden. Kampen för det öppna och solidariska samhället pågår i detta nu. Du behövs. Gör vad du kan. Med det du har. Där du är.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på invigningen av Göteborg Film Festival (på engelska)

Publicerad 30 januari 2017 Uppdaterad 30 januari 2017

Göteborg, 27 januari 2017. Det talade ordet gäller.

Friends and film-lovers,

Being here with you tonight marks for me the end of a very intensive and emotional couple of days in Gothenburg. Today, 27 January, is Holocaust Remembrance Day, marking the liberation of the Auschwitz-Birkenau extermination camp exactly 72 years ago.

And it is at moments like these that I think with enormous gratitude about culture. And about film, which reflects people's fates so well; tells stories that have not yet been told; documents and compiles. The story of us, of what came before and what is to come.

Racism and nationalism are tightening their grip in Europe and the world at the moment. Authoritarian leaders are stepping forward and presenting simple solutions to complex problems. Fundamental conditions for a democracy, such as respect for facts, freedom of the press and the equal value of all people, are flagrantly ignored. This is happening in countries that until very recently felt very close to ours.

But this trend is a complex one, and alongside the very worrying path some countries have chosen there is a greater openness and commitment to the equal value of all people. And the variety of films the Gothenburg Film Festival is presenting over the coming days really shows this. I have read the festival programme and I can see how it captures our time. Social exclusion, belonging on one's own terms, religion and vulnerability are portrayed from various starting points.

The choice of 'religion' as the festival theme is both brave and perfectly natural. And it was high time for Sápmi to receive attention as a film region in a coherent way.

Artistic director Jonas Holmberg will discuss the possible midlife crisis the festival may be experiencing as it turns 40. In my view, if there has been a crisis, the festival has got through it. This festival shows the maturity one likes to see in a 40-year-old – not anxious, but forward-looking; with a certain authority but firmly rooted in the present. Celebrating the festival's 40th birthday by showing the opening film simultaneously at 40 cinemas for SEK 40 per ticket is very much in line with this, and very elegant!

This is a new year and a new film policy has taken effect. As Minister for Culture and Democracy, I have great expectations for what it will lead to. Of course, many challenges remain and there are no simple solutions to the challenges facing the Swedish film industry. We are many that are convinced that a change was necessary and I am also being met with an enthusiasm for the new policy, as well as a satisfaction that the fundamental aspects of film policy have been discussed.

The film festivals have always been key actors for spreading a broad range of films – and this is something you are demonstrating very clearly today.

As we all know, 84 countries are represented by the 457 films being shown this week. It is great to see film-makers, audiences, artists, politicians and debaters meeting and discussing different issues, experiences and with the Gothenburg Film Festival as the backdrop. This enriches cultural expression in Swedish film. And it enriches our entire country.

With these words I would like to wish you the best of luck and declare the 2017 Gothenburg Film Festival open.

Thank you.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Guldbaggegalan 2017

Publicerad 24 januari 2017 Uppdaterad 24 januari 2017

Stockholm 23 januari 2017. Det talade ordet gäller.

Filmälskare och filmskapare,

De pratar om er runt om i världen. De undrar hur det kommer sig, att ett så litet land som Sverige, röner så stora framgångar.

En del av framgången ligger i att det finns många olika röster bakom och i svensk film. Till exempel är det i vårt land, till skillnad från de flesta andra, många kvinnor som skapar film.

Ni manusförfattare, regissörer, skådespelare, producenter, fotografer, kostymörer och sminkörer, ni bygger vidare på ett renommé som kommer med det stora ansvaret att fortsätta vara ibland obekväma... Ibland djupt obrytt underhållande.

Er samlade röst bygger helt enkelt motståndskraft i en värld där starka krafter vill begränsa den konstnärliga friheten.

Tack för det!

Nu har jag den stora äran att få dela ut Guldbaggen för Bästa svenska film 2016!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Filmkonvent '16

Publicerad 12 december 2016 Uppdaterad 12 december 2016

Luleå, 6 december 2016. Det talade ordet gäller

Jag har varit kultur- och demokratiminister i lite mer än två år. Det tveklöst svåraste och roligaste jobb jag haft hittills. Det är få frågor som jag ägnat så mycket tid och debatterat så mycket under de här två åren som film. Det är fantastiskt!

Filmen är en av de viktigaste konstformerna i vår tid. Filmen når oss och berör oss, oavsett vilken bakgrund vi har eller var i landet vi bor. Det är en konstform som är ständigt närvarande i vardagen för de allra flesta. Och det har sannolikt inte undgått någon av er att regeringen den första januari 2017 sjösätter en ny nationell filmpolitik. Arbetet med att förbereda den nya politiken har pågått i flera år och arbetet kommer att fortsätta även under nästa år.

Att införa en ny filmpolitik är en lång process. Det är en omställning som måste ske successivt och stegvis för att inte äventyra behoven av långsiktighet och stabilitet.

Mitt och regeringens mål är och har hela tiden varit att skapa en filmpolitik som involverar fler, som är angelägen för fler och som når ut till fler. Därför gläds jag åt den debatt och det engagemang för svensk film som jag ser i hela landet.

Och den politik som nu tar allt fastare form ställer stora krav på samverkan. Att filmavtalet upphör betyder inte att behovet av samtal mellan branschens aktörer och politiken minskar eller försvinner. Tvärtom!

Filmbranschen är – i Sverige precis som i många andra europeiska länder – beroende av offentliga stöd. Samtidigt är filmpolitiken lika beroende av en

livskraftig filmbransch för att kunna förverkligas. Den symbiosen mellan bransch och politik kräver en aktiv dialog och återkommande samtal. Vi måste gemensamt – bransch och politik både nationellt och regionalt – identifiera såväl filmens möjligheter som dess utmaningar.

Vid Filminstitutet har nu skapats fyra råd som haft sitt första möte med personer från hela Filmsverige – från filmare till finansiärer – från producenter till forskare. Tillsammans ska de bidra med sin kompetens för svensk films bästa. Vilka som ska sitta i råden avgörs av den stora grupp branschorganisationer och andra sammanslutningar som fått möjlighet att nominera. Med sin samlade kunskap och erfarenhet ska råden bidra till att utveckla verksamheten vid Filminstitutet och – i förlängningen – de beslut Filminstitutet fattar.

Det finns i debatten en viss osäkerhet kring exakt vilken roll som råden kommer att spela. Låt mig därför betona att den organisation för samråd som byggs upp vid Filminstitutet är ny. Råden har sina uppdrag men kommer att bli vad vi gemensamt gör dem till och jag känner mig helt trygg i den förändring vi nu genomför.

Tack vare Filminstitutets transparens och lyhördhet och förståelse för sitt nya uppdrag är grunden nu lagd för att råden ska kunna få stor betydelse både för filmpolitiken och för Filminstitutets verksamhet. Men det kommer inte att hända av sig självt. Rådets betydelse kommer att avgöras av ledamöternas engagemang. Och som sagt: rådets konstituerande möten genomfördes i förra veckan och det blir mycket spännande och viktigt att följa arbetet.

Men detta samråd är förstås inte det enda som kommer att bidra till filmpolitiken framöver. Filminstitutet och regeringen kommer precis som i dag att remittera viktiga förslag till en bredare krets än råden. Jag kommer också att bjuda in filmbranschens centrala aktörer till årliga så kallade högnivåmöten på departementet. Det är mitt och regeringens sätt att upprätthålla en direkt dialog med några av de centrala aktörerna för svensk film.

Ett annat viktigt mål för mig och regeringen med den nya filmpolitiken har varit att öppna för ett ökat politiskt engagemang för filmpolitik. En av de stora nackdelarna med filmavtalet har varit att debatten utanför rummet oftast har uteblivit. Filmpolitiken har hanterats i slutna förhandlingsrum. Nu har filmpolitiken blivit en fråga för riksdagen vilket filmen verkligen förtjänar. Och debatt har det blivit och den kommer med all sannolikhet att

fortsätta. Våldigt, väldigt bra! Mycket i den nya filmpolitiken handlar om form och organisation. Men det övergripande syftet är naturligtvis att skapa bästa möjliga förutsättningar för svensk film att skapas, visas och bevaras.

Filmpolitiken är till för alla de filmare och regissörer, producenter och finansiärer som brinner för att skapa ny film och berätta nya berättelser. För visningsorganisationer och pedagoger som kämpar för att ge fler barn och vuxna möjlighet att se den film som skapas. Och inte minst för publiken, både i Sverige och utomlands, både hemma i soffan och på biografen.

Regeringen har formulerat en vision för svensk film. I den visionen slår vi fast att svensk film ska ha så hög kvalitet och uppvisa en sådan bredd och mångfald av berättelser att den angår alla. Det är en vision som förpliktigar. Jag är övertygad om att mångfald, många olika röster – både framför och bakom kameran – är en nyckel till framgång. Vi måste ge plats för fler berättelser, nya historier och oprövade perspektiv för att filmen som konstform ska fortsätta att vara angelägen och aktuell för alla. Nu är vi här på Filmkonvent samtidigt som filmpolitiken ska ta nästa steg. Många utmaningar återstår och jag är fullt medveten om att det inte finns några enkla lösningar. Jag är också övertygad om att debatten om hur filmpolitiken ska utformas kommer att fortsätta, här i Luleå och runt om i hela landet.

Med allt detta sagt: tack Filmpool Nord Filmpool Nord för att får jag vara här och jag förklarar Filmkonventet i Luleå 2016 för öppnat.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av Tucholskypriset

Publicerad 16 november 2016 Uppdaterad 16 november 2016

Stockholm, 15 november 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

"Författare är ingen titel, utan det innebär att man är talesman för mänskligheten. Varje gång en litterär person tystas ned är det i själva verket en människoröst som görs ohörbar."

Orden är Asli Erdogans, och vi hör och känner dem ännu, trots att hon sitter fängslad enbart på grund av sin kamp för mänskliga rättigheter.

Asli Erdogan är ensam i fängelset men dessvärre inte ensam i att leva under hot och leva i risken för att fängslas när hon utövar sina rättigheter. Vi får rapporter från hela världen hur journalister, författare och konstnärer utsätts för hot, hat och våld. Vi får oändligt antal bevis på straffrihet, frihetsberövande och mord på journalister.

Även i Sverige måste journalister, författare och konstnärer leva med osäkerhet.

Kampen mot hoten mot dem som i sin gärning, i sitt konstnärskap, försvarar yttrandefriheten måste föras varje dag, vilket PEN och många andra gör med kraft utifrån begränsade resurser.

"Varför väljer så många, som har det så bra, sig själv framför andra som behöver få det bättre?"

Det frågade en av mina nya familjemedlemmar mig för en vecka sedan. Han är ett av alla de barn som kom till vårt land, ett av världens rikaste länder, under förra hösten och som lever i stor ovisshet och stor ångest.

Det gör ont att berätta att vi är många som har det väldigt bra men att det också finns många som inte vill kämpa för att andra ska få det bättre.

Det faktum att Sverige har flest fristäder för hotade författare och konstnärer i världen och att vi sedan vi tillträdde som regering har ökat satsningen för fler fristadskommuner i vårt land hjälper vare sig honom eller något av alla de andra barn som just nu förtvinar på institutioner. Det hjälper inte honom och inte heller Asli Erdogan att vi under nästa år bland annat kommer att lägga fram en handlingsplan för att förebygga hot och hat som drabbar förtroendevalda, journalister och kulturskapare i Sverige.

Och det hjälper inte Asli Erdogan eller någon av alla de hundratals, tusentals som sitter fängslade enbart på grund av att de har höjt sina röster, protesterat och praktiserat sina rättigheter, att vi här i Sverige uppmärksammar betydelsen av det fria ordet genom att på många olika sätt fira att det är 250 år sedan en tryckfrihetsförordning utfärdades i Sverige.

Det behövs mycket mer av många fler för att talespersoner för mänskligheten, som Asli, får möjligheten att vara och göra.

Vi, måste vara många, som likt Asli Erdogan, vill och vågar mycket.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke på utställningen "Noir & Blanc" på Dansmuseet

Publicerad 11 november 2016 Uppdaterad 11 november 2016

Stockholm, 10 november 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Dans är att uttrycka något med sin egen kropp. Denna ordlösa kommunikation som kan få människor att mötas utan att ha något annat än dansen som möjligt kommunikationsmedel. Och samtidigt kan dansen uttrycka så mycket mer än ord.

Det finns ett "jag" i varje kropp. En kropp som kan ha vilken färg eller form som helst. En kropp blir ofta tillskrivna egenskaper, tillkortakommanden eller styrkor utifrån hur den ser ut. När ett "jag" använder kroppen för att genom dansen uttrycka den man är, vill vara eller det man vill förmedla så blir dansen extra kraftfull som konstform. Och den väcker inte sällan något starkt, både hos den som dansar och den som tar del av dansen. Den gläder och provocerar. Den väcker lust men också rädsla.

Den kil av historien som dagens utställning skildrar vibrerar av livslust, framtidshopp och nyfikenhet. Det var en tid när den stora kontinenten söder om Europa, mytomspunnen och mycket annorlunda för många, tog plats inte bara på dansgolven i Europa. Det blev gnistrade av glädje och något nytt annorlunda. Fötterna kunde inte vara stilla. Men det var också ett hot, något nytt att förhålla sig som skrämde och krävde något av människor.

Jag gläds åt dansen. Den utveckling den haft genom tiderna som visat och visar på stort mod och stora steg har kunnat tas mot fler och större dansuttryck. Dagens utställning sätter dansen i ett större, historiskt sammanhang. En historia vi kan lära av.

Det är en sak att fascineras på avstånd, att känna välvilja och intresse när vi själva vill. Men när det som är okänt kommer för nära, fastän vi inte bett om det, blir det alltför lätt skrämmande och det ställer många stora och många olika krav på oss som medmänniskor.

Vi som lever idag delar på ett sätt erfarenhet med dem som såg allt den nya och kraftfulla som kom på 1920-talet. Vi lever också i tider av globalisering och förändring och vi kan välja att lära av historien eller att upprepa den. Mäktar vi med att se alla "jag" eller ser vi "former"?

Jag vet att det finns mycket gott och fruktbart i mötet mellan människor. Dans är för mig ett av de vackraste och mest utmanande sätt att mötas och tillsammans med många andra ser jag fram emot att se hur det mötet skildras i er utställning.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke på Stockholms internationella filmfestival

Publicerad 09 november 2016 Uppdaterad 09 november 2016

Stockholm, 8 november. Det talade ordet gäller.

Kära festivalpublik!

Stockholms filmfestival har verkligen näsan mot marken. De teman ni väljer glöder av aktualitet. Årets filmfestival har temat "Identitet" - just här och nu ett begrepp som präglar vår vardag. Samtidigt som alltfler människor vågar och vill visa vilka de är så präglas vår samtid av ett enligt mig skadligt behov av att etikettera människor, tillskriva andra förutfattade egenskaper, placera vissa grupper av människor i vissa fack, helt enkelt begränsa människor och se dem som tillhörande en grupp istället för individer. För att därefter inte sällan hata och bespotta.

Vår allra senaste Nobelpristagare i litteratur, Bob Dylan, har sagt följande om identitet:

"All I Can Do Is Be Me, Whoever That Is" "People can learn everything about me through my songs, if they know where to look." "The People in my songs are all me."

Bob Dylan – en konstnär med en så mångfacetterad och till stora delar dold personlighet att hans roll i filmen "I'm not there" av Todd Haynes från 2007 spelas av inte mindre än sex olika skådespelare!

En konstnärs livsverk präglas förstas av de olika processer som just den konstnären går igenom under livet. Vi får en skärva av konstnären genom verken. Men konst kan också vara viktigt för utvecklingen av människors identiteter. Vi ges möjlighet att spegla våra egna liv när vi lyssnar på musik,

ser på film och läser litteratur. Kanske framstår det omöjliga plötsligt som möjligt. Ett brustet hjärta kan finna tröst.

Som konstart har filmen en oerhörd styrka: den kan visa oss nya miljöer och den kan leda oss till nya tankar och idéer. Ett brett utbud av många olika filmer kan bidra till vidgade vyer och ökad förståelse för det som är nytt och som kan upplevas annorlunda, men filmen kan också få oss att känna igen oss själva och känna samhörighet. Och just precis därför, just precis därför, bör vi, måste vi hela tiden diskutera och debattera frågor om Vem, vilka av oss har tillgång till kultur generellt och filmen specifikt? Vem, vilka har egentligen, på riktigt, möjligheten att vara med? Att göra film? Att få sina verkligheter belysta? Ifrågasatta? Vilka förbannade hinder finns? Hur river vi dem? Hur vågar vi börja montera ner dem? Hur höga de än är, hur länge de än varit där?

Filmen har allt att tjäna på att gå utanför de ramar som vi tar för givna. Nya och oväntade publikgrupper står alltid att finna för en riktigt bra film. Mina egen identiteter ser jag exempelvis som ständigt under utveckling. I förordet till festivalkatalogen har jag kommit ut som älskare av kampsportfilmer. Under min uppväxt såg jag mängder med kampsportfilmer och identifierade mig ofta med filmernas hjältar. Jag kan fortfarande idag känna att jag gärna identifierar mig själv som en fullkomligt okrossbar människa av asiatiskt ursprung och utanpåliggande genitalier.

Ett av målen för den nya filmpolitiken är att allt fler ska se film. Film som sprids och visas i olika former i hela landet. Filmfestivalerna är helt centrala aktörer för att sprida ett brett utbud av film. Därför är det så glädjande att se hur festivalfilmer från i år och från tidigare år kan streamas för att nå ut till så många fler än bara till oss som har möjlighet att vara här på plats.

Dear audience!

To conclude this speech about identity and film, I've chosen a quote from our guest of honour, Ken Loach. He recollected the experience he had when gathering material for his latest film. People in western society finding it impossible to get a job or even live on their job. When asked to comment on the lives of the people portrayed in his film, Ken Loach said:

"That constant humiliation to survive. If you're not angry about it, what kind of person are you?"

Anger, used in a constructive way, can help us find ways to develop our

societies and as a politician I have to take peoples anger seriously. To see yourself as someone who fights for your own rights or the rights of others can also be an important part of your identity.

Our guest of honour has been rewarded many times for his outstanding filmmaking. In Cannes, this year Ken Loach won his second Palme d'Or with the film that will open our festival tonight.

To be honest, for many of us Northern Europeans, this is a better time of the year to watch films instead of sunny days at the French Riviera. And I am sure that many of those here today agree with me and really look forward to many days of film ahead of us.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av utställningen Nordiskt ljus

Publicerad 04 november 2016 Uppdaterad 04 november 2016

Nordiska museet, Stockholm, 29 oktober 2016. Det talade ordet gäller.

Just nu tror jag att många upplever den lite bitterljuva kontrasten mellan sommarens ljusa himlar och de mörkare kvällarnas intåg. På denna del av jordklotet är ju lampor och belysning helt enkelt nödvändiga under en stor del av dygnet, dels för att praktiskt kunna se och leva i våra hem och på våra arbetsplatser, och dels för att vi ska kunna ta oss igenom de mörkare årstiderna, något piggare och mer harmoniska.

Men på alla platser i världen är tillgången till det artificiella ljuset långt från självklar. En mycket stor del av världens människor har inte elektricitet, utan är istället hänvisade till dagsljus eller dåligt upplysta rum.

Tillgången till belysning och lampor har också historiskt varit en viktig del av samhällsbygget och moderniseringen av Sverige. Med upplysta gator och torg, och med modern belysningsteknik på arbetsplatser och i hem, har det moderna livet historiskt vunnit mark.

Men vi har också ett annat förhållningssätt till ljus. Förhållningssätt som också gett namn till och poetiska beskrivningar av dygnets och årstidernas olika ljusfenomen såsom morgonrodnad, gryningsljus, den blå timmen, för att bara nämna några. Det är även ljusfenomen som alltid sysselsatt både konstnärer, författare, musiker och poeter genom tiderna.

Ljuset kan tyckas självklart men så är det inte. Historiskt vet vi att mörkret kan ta över, och att det kan ske snabbt. Just nu pågår fasansfulla krig och

förtryck runt om i världen, och vi behöver ljus och hopp och handlingskraft mer än någonsin. Vi behöver ständigt påminna oss om inte bara ljusets kraft, utan även om att varje generation måste skingra skuggorna och erövra ljuset.

Ett av de bästa sätten att rusta oss mot de krafter som vill begränsa oss är att mötas. Att mötas i och genom kultur är ett fantastiskt sätt att se båda andra och sig själv. Så därför hyllar vi här ljuset när "Nordiskt ljus" strax öppnas och samtidigt hyllar vi det ljus som finns i varje människa och som kan väckas och bli till ett starkt sken.

Därmed förklarar jag "Nordiskt ljus" för invigd!

Tal från Kulturdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke på seminariet "Nätetikett för upphovsrätt"

Publicerad 26 oktober 2016 Uppdaterad 26 oktober 2016

Patent- och registreringsverket, Stockholm, 24 oktober 2016. Det talade ordet gäller.

Sverige är en kreativ toppnation. Bara för att nämna några exempel:

- svensk musik toppar ständigt internationella listor och det svenska pop-undret är ett begrepp,
- var tionde person i världen spelar svenska dataspel, och
- svensk litteratur gör succé internationellt – bara för att nämna några exempel.

För företagen och kulturskaparna, som står bakom dessa framgångar, är det en grundläggande förutsättning för att de ska få tackning för sina investeringar, och stimuleras att skapa nytt, att deras verk, produkter och tjänster får ett immaterialrättsligt skydd som fungerar och som är möjligt att upprätthålla.

Att skapa en fungerande immaterialrätt, med välfungerande konstnärliga och kreativa ekosystem, är en central fråga för regeringen – och för att nå dit krävs en kombination av åtgärder.

Så sent som i mars, just här på PRV, presenterades en stor satsning på immaterialrätt och immateriella tillgångar under åren 2016-2019. Inte mindre än 80 miljoner avsätts till PRV och Vinnova för insatser som stärker offentliga aktörers, näringslivet och allmänhetens förståelse för immaterialrättens möjligheter som strategiskt verktyg för nyttiggörande av kunskap och innovation.

Inom ramen för det uppdraget ligger också att PRV ska skapa sig en god bild av hur utbredd problemet med upphovsrättsintrång i den digitala miljön är och mot bakgrund av kartläggningen ta fram och genomföra lämpliga informations- och kunskapssatsningar riktade till allmänheten.

Syftet är att värna upphovsrätten, minska upphovsrättsintrången i den digitala miljön och öka det allmännas intresse för att ta del av upphovsrättsligt skyddat material genom lagliga alternativ.

Regeringen arbetar också med regelsystemen inom immaterialrätten. Det här sker inte minst på EU-nivån, där Sverige just nu är aktiva i den stora översyn av upphovsrätten som pågår.

Inom mitt ansvarsområde, kulturpolitiken, har jag också arbetat för att få fram frivilliga åtgärder för att försvåra för dem som tjänar pengar på att illegalt sprida film, musik, dataspel eller böcker och främja lagliga alternativ. Jag har samlat ett stort antal företrädare för aktörer som alla, i olika omfattning, direkt eller indirekt, berörs av den olovliga hanteringen av upphovsrättskyddat material för en serie rundabordssamtal för att undersöka möjligheterna att hitta gemensamma vägar framåt.

Målet med arbetet för dessa samtal som löpte under dryga halvåret var väldigt tydliga;

- 1) Vi skulle komma fram till förslag inom befintlig lagstiftning. Med andra ord, det finns en upphovsrättslagstiftning, vad måste och kan vi göra för att den ska fungera.
- 2) Alla aktörer runt bordet under samtal, kom från olika delar av hela näringskedjan. Hela näringskedjan har inte exakt samma huvudintressen. Vilket har varit anledningen till att de inte lyckats samlas. Därför var det centralt att alla runt bordet förstod vikten av att mötas och gemensamt komma fram till åtgärder att vidta för att överhuvudtaget kunna arbeta tillsammans för en positiv förändring.
- 3) I somras presenterade rundabordssamtalens arbetsgrupp ett antal förslag till övriga i rundabordskretsen. Förslagen rörde sig om olika målsättningar för arbetet och konkreta förslag på åtgärder för att uppfylla målsättningen.

Arbetet har resulterat i den uppförandekod som idag har offentliggjorts.

Genom uppförandekoden understryks att upphovsrätten är en viktig grundsten för tillväxt, innovation och en sund och hållbar kultur- och mediemarknad. De olika företag och organisationer som idag ställer sig bakom uppförandekoden har alla - med respekt för sina olikheter och skilda

förutsättningar - förklarat sig beredda att gemensamt bidra till att göra internet till en trygg och laglig plats för konsumenter och företag, att samarbeta för att främja innovation, investeringar och utveckling av lagliga alternativ och begränsa ekonomisk brottslighet som baseras på upphovsrättsintrång.

Jag hoppas att det är en uppförandekod som fler aktörer kan och vill ställa sig bakom. Så att det blir en växande plattform för samarbeten mellan branscher och aktörer på det här området.

Ett mindre antal aktörer i rundabordskretsen har varit kritiska till resultatet av arbetet. De anser att uppförandekoden är alltför allmänt hållen och har därför, efter det att de först ställde sig bakom, valt att inte längre stå bakom den. Det är något jag beklagar. Främst därför att de mycket väl kände till de två grundförutsättningarna som samtalen utgick från, det vill säga inom befintlig lagstiftning och vikten av att möta andra aktörers intressen för att kunna uppnå förändring.

Dels också därför att jag och många med mig la kraft på att ringa runt till var och en av dem. Så jag beklagar deras ovilja till att vilja arbeta tillsammans eftersom jag är övertygad om att uppförandekoden utgör en viktig plattform för att dels åstadkomma förändring inom den lagstiftning vi har i vårt land och där det finns en hel del att göra som man har provat i andra länder.

Men framför allt gläds jag åt alla de aktörer som vill samarbeta, eftersom det är den enda hållbara vägen framåt!

Jag är också övertygad om att arbetet som lagts ner inom ramen för rundabordssamtalen kan vara värdefullt för det arbete som PRV nu har framför sig på upphovsrättsområdet.

Dessutom finns en del andra intressanta förslag bland de som presenterades av den särskilda arbetsgruppen. Och redan nu har regeringen valt att gå vidare med ett av dessa och vi kommer att förtydliga Statens medieråds uppdrag om kunskapsspridning bland barn och unga.

Med detta sagt, jag och regeringen ser fram emot att arbeta vidare med dessa frågor och ser fram emot de förändringar som kommer att komma tack vare den vilja och det arbete som lagts ner av de många olika aktörerna i rundabordssamtalen och som så illa berörs av att upphovsrätten inte respekteras.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av Per Anger-priset 2016

Publicerad 26 oktober 2016 Uppdaterad 26 oktober 2016

Stockholm, 20 oktober 2016. Det talade ordet gäller.

De mänskliga rättigheterna gäller överallt, alla och alltid. De gäller här i Sverige och i andra länder. Detta är den självklara principen. Men vi lever tyvärr i en tid där skyddet och respekten för de mänskliga rättigheterna ifrågasätts, naggas i kanterna och allt för ofta omintetgörs.

Arbetet för att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna är mer angeläget än på överskådlig tid. En regering har ett stort ansvar för att leva upp till de mänskliga rättigheterna. Ett större ansvar än någon annan aktör. Som kultur- och demokratiminister är jag stolt över att regeringen för en vecka sen beslutade om en strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter.

Samtidigt finns det enskilda aktörer som ibland kan åstadkomma mer än en regering. Det finns människor som genom sina enskilda engagemang spelar en avgörande roll för att frågor om mänskliga rättigheter sätts på agendan. Det finns människor som utgör själva skillnaden

Det är på grund av vad en enskild människa kan åstadkomma som vi är samlade här idag.

Vi här för att uppmärksamma en pristagare som är ett levande bevis på vad som kan åstadkommas genom enastående mod och uthållighet. Han kommer från ett land i krig. Ett krig som sliter sönder ett land, dess befolkning och den empati som gör oss till människor. I allt detta mörka finns det risk för att man som människa förlorar sin tro på allt.

Men det sägs att hoppet är det sista som överger människan. Det finns väl ingen som kan symbolisera detta på ett bättre sätt än årets Per Anger-pristagare, Abdullah al-Khateeb. Han kan som ni vet inte vara här idag men finns representerad genom Salim Salamah.

Salim, du är en nära barndomsvän till Abdullah al-Khateeb. Du har känt honom sen barndomsben och ni har fortsatt nära kontakt.

Jag vill genom dig framför min respekt, beundran och tacksamhet för de gärningar som Abdullah gör. Han är den kraft som behövs i arbetet för mänskliga rättigheter.

Jag tror inte att jag behöver beskriva för er vilken vardag Abdullah lever i. Vi ser det dagligen på TV. Det är som många journalister säger "helvetet på jorden".

I somras sköts Abdullah. Kulan gick igenom hans axel. Han överlevde, trots att det bara fanns antibiotika för två dagar.

Hur en enskild människa i sådana omständigheter orkar stå upp för medmänsklighet, alla människors lika värde och aldrig svikta i sin tro på dessa grundläggande värderingar är ofattbart. Det finns inget större.

Abdullah säger själv att han lever under konstant press från regimen och från Daesh som ständigt trakasserar honom. Trots detta fortsätter han sitt arbete. Som om det inte fanns något annat val. Han dokumenterar kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Han arbetar med utbildningsprojekt kring folkrätt, mänskliga rättigheter och demokrati. Han har initierat ett jordbruksprojekt för att minska svälten genom lokal självförsörjning och han arbetar för att överbrygga spänningar mellan olika grupper.

Han har mottagit hot från både regimen och oppositionsgruppen. Han har undkommit två kidnappningsförsök från Daesh och flera attacker och arresteringsförsök från den syriska regimen. Och utsatts för mordförsök. Det han gör är farligt och han gör det med sitt liv som insats.

När han fick frågan om vad Per Anger-priset betyder för honom svarade han bland annat: "Vi är utmattade och detta ger oss förnyad energi." Det är min stora önskan och förhoppning att priset ska ge en fortsatt kraft till Abdullah och hans medarbetare. Därför att vi behöver honom.

Motiveringen för Per Anger-priset som han tilldelas lyder:
"2016 års Per Anger-pris tilldelas den 27-årige syrisk-palestinske

människorättsaktivisten Abdullah al-Khateeb för hans modiga kamp för de mänskliga rättigheterna i Syrien. Mitt i ett pågående krig och i skärselden mellan stridande parter dokumenterar han övergrepp, medlar mellan olika grupper och för de mest utsattas talan. Med livet som insats verkar han i Per Angers anda."

I would now like to ask Salim Salamah to come on stage to receive the Per Anger award on behalf of Abdallah.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke invigningen av utställningen "I'm alive - mobil teknik på liv och död", Tekniska museet

Publicerad 13 oktober 2016 Uppdaterad 13 oktober 2016

Stockholm, 12 oktober 2016. Det talade ordet gäller.

Distinguished guests, kära vänner,

Som kulturminister är det i princip alltid inspirerande att få komma ut och bevittna verksamheter runtom i landet. Jag brukar inleda mina tal med att säga att jag är glad över att få vara på plats. Att se att överallt pågår det som jag arbetar för – nämligen att människor inte bara skapar, utan liksom kräver kultur och kunskap.

Och självklart är jag glad och stolt över att dela den här stunden med er. Det ger mig hopp att möta en museiprofession som inte ser någon motsättning i kunskapen om tingen, insamlande och bevarande, och att som ett av flera sätt att gestalta denna kunskap, uppdrag, välja att adressera vår tids kanske svåraste ämne.

Men jag har nu vistats i utställningen "I'm alive", under en stund och det vore lögn att säga att jag framför allt känner mig glad.

Vi vet alla vilket ämne det handlar om ikväll - flykt. Och precis som de flesta av oss som fötts och vuxit upp i vårt land saknar jag personlig erfarenhet av detta att fly, att vara på flykt.

Under det senaste året har jag på flertalet sätt mött människor som är på flykt och mött människor som möter människor på flykt. Hos den sistnämnda gruppen, möter jag allt som oftast en vanmakt, som hos en del kanaliseras i

engagemang och välkomnande, hos andra i en rädsla för det okända.

Ibland har jag i mötet och de många samtalen med människor på flykt, därav nya familjemedlemmar, imponerats något oerhört över deras överlevnadsförmåga. Hur de fortsätter att leva trots allt, med betoning på trots allt och det jag ser och hör från dem blir till superkrafter. Samtidigt som jag är fullt medveten om att de är bara människor, precis som jag.

När vi saknar erfarenheten finns som tur är kunskapen där som en brygga till förståelse. Att få möta t.ex. Abdullah, Deema, Hanadi och Khalid i utställningen ger oss kunskap om vad "flykt" kan innebära i realiteten, den kunskapen kan läggas till min högst individuella känslomässiga förståelse.

Kanske kan kunskapen leda till att fler av oss, istället för att känna maktlöshet, sorg och till och med skuld, vågar se, titta och känna den största respekt och till och med nyfikenhet.

Det som Tekniska museet och alla inblandade har åstadkommit med utställningen är utöver kunskapsuppbyggnad i form av den dokumentation som utställningen består av, också att med hjälp av ny teknik erbjuda ett nytt sätt att tillägna sig innehållet! Med andra ord - kunskap och utveckling, två av de vackraste ord jag känner till.

Med detta sagt är det dags för att utställningen ska invigas och jag lämnar över till en av utställningens huvudpersoner, Abdullah Miri.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på AIPCE Conference (på engelska)

Publicerad 11 oktober 2016 Uppdaterad 11 oktober 2016

Stockholm, 6 oktober 2016. Det talade ordet gäller.

Free and independent media is a foundation of democracy and rule of law. Every day we have to protect the role of journalists in preserving democracy and defending freedom of expression. In order to be a democratic society we absolutely have to safeguard free speech and freedom of the press.

This year, we're celebrating the 250th anniversary of the Swedish Freedom of the Press Act. It is a long tradition to be very proud of, but the freedom of the press cannot be taken for granted.

Free media needs protection and support from the government, but most of all they need freedom from the government. The big question for me, and for the Swedish government, is how to best strengthen journalism and media, especially in times of economic restraints, convergence and when local media is having difficulties, without interfering with the freedom of the media. The content of media should never be scrutinized by the state.

The Swedish Press Council now celebrates 100 years. It is the oldest tribunal of its kind in the world. This self-disciplinary system is not based on legislation. It is entirely voluntary and wholly financed by four press organizations. It's a system that has been serving the Swedish press well for a hundred years, and a good example of how media can handle ethical questions entirely without interference from politicians.

The confidence in the journalistic profession and the trust from the public are key factors. For the citizens, access to objective information about the world is a key factor in making conscious decisions and forming an opinion on complex matters. The role of the journalist and journalism is becoming more and more important.

The development during these last few years is really worrying. I am talking about the serious problems we see here at home where threats and even sometimes acts of violence against journalists have increased. Research shows, as you may know, that one third of all journalists in Sweden report having been threatened over the last twelve months. For many of them, it has become part of everyday life, and has in some way affected decisions taken concerning their work. This is totally unacceptable. The threats may lead to self-censorship which in itself is a major threat to democracy.

Right now there are several initiatives here in Sweden to counteract threats and violence against journalists and artists. The Swedish association of journalists, the Swedish publishers (Utgivarna), the Swedish Writers' Union and the Swedish PEN, to mention some, are doing an important work in this field.

The Swedish government and my ministry are currently working on an action plan to prevent threats and violence against artists, politicians and journalists. My goal is to have this action plan, which will be systematic, in place next year. I have met with representatives from the Swedish media sector during this year to discuss these matters.

But the problems occur not only here in Sweden, there are also grave threats globally. We don't have to travel far to find places where the freedom of speech is limited. A few years ago it would have been considered outrageous, but now it is commonplace. From all over the world we get reports of impunity, silencing and even murders of journalists. I find these trends extremely worrying. The fight against threats directed at journalists, authors and artists has to be fought every day.

The topic that will be discussed is about if the freedom of the press is under pressure in Europe.

We have had an extremely important debate and discussion in Europe and the EU the last few years about independence of media and press and freedom of expression. This discussion has been fuelled by sudden and worrying changes in media legislation and the treatment of public service media in European countries.

I was in Belgrade a year ago, and had several meetings with journalists, bloggers and NGOs about the freedom of the press. Several of them told me deeply worrying stories.

In other words, this is not only a problem for Serbian journalists, but also a reality that we – Europe – need to handle.

The discussion is crucial in a time of radically changing media landscapes and political and economic strains for Europe.

And what is needed, here as well as abroad is more action than words.

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke på utbildnings- och kulturhuset Bajit

Publicerad 23 september 2016 Uppdaterad 23 september 2016

Stockholm, 18 september 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Att få delta i invigningen av ett alldeles nytt kulturhus är fantastiskt! Vi är många som med stort intresse tagit del av och följt processen med denna tillökning. Och nu är vi här, i ett alldeles färdigt Bajit.

Att Bajit betyder hus och hem har vi som inte visste fått lära oss. Och det är ett bra namn. Och jag tror att det är så det kommer bli för besökarna framöver. Att detta inte bara är ett hus utan också är fyllt av delar av det som vi brukar kalla ett hem.

Ett hem, ett eget hus, är något alldeles speciellt. När vi har ett så vet vi kanske inte alltid att uppskatta det. Men när vi saknar det, tänker vi på det i varje stund. Ett hem är en plats att vila, slappna av och vara oss själva. Ett hem är en plats att lämna, men också en plats att komma tillbaka till. Men det räcker inte med fyra väggar, ett tak och en dörr för att det ska vara ett hem. Det krävs mer. Det kan alla de som idag flyr krig, terror och fattigdom vittna om.

I augusti hade jag förmånen att få besöka sommarlägret för ungdomar på Glämsta. Och där hade jag turen att träffa Adam. Adam berättade för mig om hur det judiska livet funnits lite i bakgrunden under hans uppväxt. Men en dag påpekade hans mamma att om han ville åka på sommarkollo på Glämsta så var det sista chansen nu, snart skulle han vara för gammal.

Det var lägrets sista dag som jag var där och jag frågade Adam vad lägret

betytt, hade han lärt sig mer, kände han något nytt? Då bubblade Adam över av känslor och han berättade för mig hur han under lägerveckorna funnit olika pusselbitar till sitt liv som han nu kunde foga samman med andra. Traditioner, ritualer och många olika sätt att vara svensk jude på. Adam hade funnit och samlat ihop pusselbitar som han anat men som han inte kunnat sätta i ett sammanhang. Pusselbitar som nu hade byggt upp en känsla hos honom av att hitta hem. Och fylld av vissheten att han bland alla sina sidor och gåvor också har en judisk identitet, ett judiskt hem, var han nu en tryggare ung människa. För mig blir det inte större än så.

Jag vet att det här huset kommer att fungera på samma sätt. Det blir en plats att komma till för barn och unga, men också för vuxna, där vi alla kommer att kunna finna pusselbitar till våra helt olika liv.

Den judiska kulturen har överlevt! Trots allt! Och det med kraft. Jag fick bara här om veckan lära mig om kompositören och pianisten Viktor Ullman som under sina år i lägret Theresienstadt skrev flera verk av hög konstnärlig kvalitet varav bara några få räddades till eftervärlden. Ett av dem, Kejsaren av Atlantis, uruppfördes först drygt trettio år senare men spelas idag inte sällan på världens operascener. Även, till och med, i dödens skugga har verk skapats och kunnat bevaras och funnit en plats. Kulturen bär. Kulturen bär liv. Så är det.

Kära vänner, att få flytta till nytt hus ska firas med en fest. Jag är stolt och glad över att få vara med på den. Och jag ser fram emot att få komma tillbaka för att hitta fler pusselbitar till mitt liv, kanske några som, precis som för Adam på Glämssta, kan bli till delar av mina identiteter. Jag tror, eller vet att jag kommer att ha svårt att hålla mig härifrån!

Ett stort lycka till! Och grattis!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Öppningsanförande av Alice Bah Kuhnke Hemslöjdsföreningarnas Riksförbunds "Handmade issues"

Publicerad 07 september 2016 Uppdaterad 07 september 2016

Stockholm, 7 september 2016. Det talade ordet gäller.

Hej,

det gläder mig att stå här och öppningstala på ett evenemang om handens skapande inför en slutsåld hörsal. Som kulturminister och alla de möten och samtal jag har förmånen att få ägna mina dagar åt, lär jag mig hela tiden mer och mer om hantverkets betydelse - för enskilda människor och för samhället i stort.

Att detta, att tillverka föremål och att bearbeta material med hjälp av redskap, är ett sätt för människan att tänka och uttrycka sig, att det är ett förhållningssätt till jorden och faktiskt ett sätt att vara.

Slöjden ger folk handlingsutrymme i dubbel bemärkelse! Ni vet ju, någon planterar penséer på platser där någon utsatts för våld eller trakasserier med homofobiska inslag, en rörelse växer med infiltratörer som lämnar goda hälsningar i form av en handgjord kopp eller en bok till en främling för att uppmärksamma olika värden i livet och det kan stickas tröjor till oljeskadade pingviner .

Till detta kommer en gatukonst med stickade vantar på statyer eller varma skydd på dörrhandtag. Och inte att förringa, begreppet köttslöjd, en nygammal konst genom vilken man strävar efter att ta tillvara hela djuret.

Vårt samhälle, vårt Sverige, står inför en rad utmaningar. Vad gäller lösningar på många av dem, så är det bara att konstatera att vi inte har alla idag. Bland annat därför är kulturen, konsten och det många av er gör,

viktigare än någonsin, dvs. att kunna tänka, agera och hantera både avigsidigt och på "korsen och tvärsen". Att komma på att pröva att berätta någonting på ett sätt det kanske aldrig berättats förut, och som jag vet att ni kommer att få uppleva här under eftermiddagen ta del av det magiska och resultatet av det som blir.

Vi, samhället Sverige och världen, behöver er som har ett hantverksmässigt synsätt och samtidigt ett helt galet gränsöverskridande förhållningssätt till tekniker och nya material.

Den som tror att slöjd är en rest från det gamla bondesamhället, vet mycket lite. Slöjd är ett modernt mångdisciplinärt ämne som utvecklats i takt med tiden, och som integrerar en rad andra discipliner och kunskaper, så som tillämpad matematik och kulturhistoria.

I slöjden kan formspråk från olika kulturer manifesteras och integreras, inget är fel eller rätt. Den nyskapande hemslöjden ger ny energi och tar sig nya uttrycksvägar.

Slöjd innebär manuellt och intellektuellt arbete i förening vilket utvecklar kreativitet, och stärker tilltron till förmågan att klara uppgifter i det dagliga livet. Samtidigt bejakas hantverk och hantverkets historia.

Det är också viktigt och spännande att ha i åtanke, att den slöjd vi producerar idag lämnar ett avtryck av vår tid. Förhoppningsvis blir det vi skapar något som vi med stolthet ska kunna lämna över till kommande generationer. Därmed blir den en del av den berättelse som ska förmedla hur vi levde just nu.

Jag hoppas att årets Handmade Issues blir ett inspirerande och intressant möte mellan hantverkskunniga, forskare, entreprenörer, utredare och makers. Ett tillfälle som med största sannolikhet kommer att leda till ännu mer angelägen slöjd och fler slöjdande.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke vid Stockholms konstnärliga högskolas terminsstart

Publicerad 30 augusti 2016 Uppdaterad 30 augusti 2016

Stockholm, 29 augusti 2016. Det talade ordet gäller.

Jag vill börja med att säga grattis till er alla som får tillbringa några av era kanske viktigaste år i livet här tillsammans. Att få fördjupa sig och ägna sig åt i det man älskar allra mest är en gåva och få förunnat.

Ni är här för att regissera, producera, skriva, koreografera, sjunga, dansa, designa... Lära er hantverket, grunderna, lära er tekniker och ta del av traditioner.

Ni kommer förstå, förklara och bygga kunskap om konstnärligt skapande och konstnärliga processer, och i förlängningen för att utveckla konsten - och samhället. Det är stort. Det är det största!!

Ni, och det ni gör här, blir också grunden för det som sedan görs och visas på våra kulturinstitutioner, scener, biografier, tv- eller radioapparater runt om i landet - och runt om i världen också för den delen. Det är ni, med konstnärlig utbildning, som är själva gnistan, till allt det som kan bli, eller inte.

När man går i era lokaler och tittar på foton på alla studenter som har gått här, då förstår man storheten i att få ha fått sin utbildning just i denna miljö. Två tidigare studenter (Love Larson, Eva von Bahr) var ju nyligen t ex Oscarsnominerade för sitt maskarbete på "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann". Det blev ingen Oscar för dem, men väl två platser i juryn.

Här På Stockholms konstnärliga högskola har ni en samlad och unik blandning av utbildningar och konstnärlig forskning.

Jag är glad och stolt över att Sverige är ett av de länder som har gått före när det gäller konstnärlig forskning. Att utveckla konstarterna – och att tillföra nya dimensioner för människor och för samhället i stort är en central aspekt av en levande konstnärlig akademi.

Men för att forskningen ska bli framgångsrik behövs starka, stimulerande miljöer – och det är ni på väg att bygga upp här. Det krävs samverkan med teatrar, operahus och andra konst- och kulturinstitutioner, det behövs rum för dialog med professionerna och med samhället i stort!

Med det sagt vill jag gratulera ännu en gång! Stockholms konstnärliga högskola har fått examensrättigheter på forskarnivå och Jag vet att ni har väntat länge på detta. Självklart är detta en viktig grund att bygga vidare på för att vara en stark och stadig plattform för konstnärlig forskning.

En viktig målsättning för regeringen och som all den politik vi nu pumpar ut i vårt land, är att skapa mer kultur för fler. Fler människor i Sverige ska kunna både ta del av och själv utöva konst och kultur.

En utmaning är att människor oavsett föräldrars inkomst eller var i landet man har vuxit upp ska kunna ha förutsättningar att kunna nå de höga intagningskraven till utbildning vid de konstnärliga högskolorna i landet.

Jag vet att ni arbetar målmedvetet med att verka för breddad rekrytering av studenter och medarbetare och önskar er lycka och uthållighet i det enormt viktiga arbetet.

Att samla olika erfarenheter och låta fler röster höras ger bättre förutsättningar att skapa spännande, banbrytande och tänkvärd konst.

Och det är ju det vi vill - att konsten och kulturen ska kunna ge oss både nya upplevelser, njutning, omskakning och perspektiv. Att konsten ska kunna skava och kritisera samtiden och samhället, mana till eftertanke eller skänka glädje och ro - och ge individer inspiration och möjlighet att utveckla sin särart. Och på det sättet sätt bidra till ett öppet och pluralistiskt samhälle.

Avslutningsvis vill jag återigen säga grattis, till mig och alla oss som på olika sätt, men på ett eller annat sätt, kommer att få ta del av det ni lär, blir och gör.

Tack.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Bergmanfestivalen 2016

Publicerad 29 augusti 2016 Uppdaterad 29 augusti 2016

Stockholm, 25 augusti 2016. Det talade ordet gäller.

Kära teaterbesökare,

i maj hade vi bjudit in flera utländska gäster till Stockholm för ett möte. En kollega från södra Europa besökte Stockholm för första gången. Han blev förtjust men förvånad. Det var mycket ljusare och vackrare än vad han förväntat sig och människorna, ja de verkade ju glada! Kollegan sa att han hade tänkt sig något som mer liknade ett verk av Ingmar Bergman.

Vi som bor i det här landet vet att inte alla månader är som maj, och de breddgrader som vi befinner oss på innebär att våra liv i perioder är insvepta i ett visst dunkel.

Gång på gång fascinerar jag av att Ingmar Bergman fortfarande präglar den bild som människor runt om i världen har av Sverige. Och det gör mig glad och tacksam. Jag är glad över att Sverige kan uppfattas som ett land där människors relationer, sorg och glädje tas på allvar och att vi har personer som kan ge dessa känslor, erfarenheter och allvaret en så enastående konstnärlig gestaltning.

Bergmans allvar, men också andra sidor av hans konstnärskap återspeglas i det enligt mig inspirerande och mångfacetterade program som den här festivalen erbjuder. Bergmans pjäser i internationella uppsättningar och utifrån nya perspektiv. Hans återkommande teman kommer belysas från nya och delvis oväntade håll. Vi kan få ta del av samtal om misslyckande och förlust.

Bergmanfestivalen är en mötesplats för unga regissörer och skådespelare, ett tillfälle för samtal och utbyte och hör och häpna – som ansvarig minister även för mode är jag givetvis extra intresserad av detta - hur har Ingmar Bergman inspirerat våra modeskapare? Det visas på Hallwylska palatset.

Det är inte självklart att verk av en man, född för snart hundra år sen, fortfarande skulle vara relevanta för människor idag. Men den genialitet, allmänmänsklighet och brutala uppriktighet som präglar Ingmar Bergmans arbete gör hans verk odödliga och de kommer med all sannolikhet att finna sin relevans år efter år i land efter land. Det är inte minst den festival som inleds här i Stockholm idag ett bevis för.

Att just platsen och platserna var viktiga för Ingmar Bergman det vet vi. Att det finns dom i vår omvärld som tror, att bedragna och sorgesamma människor skulle dra runt på Stockholms gator är ingen tillfällighet; de miljöer som finns i Bergmans verk har tagit Sverige runt världen.

Jag hade själv möjlighet att besöka Bergmancenter och Bergmangårdarna på Gotland i maj och det var en ynnest att få vara på dessa berättelsetyngda, betydelsefulla platser. Ljuset, färgerna och atmosfären talade, ordlöst, om människans gemensamma levnadsvillkor och om vår förmåga och oförmåga att hantera livet.

Den plats vi är på idag, Kungliga Dramatiska teatern, är också en sådan plats. Ingmar Bergman tillbringade flera år här och han älskade teatern. Också här finns orden och berättelsen i tystnaden.

Jag önskar denna festival lika mycket kraft och mod som Bergmans konstnärskap. Det är en stor ära för mig att få förklara Bergmanfestivalen vid Kungliga Dramatiska teatern 2016 för öppnad.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Sveriges Internationella Roma Filmfestival

Publicerad 04 augusti 2016 Uppdaterad 04 augusti 2016

Stockholm, 2 augusti 2016. Det talade ordet gäller.

Tack för inbjudan till denna viktiga minnesstund. Hur tungt det än är så måste vi tvinga oss själva att minnas det fruktansvärda som faktiskt hände den 2 augusti 1944.

Vilket inte minst är viktigt i dagens Europa och Sverige, när mörka krafter har vind i seglen.

Det som hände romerna under nazisternas tid vid makten och under andra världskriget är tyvärr inte tillräckligt känt. Historielösheten är ett ok som tynger vårt samhälle och tynger kampen för romers rättigheter. Vilket blir tydligt när vi kämpar för hur romer diskrimineras och behandlas runt om i världen, men också i Sverige, idag.

Att den romska förintelsen, och den fruktansvärda natten den 2 augusti 1944, inte erkänns fullt ut är en historisk grymhet. En grymhet som förpliktigar till politisk handling, idag.

Vi måste därför också påminna oss om att prata och sprida kunskap om den djupt rotade antiziganismen, som än i dag finns i vårt land, och som romska aktivister kämpat med att synliggöra under många år.

Just detta är vad Kommissionen mot antiziganism haft i uppdrag från regeringen att motarbeta under sitt nyligen avslutade tvååriga uppdrag. Ett uppdrag som har synliggjort den sociala och ekonomiska utsatthet som alldeles för många romer eller människor med romskt ursprung lever under, i vårt land.

Det finns en utbredd och djup förtroendeklyfta mellan romer och majoritetssamhället och myndigheter i Sverige. Det kommer att ta tid och mycket målmedvetet arbete för att överbrygga den, men det finns också ljus i tunneln.

Sedan tio år tillbaka har samhället börjat lyssna på det romska civila samhället och börjat samarbeta med dem.

2014 presenterades vitboken om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet. Den kan ses som ett viktigt erkännande av samhällets övergrepp mot romer och ger även en bild av hur antiziganismen ser ut i Sverige idag.

Och nu står vi här idag – 2016: 71 år efter andra världskrigets slut och i år har Kommissionen mot antiziganism just slutfört ett intensivt arbete för att sprida kunskap om antiziganism och lämnat förslag till regeringen som vi nu går vidare med.

Det har varit 10 år av hårt arbete – framför allt från romska aktivisters sida. Utan deras envishet hade vi inte kommit så långt.

Framsteg har gjorts och de senaste åren har vi börjat se resultat. Fler romer får arbete och fler romska barn går i skolan. Det romska civila samhället har flyttat fram positionerna. Men mycket återstår.

De övergrepp och den kalkylerade, strategiska utrotning som romer, judar, hbtq-personer och många andra människor under andra världskriget utsattes för, och det som hände i Auschwitz den 2 augusti 1944, ska vi minnas och sörja.

Det får inte hända igen.

Minnet av de som föll offer för detta barbari ska hållas vid liv genom vårt hårda arbete mot de mörka krafterna, mot antiziganismen och mot rasismen – och för mänskligheten. Och med dem som mördades i minnet ska vi bygga en bättre framtid för våra barn.

Tack för ordet!

Tal från Kulturdepartementet

Avslutande anförande av Alice Bah Kuhnke vid Baltic Prides konferens om mänskliga rättigheter

Publicerad 04 juli 2016 Uppdaterad 04 juli 2016

Vilnius, 17 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Dear organizers and participants of the conference,

My name is Alice Bah Kuhnke, I am the Minister for Culture and Democracy. I am responsible for LGBTI-equality in the Swedish Government.

This is my first Baltic Pride, so I am honoured by the invitation to deliver this closing speech of the conference. The possibility for discussions on how to advance LGBTI rights is of highest importance in these times, therefore I hope you have had a fruitful conference.

One of the most important missions for me and the Swedish Government is to strive to for an inclusive, diverse society, where everyone can live their lives in freedom, and have their rights promoted and protected.

This vision is as simple as it is complex. You know this better than anyone. What should be the fundamentals of a society are so difficult to achieve. It is incredibly frustrating! Don't you agree?

We are at a crossroads in Europe, where we have a choice. We can choose to go in the direction of darker paths, or we can build inclusive and diverse societies. I know what I and the Swedish Government wants, but we are all concerned about how many other countries there are that want to go in the other direction.

Over the last decades we have seen progress in many countries in Europe and in other parts of the world when it comes to equal rights for lesbian, gay and bisexual persons, such as increasing recognition of same sex relationships. We have also, as you know, seen a much needed focus on the equal rights of transgender and intersex-persons, where several countries have adopted progressive laws setting the standard at a new high.

Yet, many challenges remain. One thing is clear - much of the progress made for LGBTI-equality would not have come about if it wasn't for civil society organisations pushing the agenda forward. And brave people taking a stand for human rights. People like you.

In my own country, Sweden, we have made quite a journey during the last decades. Almost thirty years ago, Sweden became the first country to recognise de facto cohabitation relationships of same sex couples. But it would take another seven years before a formalised legal framework was introduced in terms of civil partnership for same sex couples.

And in 2009 The Marriage Act was amended so that it is now gender neutral. We are now reviewing the regulations of parental leave to be better adapted to families in all their forms.

Our law for gender recognition was set up in 1972, at the time a state of the art law – but now not really modern. The enforced sterilization was ended a few years ago after a long struggle from brave individuals and civil society organisations. Recently, the Swedish Government announced that we will open the possibility for people who were forced to get sterilized under the law, will be able to seek compensation from the state – as far as I know we are the first government in the world to make that kind of a decision.

The debates around these changes were at times loud and inflamed so these changes certainly did not come about without opposition. However after they were introduced they were rather quickly accepted.

Today, existing LGBTI rights are not controversial in Sweden. But it has been a struggle. And every time we have changed a law there have been voices saying that the change will affect society in a negative way. Some even seemed to think that the world would come to an end. Yet, here we are. We've proven them wrong time and time again.

Since this conference is arranged within the framework of Baltic Pride, I am very happy to be part of the march tomorrow.

Pride marches are important in a democratic society as they show a society's capacity to stand up for and protect civil rights.

Pride marches create an opportunity for human rights defenders and LGBTI-organisations to put the spotlight on human rights of LGBTI-persons. And it can't be mentioned enough, civil society play a vital role in democratic countries. Civil society organisations are important in giving LGBTI-rights a voice, and they are equally important as drivers for change in our efforts to combat the violations committed everyday based on sexual orientation or gender identity.

LGBTI-equality is about human rights. The Swedish government's position is perfectly clear: Human rights are universal and apply to all, regardless of who you are or whom you love.

Everyone must be able to live their lives in freedom irrespective of sexual orientation, gender identity or gender expression. It is a matter of human rights.

Unfortunately, this is not the case in too many countries around the world.

States have a duty to respect, protect and fulfil the human rights of all persons without discrimination. This includes the human rights of LGBTI-persons. It is not a question of opinion or morals – human rights are universal and apply to all, regardless of sexual orientation, gender identity or expression.

The development on LGBTI-issues within the EU is not always straight forward. Significant steps have been made, but there is much more that ought to be done.

For us, it is very important to say that the EU is not a cooperation where you can pick and choose. You cannot only be in the union for the economic benefits and skip the promotion of joint values.

This means that all EU countries should take a joint responsibility for people who are fleeing to our continent. And you should safeguard that LGBTI persons can use the freedom of movement like everyone else. This means that we should strive for increased LGBTI equality in all its aspects!

Again, you cannot pick and choose!

Because, respect for human rights and dignity, and the principles of freedom,

democracy, equality and the rule of law, are the common values of the European Union. This is stated in the Treaty of the union and in the EU's Charter of fundamental rights.

In the EU foreign policy there are guidelines for EU-delegations and Member States, for the promotion and protection of all human rights of LGBTI-persons. This is in order to make our work in this field more operational and systematic. From a Swedish perspective we see that this is not only needed for EU's foreign policy but also internally.

We need to build alliances and work together, governments and civil society organisations.

We also need to work together to highlight the different forms of discrimination – racism and populism is rising in Europe and in other parts of the world. Some leaders even justify racism in the name of LGBTI equality. This can never be accepted and we should never let the advancement of LGBTI rights be hijacked by other agendas.

Let me finish by saying that I would like to congratulate the organizers' that have been able to gather so many committed and knowledgeable persons under this roof. I wish you all the best in your future work. We need you.

A lot has happened, but a lot challenges remain in order to secure human rights for all, and to secure the possibility to be yourself fully, to be the one you know in your heart that you are.

I would like to end with a quote by Tennessee Williams:

"What is straight? A line can be straight, or a street, but the human heart, oh, no, it's curved like a road through mountains."

Thank you.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid det nordiska biskopsmötet

Publicerad 01 juli 2016 Uppdaterad 01 juli 2016

Visby, 28 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Dear Bishops, ladies and gentlemen. It is very inspiring for me to meet you all. In many perspectives you represent tradition, faith, and, not the least, future.

In your hands lie such great possibilities to shape our Nordic Countries, and, with these possibilities, also a great responsibility. The way you, and every priest and welfare worker within your parishes, speak and act, both at a national level and in the local communities, has a great impact on our common way forward. Actually, in many cases, you are the ones who have the best possibility to find and create this common path, where everyone can be included, listened to and inspired to share the political, cultural and religious space in our part of the World.

As in all the Nordic countries, Government and Church have walked a long path together in Sweden. In some way you could say that we were married – at least we lived intimately together for over 400 years. But then, as in many relationships, we came to the conclusion that we were better off separated. The separation in the year 2000 is often referred to as the "divorce" between State and Church.

But actually our separation is not definite, as in many relationships that has been we have ways to take responsibility together, even when we are apart. The Church of Sweden still has public responsibilities in some areas, ruled by laws and contracts between the Church and the government. One of them really matters to us all, sooner or later, namely funerals. Another is the sacred cultural heritage.

Since the separation, the Church of Sweden is the owner and the manager of

the sacred cultural heritage. But still, the sacred cultural heritage belongs to us all, whether we are members of the Church of Sweden or not. That's why we think it is important that the Church of Sweden receives a monetary compensation from the state with the aim to make it possible for the Church to preserve the sacred cultural heritage in accordance with the Heritage Conservation Act.

I must say the Church of Sweden is doing a very good job concerning the sacred cultural heritage. The Church is taking a great responsibility not only in preserving it; As the Government, the Church is also focusing on how to use and to develop the cultural heritage and how to make it accessible and relevant for more people with different backgrounds.

The sacred cultural heritage is a great resource in making an including society. The Swedish government wants to see a Sweden with many stories to be told and different voices to be heard – an including use of cultural heritage. The sacred cultural heritage houses the common heritage in many ways - more ways than many of the secular Swedish recognise. 400 years of marriage between state and church have had an substantial impact. There is a lot to learn and recapture from this history.

People from other parts of the world sometimes know our past better than ourselves.

I've heard of a person from from the Middle East, a refugee, that could tell the guide at a Swedish museum the meaning of the biblical paintings they were looking at. For her it was a living story being told on the painting. To the many secular Swedish people this was definitely not a living cultural heritage. The common cultural heritage is not static, it is developing as people use it, and as we share stories with each other it will be enriched, as will the society.

However, the Swedish Church and the government work together in other areas as well, areas where we share values and objectives, and where the Swedish Church has gained a position of major civil society stakeholder.

As an independent voice, the Swedish Church has taken a stand for equal rights and the equal value of everyone, both by campaigns and debate, in media, in the streets and in the face to face talks to uncountable people in our society.

One matter, crucial to the Swedish society and close to my heart, is the way we welcome and care for people who come to our country in need and

vulnerability. People who have sacrificed everything to escape civil war, persecution and oppression.

As you all know, the world is experiencing the greatest migration since the end of World War II. A year ago, this became more and more visible also to us in the Nordic countries. Last year, 163 000 people applied for an asylum in Sweden. That's more than twice as much as in 2014.

70 000 of these were children. We actually know that even more people came to us, people that didn't seek asylum but still needed our help when they arrived.

The situation was the most intense in October and November, when nearly 80 000 asylum seekers sought a safe haven in our country. The capacity of Swedish authorities was at the point of exhaustion, and there was an acute need for beds, blankets, food and human care.

I have talked of this many times, but it still moves me and fills me with great pride to think of the way the civil society organisations in Sweden gathered forces and stepped in, quickly and with impressive strength. Thousands of people from all parts of Swedish society volunteered and were mobilised, both by long time established organisations and by new initiatives responding to the situation. In all this, the Swedish Church stood out as one of the bravest, strongest and most dedicated helper we ever have witnessed.

Like no other organisation I can think of, The Swedish Church reaches out to all parts of Sweden. Parishes all over the country engaged in assisting the refugees, by distributing food and clothes, offering temporary housing in parish buildings, supporting people by listening and giving advice. In many places, The Swedish Church coordinated the local efforts and cooperated with other civil society organisations. In some parts of Sweden, the town church became the local centre for help and contacts.

The whole of The Swedish Church is flourishing with many admirable initiatives, such as language cafés, choirs and sport activities, spreading hope and meaning amongst asylum seekers. And much of this is still going on today. Cooperation has included people and organisations from all parts of society, regardless of religious affiliation, and many new contacts all over our society have added to mutual understanding and respect.

To contribute to their achievements, the Swedish government last December granted extra funds to NOG:s, educational associations, the sports movement and faith communities for their efforts for migrants. The Swedish Church

received the largest sum amongst faith communities.

I remember very well a visit to the church of Saint Catherine in Stockholm in November. Together with the Mosque of Stockholm, the parish offered food, clothes, a shower and a place to sleep, to several hundred people, day after day, for months. Volunteers from the church and the mosque worked side by side. This great tragedy also brought people together, from different parts of Europe and from different parts of our own society.

This was by no means a unique example. Parishes of The Swedish Church all over the country have initiated interfaith networks and activities, both before, under and after the refugee situation last year. As Minister for issues regarding faith communities, my top priority is to enhance interfaith dialogue.

I believe in the good forces created when people meet face to face and get to know each other. The Swedish government is doing all that we can for a Sweden that keeps together. I see interfaith cooperation as a key element to that aim, and I see The Swedish Church as a key partner in making this possible.

We are indeed officially divorced, and even if more can be done with our relationship we work together better than ever!

Thank you.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Inledningsanförande av Alice Bah Kuhnke på International Society for Third Sector Researchs internationella konferens (på engelska)

Publicerad 30 juni 2016 Uppdaterad 30 juni 2016

Stockholm, 29 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Dear friends, as the minister of Culture and Democracy and on behalf of the Swedish government, I am honored to welcome you to Sweden and to Stockholm for the 12th international conference of the International Society for Third Sector Research, which is taking place in a Nordic country for the very first time.

Apart from everything the conference has to offer, I am happy that you are here at such a wonderful time of year, which must surely enhance your enjoyment of the visit.

Now, allow me some pride in stating that this small country of Sweden has a long history of research in many fields and that we hold a position as a research nation. Since the beginning of the 1990s civil society has increasingly been the main concern for a number of academic institutions, among them of course your host for this conference, the Institute for Civil Society Studies at Ersta Sköndal University College.

This is very important, as the contributions of civil society, and the role it played in our society, was for a long time overlooked. My opinion is that this has changed, for the benefit of all of society.

Swedish civil society organizations, foundations and representatives have

been deeply involved in and contributed enormously to the creation of this conference, as, I might add, has the Swedish government. It has been carried out in a spirit of cooperation, which we value a lot.

Given this context, in what way can Sweden and Stockholm be of interest to all of you researchers from other countries? Well, we also tend to be proud of the fact that Swedish civil society stands out in international comparison both in terms of number of membership associations and share of active citizens among the population.

The civil society has built our society. Most decision-makers in Swedish politics have some background in civil society – including myself.

We also have a quite low degree of professional staff and a focus as much on voice as on service, in our civil society.

And here I take the opportunity to stress the Government's view of civil society as a pluralistic political and ideological arena where individual opinions, religious beliefs and political positions can be formulated and developed, and get the chance of being expressed in action. This is a fundamental part of any real democracy.

But let me at the same time underline that the possibilities and limitations on civil society in relation to the state as well as to the other spheres of society are not carved in stone. Nor can it, in any simple way, once and for all be defined. It is changing, since our societies change.

In Sweden recently we have seen how civil society adapts quickly to changing situations. Last year the number of asylum seekers in Sweden increased dramatically, from 81 000 in 2014 to nearly 163 000 in 2015. Only during October and November, nearly 76 000 persons applied for asylum. This was a challenge for our structures.

In the efforts of central and local government to master the situation we are deeply impressed and dependent of the important support of organized civil society as well as the great amount of spontaneous individual input, both with regard to first reception and the more long-term work of integration and inclusion. But here we still have a lot to learn, not least from the experiences of other countries.

One important lesson that we've learnt during these times, is how important it is with strong voices from civil society. I mentioned this earlier, but I want

to make sure you heard me – we want a civil society that challenges the Government to do more, to do better. We want their strong critical voices. When other countries want to silence civil society when they raise their voices, we invite them to the table. It is what any responsible Government should do – in my opinion.

Finally, of course in order for us politicians to make better decisions on regulations for civil society, the dialogue between research, civil society and the public sector are necessary. In this way this conference is contributing to the creation and strengthening of contacts between academia and practice, which we believe to be value to all involved.

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke vid Astrid Lindgrens trädgårdar

Publicerad 16 juni 2016 Uppdaterad 16 juni 2016

Vimmerby, 11 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Har ni lagt märke till törnrosorna? I Astrid Lindgrens berättelser förekommer ofta törnrosor. De gestaltar minnet av rosenbuskarna i hagarna här runt Näs, som växte på just den här platsen där Astrid föddes för snart hundra år sedan. Vi som samlats här i dag och alla som kommer hit, får ta del av en kulturmiljö som berättar om gamla tiders Småland och som fördjupar berättelsen om vem Astrid Lindgren var. Vi får också njuta rosorna, som fortsätter sprida sig vilt och bilda häckar här på Näs.

Det vilda är ett återkommande tema i Astrid Lindgrens berättande. Både vad gäller naturen och i starka personligheter som Pippi, Ronja, Emil, Barnen i Bullerbyn – alla dessa sagogestalter som lär oss om skönheten i det fria och otämjda. Ett uttryck för vikten av att få vara annorlunda och att få vara sig själv.

Något som betydde mycket för mig som barn och som Astrid verkligen har förmedlat till mig. Hon sa till mig och till alla andra som inte passar in: fortsätt, anpassa dig inte efter normen. Var mer, var mycket, var svårtuggad, var någon som märks! Gå din egen väg.

Att få stå här idag är även att låta sig påminnas om Astrid som opinionsbildare och människa. Hennes idoga kamp för vård och beskydd av naturvärden och jämlikhet mellan människor. Vi människor har ett existentiellt behov av att sätta oss själva och andra i ett sammanhang. Vi gör detta genom att trä en tråd mellan igår, idag och imorgon. Det är en grundläggande mänsklig drivkraft att använda tidsaspekten när vi ska förstå oss själva och skapa vår identitet. En plats som Astrid Lindgrens Näs, kan

vara just en sådan tråd som sammanbinder människor – över generationer och bortom nationsgränser. Precis som Astrids berättelser alltid har gjort.

I Sverige finns en mångfald av kulturmiljöer som stimulerar samhällsdiskussionen om vilket Sverige vi vill ha och lämna över till kommande generationer. Verksamheter likt denna på Näs, är därför en viktig del i samhällsbygget för ett Sverige som håller ihop.

Utställningen som jag snart skall inviga; "Kabysser och Komfusenbo - rum för ensamhet och fantasi", handlar om ensamheten. Här lyfts Astrids eget stora behov av att få rum för sina tankar kring hur nödvändigt det är för oss människor att lära sig vara ensamma och vad det har för betydelse för barnen i hennes sagor. En ensamhet som ger utrymme för reflektion, eftertanke och att växa som människa. En ensamhet som faktiskt gör att vi, på ett djupare plan, kommer närmare andra människor.

Trädgårdarna som vi snart skall utforska har byggts upp under de senaste tre åren och är ett resultat av stora satsningar av Tillväxtverket, Regionförbundet, Saltkråkan AB och Stiftelsen Astrid Lindgrens Hembygd. Tack för att ni tillsammans har gått samman och visar att kulturarv inte bara handlar om att bevara, utan om att uppleva och skapa förståelse och engagemang. Tack för att ni vågar söka nya vägar för berättandet.

Mina vänner, det är en stor ära för mig att förklara Astrid Lindgrens trädgårdar och sommarutställningen "Kabysser och Komfusenbo - rum för ensamhet och fantasi" invigd!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke på riksdagsdebatten om filmpolitiken

Publicerad 15 juni 2016 Uppdaterad 15 juni 2016

Sveriges riksdag, 9 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Herr talman, riksdagsledamöter, åhörare, och inte minst, alla filmälskare!

Tänk er att ni tar över ett gammalt hus! På avstånd ser det fint ut, men när du går närmare och skrapar lite på färgen, och knackar på virket, blir det tydligt att husets bärande väggar, efter årtal av uteblivet underhåll, är murkna och sönderfallande. De som huset byggdes för har sedan länge flyttat därifrån, och försäkringsbolagen vill inte längre teckna avtal om långa perioder, utan vill enbart försäkra huset ett år i taget. Det var i en sådan verklighet som den rödgröna regeringen tog över ansvaret för den svenska filmpolitiken. Den tidigare borgerliga regeringen hade dock förstått situationens allvar, och sedan en tid inlett samtal om en framtid utan ett filmavtal. Vi stod inför ett val. Antingen köper vi ny färg, och målar ytterligare lager på det hus som alla seriösa bedömare dömt ut som otjänligt att bo i. Eller så ersätter vi det instabila gamla huset och gjuter en ny grund för ett stabilt bygge. Vi valde den ansvarfulla vägen. Och nu står vi här, med en stabilt finansierad grundplatta för svensk film. Riksdagen har fått en ritning på sitt bord att ta ställning till, så att vi kan bygga ett attraktivt hus för många att flytta in i. Ett hus att växa i. Ett hus som bygger svensk film starkt för framtiden.

Herr Talman

Alla hus behöver en stabil ekonomisk grundplatta att stå på. Utan den stabiliteten finns ingen som vågar göra de investeringar som behövs i övrigt. I dag står svensk film inför stora ekonomiska utmaningar. Lönsamheten i

branschen har de senaste åren sjunkit kraftigt. De nya digitala visningsfönstren, som innebär fantastiska möjligheter att sprida och visa film, har samtidigt medfört stora påfrestningar för de etablerade affärsmodellerna. Även de mest framgångsrika svenska filmerna har idag svårt att få finansieringen att gå ihop. Regeringen har tagit detta på allvar och därför gjutit en stabil husgrund, så att fler kan – och vågar – investera i svensk film igen. Vi garanterar det belopp som filmavtalet innehöll, och därtill några miljoner ytterligare. SVT har ovanpå detta aviserat ökade satsningar på filmproduktion, och TV4 har i samtal berättat att även de kommer fortsätta satsa pengar på svensk film. Med de garantier som vi nu ger den svenska filmbranschen vågar aktörerna göra nya investeringar i svensk film.

Herr talman

Det gamla filmavtalet har under lång tid varit ett viktigt forum för svensk film. Men med tiden har verkligheten förändrats. Många aktörer har beskrivit hur avtalsdiskussionerna präglats av låsningar. Egenintressen har dominerat avtalsförhandlingarna, och det har varit omöjligt att lyfta blicken för att se till det gemensammas bästa. Flera centrala aktörer har lämnat avtalsbordet, eller stängts ute, från samtalen, vilket inneburit ett allt större demokratiskt underskott. Statens resurser låstes upp i ett allt mer omodernt filmavtal, där varje krona detaljreglerades.

Efter närmare två år av noggranna förberedelser på departementet, enskilda möten med över hundra branschföreträdare, seminarier med branschen och otaliga analyser stod det klart för mig, och för många andra, att filmavtalet nått vägs ände. Det blev uppenbart att det inte längre var möjligt att föra en modern filmpolitik utifrån ett avtal som i stora delar bygger på en verklighetsbild som inte längre är relevant.

Att lämna filmavtalet innebär en historisk omställning av filmpolitiken. Filmpolitiken blir fullt ut en integrerad del av kulturpolitiken. Det skapar förutsättningar för att tänka nytt, utveckla nya former av samverkan och därmed se nya möjligheter. Politiken måste samtidigt vara flexibel nog att möta hela branschens utmaningar. En politik där alla branschens röster får plats och får komma till tals, inte enbart de ekonomiskt starkaste.

Herr Talman

Den ritning till ett nytt hus för svensk film – som vi nu lagt på riksdagens bord – är en ritning för mer demokrati, och för större delaktighet för de grupper, som tidigare fått stå utanför huset och titta in på de aktörer som

suttit runt köksbordet och beslutat om villkoren för hela den svenska filmbranschen. Bland de som fått titta in genom fönstret finns de som skapar det som den filmälskande publiken njuter av; det är manusförfattarna, regissörerna och skådespelarna.

I dag, på Göteborgspostens debattsida, skriver Dramatikerförbundet, Teaterförbundet för scen och film, och Sveriges Filmregissörer, precis som Gunilla Carlsson tidigare sa, att de anser att den process som föregått den filmpolitiska proposition som jag lagt fram, har varit mycket gedigen och noggrann. De konstaterar, att efter år av utredningsarbete har regeringen genomfört en grundlig process, och att det nu äntligen är dags att fatta beslut om – och här citerar jag: "en ny struktur som ger ett starkt och vitalt filmliv med större inflytande till upphovspersoner."

Skribenterna skriver vidare: "Till förslaget om fortsatt utredning är svaret ett kraftfullt Nej! Ytterligare utredning innebär att svensk filmpolitik tappar tempo. Det vore förödande!"

I och med förslaget till ny svensk filmpolitik öppnar regeringen dörren till huset och släpper in dem som tidigare enbart fått titta in. Det innebär att fler än dem som tjänar pengar, stora pengar, på att visa svensk film, nu också får vara med och påverka. Det är jag väldigt glad för!

Herr Talman

Jag är även glad – och stolt – över de förslag till nya filmpolitiska mål som riksdagen i dag diskuterar. De nya filmpolitiska målen pekar ut en tydlig riktning, men vägen dit står vidöppen. Till skillnad från det gamla avtalets detaljregleringar skapas nu med den nya filmpolitiken förutsättningar för Filminstitutet, att tillsammans med branschen, bygga vägen framåt. Det blir ett tydligare avstånd mellan politiken och filmskapandet, mellan klåfingriga politiker och de som är de väldiga experterna, och det ger möjlighet till inflytande för fler av filmbranschens aktörer. Det är att ge ökat inflytande till dem som faktiskt gör film. Det är första gången som filmpolitiska mål föreslås beslutas av riksdagen, och det är av stor betydelse för att en stabil grund för politiken ska kunna byggas.

Det är också symboliskt för ett av regeringens viktigaste syften med omställningen av filmpolitiken: Hädanefter ska filmpolitiken bli föremål för debatt och diskussion här i riksdagens kammare.

Herr Talman

Jag är naturligtvis väl medveten om den kritik som framförts. Jag vill därför säga några ord om höjningen av momsen på biograferna.

För det första. Självklart är biografer kultur. Det är inte momsnivåer som definierar vad som är kultur.

För det andra. När filmavtalet upphör försvinner den biografavgift som biograferna betalat sedan 1960-talet. Istället får biograferna betala en högre moms. För de allra flesta biografer innebär det en kostnadsökning motsvarande en höjning av biljettpriserna med 5 kronor. Momsen blir den samma för biograferna som när man hyr film på dvd eller via streaming.

För det tredje. Biograferna har de senaste 50 åren bidragit till finansieringen av filmpolitiken via biografavgiften. I framtiden kommer de istället att bidra indirekt via momsen. Utan biografernas bidrag skulle staten behöva halvera stödet för produktion av ny svensk film. Det skulle få dramatiska konsekvenser för svensk filmproduktion och därmed i förlängningen för svenska biografer.

Herr talman

Den ritning som regeringen nu lagt på riksdagens bord, är en stabil grundplatta, med bärande väggar och ett vattentätt tak som håller för lång tid framöver. Jag har naturligtvis full respekt för de tillkännagivanden som riksdagen föreslår fatta beslut om. Regeringen har, som alltid, för avsikt att respektera riksdagens synpunkter och återkomma med förslag på hur de kan omhändertas. Debatten här i kväll är med stor sannolikhet den första av många. Filmpolitiken blir äntligen en del av den nationella kulturpolitiken, och den förtjänar att ständigt utvecklas genom en levande debatt.

Propositionen om en modern filmpolitik är en ritning för ett hus som ska stå pall för tuffa vindar och nya tider. Ett hus som det känns tryggt att investera i. Ett hus som många vill bo kvar i länge. Det är så vi kan skapa förutsättningar för en filmpolitik som går i takt med sin tid och som bidrar till att skapa framtidens svenska filmhistoria.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Sveriges Förenade Filmstudios medlemsdagar

Publicerad 09 juni 2016 Uppdaterad 09 juni 2016

Stockholm, 8 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Förändring skapar oro. Stor förändring skapar större oro. Om ganska precis ett halvår träder en ny filmpolitik i kraft. Det har nog inte gått många förbi de senaste veckorna. Aldrig förr har filmpolitiken varit så debatterad. Det är ur många perspektiv viktigt och väldigt bra!

Filmen är en av de viktigaste konstformerna i vår tid. Oavsett bakgrund och oavsett var man bor i landet är filmen en konstform som når oss och som berör oss. Filmpolitiken förtjänar därför att debatteras i forum över hela landet, i riksdagen och i media.

Mitt och regeringens mål är och har hela tiden varit att skapa en filmpolitik som involverar fler, är angelägen för fler och som når ut till fler.

En central fråga för mig är att politiken ska garantera filmbranschens aktörer inflytande. Men inflytandet ska inte bara omfatta de kapitalstarka aktörer som idag styr filmpolitiken via filmavtalet, utan även andra aktörer som är avgörande för att det skapas och visas ny svensk film t.ex. dramatiker och regissörer.

Den nya filmpolitiken ska också involvera fler både framför och bakom kameran. Fler berättelser, nya historier och oprövade perspektiv gör att filmen som konstform fortsätter att vara angelägen och aktuell.

Samtidigt ska politiken bidra till att ett brett utbud av film når ut till människor i hela landet. Därför är jag särskilt glad över att vara här idag. Sveriges Förenade Filmstudios har en ovärderlig betydelse för att garantera

ett brett utbud av filmer på biografer över hela landet. Utan er skulle många filmer aldrig nå utanför de större städerna. Utan er skulle Filmsverige vara betydligt fattigare.

Regeringen, eller för den delen Filminstitutet, kan inte förverkliga målen i den nya politiken utan insatser från engagerade människor runt om i hela landet. Det är ni som bidrar till att uppfylla flera av de filmpolitiska målen. Det är ni som ser till att värdefull film sprids och visas i hela landet. Som bidrar till att filmen tar plats i det offentliga samtalet.

Jag gläds över den debatt om filmpolitiken som nu pågår och som imorgon kommer att föras i riksdagen. Jag beklagar dock att debatten än så länge handlat så mycket om form och så lite om innehåll. Jag hör väldigt mycket om vad man inte vill men mycket lite om vad man vill istället.

Den stora frågan som engagerar många just nu är momsen. Låt mig därför säga några korta ord om det.

För det första. Självklart är biografer kultur. Till skillnad från vad många hävdar i debatten just nu är det inte momsnivåer som avgör vad som är kultur.

För det andra. När filmavtalet upphör vid årsskiftet försvinner den biografavgift som biograferna betalat sedan 1960-talet. Avgiften är 10 procent på varje biobiljett. Istället får biograferna betala en högre moms. För de allra flesta biografer innebär det en kostnadsökning motsvarande en höjning av biljettpriserna med 5 kronor. Momsen blir den samma för biograferna som när man hyr en dvd eller streamar en film via datorn.

Jag förstår att biograferna är upprörda och för vissa biografer är det kanske svårt att höja biljettpriset med 5 kronor. Men utan att biograferna bidrar till finansieringen av filmpolitiken – idag via biografavgiften och i framtiden indirekt via momsen – skulle staten sannolikt behöva halvera stödet för produktion av ny svensk film. Det skulle få drastiska konsekvenser för svensk filmproduktion och därmed i förlängningen för svenska biografer.

Jag och mina medarbetare har de senaste åren genomfört mängder av möten med aktörer från filmbranschens alla delar och jag vet att det finns en enorm kraft och vilja till förändring. Jag ser därför fram emot att fortsätta framåt, att genomföra förändring och skapa bättre förutsättningar för att skapa, sprida och visa film i hela landet.

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid välkomstceremoni för nya svenska medborgare

Publicerad 08 juni 2016 Uppdaterad 08 juni 2016

Östersund, 6 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

det känns högtidligt att vara här idag och få välkomna er som nya medborgare i Sverige. Jag vet, många av er har säkert varit här så länge att just ett medborgarskap kanske inte känns som så stor skillnad. Som att gifta sig efter att ha varit sambo i 20 år. Allt känns ganska bekant på något sätt. Men jag har hört att även de som gifter sig efter 20 år som sambo tycker att det känns lite annorlunda på något sätt; en ny känsla av att höra ihop, att höra till.

Och lika rörd som jag blir på ett bröllop, lika rörd är jag när jag står här framför er idag. Helst skulle jag vilja sätta mig ned med var och en av er och få höra era individuella berättelser, få ta del av era liv som är en del av det som Sverige är. Ni bidrar till all den mångfald av kulturer, språk och erfarenheter som bygger vårt land rikt och starkt men som också gör Sverige till ett modernt land.

Om man är så gammal som jag så har man föräldrar som kan berätta om ett Sverige som stängde klockan 5 på eftermiddagarna, där uteserveringar inte existerade och där alla förväntades leva sina liv på ganska likadana sätt. I trappuppgångarna doftade det en blandning av dillkött och blöta gummistövlar. Vitlök och tacos gick inte att hitta i mataffärerna då. Det var faktiskt inte så länge sen. Men ändå, när jag berättar om det för mina barn så tittar de på mig med samma skepsis som när jag säger att en gång i tiden var man tvungen att sitta stilla när man talade i telefon. Tiden och världen kom i

kapp oss och tur var väl det, tänk så mycket vårt samhälle har berikats och fortsätter att berikas av alla dem som väljer att leva sina liv här.

Och kanske är det inte så dumt att betrakta sitt medborgarskap som ett gammalt äktenskap. Det behöver skakas om ibland för att man inte ska bli sittande och ta allt för givet. "Hörru, skärp dig, ta vara på det fina och unika som vi har. Låt dig inte tyngas av fientliga krafter och enögda fiender. Stå stolt upp som det land du är, som bygger på frihetliga principer om alla människors lika värde, principer som är värda att kämpa för varje dag."

Och jag vet att det här landet kommer att påminna er. "Använd era medborgerliga rättigheter; säg vad ni tycker och tänker, rösta i alla val! Fortsätt att delta i den utveckling som gör Sverige till det land det är; ett land i ständig förändring, med stor mångfald och starka kärnvärden.

Varmt, varmt välkomna!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Nationaldagstal av Alice Bah Kuhnke

Publicerad 08 juni 2016 Uppdaterad 08 juni 2016

Östersund, 6 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Bästa jämtar, släkt och vänner,

Jag tycker så mycket om nationaldagen. För mig är den är ett tillfälle att stanna upp och fundera. Fundera och identifiera. Och låta ett imaginärt täcke falla ned och omfamna allt det som är svenskt, det som är Sverige. Och sen i tanken promenera omkring och lyfta och känna på det som finns under det här täcket.

Och det är mycket. Det är röda hus med vita knutar och det är mangochutney. Det är regn på midsommar och det är ljus dygnet runt under ramadan. Det är betongdjungel och ändlösa skogar. Det är melodifestival och knätofs. Det är människor som bott på samma plats som alla sina släktingar så långt tillbaka i tiden man kan räkna. Det är människor som flyttade till Sverige i år. Det är det här och tusen saker till som gör vårt land till vad det är.

Vi har så mycket att vara stolta över. Ni som lever era liv här i Jämtland är mycket väl medvetna om vad ni får av den storslagna naturen som omger er. Friheten som vi i Sverige har; att röra oss fritt i skog och mark är något som vi ska vårda och använda. Den vila för själen som de vidunderliga fjällvidderna erbjuder gör att ett helt kort besök kan lämna minnen som räcker ett helt liv.

Sverige är ett enastående vackert land med både magnifika fjäll och ändlösa vidder. Stormande älvar och bäcksvarta tjärnar. Oändliga tallskogar och magiska bokskogar. Brusande storstäder och lantliga byar. Det tar inte slut, det finns ständigt något att upptäcka. Vi bor i ett stort land.

Vi kan också vara stolta över en välfärd som sträcker sig långt utöver vad de flesta människor i världen kan föreställa sig. Den ger oss som bor här en frihet att våga välja våra drömmar. Men också en trygghet, om man någon gång misslyckas eller blir sjuk en tid. Att vi gemensamt tar ansvar för varandra gör oss starka, inte bara en och en, men också tillsammans.

Vi är fria att tänka och tycka det vi vill. Här fångslas inga författare. Journalister får verka fritt. I Sverige respekteras de mänskliga fri- och rättigheterna. Friheten är det mest värdefulla en människa har.

Allt det här vill jag fira med er idag, här i Östersund, mitt i Sverige. Och jag känner mig stolt. Idag firar vi allt det vi är stolta över i Sverige.

Förra året tog Sverige ett ojämeförligt stort ansvar för människor som befann sig på flykt från krig, våld och förföljelse. Många svenskar visade i den stunden ett stort mod, och en stark medkänsla, för människor som varit med om det allra värsta och därtill kanske förlorat allt.

Här i Östersund och Jämtland mobiliserade ni er snabbt och välkomnade många just hit. Berättelser om hur bygden snabbt organiserade sig för att ta emot stora grupper människor och ge dem husrum, vila och omsorg har nått ut i hela landet. Det var och är modigt och kärleksfullt gjort och för det vill jag och regeringen ge er vårt djupt kända tack. Det är ett Jämtland att vara stolt över både för oss och för er.

Men ni vet precis som jag att inget av det här är något vi kan ta för givet. Trots att alla de friheter vi åtnjuter kan kännas så självklara så är de faktiskt inte det. Det är något vi måste försvara varje dag. Och inte bara försvara; vårt mål måste vara att alla fritt får välja sin egen väg i livet. Och att alla får vara som de är utan att mötas av diskriminering eller hat. Ett fritt samhälle ska innebära frihet för alla. Inte bara vissa kan vara fria – och man kan inte vara bara lite fri. Friheten är absolut och icke förhandlingsbar och omfattar alla människor i ett samhälle oavsett kön, etnicitet eller sexualitet. Detta arbetar min regering för att realisera, varje dag.

Men samtidigt – någonting har hänt i Sverige under de senaste åren. Vi är också ett land som riskerar att glida i sär.

Vi ser en ökad skillnad mellan stad och land, mellan dem som har arbete och dem som står utanför arbetsmarknaden. Mellan dem som bor i fattiga stadsdelar och rika. Var vi bor och går i skolan avgörs i stor utsträckning av inkomst och utbildning.

Och polariseringen ökar. Med det menar jag att grupper i samhället glider ifrån varandra. Sverige har på många sätt blivit ett rikare land – vi har en större mångfald av åsikter, perspektiv, erfarenheter och livsstilar än någonsin förut. Men jag ser risker – segregationen och klyftorna mellan grupper i Sverige gör att människor med olika perspektiv på tillvaron inte möts – grupper lever i allt högre utsträckning i sina egna bubblor. Det är detta som ger grogrund för polarisering och som tar sig uttryck i ett allt hårdare samhällsklimat.

Misstänksamheten ökar och tonen hårdnar. Det är ett faktum att journalister, författare och politiker hotas till livet och det sker i Sverige, just nu, idag. Och varje gång det händer står vi alla som förlorare.

Det här är en utveckling som oroar mig djupt eftersom ett polariserat samhälle är ett hot mot det Sverige vi känner och är stolta över; en gemensam syn på naturens skönhet och kraft, en väl fungerande välfärd för alla och vår frihet att få uttrycka oss och vara dem vi är. Ett polariserat samhälle är ett hårdare samhälle.

Jag tror att vi alla kan minnas ögonblick i livet när något som vi tidigare bara anat plötsligt blir uppenbart. Ofta sker det när vi får ta del av en annan människas erfarenhet. Kanske genom att läsa en artikel i tidningen eller en bok. Men det kanske allra viktigaste sättet att nå nya insikter är i mötet med en annan människa. Jag tror på mötet. Och jag tror att fler möten mellan människor är ett av svaren på hur vi ska minska klyftorna i det här landet, vid sidan om att målmedvetet arbeta för större social och ekonomisk rättvisa.

Det som vi uppfattar som främmande och annorlunda får ofta bära våra egna rädslor, kanske till och med det vi föraktar. Men om vi kan mötas och lära känna varandra så blir det inte lika enkelt att prata om ett vi och ett dem. Därför arbetar regeringen aktivt för att skapa mötesplatser och gemensamma arenor för samtal och möten. Men i slutändan ligger ansvaret på oss alla, vi måste var och en försöka se bortom det främmande och annorlunda och försöka möta framtiden utan alltför många rädslor.

Bästa Östersundsbor och kära jämtar,

Ni har sannerligen en förmåga att suga upp det bästa i ert landskap och dela med er av det på ett sätt som tilltalar både öga och gom. Matkulturen möter såväl tradition som nyskapande på ett svindlande sätt. Ni lockar med det absolut bästa fjällvärlden har att bjuda på, såväl sommar som vinter. Många är de gäster som kommer hit år efter år och många är de som stannar och slår

ned sina bopålar just här.

Och era insatser för människor på flykt bidrar i allra högsta grad till ett samhälle som håller ihop. De möten som ni skapat förutsättningar för har lagt grunden till något bra.

Det är när vi möts så, ansikte mot ansikte, som vi ser att vi alla är människor. Vi delar fler erfarenheter än som skiljer oss åt. Vi vet vad kärlek är, vi vet vad svek gör med oss. Vi vet hur bottenlös sorg kan kännas men vi vet också hur långt mänsklig omtanke bär.

Det är med utgångspunkt i alla människors unika värde men behov av samhörighet som jag önskar att vi skulle leva våra liv här i Sverige. Att säga: jag lever inte mitt liv som du lever ditt. Men jag lever gärna mitt liv bredvid dig.

Jag önskar er en riktigt fin nationaldag!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på konferensen Museums in Times of Migration and Mobility (på engelska)

Publicerad 03 juni 2016 Uppdaterad 03 juni 2016

Malmö, 25 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Distinguished guests, ladies and gentlemen, dear friends,

I am honoured to be here in Malmö and to have the opportunity to address you all before you start this conference. From the government's point of view this conference is something that we have impatiently awaited for a long time. Today we start a cross-sector initiative concerning a momentous issue of our time.

It is quite obvious that this conference, which will be the scientific outset for what is planned to be a museum of migration, is held here in Malmö and that the initiative is taken by the City of Malmö. Malmö is - and now I risk to offend someone - Sweden's gateway to the rest of the world. For a long time Malmö has welcomed people from all over the world. It is a young and vibrant city that in no way pretend that the future doesn't hold any challenges or difficulties.

Quite the opposite; in a time of radical change, possibilities are identified and implemented in a quite impressive speed. This was not at least shown during last year when Sweden welcomed 163 000 refugees to Sweden. In many regions, and especially the Malmö region the systems were stretched to their limits.

I am proud of what many Swedes have done and are doing for all the people fleeing war and persecution. Even though the needs are immense, Sweden as

a small country has been able to offer many refugees safety and shelter and maybe some peace of mind. Finally they might feel safe. But are they at home? No, that is something different.

Home is a place to leave and a place to come back to. Home is where you keep your most loved objects and where you feel safe with your loved ones. A home bears our memories and it is a place to rest and feel safe.

The Swedish author Viveka Sjögren explains this in an exquisite and beautiful way in her children's book "Om du skulle fråga Micha" (If you would ask Micha). With colourful pictures and few words she gives the reader a nuanced story of fleeing and finding a new home, and she does it from a child's perspective. How a piece of torn wallpaper, still bearing the smell of the old home, becomes the most precious belonging to someone who has no other choice than to create a new home, this time starting from nothing.

But of course, no one comes from nothing. We all hold cultural assets that make us who we are. Millions of Swedes have their roots in other countries than Sweden. A museum that gathers all the different aspects of migration is therefore something that will be of importance for all citizens of Sweden.

The idea of creating a museum, an independent institution with various types of missions with migration as the main theme will be an important step to actually recognize migration as a major part of Swedish history and cultural heritage. A museum has the ability to seize the different aspects of the past and present and be relevant in many ways. If this becomes reality in Malmö it will be the first of its kind in Europe. And for me as a politician it would be an important step on the road to build a more inclusive society.

But it is not my task as a politician to get involved in details about which aspects should be reflected, no, that is something that should grow in a continuous dialogue, with no political interference. Museums are and shall remain knowledge institutions. We sometimes see small tendencies of politicians, also on local level, who make comments on what is shown in museums or who like to dictate how sensitive topics connected to identity or cultural heritage should be approached. This is not acceptable in any way.

So dear friends, I will not stay for this conference, but I urge you to use this unique opportunity, when we have the pick of the researchers on migration issues on one place, to put your heads together and use all your brilliance to create something unprecedented. Grasp this opportunity.

Thank you and good luck!

Tal från Kulturdepartementet

Inledningstal av Alice Bah Kuhnke på Länsstyrelsen i Stockholms konferens om romsk inkludering

Publicerad 01 juni 2016 Uppdaterad 01 juni 2016

Stockholm, 1 juni 2016. Det talade ordet gäller.

Tack för att jag får möjligheten att tala här i dag. Det är en mycket viktig konferens, inte minst eftersom alla ni som deltar, i era olika roller, är centrala aktörer för romsk inkludering.

För att vi ska lyckas nå våra mål med arbetet för romsk inkludering är det helt avgörande att vi hela tiden lär av det som varit. Därför uppskattar jag syftet och upplägget för den här konferensen som handlar om att lära, både av framgångarna i arbetet men också av de utmaningar och svårigheter som man mött.

Jag är övertygad om att ni fem pilotkommuner som under fyra år arbetat med att utveckla metoder och strukturer för romsk inkludering har mött både framsteg och motgångar. Det gäller inte minst utmaningen att nå bortom de kortsiktiga projekten och få in arbetet i ordinarie verksamheter och strukturer. Det handlar som med allt viktigt arbete om att våga vara tydlig och ha tålamod.

I Länsstyrelsens slutrapport om verksamheten i de fem pilotkommunerna finns flera positiva effekter av arbetet att glädjas åt. Det handlar bl.a. om att rättighetsperspektivet blir tydligare i arbetet, exempel på samarbete med romska organisationer och att strukturer för dialog med det romska civila samhället har byggts upp.

Men vi ska inte glömma att det återstår en hel del arbete innan vi kan nå vårt mål om lika möjligheter för den 20-åring som är rom och den som inte är rom år 2032.

Vi måste fortfarande tackla antiziganismen som hindrar många romer att vara öppna med sin identitet och diskriminerar dem som är det.

Vi måste säkerställa att romska barn kan gå till skolan med samma möjlighet att studera vidare som icke-romska barn.

Vi måste fördjupa förståelsen om att det handlar om rättigheter. Tjänstemän i en kommun eller myndighet måste känna till och förstå vilket ansvar de har när det gäller att säkerställa att alla lika rätt till utbildning, hälsa, arbete etc.

Vi går nu in i en ny fas i genomförandet av strategin för romsk inkludering. Regeringen har avsatt 58 miljoner kronor för arbetet 2016–2019 och flera insatser har redan beslutats under våren.

Fokus för arbetet de fyra första åren har legat på arbete, utbildning, hälsa och social omsorg. Vi vill nu vidareutveckla de insatser som har fungerat bra inom de områdena men samtidigt stödja arbetet inom de områden i strategin som hittills inte har lyfts fram.

Bostad är ett sådant område. Romer har en särskilt utsatt position på bostadsmarknaden. Den strukturella diskriminering som romer har varit utsatta för framför allt under 1900-talet har bidragit till en förtroendeklyfta mellan bostadssökande romer och hyresvärdar. Boverkets rapport visar att hälften av alla domar och förlikningar angående diskriminering på bostadsmarknaden gäller romer. Boverket har därför fått i uppdrag att genomföra en insats för att öka kunskapen om romers situation på bostadsmarknaden och motverka diskriminering.

Kultur och språk är ett annat. Kultur och språk utgör en viktig del av en människas identitet och blir därför viktigt för arbetet med romsk inkludering. Utgångspunkten för den nationella minoritetspolitiken är att de nationella minoriteterna ska ha egenmakt och inflytande över kulturens utveckling. Detta förutsätter starka nationella minoritetsaktörer.

Romers kultur och språk utgör också tillsammans med övriga nationella minoriteters kultur och språk en värdefull del av det svenska kulturarvet.

Regeringen kommer därför i morgon att fatta beslut om uppdrag till flera myndigheter om insatser för att stärka romska kulturaktörer och synliggöra, bevara och utveckla den romska kulturen och språket.

Arbetet med strategin måste nu spridas, utvecklas och fördjupas. Jag ser framförallt tre viktiga utgångspunkter för arbetet framöver:

Först och främst; involvera romer i arbetet. Erfarenheterna från arbetet hittills visar att insatser med romskt inflytande och deltagande ger resultat. Utställningen Vi är romer som nu avslutats på Forum för Levande Historia men som initierades av Göteborgs stadsmuseum är ett bra exempel på hur involvering av romer i både planering och genomförande bidrog till att utställningen blev en stor succé. Brobyggarnas och kundresursernas arbete är ett annat exempel.

Det är viktigt att förbättra romers möjligheter att organisera sig och delta i arbetet med romsk inkludering och i samhället i stort. För att säkerställa romskt deltagande och inflytande har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor fått i uppdrag att genomföra utbildning i föreningsteknik och erfarenhetsutbyte mellan romska och icke-romska organisationer.

Beslutet är ett första steg inom ramen för en större insats för att förbättra förutsättningarna för romska organisationers deltagande i samhällslivet och i arbetet för romsk inkludering. Regeringen avser avsätta medel för att MUCF också ska fördela bidrag till organisationer inom det civila samhället för olika hälsofrämjande insatser riktade till romer.

För det andra; säkerställ att den kunskap och de verktyg som nu finns om romers historia, situation och position som nationell minoritet nu används. Här har t.ex. Folkhälsomyndigheten tagit fram en studie om romska kvinnors livssituation och hälsa, Skolverket har tagit fram läromedelssupplement om romer och Socialstyrelsen har presenterat ett utbildningsmaterial för socialtjänsten om bemötande och ett inkluderande arbetssätt. Dessa måste nu användas på lokal nivå.

Socialstyrelsen har därför fått i uppdrag att utifrån materialet genomföra en utbildningsinsats riktad till socialtjänsten om bemötande och inkluderande arbetssätt med särskilt fokus på romer.

Och sist men absolut inte minst; ta tillvara på romska kvinnors kompetens och säkerställ att insatser kommer romska kvinnor till del. Det gäller i alla delar av arbetet på alla nivåer och kan inte understrykas nog. Erfarenheterna hittills visar att det är extra viktigt att ta hänsyn till romska flickors och kvinnors behov i arbete som rör social omsorg, hälsa och civil organisering. I både MUCFs och Socialstyrelsens uppdrag finns därför tydliga skrivningar om att flickor och kvinnor särskilt ska involveras i arbetet.

Men det händer än mer under våren. Den 20 juni presenterar Kommissionen mot antiziganism sitt slutbetänkande. Kommissionen har under två år

genomfört insatser för att motverka antiziganism och överbrygga den ömsesidiga förtroendeklyfta som finns mellan den romska gruppen och samhället. Betänkandet kommer bland annat innehålla förslag på åtgärder och metoder för att motverka och förebygga antiziganism. Kommissionens arbete är viktigt också för romsk inkludering och slutrapporten kommer att utgöra ett betydelsefullt bidrag till arbetet med strategin framöver.

Som jag redan nämnt är det viktigt att fortsätta stärka arbetet med romsk inkludering på lokal nivå och att det sprids till fler kommuner. År 2032 ska det inte spela någon roll var i landet den romska 20-åringen bor, hen ska ha samma möjligheter som den som inte är rom.

Som ni vet skickade Regeringskansliet i början av året ut en utlysning om bidrag till de kommuner som vill medverka i en utvecklingsverksamhet för romsk inkludering. Vi kan glädjande konstatera att det är ett flertal kommuner som har både vilja, mandat och idéer för att genomföra en sådan verksamhet.

Den 26 maj fattade regeringen beslut om att Borås kommun, Gävle kommun, Haninge kommun, Stockholms kommun och Uppsala kommun beviljas bidrag för att medverka i utvecklingsverksamheten för romsk inkludering.

Dessa kommuner kommer med hjälp av Länsstyrelsen som samordnare och pilotkommunernas erfarenheter och kunskap få extra stöd i att fördjupa sitt arbete med romsk inkludering. I Länsstyrelsens uppdrag 2016–2019 ingår att sprida erfarenheter och arbetsmodeller för romsk inkludering vidare så att också övriga kommuner kan få stöd i sitt arbete.

Vi ser redan nu att pilotkommunerna har påverkat övriga kommuners arbete. Av ansökningarna om att bli utvecklingskommun framgår tydligt att pilotkommunernas verksamhet och statliga myndigheters insatser inom strategin under 2012-2015 har gett ringar på vattnet.

Det är här viktigt att komma ihåg att alla kommuner som arbetar för romsk inkludering har möjlighet att ta del av, och delta i, de nya satsningar som regeringen nu fattar beslut om och som ska leda oss ett steg närmare vårt mål om romsk inkludering.

Jag avslutar därför som jag började med att understryka att alla ni som är här kommer att vara mycket viktiga aktörer för romsk inkludering framöver. Jag hoppas att ni får en både lärorik och inspirerande dag.

Tal från Kulturdepartementet

Inledningstal av Alice Bah Kuhnke på pressvisningen av utställningen The Forest of Venice (på engelska)

Publicerad 31 maj 2016 Uppdaterad 31 maj 2016

Venedig, 26 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Ladies and gentleman, representatives from the press,

I am very thankful for the invitation to open the press preview of this exciting exhibition The Forest of Venice. Allow me to especially thank Kjellander + Sjöberg and Folkhem, who are the producers of this exhibition. Also big thanks to The Swedish Institute, Swedish Wood, Sveaskog and Martinsons who have all supported the exhibition. I am grateful to be here at the biennial during this years theme - Reporting from the front – because it focuses on issues that are very important to me. Today, Europe faces many urgent challenges. Across the sea, people are leaving their homes out of fear. Across Europe and many other places too, we see cities and countries leading the way to accommodate new homes and new beginnings.

In an urbanised world architecture has become the living environment on which we depend so much in our daily lives. Quality in architecture has become crucial to the quality of life.

Architecture is not only a shared environment; it is also necessarily an output of collective effort. Architecture require that we work together, make a plan – to start from and to guide the work. My hope is that the process of building should always originate from, and support, the needs of human beings.

We have to share a feeling of responsibility that what we produce will eventually, in part or in whole, be given away to others to utilize. It must

function in the present as well as for future generations. And the big challenge is, of course, the climate change.

I believe that we are all here today because we also share a vision of a climate smart, resilient and sustainable future. A vision in which forests play an important role.

Coming from the north, we are used to harsh environments. Our houses have to be strong and resilient to keep the cold out. Our houses have predominantly been built and heated by wood for centuries. We have a long history and craftsmanship of building wooden structures.

However, wood is not only good for the cold and stormy weather. The beauty of wood is that it is breathable and suitable for all types of weather and climate. Wood is climate smart. And building with wood is not limited to small houses for single households. Today we build high apartment houses in central locations. An increased number of wooden constructions contributes to reducing emissions as it replaces less climate-efficient materials.

Today forests cover approximately two thirds of Sweden and they provide multiple products and services. Thus, you can say that forests are an important part of our natural and cultural heritage.

I hope you all will be inspired by this exhibition. I hope that you will see the transformative change for the world's climate, future architecture and urban planning that forests and wood can bring about for our common habitat.

Enjoy the exhibition!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av den nordiska paviljongen vid Arkitekturbiennalen i Venedig 2016 (på engelska)

Publicerad 31 maj 2016 Uppdaterad 31 maj 2016

Venedig, 26 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Excellencies, Dear friends,

We live in a rapidly changing world – with many anxieties. Capital flows freely across borders, people flee from their native countries, established democracies are challenged by division and political extremists, authoritarian regimes are rolling back freedom of expression. And last but not least: Climate threat presses for changes on all levels of society. This seems to be a time of transgressions of a sort that forces us to reconsider the fundamentals of society and of human values.

The Nordic exhibition in this biennale puts forth important architectural work seen through the lenses of three themes: Foundational, Belonging and Recognition.

These themes seem to me to be addressing crucial questions of this disturbed time. In an urbanised world architecture has become the living environment on which we depend so much in our daily lives. Quality in architecture has become crucial to the quality of life. And in this fluid age architecture may have a pertinent contribution by the sheer fact of its slowness, its relative permanence, its "longue durée": being a more still point in the rapid flow of Time.

Architecture is not only a shared environment; it is also necessarily an outflow of collective effort. To make it we have to work together, make a plan – to depart from and to guide the work. We have to decide on and apply methods we agree on. We have to negotiate and we have to invest.

There is also a distinct feeling of responsibility that what we produce will, in part or in whole, be given away to others to live and use. It must function now and in the long run.

But the design is more than function. The final articulation involves formal choices, giving the work a profound cultural meaning. The Finnish architect Juhani Pallasmaa speaks of architecture as an impure and messy discipline, being on the one hand a practical, utilitarian craft and on the other an art. Even if messy, he holds that: "Significant architecture makes us experience ourselves as complete embodied and spiritual beings. In fact, this is the function of all meaningful art. "

But has this become an invalid perspective? In a situation when urbanisation and urgent needs in society have to be addressed on a scale without precedents. How do we still speak about human values and practise architecture to its full potential when the main focus seems to be on quantity and speed?

Looking ahead and looking for hope are among the expectations of this year's biennale. We are in a continuing process of building and rebuilding this society, whether we like it or not. And to do this we need to understand the movements inside our society, what defines our belonging, what values are at stake and, in my mind especially important, what constitutes fairness in the living environment.

My hope is connected to the idea that in the process of building we should always depart from and support the needs of the human being. And look at architecture not as something in itself, abstracted from its beginning, but as a process that serves the human needs at its origin. This implies processes of broad engagement, mutual respect and profound dialogue.

To build is to be involved in what has been called a "wicked problem". It is to place oneself in what might seem to be a jungle/maze of agendas and dilemmas. For a wicked problem there is not one evident solution. And yet one has to decide, to make a decision that not only solves the problem but one that brings new values to its inhabitants. Not a solution we can live with, but one we would want to live with. This is the sign of excellence of the

architect.

And we must see to that the emblematic ladder of this Biennale doesn't turn out to be the new ivory tower. To be honest, I am ambivalent about this image of a perspective from above. But the ladder implies the dual movement of climbing and descending. Of course we have to rise above the immediate flow of circumstances, to get the bigger picture. But lots of problems built into the structures of modern cities seem to stem from a too high-flying perspective.

Given all these complexities it is perhaps not so surprising that we must get ourselves into a Therapy – as is proposed in this Nordic exhibition. This means not looking at things from a detached bird's perspective but to start down below, with an inner dialogue. "Know thy self", as the Delphic maxim goes. It will stand as a counterpoint to an "all-knowing" perspective. As I understand it, the introspective Subject on the couch is or should be Society itself, with all its conflicting layers.

And in this process: let's not forget to put that hope into the work we do. Without hope the work won't move forward.

With this I declare the Nordic Pavilion of the 2016 Biennale opened!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av ALMA-priset 2016 (på engelska)

Publicerad 31 maj 2016 Uppdaterad 31 maj 2016

Stockholm, 30 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Excellencies, ladies and gentlemen, dear laureate Meg Rosoff,

Taking care of small children can be exhausting. They don't sleep, they don't eat, they constantly make a mess – and they take a surreal amount of time to get dressed. But of course; they are small, soft and they smell nice.

And it is amazing to discover the world in their company, they point out the obvious things that we had forgotten but love to get to know again; how fluffy a bumblebee is or how fun it can be to mess with clay.

With teenagers in the family things are slightly different. They leave us more time, they get dressed and organize their own social life. But they confront us with something that is not as easy to wipe off as it is to clean sticky fingers or to dry tears after a scrubbed knee.

They confront us with questions about life and pure existence; who am I? Can I be whoever I want? Where is my place in the world? Teenagers pinpoint the essence of life in a way that can be quite painful for us adults. And as adults we still remember how strong these feelings could be and how devastating the consequences of our action could appear. The self-centeredness of teenage life makes us embarrassed.

Teenage-years are a bit like no man's land. No one is invited to come close and there are no clear sign posts for direction. It is comfortable for the rest of us to keep it on a certain distance. And it can be awfully difficult to dig into our teenagers' emotions since it forces us to reflect on our own lives.

Someone who doesn't fear this is this year's laurate of the Astrid Lindgren Memorial Award; Meg Rosoff.

Dear Meg Rosoff, you are brave enough to dive into teenagers' minds and you create a world where they are the most important persons. A world where a young boy causes natural disasters in the world depending of which girl he falls in love with. You point out that having "Imaginary Companions" is not necessarily something that can be useful only for small children. Your main characters struggle with the same issues that all teenagers do, but they find new, unconventional and creative ways to deal with them.

Death, love and identity; you avoid none of these questions that parents might fear when saying good night to their teenager after a full day at work. You are certainly not making life comfortable.

Just like Astrid Lindgren, Meg Rosoff does not fear the most difficult questions in life. Despite Astrid Lindgren's often idyllic scenery, questions about life, love and death always lie under the surface. Meg Rosoff handles these questions in a unique and unpredictable way – and that is one reason why her work is loved by so many and why she today is being awarded the largest prize for literature for children in the world.

Meg Rosoff's work echoes the message in the work of Astrid Lindgren; "Ask all the questions, declare all your fears, I will not provide you with the answers but I will stand by your side". This is the way that also Astrid Lindgren's authorship has worked for millions of children around the world. Both Lindgren and Rosoff have also been champions in making young people look upon book reading as a perfectly normal and fun thing to do.

Dear Meg Rosoff, you give our young ones strength to be who they want. Their search for identity can be painful, but it is extremely important for society as a whole that everyone can live their full potential. To become citizens with democratic values who are eager to defend their freedom or fight for it.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Unescos konferens Mångfaldsdagen

Publicerad 20 maj 2016 Uppdaterad 20 maj 2016

Stockholm, 20 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner

På denna dag bör vi ta oss tid att reflektera över mångfaldsfrågor, hemma och i världen och hur vi ska hantera dem för att i förlängningen verka för bättre sätt att leva tillsammans. Det är stora ord men de behöver sägas.

För några veckor sedan var jag i Helsingfors på nordiskt kulturministermöte. I samband med det deltog vi i en offentlig paneldebatt om kulturpolitikens utmaningar som inleddes av Unescos generalsekreterare Irina Bokova.

Den största utmaningen för kulturens villkor i världen är dess förutsättningar att verka fritt! Det finns inget viktigare uppdrag för mig, som kultur- och demokrati minister än att;

- 1) Främja den konstnärliga friheten.
- 2) Försvara den konstnärliga friheten.

I Helsingfors diskuterade vi konkreta hinder för detta, som hot, hat och censur. Men också konstnärers ekonomiska och sociala villkor, jämställdheten i kulturlivet och mycket mer.

Paneldebatten i Helsingfors var ett evenemang i samband med World Press Freedom Day . Kopplingen mellan kulturpolitikens utmaningar och pressfrihet och journalisters utsatthet är tydlig. Precis som journalister är också konstnärer förändringsaktörer och tyvärr också en alltmer utsatt grupp.

Unescos konvention om skydd för och främjande av kulturyttringar, den så kallade Mångfaldskonventionen, som ligger till grund för dagens konferens är ett instrument genom vilken ett sådant globalt arbete skulle kunna kanaliseras.

Jag vill börja med att ta lite tid att prata om begreppen mångfald och kulturell mångfald, eller som det också kan uttryckas i Unescosammanhang – mångfalden av kulturyttringar. Dessa begrepp används på olika sätt och i olika syften av olika grupper.

Och några officiella definitioner finns heller inte. Därför bör vi alla vara tydliga med vad vi menar när vi pratar mångfald – menar vi etnisk mångfald, menar vi den representativa mångfalden på olika nivåer i samhället eller menar vi den kulturella mångfalden som fås när kulturer presenteras sida vid sida eller möts över gränser?

För regeringen handlar begreppet mångfald, i dagens kontext, om att flertalet olika uttryck får och kan komma fler till del. Det är också vad som kommer till uttryck i regeringens politik mer kultur för fler.

Det handlar om att öka tillgången till kultur, till många olika kulturella uttryck, vilket regeringen gör genom att t ex öppna upp de statliga museerna, så som det vi befinner oss i just nu. Men också om att bredda tillgången till kulturskolor och att främja biblioteken som mötesplatser.

Med det handlar just precis som jag sa, även om mångfald i utbudet. Att flera olika röster får möjlighet höras utan rädsla för hot och hat, utan att tystas av intolerans, oavsett om den kommer från individer, grupper eller från det offentliga.

Och det är just precis därför som jag nu tar krafttag för att värna det demokratiska samtalet. Som en självklar konsekvens av min uppgift att försvara den konstnärliga friheten.

Även om inte alla länder nödvändigtvis ser på dessa frågor på samma sätt som vi, är det globala stödet för att främja mångfalden av kulturyttringar stort. Mångfaldskonventionen är i dag ratificerad av 142 länder och det är bra, riktigt bra.

Och många av dessa länder har en förståelse för att yttrandefrihet, som självklart inkluderar den konstnärliga friheten, är en fundamental förutsättning för en äkta mångfald.

Utan konstnärlig frihet – ingen äkta mångfald och utan äkta mångfald – ingen hållbar utveckling för världssamfundet.

Och just därför är det så viktigt att vi engagerar oss internationellt för att påskynda utvecklingen i rätt riktning.

Jag är stolt över att Sverige, via Sida har finansierat den här rapporten som ni har fått sammanfattningen av. Rapporten Re:Shaping Cultural Policies utvecklar arbetet med att genomföra och sprida information om Mångfaldskonventionen.

Rapporten är ett första försök att på en global nivå utvärdera konventionens betydelse, identifiera trender och visa på goda exempel på kulturpolitikens område.

Jag hoppas att denna rapport i förlängningen ska kunna bidra till en bättre förståelse för kulturens och kulturpolitikens roll i samhället.

Rapporten innehåller en mängd komplexa beskrivningar av sammanhang och analyser men kärnan består ändå i att den föreslår att man delar upp konventionsarbetet i fyra övergripande mål som ett sätt att förstå, kommunicera och genomföra konventionen.

Låt mig ta några minuter att gå igenom dessa för det är centralt i sammanhanget.

- Stödja hållbara system för kulturpolitik – det vill säga verka för att fler länder utvecklar en kulturpolitik som främjar kulturell mångfald
- Uppnå ett balanserat utbyte av kulturella varor och tjänster och öka konstnärers och professionella kulturskapares mobilitet över gränserna – det vill säga främja internationellt och interkulturellt utbyte
- Integrera kultur i utvecklingspolitiska program och initiativ – det vill säga få till större fokus på kulturens roll i internationellt bistånd
- Främja mänskliga rättigheter och grundläggande fri- och rättigheter.

Genom att formulera och konkretisera dessa fyra mål tar vi faktiskt ett steg framåt mot ett större internationellt utbyte och fler plattformar för kulturell mångfald.

Mångfaldskonventionen i sig styr inte hur Sverige väljer att utforma sin

politik utan den styr att vi för en kulturpolitik som främjar mångfald.

Det är varje parts egen uppgift att göra detta även om det finns mekanismer inom konventionen som verkar för att stödja de länder som inte riktigt har fattat grejen ännu...

Kultur, sätt att vara, göra, interagera, formas i ett utbyte av intryck och idéer. Kultur är ingen konstant. Dessutom ska den vara fri och oberoende. Det är därför kulturpolitiken fokuserar på kulturens villkor, inte dess innehåll.

Kulturen ska inte i sina strukturer exkludera någon. Utbyte och samarbete mellan kulturer, mellan och inom länder, är grundvalen för en hållbar utveckling.

Öppenhet för internationella impulser går hand i hand med öppenhet för mångfalden även inom landets gränser. En strävan efter en mångfald av kulturyttringar är något som vi sätter långt fram, om inte allra längst fram.

För att återknyta till det nordiska ministermötet i Helsingfors vill jag berätta att vi där inte bara pratade i största allmänhet. Vi ställde oss också gemensamt bakom en deklaration om främjande av kulturell mångfald och konstnärlig frihet i en digital tid. Vi uttryckte oro för hur våra öppna och inkluderande samhällen hotas av intolerans.

Men vi var också tydliga med att vi ska kämpa mot en sådan intolerans och verka för att kulturen fortsatt kan vara en arena för mångfald och debatt.

Precis som Unescos generaldirektör uttryckte hoppas jag att vi även från en nordisk plattform kan trycka på i det internationella arbetet. Tyvärr är det många länder som, så att säga, har behov av stöd... men med ett land i taget så...

Avslutningsvis, tack organisatörerna för denna konferens. Kulturrådet, Riksteatern, Unescorådet och Historiska museet!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid hearing om antiziganism (på engelska)

Publicerad 19 maj 2016 Uppdaterad 19 maj 2016

Stockholm, 18 maj 2016. Det talade ordet gäller. Hearingen arrangerades av Europarådets parlamentariska församlings utskott för jämlikhet och icke-diskriminering.

Ladies and gentlemen, Members of parliament,

It is an honour for me to be here today and to introduce the subject for discussion during the hearing this morning.

Let me start with the words of Rosa Taikon, the famous silversmith, Roma activist and sister of the Swedish human rights icon, Katarina Taikon. She describes the ban on Roma entering Sweden from 1914 to 1954 like this:

"We were considered a despicable and inferior race. Roma who survived persecution by the Nazis weren't permitted to enter the country following the end of the Second World War. Roma received no help or support as survivors. The entry ban also tells us something about how undesirable we Roma who were already within Sweden's borders were. It is outrageous that nothing much has actually changed in terms of the antiziganistic and negative notions about Roma since the time when we were banned from entering the country. How is it possible that Roma are, even today, so undesirable?"

This quote can be read in the White Paper on Abuses and Rights Violations Against Roma in the 20th Century called the "The Dark Unknown History". This and other policies against Roma during the last century, described in the

White Paper, are indeed a dark part of my country's history.

The White Paper, published by the Government two year ago, is intended to give recognition to victims and their relatives, help raise awareness of anti-Gypsyism and increase understanding of the situation of the Roma minority.

Fortunately, The White Paper has been very well received. Roma people, authorities and majority population have shown great interest in it. This is very encouraging – broad support means that we are well placed to increase knowledge about our history, of which anti-Gypsyism is a part.

Therefore, the White Paper plays an important role in Sweden's efforts to fully include Roma in society and to fight the racism and discrimination faced by Roma today. A greater understanding of our history will enable an effective development of long-term initiatives for Roma inclusion.

And let me be clear about one thing: anti-Gypsyism is a form of racism and therefore incompatible with the values that a democratic Europe stands for. Sweden is concerned that the precarious situation of Roma has worsened within Europe. And that anti-Gypsyism is not something that Sweden is free from. Not at all.

It is important that political leaders in Europe recognize and condemn acts of discrimination and hatred against Roma with the same clarity as other types of racism are condemned.

The Swedish Government has an integrated approach in its work against anti-Gypsyism and for Roma inclusion. Measures are carried out in several areas, such as employment, education, health and housing.

The fundamental starting point for the implementation is a strong human rights perspective.

In line with this we are implementing a targeted long term strategy for Roma inclusion since 2012 with an ambitious and proactive goal: a Roma who turns 20 years of age in 2032 will have the same opportunities in life as a non-Roma.

Some progress can be seen after the first four years of work. For instance, Roma mediators have been trained and employed within the areas of education, work, social services and health. They have contributed to Roma pupils attending school to a greater extent, to Roma enrolling at local public employment offices and getting jobs and to bridging the trust gap between

Roma and the public sector.

In this context, it is important to stress the significance of participation and influence of Roma civil society at all levels. Their experience, knowledge and skills are crucial if we want to succeed in this endeavour.

But we are very aware of the challenges that remain. Therefore, during this spring we are upgrading the strategy with new funding and measures to expand the activities to new areas of work.

At the same time we are awaiting the final report of the Commission against anti-Gypsyism that very soon will be presented to the Government.

The Commission, chaired by Mr Thomas Hammarberg and comprised by a majority of Roma representatives, has spent two years fighting anti-Gypsyism in society through various efforts. The Commission has contributed to highlight the widespread prejudices against Roma and the increased discrimination experienced by the group.

One of the Commission's achievements is the publication of education material based on the White Paper, which they have disseminated widely to all schools in Sweden and other relevant places of work.

Furthermore, the Government is currently preparing a national plan against racism and hate crime. We believe that it is important to make visible the different forms of racism, their nature and particularities, so our fight against racism and hate crime can be more effective.

For that reason, the plan includes measures against afrophobia, anti-Semitism, anti-Gypsyism, islamophobia, racism against Sami people, homophobia and transphobia.

The element of recognition and participation is important in this process. During the past autumn I had several dialogue meetings with representatives of groups that are victims of different sorts of racism. Their experiences and proposals have been a very important contribution to the preparation of the plan.

Around forty years ago Katarina Taikon told leading politicians in Sweden the following words:

"You KNOW! And nobody will tell me that you do not know these people are persecuted because of their heritage. It is your duty to understand it! "

We're all in this room in powerful positions in our respective countries. My message to us today is to listen to the words of Katarina Taikon, do our duty and keep working for full respect for the Roma people's human rights.

I would like to end wishing you fruitful discussion today. My hope is that this hearing will increase the knowledge about the situation of Roma today, the anti-Gypsyism that still exists in Europe, to speed up action on Roma rights and inspire change.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid MTM:s konferens "Take Part" (på engelska)

Publicerad 19 maj 2016 Uppdaterad 19 maj 2016

Stockholm, 17 maj 2016. Det talade ordet gäller.

Your majesty, dear friends, I too would like to welcome you to Stockholm and Take Part! I am thrilled to be here and to have the opportunity to address you all before you start this conference.

The Swedish Agency for Accessible Media, MTM today's host, receives its mandate from the Swedish Parliament as well as the Government and the Ministry of Culture.

That mandate is to ensure that people with reading impairments can access literature, daily newspapers, and community information, regardless of reading ability, regardless of literacy and regardless of disabilities.

Easy access to information is also the goal of the international DAISY Consortium that is co-hosting today's conference, well expressed in their motto "Creating the best way to read and publish".

Sweden has a long tradition of international cooperation regarding accessible solutions and technological developments. The DAISY system is as you all know a Swedish invention that became an international standard.

The title of the conference Take Part – Human Perspectives on Inclusive Publishing - reflects the focus of the conference: accessibility in a broad perspective, where democracy and accessibility are considered as prerequisites for full participation in society.

The link between technological development and functionality is vital to

ensure that everyone has access to information based on the person's needs and functional abilities. The right to everyone to information and participation is essential in an inclusive society

As you know, every two years the DAISY Consortium, in collaboration with the hosting country, organises a technical meeting in order to present new findings, analyse future needs of development, share experiences and deepen contacts with commercial actors in the field.

This year, 2016, the DAISY Consortium celebrates its 20th anniversary and you do it in the way you like the best, by organising a meeting where global skills assemble to share information and experience, to enhance a democratic society where information is accessible and where everybody can take part.

The goal for me as minister for culture and democracy is to safeguard the democratic right to information, in a way that complies with the needs of the person. This is a matter of democracy, a matter of human rights and also of course a matter of access to culture. All of which are central to me, and to the government.

The government is constantly working with accessibility. In the negotiations of EU-directives concerning web accessibility and the new general directive on accessibility that is currently being circulated. The new Swedish discrimination act now states that lack of accessibility is a form of discrimination.

We live in a time when all countries have to return to our core values of humanism, democracy and inclusion. In this work, equal access to literature and culture is fundamental. In a time where information is vital to be able to be an active partaker in society, access to information is fundamental. It cannot be underlined enough.

I once again welcome you here and I hope that you will have a productive and inspiring meeting!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Kulturskolerådets konferens

Publicerad 17 maj 2016 Uppdaterad 17 maj 2016

Stockholm, 11 maj 2016 Det talade ordet gäller.

Jag tror att vi har en sak gemensamt i det här rummet. Det är längtan efter att få göra något konkret i en svår och komplicerad situation. När ansikte efter ansikte flimrar förbi. Ansikten som tillhör människor som på olika sätt är fruktansvärt utsatta. Vissa har kommit till Sverige, fått tak över huvudet och skydd och i bästa fall kan de känna sig trygga. Andra befinner sig fortfarande på flykt och lever i ovisshet och är rädda. Det kan vara lätt att fångas i en känsla av frustration och maktlöshet inför den flyktingkatastrof som är en del av vår samtid, en del av våra liv.

Som statsråd och minister har jag fler möjligheter att påverka och större ansvar än många andra. Trots det kan även jag ibland överväldigas av de tragedier vi ser bland enskilda människor och de utmaningar vi möter för hela samhället. Vad kan just jag göra? Men sanningen är som klyschan säger, (och det är väl det man lär sig här i livet, att klyschor ofta är sanna) att ingen kan göra allt men alla kan göra något.

Men NI gör något konkret av er frustration, ni kanaliserar den till något gott som också gör gott. Och det som ni startar här idag på denna konferens är verkligen något mycket stort. Som kultur- och demokratiminister i Sveriges regering så gör det mig så innerligt glad att höra om den här satsningen. Våra nyanlända och ensamkommande flyktingbarn får ta del av något av de allra finaste vi har; den kommunala musik- och kulturskolan!

Jag är oerhört tacksam och glad över att Kulturskolerådet och Arvsfonden gör detta och jag vill tacka alla kommuner och kulturskolor som går in i detta projekt. Det ska bli väldigt roligt och spännande att följa ert arbete framöver. Det ni gör kommer att kunna tjäna som goda och lärande exempel för annan

verksamhet för flyktingar och nyanlända runt om i landet. Är det något vi vet så är det att vi kommer att behöva hjälpas åt i detta arbete många år framöver, vi kommer att behöva samla och dela med oss av erfarenheter, både goda och dåliga sådana. Ni är en viktig del i detta arbete.

Kultursverige har visat ett stort engagemang för människor på flykt. Det är imponerande. Man har visat sig vara snabbfotade och generösa. Det gör mig som kulturminister stolt.

Att så många människor på kort tid har sökt asyl i Sverige, över 160 000 förra året, är förstas en utmaning för vårt samhälle på många olika sätt. Regeringen har i vårandringsbudgeten föreslagit en satsning på 10,5 miljoner kronor till biblioteken för att stödja biblioteken i att vara en arena för kunskap, samtal och möten. Resurserna kommer även att gå till inköp av litteratur på andra språk än svenska samt lättillgänglig samhällsinformation.

Många av de människor som under den senaste tiden kommit till Sverige bor i något av landets socioekonomiskt utsatta bostadsområden. Därför har vi arbetat fram och investerat i två stora satsningar som riktar sig mot dessa områden. Dels handlar det om lokala resurscenter för demokratisk delaktighet (s.k. rum för demokrati) syftar till att stärka egenmakten hos individer som står långt från deltagande och delaktighet i demokratin. Människor ska kunna göra sina röster hörda och kunna delta i demokratin och det demokratiska samtalet på egna villkor och i de frågor som berör dem. Vidare handlar det om satsningen "Äga rum" som är en satsning på konst och kultur i utsatta bostadsområden. Satsningen ska främja delaktighet och ta tillvara invånarnas eget engagemang och deras egen skaparkraft.

Det civila samhällets roll är och har varit central när det gäller mottagandet av flyktingar och ett engagerat arbete för deras etablering. Deras arbete är mycket omfattande och imponerande. Det handlar om allt från språkträning, rådgivning, och sociala aktiviteter för både barn och vuxna till psykosocialt stöd för personer med svåra upplevelser i bagaget.

I oktober 2015 beviljades Svenska Röda korset 10 miljoner kronor för att bedriva, organisera och samordna hjälpverksamhet runt om i landet för människor på flykt. I slutet av december fattade regeringen beslut om fördelningen av 200 miljoner kronor till civila samhällets organisationer. Medlen är viktiga för att möjliggöra för organisationerna att göra insatser samt öka sin kapacitet i pågående arbete med asylsökande och etablering av nyanlända.

Regeringen har också, styrt om och styrt upp relationen och kontakten med det civila samhällets organisationer sedan i höstas. Mötena syftar både till att sprida information om regeringens fortsatta insatser och att få del av organisationernas synpunkter och behov.

Ni alla som sitter här vet ju att en utredning just nu vänder och vrider på den kommunala musik- och kulturskolans utmaningar och möjligheter och den har i uppdrag att lämna förslag till hur staten kan stötta verksamheten på ett så bra sätt som möjligt. När utredningen är klar i höst kommer den att remitteras och därefter tas om hand på departementet. I det arbetet så blir era tankar och erfarenheter viktiga, så jag hoppas att vi kan ha en fortsatt dialog!

Avslutningsvis. Ni har nog alla sett inslagen i SVT:s nyhetssändningar om Ahmad 14 år gammal som flytt Syrien utan sina föräldrar och bor med sin morbror i Växjö. Man ser hur Ahmad, precis som alldeles för många barn som flytt, nästan slits sönder av hemlängtan, han känner sig främmande och ensam. Och han är ändå omgiven av människor som bryr sig om honom, som tycker om honom. För honom är timmarna han får vara i kommunens musikstudio livlinan. Det är där han kan vara sig själv och uttrycka det han vill som han vill. Tänk att ni som sitter här kan bidra till det! Dessa barn och unga, som gått igenom mer än vad någon människa ska behöva utstå, kanske blir just det ni erbjuder dem något som gör att de orkar till nästa dag, som gör att trycket över bröstet lättar en stund och ensamheten inte lika bedövande. Att de får möjligheter att utföra kultur och känna vad det faktiskt är att vara människa.

Det är stort!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid tillkännagivandet av ALMA-pristagaren 2016 (på engelska)

Publicerad 05 april 2016 Uppdaterad 05 april 2016

Stockholm, 5 april 2016. Det talade ordet gäller.

Ladies and gentlemen, here in Stockholm and in Bologna,

With her many books, Astrid Lindgren has given us unforgettable characters and unique stories. They are friends to return to throughout life. In much of her work, the feeling of home is very strong.

Either a home created by adults; like in the stories about Emil in Lönneberga and the children in Bullerbyn, or as in the books about Pippi Longstocking, a home created by a child and her imagination.

In Nils Karlsson Pyssling, the items that we connect to home are incredibly big; a bath can be taken in a tea cup and a meatball lasts a whole day. Still, Astrid reminds us of what makes a home; somewhere familiar, where we can rest and feel safe.

Research shows that the simple practice of sitting on someone's lap and being read to enhances a child's experience of literature. To feel surrounded by warmth and love makes it easier for the little ones to be brave enough to take on a new adventure. I believe it is the same thing with a home. A home is a place where we can relax and feel secure. It is also a place to leave and come back to.

Of course, today my thoughts go to all the children fleeing from war, coming to new countries, many of them are coming to Sweden. Finally they might feel safe. But are they at home? No, that is something different.

The Swedish author Viveka Sjögren explains this in an exquisite and beautiful way in her book "Om du skulle fråga Micha" (If you would ask Micha). With colourful pictures and few words she gives the reader a nuanced story of fleeing and finding a new home, and she does it from a child's perspective. How a piece of torn wallpaper, still bearing the smell of the old home, becomes the most precious belonging to someone who has no other choice than to create a new home, this time starting from nothing.

We must not forget this. We, who everyday can go to a place that we call home, surrounded by things that bear our memories. We owe it to the refugees coming to Sweden, to help them feel at home with us, to get to know the country they live in.

Literature is an effective way to get to know the world. I very much appreciate the initiative taken by Swedish authors, publishers and libraries to introduce Swedish literature to children that have arrived in our country.

And today we celebrate a great day for children's literature; when the laurate of the world's greatest prize of literature for children will be presented. Last year, the ALMA- prize was awarded to the South African organization PRAESA which introduced me and millions of other to their outstanding work. I actually visited them this January and took part of the work carried out in a reading club for children in a township outside Cape Town. Now I am excited to experience this year's laurate.

I am very proud to leave the floor to the president of the ALMA-jury Boel Westin. Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Paideia

Publicerad 23 mars 2016 Uppdaterad 23 mars 2016

Stockholm, 22 mars 2016. Det talade ordet gäller.

Your Excellences, Bruno Schulz fellows, Ladies and Gentlemen,

Today's attack on the capital city of Europe is an attack against European freedom. In the heart of the political melting pot terrorism tragically killed people but terrorism can never be allowed to win over democratic ideas, democratic values. Terrorism can never be allowed to kill the lifelong believe in the fight for democracy that the Swedish government, I and many with us work for every day.

Today we are gathered here to share and celebrate this ceremony and I honor the lost life's of today's tragically attack in Bruxelles by continuing doing this.

By acknowledging your contribution to the preservation, development and sharing of our common cultural heritage.

Not even a century ago, Jewish people and culture were seen much differently in Sweden. In 1922, Sweden was the first country in the world to establish an institute for racial biology, for the preservation of the so called Swedish race. Jewish refugees were stopped at the Swedish border and sent back to Nazi Germany, during the 1930:s and even when the second World War had started.

The foundation of Paideia in the year 2000 was a clear statement: Sweden is to be a country that helps rebuilding what the Nazis tried to rob from Europe and its Jewish people: their history, their literature, their science and their cultural heritage.

Sweden is also a country that learns its lesson, stopping racism and intolerance from spreading any further in our society of today. In 2003, we founded The Living History Forum, to fight for tolerance, democracy and human rights, using the Holocaust and other crimes against humanity as its starting point.

The task includes education against antisemitism, afrophobia, anti-Gypsyism, islamophobia, homophobia and transphobia.

Several other bodies are involved in our struggle against discrimination and prejudice. For example, the National Agency for Education is carrying through measures to raise the level of awareness in school of xenophobia and intolerance, spreading methods and training school staff.

Despite the efforts of the Government and many others, we see difficult times, at present and in the future. Anti-democratic and racist views are spreading again and influencing our public space, political debate and everyday life encounters. Once again, people experience risks connected to showing religious, often Jewish, affiliation, belief and traditions.

Acknowledging these risks, I still wish to take this opportunity to urge for openness. I strongly believe we can reach much further by being open. Maybe only by being open can we reach far enough.

This past year, Sweden has experienced the greatest stream of refugees since the Second World War.

Sweden would not have managed to meet their needs, had it not been for civil society organisations, not the least faith communities. The situation was particularly heavy in Malmö, where most refugees arrived. The local Jewish community expressed concerns, experiencing threats.

In such situations, I believe we have a choice. Should we protect what we fear is threatened by closing a circle around it and keeping it safe? Or should we defend it by showing it, sharing it and using it for an exchange of views with others?

The Jewish community of Malmö reached out a hand. One of the most active members of the community joined the Muslim organisers and worked tirelessly at the central station to help those arriving. What an achievement for people in need, and what an achievement for understanding and cooperation!

Every year, the commemoration of the Holocaust Remembrance Day absorbs and moves me. One of the messages from this year's commemoration comes to my mind: In his speech in the Great Synagogue of Stockholm, the Chairman of the Council of Swedish Jewish Communities, Aron Verständig, said he wanted to open the beautiful synagogue to everyone. Not only to the ones that love it, but also to the ones that hate it.

Dear Bruno Schulz fellows, you have now completed your studies at Paideia, and your mission continues throughout Europe. Your mission to revive a European Jewish voice and to contribute to a culturally rich and pluralistic Europe.

Take this opportunity also to reach out. Your achievements may enrich people regardless of faith or ethnic origin. We all need each other, now more than ever, to form a new open minded Europe.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på Eldfesten

Publicerad 16 mars 2016 Uppdaterad 16 mars 2016

Stockholm, 15 mars 2016. Det talade ordet gäller.

Kära vänner! Chahar shanbeh soori mobarak!

Elden. Den starkaste av alla symboler för kraft och ljus. För hopp om liv och en bättre framtid.

Jag vet att många av oss som firar idag och som hoppar över eldarna önskar oss god hälsa och ett bra år.

Men jag vet att vi också är många som har våra tankar någon helt annanstans långt härifrån.

Vi tänker på alla de människor, alla barn, unga, äldre, som just nu lever under fruktansvärda förhållande, på flykt från krig och terror med målet att få komma till ett land, en plats där det är tryggt och där de kan bygga en framtid.

Jag hoppas att det nya året bär med sig, vilja och förmåga till Europa. viljan att öppna sina länder och välkomna och ta hand om de människor som just nu flyr för sina liv. Förmågan att i solidaritet och beslutsamhet fördela ansvaret mellan Europas alla olika stater.

Och jag hoppas att vi, om ett år, är många fler som har Eldfest och kan önska varandra god hälsa och gott liv.

Tack alla för att ni är här, tack Riksteatern för att ni gjort festen möjlig

Det finns hopp. Det finns eld. Nu kommer våren. Gott nytt år!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Women in the Creative Industries Day

Publicerad 14 mars 2016 Uppdaterad 14 mars 2016

London, 9 mars 2016. Det talade ordet gäller.

Distinguished members of the panel, ladies and gentlemen,

It is a great honour for me to participate in this third edition of the Women in the Creative Industries Day, as part of this year's Women of the World Festival.

I am proudly standing in front of you today, as a Minister of a feminist government. In fact, you should all be proud, because the achievements of the brave collective struggle throughout history, which you in this room are all a part of, have paved the way for me to gain such an office. For that I am thankful, and inspired, although not at all satisfied.

As was mentioned in my introduction, I am Minister both for Culture and for Democracy. I have often been asked what the connection is between these two policy areas. This question has not one but many answers. Let me give you one that shines a light on the importance of our discussion here today.

The ideas, products, services and values generated in the culture and creative sectors are part of the solution to challenges facing society today. With that being said, it is important to admit, that this sector has almost the same inequality issues as the society it is part of. For example, not even a third of the managers in cultural and creative industries are women. Compared with the average of all business sectors, it is better, but far from satisfying.

The Swedish Government strongly believes in the importance that people

throughout the country and in all parts of society are offered opportunities to take part in arts and culture and to discover their own creativity. For it is a fundamental principle that arts and culture have a value in themselves, for every individual that makes contact with it. This is the core of what it means being Minister both for Culture and for Democracy.

To achieve gender equality in the cultural sector, the Swedish Government sees the importance of taking concrete measures to tackle current imbalances. Five government agencies in Sweden, representing different fields of art, carry a special assignment to work with methods to foster equality today. But we also need to mainstream gender issues in all sectors. So that when the children of today grow up to be professionals in the creative sector, they will have chosen the paths they want to tread, and not those paths others have put them on.

To get everybody on the same starting-point, we need knowledge of specific obstacles that a specific group encounter. Therefore I am looking forward to listen to you all today. I am so happy that a renowned cultural institution such as Southbank Centre is so committed to opening up new paths for everyone, regardless of sex and gender.

I am also happy that Southbank Centre will be the stage for a big Nordic cultural event all through 2017, where cultural actors from the Nordic countries will get the chance to dissect issues such as gender equality.

And lastly, I am extremely glad to be here today and to let myself be inspired of the great minds you have gathered.

Thank you all!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke på Tempo Dokumentärfestival

Publicerad 14 mars 2016 Uppdaterad 14 mars 2016

Stockholm, 7 mars 2014. Det talade ordet gäller.

Kära vänner,

Att se bortom det uppenbara och lyckas fånga kärnan i verkligheten trots allt som distraherar. Och att sen förmedla det på ett sätt som fångar publiken. Det är en konst. Och denna konst konkretiseras och kanaliseras till oss genom dokumentärfilmen.

Vi har en veckas frosseri i dokumentärfilm framför oss. En dröm för alla nyfikna, för alla. Vi som älskar att överraskas av vår egen reaktion på att få upptäcka ytterligare aspekter av verkligheten.

Somliga upplevelser berör i stunden, andra glömmer man aldrig.

Kanske är det just att det är dokumentärt som gör att vissa bilder och vissa ord sätter sig så djupt. Det som skildras och det som sägs har en botten i en verklig erfarenhet och en egen sanning, någons sanning, som jag får ta och bli en del av.

Kvällens öppningsfilm Kiki av Sara Jordenö är en sådan film. Temat är ett av vår tids viktigaste.

Att få vara den man är och leva som man vill. Och att faktiskt våga göra det. Det kräver mod.

Många med mig vill att Sverige ska bära ledartröjan när det gäller att försvara de mänskliga fri- och rättigheterna.

Och många med mig är väl medvetna om att just det är en kamp varje dag. I

fikarum, på tunnelbanan, på olika forum på nätet och runt regeringsbordet varje torsdag.

Mänskliga rättigheter, överallt, hela tiden, alltid, för alla är det något som präntats in i mig under det dryga ett och halvt året som jag varit minister, och som gjort min eld starkare är det faktum, att vi måste bli många många fler för att kunna göra skillnad. Vi behöver vara fler som vill och som gör.

Och för att kunna bli fler, för att kunna nå fler så behövs dokumentärfilmare, som Sara Jordenö, dokumentärer som Kiki och människor som vi strax ska få möta.

Mina vänner, det är en stor ära för mig att förklara Tempo Dokumentärfestival invigd!

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet, Utrikesdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke på MR-rådets 31:a session (på engelska)

Publicerad 03 mars 2016 Uppdaterad 03 mars 2016

Genève, 1 mars 2016. Det talade ordet gäller.

Mr. Vice President, Excellences, Ladies and Gentlemen,

It is an honour for me to address the Human Rights Council today. Ten years since its establishment, this Council still serves as the main UN human rights forum. This is an important opportunity to take stock of our achievements and look ahead to future challenges.

It is a great achievement that many people have seen their countries go through democratic transitions. Democracy beyond free and fair elections has taken important steps globally: if you are a woman active in politics, your chance of being elected to parliament have doubled compared to twenty years ago.

However, this development cannot be taken for granted. The Swedish Government is especially concerned by three tendencies that I will address today:

- firstly, shrinking democratic space for journalists and civil society,
- secondly, gender inequalities, as well as continued opposition to sexual and reproductive health and rights,
- and finally, the human rights of persons in increased risk of vulnerability, such as persons belonging to minorities, LGBTI persons and migrants.

Mr. Vice President,

My Government is deeply concerned about the troubling situation regarding freedom of expression, and in particular freedom of the media.

Free and independent media is a foundation of democracy and rule of law. As such, the safety of journalists concerns all of us. Across the world, human rights defenders, journalists, bloggers, lawyers, publishers and union leaders work courageously and tirelessly to promote the rule of law and human rights.

We witness a continuing high number of reprisals, murders and other acts of violence committed against these human rights defenders, sometimes by States.

In addition, civic space is shrinking in many countries. Legal restrictions against the civil society have been imposed in more than 50 countries during the last years. A growing number of democratic activists are sentenced to years in prison on false allegations.

This year, the first Swedish Freedom of the Press Act celebrates 250 years. It still functions as a cornerstone of our legal system and a guardian of freedom of expression in Sweden.

We should all protect the voices of journalists and human rights defenders who demand their legitimate, universal rights every day.

I urge us all to expand the freedom of expression, freedom of the media and freedom for the civil society, in all states in this Human Rights Council.

Mr. Vice President,

Domestic violence against women remains a global plague. It is the most common form of violence against women and girls, affecting more than a third of all women. This means that over a billion women globally are victims of violence.

No country in the world, not even my own, is exempted. In Sweden, around 20 women die every year as a result of domestic violence. This is completely unacceptable.

I represent a feminist Government, for us the empowerment of women is a key priority. There is still a lot of work to be done. Our efforts emphasize the enjoyment of human rights of women, increased access to resources and more representation for women.

I want to highlight the importance of sexual and reproductive health and rights. It is a cornerstone in the full realization of human rights and in our strife to ensure a better life for women and girls.

For instance, complications during pregnancy and childbirth are the second largest cause of death for 15-19 year old girls globally.

This must change. Sweden will continue to be a driving force for women and girls' sexual and reproductive health and rights. I urge you to join us in this work.

Mr. Vice President,

Racism, persecution of LGBTI-persons, discrimination of indigenous peoples and migrants require urgent action.

These acts are infecting our communities. It denies our equal value as humans and our human rights. It is an obstacle to development. It causes suffering for the individual.

I urge us all to combat this persecution wherever it is manifested. We cannot accept these acts.

My Government is committed to strengthen the protection of human rights – in Sweden and beyond. Allow me to mention a few initiatives:

- First, later this spring, the Government will present communications to the Swedish parliament covering Swedish priorities and policy on human rights, democracy and the rule of law – both nationally and in our foreign policy efforts. One important component is the proposal to Parliament to establish an independent national human rights institution in conformity with the Paris Principles.

- Secondly, we are now developing our third national action plan on implementing the UN Security Council Resolution 1325 on women, peace and security. It is built on broad consultations with actors in Sweden and conflict/post-conflict countries and will focus on women's inclusion and meaningful participation in peace processes. If elected as a non-permanent member of the UN Security Council in June, Sweden would be a strong advocate for the women, peace and security agenda.

- Thirdly, business and respect for human rights should be part of an active corporate social responsibility policy. That's why Sweden last year proudly

became the sixth country in the world to adopt a National Action Plan on Business and Human Rights.

In conclusion, let me end by saying that much has indeed happened during the 70 years since the UN was founded.

However, one important aspect remains. We as Governments still have the responsibility to ensure the full enjoyment of human rights for all, upon which we all have agreed. This is the obligation of every Government.

Let's address these urgent matters together.

I thank you, Mr. Vice President.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på offentlig utfrågning om förutsättningar för svensk film

Publicerad 25 februari 2016 Uppdaterad 25 februari 2016

Riksdagen, 25 februari 2016. Det talade ordet gäller.

Tack för att jag får komma hit.

När jag blev kulturminister insåg jag snabbt att makten över filmen var koncentrerad till ett fåtal – parterna runt filmavtalsbordet. Jag insåg också att detta ledde till att filmpolitiken "rundade" inte bara en stor del av branschen utan också riksdagen. Stora delar av filmpolitiken bestämdes av ett fåtal personer och i hög detaljeringsgrad vid just förhandlingsbordet. Så kan vi inte ha det. Filmen – en av de viktigaste konstformerna vi har och som är så viktig i en fungerande demokrati.

Min utgångspunkt för denna omställning har hela tiden varit att det skulle bli mer inflytande för fler och inte mindre pengar till svensk film.

Vi är nu mitt i denna historiska händelse, omställningen av filmpolitiken. Det ger nya möjligheter men skapar också oro. Förändringar skapar oro. Stora förändringar skapar större oro. Så har det alltid varit och så kommer det alltid att vara. Det gäller allt i vårt samhälle. Det gäller alla politikområden. Det gäller kulturens alla olika områden, det gäller filmen.

Under det senaste året har det i bland verkat som om ingen längre minns alla klagomål på filmavtalet. Alla konflikter i avtalsförhandlingarna är som bortglömda. Att den minsta gemensamma nämnaren mellan parterna ledde till lösningar som ingen ville stå upp för i efterhand. Att vi fått ändra avtalet – jag tror det är 5 gånger sedan 2013 bl.a. på grund av att avtalet är så detaljreglerat.

Någon gång måste man våga ta ett steg mot något nytt. Jag skulle inte tagit det här stora steget om jag inte trodde att förändringarna blir bra för svensk film.

En av fördelarna med omställningen är att den tvingar alla branschens aktörer att tänkt om och tänka nytt. Omställningen öppnar för nya samarbeten, på olika nivåer. Några av de personer som talat i dag tillhör grupper som inte fått sitta med vid avtalsförhandlingarna, nu får de en möjlighet att påverka. Diskussionen om hur filmstöden ska se ut ska inte längre föras av några parter i ett slutet rum utan föras med fler aktörer och av de personer som är närmast verksamheten. Nu när filmavtalet upphör kommer hela Filminstitutets verksamhet att styras mer enhetligt, av samma mål och återrapporteringsrutiner. Det skapar förutsättningar för en mer effektiv och transparent verksamhet. De nya branschråd som införs innebär att en bredare krets av branschaktörer kommer att få inflytande över utformningen av bl.a. stödsystem genom en mer formaliserad samrådsprocess mellan Filminstitutet och branschen. Omställningen innebär alltså mer inflytande åt fler. Den politiska nivån blir också viktigare. En viktig målbild för oss i arbetet har varit att svensk films framtid behöver och ska debatteras. Filmavtalet har de senaste åren bidragit till att begränsa debatten – framför allt den politiska debatten – om svensk film.

Jag hoppas att den politiska debatten om filmpolitiken kommer att fortsätta vara så levande som den har varit under det senaste året. Från Kulturdepartementets sida avser vi att fortsätta möta centrala företrädare för branschen i regelbundna möten, både avtalets parter och andra viktiga aktörer.

Jag ser också framför mig ett ökat samarbete mellan de offentliga aktörerna. Den regionala filmpolitiken är väl utvecklad i Sverige och det finns goda skäl för staten och regionerna att forma ett närmare och mer utvecklat samarbete. Som offentliga aktörer på nationell och regional nivå har vi flera beröringspunkter i våra verksamheter – och flera gemensamma utmaningar.

Regeringens mål är att skapa en ny filmpolitik som på bästa sätt bidrar till att svensk film kan fortsätta utvecklas. Filmen som konstform är en väsentlig del av yttrandefriheten och därmed en av förutsättningarna för en fungerande demokrati. Filmen kan med sin mångfald av berättelser bidra till att utveckla vårt samhälle. Filmen kan verka som en gemensam arena och motverka polariseringen.

För att det ska vara möjligt måste svensk film hålla en hög kvalitet och den

måste vara relevant för människor, för publiken. Svensk film måste och ska förena det smala och det breda. Svensk film måste innehålla både det experimentella och det underhållande, ibland i kombination, det som lockar en stor publik och det som lockar färre. Filmpolitiken bör motverka polariseringen mellan det som ofta betraktas som smalare kvalitetsfilm och bredare, mer kommersiellt gångbar film. Jag välkomnar därför den senaste tidens debatt om hur filmstöden bäst kan utvecklas för att uppnå just detta.

Grunden för den nya filmpolitiken kommer att presenteras i en filmpolitisk proposition om några veckor. Politikens inriktning kommer att fastställas som mål, något som många remissinstanser har efterfrågat. Exakt hur målen kommer att formuleras avser vi att presentera i propositionen men jag vill ändå säga något om detta.

Vi utformar filmpolitiken med utgångspunkt i att film i alla dess former är en av de viktigaste uttrycksformerna i vår tid, som Ruben Östlund talade om. Rörliga bilder förmedlar en mångfald berättelser som når ut till de allra flesta oavsett ålder och bakgrund.

Film ger oss inblick i människors liv och tankar, i olika kulturer, tider och platser. Ett brett utbud av filmer bidrar till vidgade vyer och ökad förståelse för det som är nytt och som kan upplevas annorlunda.

Sverige har en lång tradition som filmnation. Den svenska filmen är efterfrågad och uppskattad av publiken i Sverige och når ofta internationell uppmärksamhet och uppskattning. Filmpolitiken ska bidra till att svensk film får goda förutsättningar utvecklas och förnyas, till att det skapas film med en bredd och mångfald av berättelser.

Det är min och regeringens uppfattning att filmen har en viktig roll i det demokratiska samhället. Den kan bidra till debatt och nytänkande, till fördjupning och ifrågasättande. En förutsättning för att filmen ska spela en roll i det offentliga samtalet är att den når ut. Filmpolitiken ska därför bidra till att ett brett utbud av film ska göras tillgängligt för en så stor publik som möjligt, i många olika visningsfönster.

En stark och dynamisk filmbransch är avgörande för en framgångsrik produktion av värdefull svensk film. Regeringen anser också att professionell filmproduktion ska ske i olika delar av landet. Vi menar att det bidrar till utvecklingen av en mångfald berättelser och av nya talanger och att det stärker kvaliteten i svensk film.

Jag vill slutligen understryka att den nya filmpolitiken kommer att fasas in successivt. Förändringar kommer inte genomföras snabbare än vad som är möjligt för att ge branschen tydliga och långsiktiga förutsättningar. Därmed finns det goda förutsättningar för en ordnad övergång.

Vi är mitt i en process som kommer att få stor betydelse för svensk film och filmproduktion under lång tid. Det är ett arbete som kräver ett stort engagemang och som öppnar för många nya möjligheter. Jag ser mycket fram emot det fortsatta arbetet.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på TV-seminariet Spelplanen

Publicerad 08 februari 2016 Uppdaterad 08 februari 2016

Stockholm, 4 februari. Det talade ordet gäller.

Hej!

Tack för inbjudan och möjligheten att få tala just här med er!

Jag tänker mest uppehålla mig kring regeringens och min mediepolitik, men jag vill börja i vår omvärld. I ett av våra grannländer.

En ny regering tillträdde i vårt grannland Polen och avskedade ganska direkt en rad av public service-bolagets chefer. Det är chockerande och oroväckande. Olika länder har olika system för public service, men vi borde självklart vara överens i Europa om att mediernas frihet är avgörande för våra demokratiska system.

Vem ska annars upplysa makten, granska politikerna, upplysa medborgarna, vända och vrida på perspektiven?

Staten, politiken, politikerna ska hålla sig väldigt långt borta från innehållet. Punkt slut.

I oro och ilska över vad som sker, inte bara i Polen utan i flera länder i Europa och i röster som hörs i den svenska debatten, så har jag vid sidan av EU tagit ett eget initiativ.

Nya tekniska möjligheter har som ni väl är medvetna om gett oss nya medievanor – inte minst i Sverige. Det är fantastiskt och öppnar enorma möjligheter.

Samtidigt inte bara finns risken utan vi ser att allt fler får allt mindre

inblickar i andra människors verkligheter, så är det i Sverige men även i stora delar av Europa, vilket leder till minskad förståelse, vilket leder till ökade klyftor mellan människor.

Allt fler unga människor i vårt land lever allt längre från varandras verkligheter.

Polariseringen har med andra ord ökat hand i hand med alla enorma möjligheter. Och det här är något att bita i!

Det gemensamma svenska svaret bör vara att mediernas oberoende är grundläggande. I år firar vi att den ska tryckfriheten fyller 250 år. Världens äldsta, den är värd att firas och värnas!

När jag träffar mina europeiska kollegor kommer jag att påminna om att vi har ansvar för att föra en aktiv mediepolitik, men också för att hålla oss borta från mediernas interna redaktionella arbete.

När också politiker vänjer sig vid att kontrollera medieinnehållet, kan risken öka att public service med sitt breda uppdrag, krav på opartiskhet och att spegla mångfalden, upplevs som främmande och besvärligt.

Häromdagen lämnade Olle Wästberg över sin demokratiutredning till regeringen. Den innehåller en analys av förändringen på mediemarknaden och hur det påverkar samhället. Hans analys stämmer väl överens med de direktiv jag gav till Medieutredningen för ett knappt år sedan. Det uppdraget är brett och öppet. Det utgår från medborgarnas och det demokratiska systemets behov.

Anette Novak är dessutom en modig och självständig utredare. Den delrapport vi fick i höstas visar att det breda anslaget inte har avskräckt henne. Tvärtom har utredningen identifierat en mängd ytterligare frågor av intresse för den framtida mediepolitiken.

Vissa av er har tyckt att uppdraget ändå var för snävt, framförallt när det gäller public service. Jag har hört sägas att det finns en politisk rädsla för att utreda public service-bolagen och inleda en öppen diskussion om uppdraget och dess gränser.

Inget kan vara mera fel. Om man som jag tror på vikten av ett starkt och oberoende public service då bör man också välkomna en öppen och dynamisk diskussion om just public service, vilken jag förstår och ser att public service-kommissionen utgör en del av. Den diskussionen behöver

föras överallt i samhället.

Däremot har Sverige inte behov av en ständigt pågående statlig utredning av public service. Det skulle dessutom hota public service-bolagens möjlighet att vara oberoende, kritiskt granskande. Ingångna avtal ska gälla. Public service-bolagen fick sina pågående direktiv av den förra regeringen så sent som 2014. Under det givna regelverket ska de jobba fram till 2020 då nästa tillståndperiod inleds.

I slutet av det här året, 2016, har halva tillståndperioden gått och då har vi en kontrollstation. Den kommer vi förbereda under kommande höst. Den leder sedan vidare till en större översyn inför nästa tillståndperiod.

Medieutredningen genererar mycket diskussion, och det var meningen! Sverige behöver den diskussionen. Den snabba medieutvecklingen innebär att det inte alls är självklart hur mediepolitiken ska se ut framåt.

Men det är uppenbart att vi behöver skapa en politisk samsyn om de grundläggande värden och idéer som ska gälla. Inte minst med anledning av att det finns starka krafter i vårt land som inte gör någon hemlighet av att de gärna skulle vilja begränsa public service och gå mot de begränsningar av mediernas frihet som Polens regering öppnat dörren för och välkomnat. Vi måste tyvärr vara på vår vakt.

Som tidigare sas – vi vet inte vad nästa valresultat kommer att vara och vilka konsekvenser det får för mediernas oberoende och möjligheter till att vara kritiskt granskande.

Dagens mediereglering skiljer tydligt på tv och radio å ena sidan och tryckta medier å andra sidan. Vissa nya medier kan hamna helt utanför.

På EU-nivå pågår en väldigt aktiv diskussion om behovet att utöka dagens reglering av tv och beställ-tv. Tanken är att skapa likvärdiga villkor för rörliga bilder oavsett om de visas på nya plattformar, i sociala medier eller som tv-sändningar. Många menar att det krävs sådana nya regler för att skydda minderåriga, bekämpa hatbrott och uppvigling. Andra ser behovet av att skapa garantier för europeiskt innehåll på nya globala medieplattformar.

Här hemma har Utgivarna tvärtom föreslagit mera självreglering och att lagregleringen av radio och tv minskas. Utgångspunkten är förstås i båda fallen att det blir svårare och svårare att skilja olika medieslag.

Jag tror inte att ökad reglering är det mest effektiva sättet att skydda barn

eller bekämpa hatbrott. Men jag delar verkligen den oro som uttrycks i Europa. Vi behöver gemensamt öka våra insatser för att ge barn och unga mera effektiva verktyg att möta en delvis hård verklighet på internet. Att bekämpa diskriminering, rasism och våldsbejakande extremism är avgörande för oss under de närmaste åren och en viktig del av vårt arbete för ett Sverige som håller ihop.

Statens medieråd gör som myndighet ett fantastiskt arbete och jag hoppas att ni alla, från alla delar av branschen, är beredda att aktivt delta i det arbetet. Det svenska arbetet för att stärka mediekunnighet är känt och uppskattat överallt och jag möts ständigt med frågor utomlands om hur det fungerar. Men arbetet behöver stärkas ytterligare!

När det gäller public service-bolagen har vi länge varit överens om att det är viktigt att utveckla utbudet på de plattformar som tittarna och lyssnarna använder. De nya tekniska möjligheterna måste också kunna användas för att t.ex. öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Det görs redan och det är bra, men hittills har uppdraget i huvudsak getts i form av tillstånd för marknadsutsändning. På motsvarande sätt utgår finansieringen av företagen från de hushåll som ser på en traditionell tv. Vi kommer behöva en intensiv diskussion om hur vi ska framtidssäkra finansieringen och uppdragen.

Samtidigt är linjär tv och marknätet fortfarande en viktig distributionsform. I år ska det s.k. 700-bandsbeslutet genomföras i praktiken. Jag är fullt medveten om att det kommer innebära stora påfrestningar för alla tv-bolag med sändningstillstånd. Det kommer kräva samarbete mellan infrastrukturägaren Teracom, de programbolag som berörs mest och Myndigheten för press, radio och tv för att hushållen ska drabbas så lite som möjligt.

För ett år sedan visste vi att många medmänniskor mer och mer börjat söka sig efter trygghet i Europa. För ett år sedan visste vi också att det fanns starka krafter som utmanar de demokratiska institutionerna i Europa, både inifrån och utifrån. Men vi visste inte att de här frågorna skulle komma att dominera hela det svenska och europeiska politiska samtalet så totalt som det gör idag.

Jag tycker ändå att man kan säga att vi var förutseende när min portfölj byggdes ihop. För första gången har vi en kultur- OCH demokratiminister i vårt land. Det har ökat möjligheten att tydligt visa mediernas och kulturens värde för demokratin.

Sverige behöver mobilisera, kraftfullt, för att möta människor på flykt och för att ta emot dem på ett bra sätt. Det är inte alltid orden räcker till för det möte vi behöver. Just vid sådana tillfällen kan rörliga bilder vara en fantastisk tillgång. Inte bara reportage och nyheter utan också drama. De senaste åren har just dramaserier haft en stark kreativ dragkraft. Många av er har sett en växande efterfråga och satsat stort på egenproducerad svenskt tv-drama. Sverige behöver verkligen den mångfald av historier som skapas.

Jag hoppas att den satsningen också ger bra förutsättningar för att hitta nya vägar för samarbete när vi nu ställer om filmpolitiken. Det kommer från och med 2017 finnas förutsättningar för mer pengar till den svenska filmbranschen och det kommer finnas mer möjlighet till inflytande för filmbranschens olika aktörer.

Det finns ingen filmpolitik utan medverkan från de branscher som producerar och visar film och drama. Tv-branschen kommer vara minst lika viktig framöver när vi ska förverkliga en ny och förhoppningsvis starkare filmpolitik.

Vi har också inlett ett väldigt viktigt och spännande arbete tillsammans med några av er för att minska piratverksamheten när det gäller film. Den olagliga kommersiella piratkopieringen åderlåter filmen och åderlåter människors, kulturarbetares och upphovsrättsinnehavares kreativitet.

Även i det arbetet litar jag på att ni kommer bidra aktivt så att vi gemensamt kan öka möjligheterna att utveckla lagliga tjänster.

Vi lever i en globaliserad värld. Det ger nya möjligheter; för tio-tjugo år sedan var det självklart att en stor del av tv-tablån i Sverige upptogs av brittisk dramaproduktion. Det var däremot närmast skrattretande att tänka sig att nordiska tv-serier skulle visas på bästa sändningstid i de största brittiska kanalerna.

Men globaliseringen ger också stora utmaningar för aktörer på en lokal mediemarknad som Sverige. Jag vet att ni möter en konkurrens av ett helt nytt slag.

Samtidigt är jag övertygad om att den kreativitet och lust som finns bland er fortsatt kan resultera i goda resultat som står sig väl i konkurrensen. Men – det kräver goda förutsättningar vilket är en utmaning för både mig, regeringen och er.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Fashion Week (på engelska)

Publicerad 01 februari 2016 Uppdaterad 01 februari 2016

Stockholm, 1 februari 2016. Det talade ordet gäller.

I want to begin by thanking you for inviting me to come here. It is a great honor for me to open this spring's edition of Stockholm Fashion Week.

As Minister for Culture and Democracy – it thrills me a lot that fashion and design now plays an equally important role with other artistic fields. For what is fashion if not an artistic and creative expression?

When I was seven years old and experienced my first days at school, I found a hat at my grannys loft. It wasn't any hat, according to me, it was the most beautiful belonging one could possibly carry.

Not being like any other seven year old kid from the beginning, when sporting a big red hat to school – this was made even clearer to me by the older guys from sixth grade first thing as I entered the school yard.

That's a disgusting and ugly hat! Take it off, they shouted! If you don't take it off you will be punished. And beaten up I was.

After two weeks filled with constant shouting, threats and beating my mother asked me if I was not to take of the hat.

I told her the truth. The hat was quit missfitting, but still warm and still it was not as beautiful as I first considered it to be but that I could not take it off since this would mean that others decided for me what to wear and what not to wear. With pride I kept on carrying the damn hat until it had to be washed and then went into two pieces.

I believe fashion is a form of a universal language which allows constructing and deconstructing our identities, to play whatever role we want by shaping our look to show certain attitudes or values. It's always been amazing to me how quickly a piece of clothing can change how I feel, how I hold myself, and even how I act.

Fashion as a phenomenon is something that is very dynamic and in constant change, and especially in the globalized world we live in. And the Swedish fashion industry holds up well in the tough competition and has enjoyed great success both nationally and internationally. Fashion, form and design are elements that for decades characterized the rest of the world picture of Sweden.

Fashion sector employs a large group of people at all stages from production to design and marketing - but also all those who currently subsist on to write, analyze, shoot, commenting and blogging about fashion.

If the fashion industry has many challenges today, sustainability is definitively one of these. Today, people in rich countries are linked to people in poor countries through the commoditization and consumption of what is called fashion. As a former Secretary General for the organization Fairtrade I have spent much time taking part at the first level regarding the fashion production. I have cried in anger over the injustices as I have cried with joy when seeing what happens with consumers and a branch of industry when consciousness increases.

Sustainable fashion is a part of the growing design philosophy and trend of sustainability, the goal of which is to create a system which can be supported indefinitely in terms of human impact on the environment and social responsibility. I am thrilled that many fashion designers are now introducing eco-conscious methods at the source through the use of environmentally friendly materials and socially responsible methods of production. But this question constantly needs to be debated and challenged, which I am sure will also take place during this fashion week, when a large part of the Swedish fashion industry is concentrated.

Last but not least I hope that the Swedish fashion industry keeps on being brave so that seven year old girls far away from Stockholm can keep on being inspired and dare to dress their lust in whatever funny hat they like to without taking it of regardless of any given resistance. And with these final words I hereby wish you a fabulous fashion week that I now declare officially to be opened!

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal av Alice Bah Kuhnke vid Göteborg International Film Festival 2016

Publicerad 01 februari 2016 Uppdaterad 01 februari 2016

Göteborg, 29 januari 2016. Det talade ordet gäller.

Dear friends,

Wednesday I came back from a trip to South Africa. A trip that has affected me deeply. I have always had mixed feelings about South Africa. A country with a history of racism, hate and violence. A population that has suffered from discrimination, humiliation and poverty. A society with extremely deep divisions between rich and poor.

But yet a beautiful country that has changed in a way we never thought was possible. A country that has given the world Nelson Mandela, who's memory a will live long after our time.

Actually being in South Africa was of course something different from following the development in the country at a distance. Many of my images were turned upside down during my trip. A lot of things were worse than I thought, but also a lot of things were better.

I have not had a chance to digest everything I experienced during my trip. I doubt that I ever will. But I know that I will carry many of these encounters with me for the rest of my life, they have changed me in a way. And they are going to be a part when I am chancing Swedish culture politics as a whole and film politics in specific.

As time goes by I realize more and more how much personal meetings and exchange means for in depth understanding. To come close, to feel the atmosphere on my skin and to perceive all the scents, gives me a perception

that I couldn't achieve in any other way.

Dear friends,

Film is a unique way of communication. To me it is as close to a personal encounter as you can get. Someone else's life is reflected or a story is told, it gives us new perspectives on our own societies and our own lives.

As every other art form film has a fundamental value in itself. But its very strong impact and potential to reach a big audience makes film important also from a democratic perspective. Film can portray the present and past seen from different viewpoints and the audience can be small or large, without really saying anything about the relevance of a film.

It is my conviction as minister for both culture and democracy that film can contribute to strengthening freedom of speech and thereby help building a stronger democratic society.

I have always been convinced that my biggest challenge as culture minister in the Swedish government is to defend artistic freedom and to clear the way so that the arts, culture, film reaches as many as possible. And that is what we already started and what the new Swedish film policy, that will roll out 2017, is all about.

In my opinion film festivals are becoming more and more important. High quality festivals like this, the Göteborg Film Festival, are venues for artists, producers, film workers and audience to meet. And not at least it is a powerful manifestation for the freedom of speech. And lord, do we need that!

Dear organizers, your program is truly impressive, and to be honest I feel disappointed not to be able to stay and watch all the films and take part of all the discussions.

Personal meetings and exchanges lead to borders crossed and new perspectives.

And man, do we need new perspectives when Europe now is facing one of the greatest challenges in many years: to welcome and integrate refugees that has fled from war and persecution. At the same time as the freedom of speech is under threat in several European countries.

Film as an art form is an outstanding way to gain new perspectives on our

own and other people's life. And film festivals are the most inspiring context to make new contacts, create networks for exchange and to release all the creative energy that I know exists in this room. I wish you good luck and a fruitful festival.

And I am very proud to declare the Göteborg Film Festival 2016 open.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på riksdagens minnesstund för Förintelsens offer

Publicerad 27 januari 2016 Uppdaterad 27 januari 2016

Stockholm, 27 januari 2016. Det talade ordet gäller.

Ärade ledamöter av Sveriges riksdag, ärande överlevare, gäster, vänner,

Att vara människa är något allvarligt. De konsekvenser som vårt handlande och vår passivitet får för andra människor kan vara skillnaden mellan liv och död. Detta är det vi ytterst är här för att påminnas om idag.

Som människa och Sveriges kultur- och demokratiminister är det viktigt att få minnas och påminnas om det värsta brottet i mänsklighetens historia.

Det var inte särskilt länge sedan det hände, den bottenlösa grymhetens överlevare finns med oss här idag. Det är mindre än en mansålder sen och det är mer än ett minne, det är en levande erfarenhet.

Det är levande erfarenhet som min vän Emerich Roth lågmält, kortfattat, sorgset och samtidigt konstaterande beskrev för mig hur när vi stod över rälsen framför portarna till Auschwitz. Han beskrev hur lägervakterna hade tvingat honom att slå i spikar i rälsen som tog tågen ända in i lägret.

De som mött den grymhet som vi idag har svårt att se som mänsklig sitter här bland oss. Deras hud bär känslan från utsattheten. De minns fortfarande doften av hatet, och sorgen finns i deras kroppar. Det är i sanning inget minne, det är en levande erfarenhet. En levande erfarenhet som har blivit till del av deras barns och barnbarns erfarenheter.

Det är en levande erfarenhet i mina vänner och i mina vänners små barn som utanför förskolan möts av beväpnade vakter som ska skydda dem från hatet.

Det var människohjärnan som skapade Förintelsen. Det var människohanden som drev miljontals judar och hundratusentals romer i döden. Det var människor som var de vakter som pekade mot röken från skorstenarna i Auschwitz, som svar när barnen i lägret frågade efter sina mammor. Det var människor som förföljde och lät sitt hat flöda över homosexuella, människor med funktionsnedsättningar och politiska meningsmotståndare. Det var människor, sammansatta av samma delar som alla vi är, som skapade detta.

Det är hög tid att vara mycket tydlig. Det finns ingen tid att linda in ord eller förmildra beteenden. Vi är alla kapabala till att vara en del av det mest fruktansvärda.

Psykologin påminner oss om faran i att inte erkänna det som vi inte vill kännas vid i oss själva. Det vi föraktar, det vi inte vill se. Vår svaghet, ensamhet och vår rädsla för att väcka andra människors förakt.

Det vi inte vill se hos oss själva lägger vi gärna hos dem vi inte känner, de främmande, de som inte är som vi. Den norska författarinnan Marte Michelet, som i dagarna publicerar en grundlig beskrivning av hur nazismen fick fäste i Norge, menar att impulsen att rensa bort det främmade ligger nära till hands hos alla människor. Vi tänker att bara vi tar bort det som är främmande och annorlunda så blir allt bra för oss som är kvar. Vi vet att det inte är så. Ändå tenderar mänskligheten att gång på gång att välja den vägen.

Vårt förnuft säger oss; det får aldrig hända igen! Men lika ofta frågar vi oss; hur kunde det hända? Hédi Fried, som såg andra världskriget växa fram och pågå under hennes ungdomsår, säger det klokt:

"Kan någon säga när någonting börjar? Sandkorn läggs till sandkorn, och innan man vet ordet av ligger det en sandhög framför en".

Som politiker är jag full av självrannsakan. Varför ser det ut som det gör i Europa idag? Många länder har ju egentligen helt nyligen frigjorts från diktaturer. Varför blåser hatets vindar genom Europa igen? Vad var det som gjorde att de första sandkornen lades framför oss och vad var det vi inte såg?

Några av svaren kanske finns hos dem vars berättelse sällan hörs. De som tystnade vid matbordet inför frågan om varför de inget gjorde, när hatet kom rullande över Europa under 1930-talet. De som lämnade livet med skammen att de inget gjort för att hindra mörkret från att ta över. Vad tänkte de, vad kände de och varför gjorde de ingenting?

Jag vill inte tro att vi en dag ska blir skyldiga våra barn svaret på den frågan. Ansvar ligger därför tungt på våra axlar att inte enbart välja bort hatet, utan att också aktivt välja medkänslan och kärleken. Att våga och orka se – att det jag ser hos främlingen och som skrämmer mig – finns även hos mig.

Alla människors lika värde. Alla människor har samma värde. Vi känner igen formuleringarna, de ligger lätt i munnen, det låter enkelt och bra. Men vad betyder det egentligen? Hur ska vi få våra barn att förstå vad det faktiskt innebär, i konkreta handlingar, i ett vardagligt liv?

Hur förklarar vi skillnaden mellan respekt och kärlek, för våra barn? För oss själva? Nej, vi måste inte älska alla, men mänsklig samvaro kräver respekt för den andre. Varje enskild individs dagliga handlande avgör vilket samhälle vi har.

Den lösning som vissa politiker serverar verkar så enkel: om vi bara rensar bort, förändrar, rätar in, så blir allt bra. Det är lätt att dras med, att längta efter trygghet, till vilket pris som helst när världen kränger. Men vi vet hur det blir när mörkret får styra, till sist går ingen fri.

När friheten inte gäller vissa, då gäller den tillsyvende och sist ingen. Där man tror att tryggheten väntar, lurar död, ensamhet och hat.

Den svenske psykoanalytikern Ludvig Igra skriver i sin bok "Den tunna hinnan mellan omsorg och grymhet" att "vi måste var och en av oss finna medkänslans stilla ton i vårt inre, och vara medvetna om hur lätt den kan övertygas, förstummas och dövas. Till det bidrar vi också själva."

Den här tonen vibrerar av allvaret i att vara människa. Medveten om att våra handlingar kan avgöra en annan människas öde. Att förmågan att fatta beslut är det som gör oss till människor.

Men samma ton är också källan till kraft och kärlek, vår förmåga att finnas till för varandra och på så sätt åstadkomma det vi kanske aldrig trodde var möjligt.

Idag minns vi det värsta brottet i mänsklighetens historia, Förintelsen. Vi har hört överlevarnas berättelser, vi har hört vad den yttersta konsekvensen är. Ansvar ligger tungt på våra axlar, ansvar för att det aldrig får ske igen.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Anförande av Alice Bah Kuhnke på konferensen Kulturpolitisk dag

Publicerad 19 januari 2016 Uppdaterad 19 januari 2016

Stockholm, 19 januari Det talade ordet gäller.

Hej!

Tack för att jag fått möjlighet att komma hit och möta er och att inviga Myndigheten för kulturanalys kulturpolitiska dag på temat Kultur för vem?

Kultur för vem? Det är en bra fråga som jag och mina medarbetare brottas med dagligen eftersom mina två viktigaste uppdrag som kulturminister är
1) Att försvara och främja den fria konsten. Kultur, konst som inte är fri är meningslös och

2) att skapa förutsättningar för att kulturen vara tillgänglig och möjlig för alla människor i samhället.

Just dessa två utgångspunkter präglar alla de satsningar som regeringen gör och kommer att göra inom kulturområdet.

Myndigheten för kulturanalys arbete bidrar till att skapa förutsättningar för att vägen till en framgångsrik kulturpolitik ska bli så rak som möjligt.

Den kunskap som Kulturanalys förser oss med ger oss ofta tydliga indikationer på vilka områden som behöver vår uppmärksamhet.

Skilda kulturvanerapporter har visat att olika delar av kulturen tilltalar olika människor. Att utöva och ta del av. Självklart är det så! Den stora utmaningen är att alla människor ska få möjlighet att upptäcka sådant som de kanske inte visste fanns.

Att få utmanas, tänka nytt eller bara kanske se sig själv speglas på ett sätt

som de inte tidigare varit med om.

När vi lyckas med det så har vi en kulturpolitik som når längre. Som är angelägen för fler.

Vi har alla på olika sätt ansvar för att det finns en fri och frispråkig kultur i vårt samhälle med jämlik tillgång till platser där kulturella möten och utbyten kan ske.

Det kommer att ta tid att få alla dem som kommit till Sverige under det senaste året att känna att detta är deras hem.

Och jag vill mena att vi alla ett ansvar att hjälpa till i detta arbetet för att få ett Sverige där människor känner sig hemma. Jag har under hösten gång på gång överväldigats av människors engagemang och vilja att hjälpa, inte minst inom kultursektorn!

Till hösten tar vi ett större helhetsgrepp över kulturarvspolitiken genom en kulturarvsproposition.

Utgångspunkten för propositionen är att kulturarvet ska utvecklas och vara en gemensam resurs och en tillgång för alla oavsett bakgrund. Så, kultur för vem? En högst relevant fråga. Dagens diskussioner och kunskapsförmedling hjälper oss att hitta rätt vägar för att nå dit.

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på Femdefenders day (på engelska)

Publicerad 27 november 2015 Uppdaterad 27 november 2015

Stockholm, 27 november 2015. Det talade ordet gäller.

Dear friends,

the world is a dangerous place for young women. Especially for femdefenders.

Women who stand up for gender equality and peace are particularly at risk of being subjected to discrimination and violence. We call them femdefenders – the most courageous young women in the world!

On November 29th, it is the International Day for Women Human Rights Defenders – this is your day!

We are all here today to honour you.

You -“young women who march at the forefront demanding change” to quote Lena Ag, Secretary-General at Kvinna till Kvinna.

It is an honour to be among you.

Many young women all over the world are being discriminated, victimized, harassed and threatened because of their gender.

Their rights and access to both public space and their own bodies are restricted by family, by social norms of propriety, by religious rules, or by the fear of being sexually harassed.

In the new report “Femdefenders – Young women who tear down barriers” we learn about how young women who work for equality and peace are

challenging power structures, and therefore face double risks of being exposed to discrimination, threats and violence. Despite of this, they refuse to give up – they keep on struggling to tear down barriers and work for change.

As these women witness in the report, there are a lot of obstacles that hinder young women from making their voices heard -sexual harassment, threats and hate speech. This is a great loss to our societies, as it reduces our chances of building a democratic, peaceful and sustainable world.

One brave human rights defender is with us here today, one of the Right Livelihood Award laureates: Kasha Jacqueline Nabagesera from Uganda. She is awarded the Right Livelihood Award "...for her courage and persistence, despite violence and intimidation, in working for the right of LGBTI people to a life free from prejudice and persecution."

You are indeed an inspiration to all of us.

I will end my short speech here today by quoting some of you, the brave and wise young women featured in the report:

Zarine from Armenia says that "If we go round with our hearts full of hate, how will we ever be able to resolve the conflict?"

Leyla from Azerbaijan says "Very few people see young women as real people, we're more like slaves to them. "What can women do?" I'm so tired of that. I can do anything!"

Amanda from Sweden says in the report that her "hands and legs still shake with anger whenever I hear about women human rights not being respected"

Amanda, my hands and legs also shake when the full enjoyment by women and girls of all human rights are being violated.

But when I look at these remarkable young and brave women, I feel optimistic and encouraged.

You are power, hope and future!

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid Sfi:s seminarium BOBO 15

Publicerad 27 november 2015 Uppdaterad 27 november 2015

Stockholm, 26 november 2015. Det talade ordet gäller.

Under de senaste månaderna har jag sett på film och läst fler böcker än jag brukar. Vilket har varit givande på många vis, inte minst som ett led i att hantera och förstå verkligheten.

Under de senaste månaderna har jag precis som många av er brottats med det hittills svåraste i mitt liv. På centralstationen, i akutboenden, i regeringssammanträden, framför Lilla Aktuellt med mina barn, där jag - liksom sannolikt många av er - ställt mig frågan och försökt agera utifrån; Vad är det att vara människa? Vad är det att vara politiker, förälder, svensk, europé, världsmedborgare när ojämlikheterna och orättvisorna manifesterar sina konsekvenser?

Och vad betyder det som händer just nu för Sverige? Vad betyder det för kulturpolitiken att miljoners människor i världen är på flykt från sina hem? Vad betyder det för kulturen? För de olika konstarterna? För filmen? För filmskaparna?

Och hur kommer det som händer just nu i Sverige och världen att påverka uttryckssätten och svensk film idag och i framtiden?

Jag behöver knappast övertyga er om att film som konstform är helt unik. Som all annan konst har den ett helt grundläggande värde i sig. Men filmens genomslagskraft och potential att nå ut till en stor publik gör den viktig ur flera perspektiv. Vilka får möjlighet att göra film? Vilka har möjlighet att se filmen?

Film kan skildra samtid och historia sedd från olika utsiktspunkter och publiken kan vara stor eller liten utan att för den skull avgöra en films

angelägenhetsgrad.

Filmen som konstform har unika möjligheter att erbjuda oss spegling. Och dessutom öppna upp för samtal. Det är min övertygelse som kultur- och demokratiminister att filmen ska göras mer tillgänglig i flera aspekter.

I Umeå stadsbibliotek finns sedan ett par veckor konstverket Bibliotecha Non Grata. Det är 350 refuserade verk bakom frostat glas. Konstnärerna Måns Wranges och Igor Isakssons konstverk kan ses som en kommentar till alla de böcker och filmer som aldrig når offentligheten. För vems berättelser berättar vi? Vilka berättelser kommer inte att berättas alls?

Att ni är här och det ni här tagit del av och reflekterat över och det ni kommer att diskutera under resten av dagen är viktigt i sig och kan ge viktiga resultat för filmen i framtiden och med det för oss alla. Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av Lilla Augustpriset

Publicerad 27 november 2015 Uppdaterad 27 november 2015

Stockholm, 23 november 2015. Det talade ordet gäller.

Jag har alltid känt mig rustad. En ständigt läsandes mor i kombination med Bokbussen som kom till byn varannan torsdag fyllde min verktygslåda, vidgade mina vyer, sprängde gränser, skänkte tröst, gav mig mod, att pröva, ta för mig, ta mig fram, förbi, upp, ut, igenom. Jag är dopad med berättelser. Jag är gjord av tusentals.

Under de senaste månaderna har jag läst mer än jag brukar.

Under de senaste månaderna har jag precis som många av er brottats med det hittills svåraste i mitt liv. På centralstationen, i akutboenden, i regeringssammanträden, framför Lilla Aktuellt med barnen; Vad är det att vara människa? Vad är det att vara politiker, förälder, svensk, europé, världsmedborgare när ojämlikheterna och orättvisorna manifesterar sin styrka och sina konsekvenser?

Och vad betyder det som händer just nu för Sverige? Vad betyder det för kulturpolitiken att miljoners människor i världen är på flykt från sina hem? Vad betyder det för kulturen? För de olika konsterna? För författarna? För läsarna? För dig? Ikväll är det fest, för boken, för dig och mig och litteraturen, för författaren och läsaren. Och vi har mycket att fira. Nya framstående litterära verk skapas varje år inom alla genrer här i Sverige. Litteraturintresset och litteraturdebatten lever och frodas.

I Umeå stadsbibliotek finns sedan ett par veckor konstverket Bibliotecha Non Grata. 350 refuserade verk bakom frostat glas. Konstnärerna Måns Wranges och Igor Isakssons konstverk kan ses som en kommentar till alla de verk som aldrig når offentligheten. Och vilka är egentligen dem? Vems berättelser berättas? Vilka berättelser kommer inte att berättas alls?

Jag förstår att ni som är nominerade till Lilla Augustpriset sitter som på nålar nu, och jag vill först och främst gratulera er alla – ni är publicerade! Och med det sagt vill jag gratulera oss alla – vi får ta del av era berättelser och göra dem till del av vår utrustning!

Tal från Kulturdepartementet, Utrikesdepartementet

Alice Bah Kuhnkes anföranden vid paneldebatt om sexuellt och könsbaserat våld

Publicerad 24 november 2015 Uppdaterad 24 november 2015

Internationella brottmålsdomstolens statspartsförsamling, Haag, 19 november 2015. Det talade ordet gäller.

Part 1: Ensuring access to justice for victims

Excellences,

Ladies and gentlemen,

We are here today to discuss and learn from each other's experiences.

Our topic is serious and important: How to address sexual and gender-based violence as crimes of international concern.

I am honoured to discuss these matters with such distinguished participants.

When our Government assumed office in October 2014, we declared that we will be a feminist government.

As my colleague, Ms. Margot Wallström, Minister for Foreign Affairs, has stated, this includes pursuing a feminist foreign policy.

This means that we aim to strengthen the rights, representation and resources of all women and girls.

We will do so because gender equality is a goal in itself.

But it is also essential for the achievement of our overall objectives, such as peace, security and sustainable development.

This is why gender equality and human rights efforts must continue unabated.

Ladies and gentlemen,

Let us be clear on the magnitude of the problem.

Sexual and gender-based violence is a global structural problem that continues to plague every country on earth. Every country on earth.

In my own country, Sweden, women and girls risk being a target of violence in many spheres of society – in their homes, in the public sphere and in working life.

Sexual and gender-based violence can come in many forms. But if we do not dare to say that every country is plagued by this, we are fooling ourselves.

I believe that the patterns of discrimination underlying these crimes are the same both during peacetime and wartime. However, these crimes appear to be intensified during conflict.

It is a plague that exists in affluence and poverty.

It shows up regardless of culture or geographical location.

It will be found at the heart of wars, and in the most peaceful welfare societies.

At the global level, it is estimated that one out of three women are subjected to violence during her lifetime.

Behind that unacceptable piece of statistics you will find pain and suffering beyond our common imagination.

Our world faces extraordinary challenges in relation to the systematic and widespread use of sexual and gender based violence.

It has been taken to new horrific levels.

Sexual violence is not only condoned, but openly commanded as a strategy and as a method of warfare.

This calls for our attention and action and the main question is urgent: How can we address this problem?

First of all we need to realize that sexual and gender-based violence can indeed be prevented, stopped and prosecuted.

Political commitment is imperative to address both the violence itself and its

root causes.

Because in societies where we do not address inequalities between women and men, or where we accept discrimination or negative attitudes or stereotypes, gender-based violence can be the ultimate consequence.

We must therefore take a firm stand and tackle discrimination, in all its forms, as a measure to address the issue at hand.

In 2015 it should go without saying that women's rights are human rights.

Ending sexual and gender-based violence and ensuring justice for victims is an issue of rights.

Survivors are not only victims but also rights holders entitled to justice and reparation, as well as protection and support.

The excellent report of the International Development Law Organization clearly points to the importance of breaking the silence and shame surrounding these crimes.

The stigma that is often attached to victims – both women and men – must be removed.

With silence, shame and stigma comes underreporting which shadows the true extent of the problem. It also prevents authorities from responding adequately.

It is consequently of vital importance to address this issue through strategic action and by raising awareness.

Courageous victims deserve nothing but our full respect and support. The shame belongs elsewhere.

Ladies and gentlemen,

It is a major achievement that international criminal law now recognizes the gravity of sexual and gender-based crimes as serious international crimes.

The Statute of the ICC includes various forms of sexual and gender-based crimes such as rape, sexual slavery, enforced prostitution, forced pregnancy, enforced sterilisation, and other forms of sexual violence.

Let me be clear: These are acts of crimes against humanity and war crimes.

The ICC Statute is a part of a broader movement underlining the impact of conflict on women, as well as women's important role in all phases of conflict prevention, conflict resolution and the rebuilding of war torn societies.

UN Security Council resolution 1325 and the subsequent resolutions on women, peace and security have been crucial.

This progress also points to the fact that we need to address violence to enable women's full participation in all areas of decision-making.

We should acknowledge that international crimes often are especially complex.

They are likely to entail specific challenges in terms of investigation and prosecution.

In implementing the responsibility to prosecute the most serious crimes of international concern, states may need to assist each other in overcoming these challenges.

In this work, states are likely to benefit from the knowledge, practices and expertise of international and regional actors.

In this regard I would like to highlight the excellent Policy Paper of the ICC Office of the Prosecutor.

It sets a new and more ambitious standard in all work on ending impunity for sexual and gender-based crimes.

This Policy serves as an inspiration and a guide to states.

As co-focal points for complementarity, Sweden and Botswana have cooperated with the ICC Office of the Prosecutor.

The idea is to share the knowledge and practices of the Policy, and to facilitate exchange of experiences and practices among states and other actors.

During the summer, Sweden and Botswana facilitated two workshops on strategic action at national level in Guatemala and Uganda.

Both brought together key national stakeholders representing state and non-state justice actors, but also representatives of the ICC, the UN and regional organizations.

The workshops highlighted how joint and coordinated efforts by national authorities can be strengthened with the support of international and regional organizations and actors, including international development cooperation.

The importance of strong and active civil society organizations, not least women's and victims' rights groups, was evident during the workshops.

This is something I want to highlight especially – without a courageous civil society, that dare to address the issues, our challenges would be even greater.

The workshops also showed how the partnerships and networks of these groups can contribute to ensuring effective access to justice for victims.

Many valuable lessons were drawn, but I will not be more specific here and now.

However, you should be looking forward to listening to my co-panellists: Ms Thelma Aldana, Attorney-General of Guatemala, and Mr Mike Chibita, Director of Public Prosecutions of Uganda. They will present the workshops in more detail.

Ladies and gentlemen,

The Security Council recently adopted a new Women, Peace and Security resolution (2242). It builds further on the ground breaking resolution 1325.

Let us use this resolution as an opportunity to do better and step up our efforts to advance the rights, representation and resources of women.

As a representative of a feminist government, I can assure you that we are fully committed to work even harder and build strong partnerships.

The question is to ensure justice for victims of sexual and gender-based crimes.

The answer is to make sure that shame and punishment is due where shame and punishment belong. Thank you.

Part 2 - Enhancing empowerment of victims

Excellences,

Ladies and gentlemen,

We are discussing here today: Ensuring access to justice and the empowerment of victims.

I believe they are mutually reinforcing and interdependent. It is hard to achieve one of them without the other.

As I mentioned earlier, one of the main priorities of our feminist foreign policy is to strengthen women's access to resources.

During 2014, only 35 percent of economic support in post-conflict recovery programs went to women. The rest, needless to say, ended up with the other sex.

To achieve real change, political commitments need to be accompanied by sustainable financing with measures to address root causes of violence.

Sweden vows to continue promoting women's social, political and economic empowerment.

We will continue to counter narratives that reinforce negative gender roles.

And we will also continue to support organizations working to engage men and boys in the pursuit of gender justice.

Recent good practice from conflict-affected countries show the importance of engaging men and boys to prevent sexual and gender-based crimes from being committed in the first place.

Ladies and gentlemen,
Sweden applies a broad approach to the empowerment of victims. We try to connect international expertise and practitioners with development cooperation, national justice mechanisms and civil society.

Let me give a few examples of how joining forces can contribute to empowering victims to access justice.

In Guatemala, we are working with partners – including the Attorney General's Office – to strengthen capacity of national investigations and prosecutions of serious sexual and gender-based crimes.

We also provide support to the UNDP transitional justice program, and to Unicef.

We address the empowerment of victims through supporting civil society organizations, including women's rights and victims' organizations.

One example is our support to the work of the civil society organization Kvinna till Kvinna in Iraq and Syria.

Their work is crucial in building networks of women at the grassroots level that drive change bottom-up. In this way, responses to sexual and gender-based violence are strengthened.

Our support to the ICC Trust Fund for Victims amounts to 4 million euro during the last three years. The result is the empowerment of victims of sexual and gender-based crimes in Uganda and the Democratic Republic of the Congo.

As a main donor to UN Action Against Sexual Violence in Conflict, we are supporting victims in a range of different countries worldwide.

Let me take just an example: UN Action has funded the deployment of Women's Protection Advisers in the Democratic Republic of the Congo and Côte d'Ivoire.

In Côte d'Ivoire, a new national strategy to combat gender-based violence was launched during a UN Action inter-agency mission last year.

The UN Team of Experts has also provided assistance to the Central African Republic to improve investigations of sexual and gender-based crimes.

The panel of judges in Guinea has also been supported by the Team of Experts

This has resulted in indictment for crimes allegedly committed during the events of September 28th in 2009, including sexual violence.

Organizations such as Justice Rapid Response should be utilized as a means to strengthen national capacity through the rapid deployment of expertise.

I am pleased that Justice Rapid Response has strengthened its cooperation with UN Women.

Let us also welcome that a separate roster for experts on the investigation and prosecution of sexual and gender-based crimes has been launched.

Ladies and gentlemen,
Sustainable solutions and measures to address root causes of violence are necessary.

As some of you might know, Sweden is committed to allocating 1 percent of our GDI to development cooperation.

Let me also assure that gender equality, as well as women's rights and empowerment, will remain top priorities in our development cooperation and humanitarian assistance.

To conclude: If our common commitment is to be taken seriously, we need to make sure that women's voices are being heard.

The needs and realities of women living in conflict and post-conflict countries must influence our decisions.

We must pledge to continue to work together with international and regional organizations. With states, civil society organizations, and not least with affected women and men themselves.

And our goal will remain the same: To empower women to claim their rights.

Because women's rights are human rights.

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid utdelningen av Tucholskypriset

Publicerad 17 november 2015 Uppdaterad 17 november 2015

Stockholm, 15 november 2015. Det talade ordet gäller.

Kära vänner.

På många platser - i Paris, i Beirut, ständigt i Irak och i Syrien - står friheter under målmedveten attack.

Fängslade författares dag är viktigare att uppmärksamma än någonsin - för att påminna oss om vilka som går först i leden för att försvara våra friheter och för att visa vårt stöd för alla de som offrat allt för sina övertygelser.

I helgen invigdes också konstverket "Bibliotecha Non Grata" i Umeå stadsbibliotek. 350 refuserade verk bakom frostat glas. Konstnärerna Måns Wrangé och Igor Isaksson konstverk kan ses som en kommentar till alla de verk som aldrig når offentligheten. I Sverige begränsas dessa till de böcker som refuseras av förlagen.

För många med mig är det fria ordet som bland annat kommer till uttryck i litteraturen och journalistiken grundläggande för ett öppet och demokratiskt samhälle. Men vi påminns ständigt om att det fria ordet inte är någon självklarhet i vår omvärld. Det är därför viktigt att försvara yttrandefriheten också utanför våra egna gränser.

Enbart under 2015 har 70 journalister i världen dödats när de utfört sitt arbete, och en av tolv – så är siffran i förhållandet mellan antalet lösta fall och antalet olösta fall av dödade journalister. Vi måste få ett slut på straffriheten! Vi måste bjuda motstånd mot det hat som göder våld mot journalister, författare och mot yttrandefriheten.

Om några veckor kommer den belarusiska författaren Svetlana Aleksijevitj ta emot årets Nobelpris i litteratur år 2015. Vi vet hur svårt det har varit för

Aleksijevitj att arbeta i sitt hemland och det gör mig extra stolt över att Sverige och Göteborgs stad erbjöd henne en fristad för två år och därigenom gav henne möjlighet att arbeta i lugn och ro.

Det är oerhört angeläget att fortsatt stödja och uppmuntra det svenska fristadssystemet. Jag kommer därför att ge Statens kulturråd ett förtydligat uppdrag att verka för fler fristäder i Sverige och främja samverkan mellan fristadskonstnärerna och det övriga kulturlivet i Sverige.

Under de senaste månaderna har jag spenderat mycket tid åt och i den humanitära katastrof som pågår och drabbar tusen och åter tusentals människor - i flyktingläger, i Libanon, Turkiet och som drabbar många människor på väg genom Europa. Under ett besök i Serbien för två månader sedan pratade jag med de medmänniskor som lämnat allt bakom sig, allt utom sin stolthet och sina minnen. Deras mänskliga rättigheter är dina och mina mänskliga rättigheter. Varken mer eller mindre.

Och vi alla, hela det internationella samfundet står just precis nu inför en utmaning som testar våra grundläggande värderingar. Rättssäkerhet och asylrätt - vad betyder de? Våra grundläggande principer - tål de prövning? Eller är det bara de vackraste av ord?

Årets Tucholsky-pristagare Arkadij Babtjenko är en modig och klar röst, i en tid då fler modiga röster behöver höras. Jag önskar dig lycka till och hoppas att detta pris kan bidra till din gärning.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Inledningsanförande av Alice Bah Kuhnke på Länsstyrelsen i Stockholms läns rundabordssamtal "Delaktighet och inflytande – på riktigt"

Publicerad 12 november 2015 Uppdaterad 18 november 2015

Stockholm, 11 november 2015. Det talade ordet gäller.

Arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter är en fråga om mänskliga rättigheter och det är också den huvudsakliga utgångspunkten i regeringens arbete för att uppnå det övergripande målet för strategin för romsk inkludering: att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom.

Låt mig vara tydlig: detta mål ligger fast och regeringen kommer att fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för romers inkludering i samhället.

Både i regeringsförklaringen 2014 och 2015 har statsministern lyft arbetet mot antiziganismen i Sverige och Europa som ett prioriterat område för regeringen. Detta är också en viktig utgångspunkt i det fortsatta arbetet som regeringen och alla ni som är i detta rum ska fortsätta utveckla.

Utvecklingen mot att nå strategins mål går framåt men ännu återstår flera utmaningar.

Därför har regeringen i Budgetpropositionen för 2016 föreslagit att arbetet med strategin tillförs 58 miljoner kronor under perioden 2016–2019.

Hur dessa medel ska fördelas under nästa fas av strategin arbetas det med just nu. I det ingår att ta del av rapporter som kommer in till regeringen i

början på nästa år och även analysera behoven som finns.

Men framförallt så behöver vi fortsätta ha en dialog med det romska civila samhället om hur och vad vi ska göra framöver.

Det sker på olika sätt. Dels genom att jag så ofta jag kan har dialoger med olika romska företrädare och sakkunniga, och dels genom kontinuerliga möten på tjänstemannanivå med Regeringskansliets romska referensgrupp.

Detta är lika viktigt som det är självklart. Romsk delaktighet och inflytande ska fortsatt präglade arbetet med strategin på alla nivåer.

Och det för mig till det här rundabordssamtals tema: delaktighet och inflytande – på riktigt.

Det vi sett i genomförandet av strategin för romsk inkludering är att romers delaktighet bidragit till goda resultat på alla nivåer.

När jag deltog på en konferens om romsk inkludering i Luleå tidigare i år diskuterades bl.a. frågan om de nationella minoriteternas rätt till delaktighet och inflytande. Då pratade jag bl.a. om vikten av att våga dela med sig av makt.

Detta är en grundläggande utmaning, men en maktfördelning kan ske på olika sätt och fram till en viss punkt beroende på vad som avhandlas. Nyckeln är att skapa öppenhet och tydlighet kring processen.

Det kan ske genom att det skapas förutsättningar för god insyn genom informations- och erfarenhetsutbyte mellan beslutsfattare och företrädare för de nationella minoriteterna.

Att formerna för processen förankras är också viktigt. Det har t.ex. gjorts tillsammans med Regeringskansliets romska referensgrupp genom att arbetsformerna dokumenterats, och vid behov justerats, under processens gång. Det behöver också fortsatt ske när ämnen och förutsättningar förändras.

Men hur processen utformas och vad den ska leda till bör bedömas från fall till fall. Ärendena och beslutsstrukturerna ser olika ut och det bör finnas frihet att finna former som fungerar på olika nivåer och inom olika verksamheter.

Det avgörande är att de nationella minoriteternas får möjlighet att tydliggöra

och framföra sina synpunkter och att dessa beaktas där det är möjligt. För i slutändan är det de ansvariga beslutsfattarna som avgör och då behöver beslutsunderlaget vara det bästa möjliga.

Jag har uppfattat att det, trots utmaningar och problem, har hänt en hel del positivt med romers delaktighet under de åren strategin varit igång.

Exempelvis har olika former av samråd utformats inom pilotkommunerna, utifrån förutsättningar i dessa och önskemål från de lokala romska organisationerna.

Myndigheter arbetar på olika sätt med att involvera romsk kompetens i genomförandet av sina uppdrag inom strategin. Skolverket är ett intressant exempel på det. Länsstyrelsen i Stockholms län som gjort denna konferens möjlig med aktivt romskt deltagande är ett annat bra exempel. Vi behöver fler sådana exempel.

I den oberoende statliga kommittén Kommissionen mot antiziganism är de romska ledamöterna i majoritet.

Dessa exempel på ökat romskt deltagande och inflytande, som faktiskt inte fanns för 4-5 år sedan, är värda att ha med sig i det fortsatta arbetet med att utveckla och hitta former för att romer och nationella minoriteter i Sverige ska få reellt inflytande i de frågor som rör dem.

Jag är säker på att dagens rundabordssamtal och era diskussioner kan bidra till detta. Jag ser fram emot att ta del av resultaten. Tack för ordet!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Alice Bah Kuhnkes tal vid seminariet "The Hero Factor Against Extremism"

Publicerad 12 november 2015 Uppdaterad 18 november 2015

Stockholm, 11 november 2015 Det talade ordet gäller

Two weeks ago a young man with a sword in his hand walked into the school Kronan in the town of Trollhättan and killed a young boy and another young man in what the police suspect to be an attempt towards these human beings based on the color of their skin.

Violent extremism is a serious problem for democratic societies. When people use and legitimise violence as a political method, terrorism can develop and democracy is then under an urgent threat.

However, extremism does not originate from vacuum, which means that we must tackle the breeding grounds of extremist groups on an early stage.

In august, the Swedish government adopted an action plan with 21 measures in order to make Sweden more resilient and better prepared to prevent violent extremism. The aim of these measures is to improve our knowledge of violent extremism and develop preventive initiatives and methods.

The Swedish government has also presented a new counter-terrorism strategy with a strong focus on prevention.

The link between radicalization and violent extremist actions is complex, but we know that extremism thrives in societies where racism and undemocratic attitudes are wide-spread.

When a person feels that he or she doesn't belong in his or her country or city – when he or she feels marginalized – violent ideologies function as an

engine that give a sense of purpose and belonging to that individual.

Regrettably, many extremist groups are experts at using some young peoples' search for meaning, redemption and revenge to target these individuals with violent and antidemocratic messages via the internet and social media. The extremist groups aim to attract these young people with ideological material such as images, symbols, music and films, by using popular media such as Twitter, Facebook and Instagram.

It is therefore crucial that young people have the tools to critically question extremist messages and propaganda, both on the internet and outside. In this respect, I'm very glad that we have the privilege to hear a bit more about how the Swedish Media Council works with improving the media and information literacy of children and young people, at the end of this seminar.

Unfortunately extremist groups sometimes succeed to convince others that using violence and seriously harming or killing human beings is an act of heroism.

Whereas most of us look at Anders Behring Breivik, the brothers Saïd and Chérif Kouachi, and Anton Lundin Pettersson as violators of human rights and criminals, there are others who regard them as heroes. Even if violent extremists generally don't attract widespread support, they are of concern to society as a whole since their violence targets the core of our democratic systems.

This underlines all too well the need for children and young people to be able to see alternative paths in life that form a sharp contrast to the extremists' propaganda.

Children and young people need good role-models to look up to – may they be real or fictive. What unites them is the hero factor – a unique quality to perform extraordinary deeds for the benefit of others. In the Swedish tradition we have heroes such as Bamse, Pippi Longstocking and Lisbeth Salander.

We are very happy to have invited Suleiman Bakhit here today. Suleiman Bakhit is a prevention and heroism expert. His work focuses on terrorism prevention for high risk youth in Jordan, by countering the violent extremists' narratives and mythology.

He will tell us about how heroism can be used as an antidote to extremism.

Welcome on stage, Mr Bakhit.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Stockholms internationella filmfestival 2015

Publicerad 11 november 2015 Uppdaterad 11 november 2015

Stockholm, 10 november 2015. Det talade ordet gäller.

Dear friends,

We all know that very few things can be hidden when we look ourselves in the mirror. The reflection eliminates the picture we had in our head and shows us life just as it is. All the little things we might pretend don't exist, stare us blunt in the face from the mirror. Even though we are not all as bad as she is, it is just like Snowwhite's stepmother; the mirror confronts us with the truth.

This is an image of what Europe is struggling with today; our reflection in the mirror is brutally honest and doesn't show what we expected.

Dear film lovers,

I don't have to convince you of the fact that film as an art form is totally unique. As every other art form it has a fundamental value in itself. But its very strong impact and potential to reach a big audience makes film important also from a democratic perspective. Film can portray the present and past seen from different viewpoints and the audience can be small or large, without really saying anything about the relevance of a film.

I am impressed by the program of the 26th Stockholm International Film Festival. 190 new films from 70 different countries shows that Stockholm can indeed offer a festival of global importance. This also shows the potential of this art form to unite people from different countries and different cultures.

The Stockholm International Film Festival demonstrates courage and fulfils the ambition to be a truly contemporary festival in tune with the times. This is not at least clear from the list of participating guests. This year, Ai Weiwei, one of the most important and influential artists of our time, has accepted to present the Stockholm Impact Award. This is a clear recognition of the respect that this festival enjoys in the artistic world.

The fact that you this year have chosen to put the spotlight on one of the most burning issues of today – migration – also underlines the relevance of this festival. And since the Stockholm festival has activities all year around, what is shown during these intense weeks in November, will resonate during the whole year.

It is my conviction as minister for both culture and democracy that film can give good preconditions to strengthening freedom of speech and thereby help building a stronger democratic society. Consequently, the Swedish government proposes to introduce this as an objective for the new Swedish film policy.

Dear friends,

Europe's reflection in the mirror is not flattering.

In many ways it is an unpleasant picture. The shores of the Mediterranean have shown us destinies of children that waken our despair. Threats, violence, suspicion and fear meet many of those seeking shelter in Europe today.

But the picture also shows an enormous solidarity. People are putting their own needs aside and generously offer their time, means and compassion in their encounter with strangers.

Over the last few months I have repeatedly been overwhelmed by people's commitment and willingness to help. There are many forces of good who really want to turn this very difficult situation into something hopeful. At the same time, the brutality and lack of empathy shown by some, to people in their most vulnerable situations has been shocking.

The reflection in the mirror shows us a Europe not fully able to trust the guiding values that have made us strong. A Europe which hesitates as to whom should be included in our solidarity. And a Europe that falters before the responsibility that the rest of the world expects us to take.

I can understand that. I can see where the fear and anxiety comes from, even though I never will accept its outermost consequences. But I wish that we will see a Europe that will ultimately dare to stand strong and united in facing this challenge.

To help us achieve this, we need to be able to see ourselves in the reflection of others. As an art form, film has exceptional possibilities to offer such reflections.

From the Festival Program it is clear that many important experiences await the audience of the Stockholm Film Festival. I can't think of a more inspiring context than a film festival to discuss life and the world as it is today.

I am very proud to declare the Stockholm International Film Festival of 2015 open.

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Alice Bah Kuhnkes tal på Sveriges ungdomsråds kongress

Publicerad 30 oktober 2015 Uppdaterad 30 oktober 2015

Stockholm, 29 oktober 2015 Det talade ordet gäller.

I'm very glad to see that so many committed young people from all parts of Sweden and from a number of other countries such as Spain, Denmark and Turkey have gathered here in Stockholm for this important conference.

The last few months have been extremely dramatic with tens of thousands of people fleeing from war and terror arriving at our borders, horrifying attacks on asylum accommodations and refugee centres around the country, and most recently the massacre at the primary school "the Crown" in Trollhättan. In this troubled time the work of youth councils in Sweden and in other countries are more important than ever. In particular the task of promoting democracy and the inclusion of all have never been more important.

Some of you come from Stockholm. Some of you come from other parts of Sweden and some of you have travelled here from other countries. Let me ask two questions:

How many of you did pass the Central train station on the way here and noticed all the refugees from Syria, Iraq and Afghanistan that seek shelter there? (Please raise your hands)

How many passed by a Roma migrant begging in the street, on your way here? (Please raise your hands)

Even though Sweden is situated in the remote northern outskirts of Europe we have never been isolated from the rest of the world – this we learn from our history. But today it stands clearer than ever that we are part of a global context that we cannot isolate ourselves from. War and oppression in other parts of the world, leading to millions of people fleeing for their lives results

in significant numbers of refugees arriving also to Sweden. The forecast says that somewhere between 140 000 and 190 000 refugees will arrive here only this year.

The many Roma migrants who beg in our streets and the many people fleeing from war and oppression in Syria and neighbouring countries forces us all to take a stand. Who do I want to be as a person? One that turns my back on people in deep need and distress or one that cares and do my best to support and be compassionate. The situation also forces our whole society to choose direction. For the government that I represent this choice is clear. Sweden will be a country that stands up for and provides a safe place for people in need and distress.

Sweden will without doubt face significant challenges receiving and taking care of the many refugees who have arrived recently and who will continue to come. To manage this in a good way, all parts of society have to work together and have important roles to play: the national government, authorities at various levels, the business sector and civil society.

Those who are new in Sweden should not only be provided with housing, income and education. It is also very important that they become part of the civil society and feel part of democracy. Many of those who arrive in Sweden right now are young. Here I think that The Swedish association of Youth Councils and the local youth councils has very good potential to make an important contribution.

I've been talking about Sweden as a part of the global community. The ongoing refugee crisis also shows how important cooperation within the EU is to meet common challenges. I was therefore very pleased when I saw that the theme of this conference is: "YOU and the EU - On European politics".

Finally, I want to thank you for inviting me to hold an opening speech at this conference. The program of the conference looks very exciting, and I am sure that the conference will give all of you lots of energy, knowledge and new ideas to take back to your important work with youth councils all around the country. Democracy needs to be protected and developed, more people need to be involved and we must do this together. All of you that are here today, as well as the rest of civil society in Sweden has an important role to play in this work.

Tal från Kulturdepartementet

Alice Bah Kuhnkes tal vid utdelningen av Per Anger-priset

Publicerad 19 oktober 2015 Uppdaterad 19 oktober 2015

Stockholm, 14 oktober 2015. Det talade ordet gäller.

Ministra de cultura y democracia – un título muy lindo que contiene muchas cosas que dan orgullo a nuestro país. Pero defensor de los derechos humanos... vaya título!

El gobierno y yo trabajamos mucho para fortalecer los derechos humanos en Suecia y el extranjero, pero sin las organizaciones no-gubernamentales que me examinan a mi y a otros políticos seríamos mucho más pobres!*

*(Kultur- och demokratiminister – en väldigt fin titel som rymmer mycket att vara stolt över i vårt land. Men människorättsförsvarare... vilken titel!

Regeringen och jag lägger ned mycket arbete för att stärka de mänskliga rättigheternas ställning, både i Sverige och utomlands men utan de CSO som granskar mig och andra politiker skulle vi vara mycket fattigare!)

Att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter är en oemotsäglig princip. Tyvärr blir vi dagligen påmind om att den ännu inte är en verklighet.

Just därför behövs stater, organisationer och individer som bevakar, uppmärksammar och försvarar de mänskliga rättigheterna. Just därför har den svenska regeringen tagit beslut om en ny strategi för arbetet med mänskliga rättigheter i Sverige bredvid vilken vi, som tidigare annonserats, kommer att lägga fram förslaget att en ny oberoende nationell institution för mänskliga rättigheter inrättas direkt under Sveriges riksdag.

En oberoende MR-institution bör ha befogenhet att främja och skydda de mänskliga rättigheterna och ges ett brett mandat som är tydligt formulerat i

lag eller grundlag. En oberoende MR-institution behövs i Sverige bredvid organisationer och individer som kämpar för uppfyllelsen av de mänskliga rättigheterna. De behövs här och de behövs i andra delar av världen. De behövs i Meta i Colombia.

Islena Rey Rodríguez, jag har svårt att sätta ord på min respekt, min tacksamhet och min beundran för din gärning. Det är ett privilegium för mig som demokratiminister med ansvar för arbetet för de mänskliga rättigheterna i Sverige att försöka.

Jag vill först ge en bild av den verklighet som är din vardag, eftersom den för oss andra i denna sal är så svår att föreställa sig. Regionen Meta har under de senaste 20 åren präglats av en väpnad konflikt mellan den colombianska staten och minst tio olika grupperingar av FARC-gerillan. Samtidigt har olika paramilitära grupper verkat i regionen, med frekventa väpnade aktioner. Under de senaste åren har också kriminella gäng ökat sin närvaro i området. Alla dessa grupper är nära sammankopplade med narkotikahandeln.

Gruppernas väpnade aktioner får ofta allvarliga konsekvenser för civilbefolkningen - tvångsförflyttningar, påtvingade försvinnanden, kidnappningar, riktade mord och under den senaste tiden många dödshot. Människor på landsbygden är de mest utsatta, och särskilt ursprungsbefolkningen. Även städernas invånare hotas och pressas på pengar.

Hittills i år har två mord rapporterats i Meta, som har kopplingar till den otrygga situationen, liksom 14 dödshot och fem godtyckliga frihetsberövanden. Förra året blev siffran fyra mord.

I denna överkliga verklighet förmår, orkar och vågar du stå för allas lika rättigheter. Rättigheter som många tar för givna men som människorna i Meta inte kan unna sig lyxen att våga lita på.

Rätten till liv, rätten till en rättvis rättegång, fackliga rättigheter, yttrandefrihet... Dessa och andra fri- och rättigheter är hotade i Meta, men försvaras av dig och den organisation du var med och grundade för 26 år sedan – Comité Cívico por los Derechos Humanos del Meta. Ni ger vägledning, ni talar öppet om de illegala aktiviteterna och ser till att övergrepp rapporteras. Ni räddar liv.

Det du gör är farligt. Du har blivit utsatt för flera mordförsök, och du var nära att dö när du en gång blev skjuten med flera skott. De som vill tysta dig

och din organisation skyr inga medel. Du är nu ensam kvar av dem som grundade Comité Cívico por los Derechos Humanos del Meta (CCDHM)– alla andra har mördats eller tvingats i exil. Priset du betalar för de mänskliga rättigheterna är högt.

Motiveringen för Per Anger priset som du nu tilldelas lyder:

”Islena Rey Rodríguez tilldelas årets Per Anger-pris för hennes ihärdiga kamp mot våld och kränkningar av de mänskliga rättigheterna i en av Colombias farligaste regioner. Trots upprepade mordförsök och statens oförmåga att ge henne ett fullgott skydd, fortsätter hon att stötta politiska fångar och dokumentera övergrepp som sker i korselden mellan narkotikahandel, paramilitär och starka ekonomiska intressen. Islena Rey Rodríguez ger inspiration och sprider hopp till våldsoffren i Colombia och till människorättsorganisationer världen över.”

Islena Rey Rodríguez, varje dag du verkar är en viktig dag för kampen för de mänskliga rättigheterna. Du är en förebild och en hjälte.

Hoy es un honor para mí entregarle este premio a Usted. Espero que el premio, que está lleno de nuestro respeto, le puede dar más fuerza en su lucha!*

*(Det är en ära för mig att idag få överlämna detta pris till dig. Jag hoppas att priset som är fyllt av vår respekt kan ge dig kraft i kampen!)

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid BRÅ:s seminarium om hot och våld mot yrkesgrupper

Publicerad 08 oktober 2015 Uppdaterad 08 oktober 2015

Stockholm, 7 oktober 2015 Det talade ordet gäller.

”Nu går det inte längre. Mina barns mobilnummer läggs ut på en blogg med uppmaning att ringa. Vi samlar in barnens mobiler. Jag byter nummer. Vidtar flera säkerhetsåtgärder. Öppenhet blir slutenhet. Livet har förändrats.” Så skriver DN:s Niklas Orrenius efter att han försökt få en intervju med bloggerskan Julia Caesar och därefter hotats via olika kanaler.

Journalister och andra medieaktörer som självständigt rapporterar och granskar olika ämnen och makthavare, utgör människors viktigaste källa till information om samtiden, politiken och vårt gemensamma samhälle.

Tidningar, radio, internet och tv utgör också en länk mellan olika grupper i samhället och en arena för den fria opinionsbildning som är förutsättningen för ett demokratiskt samhälle.

Olika yrkesgrupper som utsätts för den här typen av hat och hot blir givetvis rädda för att hoten inte stannar på nätet, utan att de realiseras i verkliga våldshandlingar.

Hot och trakasserier, likt de som Niklas Orrenius utsatts för, eller hans journalistkollega Annika Hamrud, som dessutom är en av dom många journalister som inte har en anställning och ett mediehus i ryggen, är därför ett hot för demokratin – de riskerar att pressa dessa personer till självcensur och tystnad; och till att färre deltar i debatten om olika samhällsfrågor.

Med hjälp av Brottsförebyggande rådets rapport, som vi i dag ska få veta mer om, har vi fått en tydligare bild av hur politiker, journalister, redaktioner, riksdagsledamöter, poliser, konstnärer, kulturinstitutioner och

opinionsbildare, anställda inom vård och omsorg med flera, blir utsatta för trakasserier, hot och våld, i syfte att påverka olika beslut och skrämmas till tystnad och passivitet.

Förutsättningarna att sprida anonyma hot har tyvärr accelererat i takt med den snabba utvecklingen av informationsteknologin och sociala medier. Men när hot och trakasserier blir verklighet, spelar förutsättningarna som ger hoten en grogrund en biroll – hot och trakasserier grundas i avsikter – en vilja att påverka eller skrämma någon.

När respekten för allas lika värde, i Sverige och i vår omvärld, minskar; när opinionsstödet för rasistiska rörelser ökar, hårdnar även den offentliga samtalstonen.

Avsikterna att skrämma till tystnad och passivitet ökar.

I detta samhällsklimat blir redan utsatta grupper mer utsatta. Via sms, e-post och sociala medier attackeras människor inte bara för sina åsikter, utan även för sin bakgrund, sexualitet eller sitt utseende.

Förtroendevalda med utländsk bakgrund uppger oftare att de utsätts för hot och våld än förtroendevalda med svensk bakgrund.

Kvinnor utsätts i högre grad för hot och våld i arbetet än män, och kvinnliga heltidspolitiker är mer utsatta än sina manliga motsvarigheter.

Hoten, hatet och våldet är med andra ord inte slumpartat, det drabbar inte alla, generellt, utan det finns ett tydligt syfte att skada vissa grupper i vårt samhälle.

Och det här kontinuerliga flödet av hot, förtal och förolämpningar leder till en normaliseringsprocess. Ett vanligt skäl till att till exempel journalister inte anmäler hot och våld internt och till polisen är att de inte uppfattade händelserna som tillräckligt allvarliga.

Att hot och trakasserier börjar ses som en ”naturlig del av uppdraget” kan i sin tur i förlängningen försvåra rekryteringen av nya personer. En förutsättning för att kunna arbeta professionellt med att förebygga och hantera denna typ av hot, är att omfattningen av hot, trakasserier och våld synliggörs.

Att anmälningsbenägenheten är låg leder till att brott inte dokumenteras och att hotbilden blir missvisande. Vi måste alltså stoppa normaliseringsprocessen av dessa hot och trakasserier och göra dem till vad de är – brott.

Den största gruppen förövare består i enskilda privatpersoner som hotar och trakasserar via nätet, vilket innebär att en stor del av ett förebyggande arbetet måste handla om att förändra normer och attityder till hur vi beter oss mot varandra på just nätet. Detta gäller bland barn och unga, men också bland vuxna människor.

Faktumet att en majoritet av de hot som görs på nätet har rasistiska och sexistiska förtecken visar dock på att attitydförändringar på nätet går hand i hand med att stoppa den polariserande agendan som t.ex. vissa rasistiska grupper i vårt samhälle medvetet driver.

Som svar på detta måste vi stärka och värna demokratin och det öppna, pluralistiska samhället.

För att ett förebyggande arbete ska vara framgångsrikt måste det vara och uppfattas som icke-diskriminerande och rättssäkert.

Därför, för att möta detta avser regeringen under kommande år arbeta fram en handlingsplan med åtgärder i syfte att öka kunskapen om dessa frågor och förbättra det förebyggande arbetet.

Vi måste säkerställa att internet och smarta telefoner fortsatt symboliserar en positiv kraft för yttrandefriheten och den demokratiska debatten. Genom internet har fler fått möjlighet att hålla sig informerade, fler har fått möjlighet att tycka till.

Vi måste kunna prata om feminism och flyktingfrågor, samt granska rasistiska grupperingar, utan att bli hotade eller trakasserade.

Och vi måste alla kunna gå till jobbet och göra vårt jobb utan att öppna vår mejl och få ont i magen.

Under våren kommer jag att intensifiera och strukturera arbetet med dessa frågor genom samtal och publika arrangemang initierade från oss i regeringen. Då behöver jag att vi gemensamt samarbetar för ett tryggare och ett rättssäkrare Sverige där yttrande och tryckfriheten fredas.

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke på Film- och TV-näringsdagen 2015

Publicerad 30 september 2015 Uppdaterad 30 september 2015

Stockholm, 30 september 2015 Det talade ordet gäller.

Tack för att jag har fått komma hit i dag!

Jag vet att många av er har följt det senaste halvårets diskussion om filmpolitik nära och intensivt. Och jag vet att många av er har använt era semestrar till att svara på remissen om Framtidens filmpolitik.

Tack för det!

Och förutom många tydliga remissvar fick jag igår, som av en händelse inför i dag, ta emot ett brev från ett antal företrädare för filmbranschen varav flera är här i dag.

Jag har tyvärr inte haft möjlighet att vara här under förmiddagen men jag tar för givet att den nya filmpolitiken på ett eller annat sätt har diskuterats under dagen. Så först och främst vill jag verkligen tala om svensk films förutsättningar!

Förändring skapar oro. Stora förändringar skapar större oro. Så har det alltid varit och så kommer det alltid att vara. Det gäller dessutom allt i vårt samhälle. Det gäller alla politikområden. Det gäller kulturens alla olika områden, det gäller filmen.

När regeringen sa upp det haltande filmavtalet, som glädjande hela 70 procent av remissinstanserna plus regeringen inte önskar längre – när regeringen sa upp avtalet så var jag tydlig med två saker som jag upprepat och upprepat i snart ett halvår:

- 1) Det kommer inte bli mindre pengar till svensk film;
- 2) det kommer bli mer inflytande för fler aktörer över och i svensk film.

Filmavtalet har som mest, för det förutsätter jag att ni alla är väl medvetna om, att summan ju har skiftat över åren, men som mest, toppnoteringsåret, har filmavtalet gett 429 miljoner kronor för stöd till produktion, distribution och visning av svensk film.

Den nya filmpolitiken kommer från 2017 finansieras med 435 miljoner kronor för exakt samma saker. Det är med andra ord - och låt mig vara väldigt tydlig - inte mindre utan något mer pengar till svensk film, inklusive till svensk filmproduktion. Och för att vara övertydlig, Björn Rosengren och co: det är mer pengar också till filmproduktionen i de pengarna regeringen har avsatt!

Utöver dess mer medel, som regeringen nu på egen hand, utan några andra parter prioriterar och skjuter till, det är i jämförelse med det vi lämnar, från 200 till 435 miljoner kronor som avsätts. Så finns det utanför staten, viljor och pengar som jag vet att det just nu förhandlas och pratas kring.

Det handlar bland annat om tv-bolagens resurser för svensk filmproduktion. Jag har heller ingen anledning att tro något annat än att dessa resurser kommer att gå till svensk film även i framtiden. På vilket sätt eller via vilka vägar kan inte jag svara eftersom just dessa pengar inte är regeringens pengar att styra över. Vilket enligt mitt tycke är fantastiskt viktigt och bra. Med andra ord – förutom mer pengar från regeringen än vad alla avtalspartners bidrar med sammanlagt till svensk film så kommer ytterligare medel, kanske hela 50, 60 miljoner komma till branschen via andra kanaler.

Svensk filmbransch mår bäst av så mycket pengar som möjligt från så många håll som möjligt. Risker sprids och möjligheter skapas ju fler aktörer som vill investera i svensk film. Så länge regeringen säkerställer grundplåten som är mer än vad grundplåten stod för tidigare, så är allt som kommer till enbart bonus!

Regeringens mål är att skapa en ny filmpolitik som på bästa sätt kan bidra till att svensk film kan fortsätta utvecklas. Jag menar att filmen som konstform är en väsentlig del av yttrandefriheten och därmed en av förutsättningarna för en fungerande demokrati. Filmen kan med sin mångfald av berättelser bidra till att utveckla vårt samhälle. Den kan både utmana oss och skapa gemenskap.

För att det ska vara möjligt måste svensk film hålla en hög kvalitet. Men den måste också fortsätta vara relevant för människor, för publiken. Svensk film måste förena det smala och det breda. Svensk film måste innehålla både det

experimentella och det underhållande.

En viktig målbild för mig har också varit att svensk films framtid ska debatteras och bli angelägen för Sveriges riksdag. Den har nämligen lyst med sin frånvaro från den kulturpolitiska debatten. Istället har politiker hänvisat filmbranschens stora utmaningar med – ”Det är ju inget vi styr över, det är ’filmavtalets parter’ ”. Det dåliga argumentet för att inte ta ansvar för svensk films möjligheter är bara en av flera anledningar till att filmavtalet inte fungerar som kreativ bas för filmens utveckling.

Jag gläds därför väldigta åt diskussionerna som pågår just nu både på och utanför kulturdelarna. Om bara fakta får lite mer utrymme framför allt ”hittepå” så kan filmen äntligen bli en stor kulturpolitisk angelägenhet. Jag hoppas med andra ord att debatten fortsätter och att filmpolitiken kan beredas en levande diskussion i en mångt bredare krets än tidigare.

Ett annat argument mot att fortsätta med det haltande filmavtalet är avtalets senaste års låsta diskussioner. Möjligheten att lyfta blicken för att hitta kreativa lösningar för hela branschens bästa har varit små.

Men efter att ha tagit del av det engagemang och de många kreativa idéer och förslag som uttrycks i remissvaren är jag helt säker på att när vi nu kommer att öppna upp för fler aktörer inom filmbranschen att påverka svensk film. Så kommer vi hitta nya former för samtal även utan ett filmavtal. Samtal som kan ta tillvara det positiva i filmavtalsmodellen, men som kan bli mycket mer givande och kreativa och som på allvar kan se till det gemensamma bästa i branschen. Samtal både internt inom filmbranschen, i riksdagen men självklart också mellan politiker och branschen.

Men det finns ju fler viktiga verktyg för en fungerande filmbransch. En av de stora utmaningarna som jag ser fram emot att få arbeta och brottas med under det kommande året - är att få till stånd en fungerande marknad för film. En marknad som inte går miste om stora intäkter år efter år. Där pengarna, de viktiga intäkterna för alla de aktörer som jag vill ska få bättre förutsättningar med en ny filmpolitik, inte hamnar i fickorna på rent kriminella personer, som i stor skala gör filmer tillgängliga. Utan att de som gör filmerna - skådespelare, manusförfattare, regissörer och producenter - får en krona.

För att åstadkomma det måste alla bidra. Bra arbete görs redan, men mer kan definitivt göras.

För mig som kultur- och demokratiminister är upphovsrätten central. Ett starkt upphovsrättsligt skydd är en förutsättning för att Sverige ska fortsätta att vara ett framgångsland när det gäller de kulturella och kreativa näringarna. Skapande, kreativitet och investeringar måste stimuleras genom att upphovspersoner och andra rättighetshavare får betalt för sitt arbete.

Upphovsrätten är med andra oerhört viktig för att vi över huvud taget skall ha en kreativ sektor och för upphovspersonernas möjligheter att kunna leva på sitt skapande. Och - det är ju i sin tur av stor betydelse för samhällsdebatten – och i förlängningen också för vår demokrati.

Även EU-kommissionen har förstått att man måste ta frågan om upphovsrättsintrång på allvar. För att EU:s medlemsstater skall kunna fortsätta vara konkurrenskraftiga behövs skapande och kreativitet. Kommissionen arbetar för ett förnyat samförstånd om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och har tagit fram en handlingsplan för detta, med fokus på intrång i kommersiell skala. Kommissionen har också i sin digitala inre marknadsstrategi aviserat en modernisering på området.

Den svenska lagstiftningen testas just nu i domstolsmålet mellan ett antal film- och skivbolag och Bredbandsbolaget - en process som jag vet att vi är många som följer med stort intresse. Men jag är inte lagd åt det hållet att jag passivt vill sitta och vänta för att se hur det rättsfallet faller ut. Är ni det? Den svenska filmnäringen berövas intäkter varje dag. Vi behöver göra något nu.

Och efter många samtal här hemma och längre bort vet jag att det finns mycket vi kan göra, också utanför lagstiftningsområdet, för att stärka upphovsrätten och försvåra för dem som idag tjänar stora pengar på att illegalt sprida film, musik eller böcker utan att rättighetshavarna får en krona i ersättning.

En beprövad och viktig del i ett proaktivt arbete, med empirisk bäring, är att tydliggöra och kommunicera vikten av upphovsrätt och konsekvenserna av användandet av illegala sajter för att få tillgång till film, musik eller böcker.

Jag är övertygad om att ett tydligt och målinriktat samarbete mellan de aktörer som idag direkt eller indirekt berörs av intrången skulle vara effektivt för att kunna dra nytta av varandras kunskaper, nätverk och erfarenheter.

Därför kommer jag att inom kort bjuda in aktörer från hela den upphovsrättsliga värdekedjan till ett första rundabordssamtal. Vi behöver

sätta oss ner tillsammans - upphovspersoner, producenter, reklamköpare, bredbandsleverantörer, betalföretag och andra – och diskutera vad vi tillsammans kan, vill och ska göra.

Vi har ett stort och viktigt gemensamt mål - svensk film ska fortsätta utvecklas och leverera ett brett utbud av filmer med kvalitet i världsklass!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal av Alice Bah Kuhnke vid invigningen av Bok & Bibliotek 2015

Publicerad 24 september 2015 Uppdaterad 24 september 2015

Göteborg, 24 september 2015. Det talade ordet gäller.

Ladies and gentlemen, distinguished guests, dear all,

Last Sunday, I was having breakfast with Predrag Blagojevic in Belgrade. He is a journalist and editor in chief for the newspaper Juzne Vesti. Predrag Blagojevic has devoted his life to stand up for freedom of speech in his home country. For that he has been assaulted, threatened and persecuted. I asked him; how can you bear this life? His answer scared me: “ I don’t know why I do this anymore.”

A book – as a physical item not more than a bunch of paper connected in a spine. But as a concept one of the most precious thing we know. A carrier of knowledge, of ideas, experiences and stories, well worth celebrating. As we do in Gothenburg today.

To me the book - may it be in the form of printed papers, digitalized bits of information or recorded voices - symbolizes knowledge, adventure, fantastic journeys, feelings of joy, passion and sorrow - all the complexity of life. Many times, the simple joy of reading a book is nothing more than a pleasure. Sometimes, when we least expect it, reading a certain book can be a life-changing experience.

Perhaps most of all, a book is one of the strongest symbols of the freedom of expression. The notion that anything can be written or said, no matter how much we dislike it. We don’t have to agree with the authors' political, moral or religious views - but we must at any time protect and safeguard everyone's right to express it. When those in power – anywhere in the world – start to

limit freedom of expression, we are all affected and in the end - all on the losing side.

Not so long ago, many of us felt that freedom of speech and democratic values were being strengthened in many countries where this previously had been limited. The path towards more freedom appeared to be assured. But, sadly, in the last few years we have seen the quite opposite development in many parts of the world. Freedom of speech is again being limited, by those who wish to control information and by those who wish to remain in power long after their time. Journalists are imprisoned; authors and artists are threatened to silence. This development is of course extremely worrying – and dangerous. But as always, we can learn something from this; in fact we must learn. We can never take freedom of speech for granted. Freedom of speech has to be defended every day and every hour.

From history we also learn that dictators fear books as much as they fear individuals. Why? Because books collect our memories, they recreate the basis of our cultural identities and they live on when we die. The access to a library is a key to history. The destruction of a library is an efficient way to eliminate people's connection to that history.

In his book “The book thieves”, the Swedish author Anders Rydell gives us the story of how books were confiscated during the Second World War. The aim was to own the culture and history of the enemy, to rewrite history – for the enemy to remain an enemy also for future generations. After many years had passed, as part of his own research, Anders Rydell was able to bring one of the confiscated books back to the granddaughter of the rightful owner. This was a very emotional experience for the woman, since this book was the only belonging she had from her grandfather. This shows that a book can be more valuable than a piece of jewellery. A book is a part of a relation.

A few days ago I came back from the border between Serbia and Croatia. I wanted to see for myself the situation for refugees on the borders of Europe. This is of course an experience that I will never forget. People walking through Europe, having left everything they own and the horrors of war behind. They have nothing left, except memories – and the most recent of these memories are almost unbearable.

I hope that the stories of these people's lives will be told to generations ahead and my innermost wish is that their story will not end at the border of Serbia or Hungary. I wish that my grandchildren will come to learn how Europe, in 2015, jointly took the responsibility for people that needed safety

and shelter, and provided them with the freedom and peace of mind that they deserve. Because if there is something that we can learn from the history of Europe and the rest of the world, it is that the destiny of one people today, can be the destiny of another tomorrow.

Now, I am honoured to leave the floor to a writer and a journalist who, just like Predrag Blagojevic stands up for freedom of speech and has shown us how much one individual can make a difference. Masha Gessen, thank you for your courage, you are an inspiration to all of us.

With this, I declare the Gothenburg Book Fair 2015 – open!

Thank you!

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid manifestationen för flyktingar

Publicerad 08 september 2015 Uppdaterad 08 september 2015

Medborgarplatsen, Stockholm, den 6 september 2015
Det talade ordet gäller.

Nu händer det. Vi är mitt i en rörelse. I en förflyttning. Och vi är så pass många, i Trelleborg, i Värnamo, i Stockholm, i Umeå och i Jokkmokk att vi har passerat den kritiska massan. Vi kan inte längre gå tillbaka till det som var förut. Istället rör vi oss, tillsammans, mot det som kommer att bli till ett efteråt.

Det som började som en krusning är nu en storm av medmänsklighet och solidaritet.

På socialförvaltningen i Stockholm brukar det vara två personer i veckan som hör av sig för att hjälpa ensamkommande flyktingbarn. Den här veckan har över 1200 människor hört av sig, och det är samma rörelse runt om i hela landet. Kalla vindar ersätts av varma.

Vi är en del av något större, något stort. Tiden är kommen att först och främst vara människa och visa att världshistorien inte skriver sig själv. Den skriver vi.

Berättelsen till våra barn och barnbarn om vad som hände, det är vår berättelse.

Ska den handla om att vi byggde taggtrådsstängsel för att hålla dom borta från vår verklighet?

Eller kommer den handla om att vi, så snabbt vi kunde, öppnade dörrar? Ska det berättas om hur Europa och Sverige välkommande dom som är på flykt? Att vi samlade ihop oss, antog utmaningen, bestämde oss för att ta emot fler kvotflyktingar och upprättade fler lagliga vägar för den som måste hitta vägar bort från krig och död?

Kommer det stå skrivet att ni, som gör allt ni kan, också såg att vi, som fått makten av er, använde makten för att göra allt vi kunde?

Just nu, just här visar vi att medmänsklighet är större än ett politiskt parti. Vi visar att medmänsklighet är kärnan i att vara människa.

Rätten till asyl utgår från precis just det. Rätten att få vara människa. Rätten till asyl bärs upp av idén att det inte finns några illegala människor.

Det fanns inga illegala människor inlåsta i en lastbil i Österrike. Det fanns människor. Det finns inga illegala treåringar på Medelhavet. Det finns barn på väg över Medelhavet. Det finns bara människor.

Så, fantastiska människor som bestämt er för att vara människor och se till andra människor. Fortsätt! Och låt oss rusta oss för att orka vara människor. För det kommer att behövas mycket medmänsklighet under lång tid framöver.

Eller som Ison och Fille säger det - "Håll huvet högt och ryggen rak, ta er upp dit ni ska. Hoppa hinder och ligg i. Länge leve livet! Länge leve vi" och - länge leve rätten till asyl!

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid invigningen av Göteborgs kulturkalas

Publicerad 12 augusti 2015 Uppdaterad 12 augusti 2015

11 augusti 2015, Götaplatsen, Göteborg Det talade ordet gäller.

Hej Göteborg!

Kulturkalas. Kalas! Det är för mig ett av de absolut vackraste orden som finns i vårt svenska språk. Inte fest, inte party, utan kalas. Vad tänker ni när ni hör det? Kalas!

Jag tänker på att klä sig fint, att träffa människor man känner och redan tycker om men också att göra nya bekantskaper, och ibland träffa någon som man glömt bort att man verkligen gillar och trivs med.

Kalas för mig är också god och mycket mat... och kanske mycket olika sorters mat, just för att alla ska hitta något som är det godaste just för dem.

Men det allra viktigaste med ordet kalas för mig, är det öppna i begreppet. Det ligger något väldigt generöst och inbjudande mellan bokstäverna.

Det är kalas, alla är bjudna.

Och så känns det också just nu. När jag ser på alla er som kommit hit, för att vara med och fira starten på Göteborgs kulturkalas, det känns i luften att ALLA är välkomna.

Men samtidigt som det känns fint just nu, att alla är inbjudna till just detta kalas så vet jag att jag inte är ensam om att veta hur det känns att inte vara bjuden, att inte passa in och att bli bortvald.

På grund av ens kön, färgen på ens hud, på grund av den jag älskar eller på

grund av den jag är. Ibland är sättet att bli bortvald på subtilt, nästan osynligt men kan svida lika hårt som om det vore ett slag i ansiktet. Och ibland är budskapet att ”just DU och du och du inte få vara med” väldigt uppenbar, som när de allra mest utsatta, de som ber om hjälp på våra gator, blir trakasserade, bespottade och till och med utsatta för våld. De får varje dag, ibland flera gånger om dagen, tydliga signaler om att den som är fattig, den som stör och förstör bilden av oss själva och Sverige och världen, sådana personer är definitivt inte bjudna på kalaset.

Och bredvid ordet kalas finns det ytterligare ord på min ”vackraste lista”. Frihet är ett av dem.

Sverige är ett fritt land och en demokrati. Det betyder att du som gammal eller ung ska vara fri att leva ditt liv precis hur du vill så länge det inte skadar dig själv eller någon annan.

Du lever i Sverige. Du är fri.

Tyvärr är ett liv i frihet inte en verklighet för alla människor i världen och inte en verklighet för alla i Sverige, och inte ens för alla i Göteborg. Det finns till och med dem som inte tycker om friheten. Som inte vill att människor ska tänka fritt och kritiskt utan som försöker tysta eller sätta upp stränga ramar och regler för det som kan accepteras.

Och just därför är det väldigt viktigt för mig som person och för mig som kultur- och demokratiminister i Sveriges regering att när vi har kalas, passa på att fira friheten genom att ta del av programmet som kulturkalaset erbjuder.

För det är ju så att ett av de bästa sätten att rusta oss mot de krafter som vill begränsa oss och hindra oss från att få andra perspektiv, det är att mötas. Det är alltför lätt att tycka illa om eller till och med vara rädd för människor eller företeelser som man aldrig stött på. Det är inte bara alltför enkelt... det är också väldigt dumt. Jag drömmer om ett klokt Sverige där många fler av oss säger och verkar utifrån mottot; ”jag lever inte mitt liv som du lever ditt men jag lever ändå gärna bredvid dig”. Det vore kalas!

Att mötas i och genom kulturen är ett fantastiskt sätt att få människor att se båda andra och sig själva och för att viktiga diskussioner ska uppstå.

Det är en av anledningarna till att min främsta uppgift som kultur- och demokratiminister är att arbeta för ”mer kultur till fler”. Att inte vara fri är

för mig motsatsen till kalas. Och kultur som inte är fri, som inte vågar och ges utrymme att både roa och ifrågasätta – det är för mig meningslös kultur.

Programmet för Göteborgs kulturkalas är imponerande! Det blir inte mer kalas än så här!

Så ge dig också tid att försjunka i en kulturupplevelse, kanske få ett nytt perspektiv på en viktig fråga, kanske skratta som du inte skrattat på länge, kanske skakas om, kanske äta något gott, kanske stifta en ny bekantskap och kanske till och med utvecklas som människa...

Med de orden och med en extra påminnelse om att visa varandra kärlek och respekt när vi är så många som ska trängas och kalasa - är det en stor ära för mig, att förklara Göteborgs kulturkalas 2015 invigt.

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid konferens arrangerad av 2014 års demokratiutredning och Region Skåne

Publicerad 03 juni 2015 Uppdaterad 03 juni 2015

3 juni 2015, Rådhus Skåne, Kristianstad Det talade ordet gäller.

Jag läste nyss om hur gräsrotsrörelsen Ready för Hillary engagerade två miljoner volontärer under två års tid före det att hon officiellt tillkännagav sin presidentkandidatur.

Oavsett partipolitik och politisk färg, är jag djupt imponerad av detta nätverks mobilisering av passionerade, entusiastiska Clintonsupportar. ”Folk i kampanjen har en känsla av att vara delaktiga i något större än de själva” – uttryckte kampanjledaren det.

Min utgångspunkt och starka övertygelse är att samhället byggs av många människors engagemang. Inte minst vi, i Sverige, har när det kommer till medborgligt engagemang en enorm potential. Hälften av Sveriges befolkning arbetar ideellt, i snitt 15 timmar per månad. Det är en enorm resurs!

För regeringen finns det inget viktigare än att Sverige håller ihop. Sverige ska kännetecknas av människors lika värde och en tro på att framtiden går att förändra. Det är här och det är därför demokratipolitiken är så viktig.

Vi som är här idag har tillsammans möjlighet att lära av varandra för ett nödvändigt, starkt, engagerat och levande demokratiarbete. Vi kan skapa en mer livskraftig demokrati. Vi har ett gemensamt ansvar att både stärka och värna den, så att alla människor känner delaktighet i demokratin på jämlika villkor och använder sin möjlighet att påverka samhället och sin omgivning.

Jag vill nu ta tillfället i akt och säga något om vad regeringen gör för att stärka demokratin framförallt mellan valen och nämna vårt arbete för att värna den.

De allmänna valen är ryggraden i den representativa demokratin. Det är mycket positivt att valdeltagandet har gått uppåt. Men även om valdeltagandet ökade i 2014 års val så fanns det samtidigt stora skillnader mellan olika grupper. Skillnader som i vissa avseenden de facto har ökat. Utrikes födda, lågutbildade, unga, de med lägre inkomster och de som är arbetslösa röstade i lägre utsträckning.

Det fanns också stora skillnader i valdeltagande mellan olika kommuner och valdistrikt. I det valdistrikt som hade lägst valdeltagande i riksdagsvalet 2014 röstade endast 48 procent, medan 95 procent av de röstberättigade röstade i det valdistrikt som hade högst deltagande.

Inte oväntat är valdeltagandet lägst i socioekonomiskt svaga områden och högst i socioekonomiskt starka områden.

Det här innebär att vi måste intensifiera vårt arbete för ett högt och mer jämlikt valdeltagande. När jag fick dessa siffror från SCB för en vecka sedan kunde jag direkt konstatera att vi inte kan vänta med insatser till våren 2018. Ett högt och mer jämlikt valdeltagande också handlar om insatser för inflytande och delaktighet redan nu.

En levande och uthållig demokrati är inte tyst och nöjd. Demokratins bränsle och livsluft är det ständigt pågående samtalet. Det sker i kulturen, genom konsten, men också i samtal mellan människor. Demokrati praktiseras när den lokala lekparken ska utformas, när vi diskuterar och praktiserar hur vi ska bemöta varandra fördomsfritt eller hur en tvättstuga ska skötas. Det kan också handla om skattepolitik, sociala skyddsnät och den globala världsordningen. Och inte minst kan det handla om initiativ till engagemang i organisationer av olika slag.

Samtal räcker inte. Det måste också mellan valen finnas sätt för medborgarna att komma i kontakt med och föra dialog med beslutsfattare. Många kommuner, landsting och regioner gör ett fantastiskt arbete med att utveckla olika former av medborgardialog. Arbetet med att sänka trösklarna för delaktighet ser jag som oerhört viktigt för demokratin. Jag är mycket angelägen om att vi alla intensifierar arbetet med att utveckla, utvidga och fördjupa dialogen med medborgarna.

Att som medborgare kunna välja när och hur vi vill engagera oss i demokratin är en möjlighet som inte finns i alla världens länder. Denna möjlighet är inte jämt fördelad i Sverige. Många saknar kunskap om hur demokratin fungerar och hur man gör sin röst hörd. Många saknar politiskt självförtroende. Många saknar tilltro till att beslutsfattare är intresserade av att lyssna.

Under mandatperioden kommer vi särskilt satsa på att stärka medborgare som idag står långt från delaktighet i demokratin. Det handlar om att arbeta långsiktigt för att stärka människor att ta egna initiativ. Målet är att alla människor ska ha tillräcklig kunskap, tillräckliga färdigheter och tilltro till sin egen förmåga att göra skillnad – och att alla faktiskt ska ha möjlighet att kunna göra skillnad.

En av de allra viktigaste resurserna för att göra sin röst hörd i demokratin är att sluta sig samman med andra, i det stora och breda civilsamhälle som finns i Sverige. Genom att ingå i en grupp eller en förening blir vår röst starkare i samhällsdebatten. Utan det civila samhällets organisationer stannar Sverige. I civilsamhället har jag lärt mig allt jag kan.

Vårt civilsamhälle ska vara självständigt och starkt. En viktig prioritering under mandatperioden är att stärka civilsamhällets förutsättningar att engagera medborgare som idag står utanför demokratin. Vi människor är olika, och därför ska det också finnas något för alla i civilsamhället, oavsett om det är en folkrörelse, en förening eller ett lösare nätverk vi vill engagera oss i.

Dessvärre räcker det inte med en politik som stärker demokratin, vi måste också värna den. Vi måste värna det demokratiska samtalet, vi måste värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Jag är oroad över händelser i omvärlden, i Mellanöstern och Afrika, men också i Europa. Vi riskerar en utveckling där individ ställs mot individ och grupp mot grupp. Jag ser med oro på hur dessa konflikter sår split i vårt samhälle. Det är så mycket lättare att slå sönder ett samhälle och förtroendet mellan människor och än att bygga upp tillit och ett samhälle där människor kan känna trygghet i sina dagliga liv.

Med utvecklingen ser vi tyvärr en ökad polarisering och ett större avstånd mellan människor, ibland kantat av hat. Jag tänker på hot och skadegörelse mot moskéer och synagogor i Sverige. Jag tänker på antisemitism, islamofobi och andra typer av rasism och intolerans. Jag tänker också på näthatet som i

dag drabbar alltför många debattörer och opinionsbildare.

Ambitionen är därför att värna demokratin genom att arbeta på bred front med en demokratipolitisk utgångspunkt och mot rasism och intolerans.

Vi kommer att arbeta fram en handlingsplan som syftar till att värna det demokratiska samtalet. Både förtroendevalda, journalister och andra opinionsbildare ska känna sig trygga i vår demokrati. En förtroendevald eller journalist som väljer att inte fatta ett beslut, att inte engagera sig i en fråga eller att inte skriva en artikel pga. rädsla för hot och våld är det största hotet mot vår demokrati.

Kunskap om hur man kan arbeta för att förebygga våldsbejakande extremism bör idag finnas i varje kommun. Det finns inget som tyder på att rekryteringen till IS har mattats av. Inte heller högerextrema gruppers verksamhet har avtagit. Det är därför mycket angeläget att utveckla det förebyggande arbetet mot extremism och att göra insatser som utrustar ungdomar för att leva och verka i ett demokratiskt samhälle.

I arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är regeringens viktigaste åtgärd den nationella samordnaren, Mona Sahlin. Hon ska stärka samverkan i arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism på framför allt lokal nivå men också nationellt, genomföra riktade utbildningsinsatser, utveckla arbetet med anhörigstöd och avhopp och stötta de aktörer som identifierar problem lokalt.

Att värna demokratin genom att minska polariseringen, öka den demokratiska medvetenheten, förebygga våldsbejakande extremism och att säkerställa att de mänskliga rättigheterna respekteras och följs är något vi alla måste arbeta för, både i det lilla i vardagen och i de stora sammanhangen.

Sammanfattningsvis är min ambition att under mandatperioden vidta en rad åtgärder för att stärka och värna demokratin samt respekten för de mänskliga rättigheterna. Och jag ser fram mot ett nära samarbete med er alla här idag. Det är tillsammans vi har möjligheter att skapa en ännu mer livskraftig demokrati.

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid utdelningen av ALMA-priset 2015 (på engelska)

Publicerad 02 juni 2015 Uppdaterad 02 juni 2015

1 juni 2015, Stockholms konserthus Det talade ordet gäller

Excellencies, representatives for PRAESA, ladies and gentlemen,

The literature heritage of Astrid Lindgren is very rich. Her stories will play a significant role for children generations ahead and I am sure that her unique way of describing and understanding childhood will inspire authors yet for a very long time. Her legacy is also her very brave and consistent work for children's rights and democracy.

Her most famous character, Pippi Longstocking, made her first public entry exactly 70 years ago, and has since then enriched and in a ground breaking way changed the world of children's literature. Pippi's birthday was celebrated here in Stockholm a few days ago. Pippi, is the strongest girl in the world, who dares to stand up for the the children, speaking her mind whether asked or not. A little girl with absent parents, but with a suitcase full of golden coins that she gives to those who really need them.

Thousands of little boys and girls came to meet the inimitable characters in the story, with freckles on their cheek and braids standing straight out from their small heads. Proud and brave children, just like Astrid Lindgren describes them.

If there is someone who shows that she believes in the capacity of children it is Astrid Lindgren, and she shows that time after time in her books. Always putting the child in the focus of each story. That does not mean she looks upon them as small adults, no, rather the other way around; the qualities of children is missing in adult life.

Today we celebrate the work of PRAESA which is truly conducted in the spirit of Astrid Lindgren. An organization sprung out of the anti-apartheid movement, drawing attention to the necessity of a language to gain personal and social development. Based on research, PRAESA establishes that a strong mother tongue improves the abilities to learn to read. PRAESA also encourages reading for the joy of it.

For me as a minister of both culture and democracy it is very encouraging to see PRAESA's successful work using culture to strengthen democracy. A wide range of culture, arts and literature that reaches both adults and children is a prerequisite for democratic development and for preserving democracy.

Our time is a time when everything we do has to have a purpose, even intangible values such as cultural expressions and experiences. But we have to remind ourselves where it all starts: with passion and pleasure. With no passion or no pleasure, we will never give our children an appetite for reading. An appetite for literature. PRAESA is working from that outset. I truly admire PRAESA's courage for pointing this out, it could easily have been replaced by necessity and measurable reasons that would please every politician in the world.

Dear representatives of PRAESA, I can't think of anything more meaningful than teaching and encouraging a child to read. To teach her each letter, one by one. To slowly make her read the letters together as words. To see the satisfaction in her face when words following each other in a sentence, makes sense. To encourage her to read a book and make her perceive that between every cover of a book hides a story for every child to discover and understand in its own way. Those are small miracles that we all can make happen in our everyday life.

Your work is much bigger than that. The task you have taken on includes giving children brought up in some of the most exposed areas in South Africa access to their own language and to literature. We all need literature; it broadens our minds, it enriches our fantasy, it makes our lives more interesting and it is a true pleasure. But for children brought up in a harsh environment it means something more, the literature becomes a place to escape to, many other worlds to explore. Literature can point out a new direction in life and show possibilities that can be difficult to discover on your own.

The day is not over when it is time to go to bed. Then it is time to read a

book. Another life opens up. The adventure continues, endlessly.

Dear PRAESA, I would like to thank you, on behalf of the Swedish government, for your devoted and professional work to point out these adventures out to the children, and thereby give them joy, courage and love.

Thank you!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal på ISPA:s kongress 2015

Publicerad 28 maj 2015 Uppdaterad 28 maj 2015

Malmö Live, 27 maj 2015 Det talade ordet gäller.

Ladies and Gentlemen, friends of the arts,

Today is a special day because I have been given the opportunity to join you all from ISPA at the new Malmö Live. I feel both proud and honoured. And I would like to thank you and the organisers – Musik i Syd and the Danish Arts Foundation – for enabling us to come together here in Malmö, my home town. I was born here.

I know that the theme of the congress is ‘Building Bridges’. Building bridges is an important task in our society, particularly at present when there are unfortunately many dark forces calling into question the equal value of all people and diversity in our societies. This is an undesirable trend that we must address and combat.

Culture and the performing arts are important parts of our lives. It’s important for us as human beings. Theatre, dance and music accompany us all along our journey through life. From the very moment we are born until we leave our loved ones. The performing arts evoke joy, laughter, tears and insights, and the arts can help us to re-evaluate and think in new ways.

The core of culture is its free, independent and challenging force. Culture – and the performing arts in particular – can help us to come together as people, exchange thoughts and sometimes change opinions; they turn our everyday lives and our societies into places where we can all feel safe and where we dare to, and can, realise our dreams.

As minister in the Swedish government with responsibility for both culture and democracy issues, I am convinced – as is the entire Swedish Government – that culture is essential to creating a sustainable democratic society where everyone has a place and can be heard and seen. This is what

I am working for, both in Sweden and in our relations with the rest of the world.

I would like to take this opportunity to highlight the importance of UNESCO's Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions. The Convention celebrates its 10th anniversary this year. Last week, the cultural sector of Sweden drew attention to the need for greater diversity through a special conference attended by UNESCO representatives and Swedish cultural actors.

All of you members of ISPA who are present today make a significant contribution to the positive force that culture exerts on us as individuals and on our societies.

I am certain that during this conference, you will share your experiences and your ideas and be curious about each other's activities. This is how new bridges emerge that provide scope for new artistic expressions, greater accessibility and greater diversity, so that the performing arts retain and strengthen the development capacity that we need in this world.

Finally, I would like to wish you all an interesting few days in the Öresund region.

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Tal på TV-dagen

Publicerad 26 maj 2015 Uppdaterad 26 maj 2015

Grand Hotel, Stockholm, 26 maj 2015 Det talade ordet gäller.

Tack för att jag har fått komma hit och säga något om regeringens mediepolitik.

För mig som kultur- och demokratiminister är den viktigaste ingången till mediepolitiken mediernas roll i det demokratiska samhället, där fria och självständiga medier, granskande journalistik och en allsidig nyhetsförmedling har en avgörande betydelse.

Det vill säga det som alla ni här vet enkelt uttryckt handlar både om tillgången till medier och information, där utvecklingen drivs framåt av internationalisering och ny teknik, och om konsumenternas medievanor, som förändras i takt med det ökade utbudet och nya möjligheter att ta del av medieinnehåll.

Det finns många aspekter på de här förändringarna. Frågan som vi i regeringen behöver och vill stå till svars för är; Vilken roll bör staten och politiken ha när det gäller medierna i framtiden?

Det är en fråga som jag menar borde ha ställts för flera år sen och som jag långt innan dess jag fick frågan att bli minister ställt mig. Därför var det en av de första frågor jag satte mig in i och satte igång med.

Sedan ett par månader finns därför en medieutredning som pågår och som leds av Anette Novak. Utredningen ska till att börja med göra en bred analys av det föränderliga medielandskapet. Analysen ska sedan utmynna i slutsatser om statens roll och vilka politiska insatser som behövs i framtiden, särskilt med tanke på att det nuvarande presstödet är tidsbegränsat av EU.

I ett andra steg ska utredningen lämna förslag till nya mediepolitiska verktyg.

Analysdelen av uppdraget ska vara klar redan i slutet av oktober, och förslagsdelen ska lämnas i april 2016. Utredningen ska enligt sina direktiv arbeta mycket utåtriktat och jag hoppas att så många som möjligt engagerar sig i debatten och i utredningens arbete!

En mycket viktig del av mediepolitiken och mediesamhället är public service. Riktlinjerna och villkoren för public service bolagen arbetades fram under den förra regeringens ledning och sju sattes så sent som under förra året. Vi är med andra ord precis i början av en tillståndstidsperiod som sträcker sig till och med 2019, och därför har medieutredningen inte i uppdrag att lämna förslag om public service. Däremot kan utredaren peka på förändringar som man behöver titta på när vi inleder arbetet inför nästkommande tillståndstidsperiod som ska starta 2020.

En fråga som diskuteras mycket är public service-verksamhetens marknadspåverkan och även förhandsprövningen av nya tjänster i public service. Där arbetar ju Myndigheten för radio och tv just nu med två uppdrag som ska redovisas förste september.

Ett annat högst aktuellt politikområde på temat rörlig bild är filmpolitiken. Som jag nyligen har aviserat kommer staten att säga upp filmavtalet med film- och tv-branscherna, och staten kommer därmed att ta ett helhetsansvar för filmpolitiken från och med 2017. Just idag skickas en departementsskrivelse om den framtida filmpolitiken, där detaljerna i förslagen framgår, ut på remiss. Sammanfattningsvis kommer det nya systemet för filmstöd att innebära ett tydligare fokus på kvalitet, förnyelse och tillgänglighet, vilket i praktiken kommer att ge en bättre balans mellan de konstnärliga och kommersiella intressena i filmbranschen. Stödsystemet, som redan idag även omfattar stöd till dramaserier, kommer också att bli mer teknikneutralt, något som behövs eftersom även filmen påverkas av de förändringar i teknik och tillgänglighet som jag nämnde tidigare.

Att film- och tv-branscherna hoppade av avtalet var ett av flera indikatorer på att avtalet inte fungerade. Men film- och tv-producenterna är förstas viktiga i svensk drama och films framtid. Parter i ett avtal med staten om finansieringen av stöden innebär inte att de får en mindre viktig roll för svensk film och drama. Det är bland annat det som ett nytt och mer modernt stödsystem ska syfta till att stimulera.

Som ni hör så kommer det att hända en hel del på medie- och filmpolitikens område under mandatperioden. Jag ser fram emot många debatter, diskussioner och förändringar under de kommande åren!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Inledningsanförande vid seminariet "Vem blir vald?"

Publicerad 26 maj 2015 Uppdaterad 26 maj 2015

Riksdagen, 26 maj 2015 Det talade ordet gäller.

Varmt välkomna till detta seminarium om personvalet och social representativitet.

Regeringens demokratipolitiska vision för mandatperioden är att alla människor ska känna delaktighet i demokratin på jämlika villkor och använda sin möjlighet att påverka samhället och sin omgivning. Utgångspunkten är att samhället byggs av många människors engagemang.

Mot den bakgrunden verkar regeringen för ett breddat och mer jämlikt deltagande i de politiska församlingarna.

Det har skett stora förändringar i riksdagens sammansättning sedan 1921 då rösträtten blev allmän och lika för män och kvinnor i Sverige.

Kerstin Hesselgren, Elisabeth Tamm, Agda Östlund, Nelly Thüring och Bertha Wellin tog 1921 plats i Sveriges riksdag. Det kan jämföras med dagens representation med 44 procent kvinnor.

Från och med 1976 års val har utländska medborgare rösträtt och är valbara till landstings- och kommunfullmäktige.

Det är exempel på två reformer som inneburit stora förändringar. Vi har med andra ord kommit en bit på väg, men vi är inte nöjda.

I dag har vi, som Statistiska centralbyråns analyser visar, ett läge efter valen 2014 som å ena sidan innebär att:

- Vi har en föryngring i riksdag och kommunfullmäktige. Andelen ledamöter

under 30 år i riksdagen blev rekordhög. - Vi har en mer jämställd kommunfullmäktige.

Å andra sidan har vi brutit mot utvecklingen av en alltmer jämställd riksdag. För första gången sedan 1991 års val har andelen kvinnor minskat; med en procentenhet sedan 2010. Det kan låta lite men är för mig illa!

Trots att kvinnors och ungas underrepresentativitet har minskat sedan kommunfullmäktigevalen 2010 är kvinnor, unga och utrikes födda alltför underrepresenterade i kommunala politiska beslutande församlingar.

Även om andelen valda i kommunfullmäktige som är födda i ett annat land än Sverige har ökat så har samtidigt andelen utrikes födda ökat även i befolkningen. Detta har lett till att utrikes födda nu är mer underrepresenterade. Och en ytterligare underrepresenterad grupp av oss är personer med funktionsnedsättning. Oavsett vilken politisk nivå vi väljer att studera.

Det innebär att vi behöver insatser för att bredda och skapa en bättre social representativitet i de politiska beslutande församlingarna. Och det är därför vi är här idag.

Vi behöver diskutera olika aspekter för att möjliggöra ett sådant breddat och mer jämlikt deltagande.

Vi behöver också veta mer om varför människor avstår från att ta på sig uppdrag och varför man lämnar sina förtroendeuppdrag i förtid.

Det är också viktigt att den här diskussionen sker just här, med just er. Ni folkvalda är representanter för de erfarenheter och åsikter som uttrycks i samhället. Det är därmed avgörande för demokratins vitalitet att det finns ett utbrett intresse för att inneha förtroendeuppdrag och delta i de folkvalda församlingarna.

Det är också av stor betydelse att de beslutsfattande politiska församlingarna avspeglar befolkningens sammansättning när det gäller till exempel kön, ålder, utbildningsbakgrund och födelseland. Om fler samhällsgrupper är representerade i de beslutande församlingarna ökar förutsättningarna för att individer ska känna tilltro till de beslut som fattas samt att besluten mer korrekt avspeglar olika åsikter och erfarenheter som uttrycks i samhället.

Med detta sagt värdesätter jag högt 2014 års demokratiutredning. Utredningen ska, som vi snart kommer få höra Olle Wästberg berätta mer

om, ta fram förslag till åtgärder för att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin.

Utredningen ska också föreslå åtgärder för att möta de demokratiutmaningar som ett minskat intresse för partipolitisk engagemang kan leda till. Det handlar inte minst om att lämna förslag på hur nya vägar in i politiken kan skapas för grupper i dag som är mindre representerade än andra i politiken. Detta är förslag som jag ser mycket fram emot att ta vidare och höra konkret politik av under nästa år.

I dag kommer vi också att få en djupare inblick i dessa frågor av forskarna Johanna Rickne och Olle Folke som ska presentera resultat från en ny rapport om jämställdhet och jämlikhet i den lokala demokratin, framtagen åt demokratiutredningen.

De politiska partierna har ett mycket stort ansvar i sitt arbete med att rekrytera och nominera politiker. Partiernas rangordning av kandidater på valsedlarna avgör i stort vilka kandidater som väljs. Samtidigt ger inslaget av personval väljarna vissa möjligheter att påverka. Detta ska statsvetarna Henrik Ekengren Oscarsson och Linda Berg ge oss närmare insyn i vid sin presentation av färsk analysresultat om personvalet i samband med Europaparlamentsval och de nationella valen 2014 som sammanställts på uppdrag av regeringen. För oss som åhörare – i egenskap av politiker, tjänstemän, representanter för det civila samhället med flera – är det intressant att beakta vilka lärdomar vi kan dra av dessa analyser till exempel i utformandet av internt partiarbete och andra insatser på lokal och nationella nivå för ett breddat och mer jämlikt politiskt engagemang i våra politiska församlingar.

Det är min övertygelse att om den demokratipolitik som arbetas fram ska få genomslag så behöver den ha en bred förankring och den behöver vara ett gemensamt ansvar som vi alla tar.

Med det sagt Olle Wästberg är ordet ditt!

Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid Scenkonstens branschdagar 2015

Publicerad 07 maj 2015 Uppdaterad 25 maj 2015

Västmanlands Teater, Västerås 7 maj 2015 Det talade ordet gäller.

Hej alla scenkonstvännar,

Scenkonsten är livsviktig för oss som individer – för vårt samhälle. Teatern, musiken och dansen åstadkommer förändring och gör vår tillvaro bättre, vackrare och jämlikare – på landsbygden, i staden, i världen. Här har vi ett gemensamt uppdrag, scenkonsten och politiken, samma kall. Låt oss ta det uppdraget på yttersta allvar och genom konsten och politiken skapa ett hållbarare samhälle där vi alla får våra berättelser belysta.

Att vi lever i ett mer segregerat och polariserat Sverige än någonsin, det väcker min vrede och min kamplust. Det gör mitt uppdrag som kultur- och demokratiminister alldeles särskilt förpliktigande. Det finns barn som aldrig någonsin, inte en endaste gång under hela sin uppväxt, får ta del av professionell scenkonst. Samtidigt säger FN:s barnkonvention och de nationella kulturpolitiska målen att alla barn har rätt att få uppleva kultur och scenkonst. Den klyftan måste vi överbrygga.

Men det ser olika ut i landet. Jag vet att man i vissa kommuner – genom bland annat god samverkan med skolan - lyckas ge barnen flera scenkonstupplevelser per år.

Men det ska ju inte handla om ”att bo i rätt kommun”, det är en fråga om likvärdighet och rättvisa. Att kulturen och skapandet ska stärkas i skolan, lyfte statsministern upp i regeringsförklaringen i höstas. Genom en aktivare och rättvisare kulturpolitik vill regeringen bidra till att minska dessa klyftor. Här tror jag även att kulturskolan spelar en viktig roll så att alla barn som vill

får utöva kultur på sin fritid.

Vi kan konstatera att scenkonsten – teater, dans och musik - är det område som får mest stöd inom ramen för den statliga kulturpolitiken. Scenkonsten tilldelas årligen över 2 miljarder kronor av den statliga kulturbudgeten vilket motsvarar 33 procent. Och den når sammanlagt en publik på över sju miljoner besökare.

Regeringen vill skapa de bästa förutsättningar för både institutioner och det fria kulturlivet att erbjuda scenkonst av hög kvalitet som berör.

Förutsättningarna för teater, dans och musik och gränsöverskridande uttryck ser olika ut. Samtidens publik ställer krav på jämställdhet, tillgänglighet, mångfald och ett öppet tilltal oavsett konstform – med rätta!

Det viktiga för regeringen är att scenkonsten når ut i hela landet och att det finns ett brett spektrum av berättelser och bakgrunder på våra scener, att scenkonsten bidrar till att öka den interkulturella förståelsen, både nationellt och internationellt.

Men scenkonst ska också kunna utvecklas helt utifrån sina egna premisser. Nya uttrycksformer måste ges utrymme och ny konstnärlig mark brytas.

Kulturdepartementets ansvarsområde har vuxit och jag är både kultur- och demokratiminister. För mig är dessa kopplingar väldigt tydliga där ett levande och oberoende kulturliv är en central del av det demokratiska systemet genom att det skapar en fri och kreativ arena för uttryck och åsiktsbildning. På kulturens arenor möts olika perspektiv som skapar förutsättningar för samförstånd, tillit och respekt. Kulturen är på så sätt ett forum för demokratisk utveckling. Genom kulturen lyfts grundläggande principer fram, såsom alla människors lika värde, yttrandefrihet, jämlikhet och jämställdhet.

Men konsten ska vara fri. Konst som inte är fri är meningslös och inte värd någonting!

Principen om armlängds avstånd är en grundbult i svensk kulturpolitik och den måste värnas.

För ett par veckor sedan bjöd jag in över 40 regionala politiker till Kulturdepartementet att under en hel dag diskutera kultursamverkan. Syftet var att lyssna in erfarenheter och inspel kring kultursamverkansmodellen. Detta för att kunna utveckla och bli ännu bättre. Det jag förmedlade under dagen var vår politiska vision: Mer kultur till fler! Det de regionala politikerna förmedlade till mig var: Lita på oss och satsa!

Och ni ska veta att jag både litar och satsar. Jag litar på att vi samverkar och diskuterar på alla nivåer: på den statliga, regionala och lokala nivån – både kulturinstitutionerna och det fria kulturlivet.

Och regeringen satsar – som ett första steg i vårbudgeten - på kulturen i hela landet genom bland annat: en återställning av de 15 miljoner kronor som så olyckligt drogs ner i statsbudgeten för 2015, förstärkning av Skapande skola för professionell konstnärlig och kulturell verksamhet även i förskolan, en biblioteksstrategi för det svenska biblioteksväsendet, på förberedelse av kultursatsningar i miljonprogramsområden runtom i hela vårt land, inte bara storstäderna. Ja, det här är bara början på några av de satsningar som regeringen vill göra inom kulturpolitiken framöver.

Det är förstås oerhört glädjande att pensionsfrågan nu är löst och att arbetsmarknadens parter äntligen hittat en lösning som bidrar till att dansare, skådespelare och musiker som vill byta yrke efter sin konstnärliga karriär kan göra det med ekonomisk förutsägbarhet.

Men givetvis finns det fler utmaningar framöver. Därför ser jag nu fram emot att prata om andra viktiga frågor med Svensk Scenkonsts vd Ulrika Holmgaard - både här i dag och framöver.

Så jag säger, stort tack för att jag fick komma hit i dag och på återseende runt om i landet på våra allas gemensamma scenkonstinstitutioner!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal från utdelning av Minoritetsspråkspriset och Klarspråkskristallen

Publicerad 06 maj 2015 Uppdaterad 18 maj 2015

Fazer Konferens, Stockholm 6 maj 2015 Det talade ordet gäller.

Jag är oerhört glad att vara här i dag för det viktiga uppdraget att dela ut årets Minoritetsspråkspris och Klarspråkskristallen.

I regeringsförklaringen slog statsminister Stefan Löfven fast att alla människor ska känna delaktighet i demokratin på jämlika villkor. I vårt samhälle ska det finnas plats för alla. Alla ska kunna använda sin möjlighet att påverka samhället och sin omgivning.

Statsministerns ord är inte tomt prat utan ord med stark betydelse som regeringen känner stort ansvar att leva upp till!

Jag vill verkligen betona hur viktigt klarspråksarbete och språkvård i det offentliga är för att öka denna delaktighet. För – den som inte förstår kan inte heller göra sig förstådd. Den som inte känner sig tilltalad kommer heller inte känna sig inkluderad och kan välja att ta avstånd.

Alla människors möjlighet att förstå språket som offentliga myndigheter använder är en demokratisk och social rättighet och en viktig del av vårt välfärdssamhälle.

Språket i sig är också en del av vårt immateriella kulturarv. Liksom andra delar av kulturarvet är språket under ständig utveckling och måste definieras så att alla kan känna tillhörighet.

Som ni säkert har berört tidigare i dag är det ju så att vissa ord som tidigare upplevts som neutrala i dag har en nedsättande innebörd. Här gäller det att vara lyhörd! Att fler är med och formar framtidens kulturarv är en viktig fråga för regeringen!

Språket är ju även en viktig del av vår kulturella identitet. Hur lyckligt lottade är då inte de som har sin identitet i två kulturer och två språk!

Många har vittnat om den rikedom tvåspråkigheten innebär. Identiteten förändras beroende på vilket språk man talar. Men modersmålsundervisning är inte bara ett sätt att försöka behålla ena halvan av sin kulturella identitet. Det har även visat sig att undervisning i modersmål påverkar språkutvecklingen, även i svenska, positivt, något pristagaren jag strax ska presentera säkert kan vittna om.

Att ge våra barn och unga möjlighet att utveckla och använda sitt modersmål leder på så vis till en större delaktighet i det svenska samhället och den demokratiska processen på sikt. Ni modersmålslärare, ni skapar förutsättningar för ett bättre mer inkluderande Sverige.

Därför har Minoritetsspråkprisets jury i år särskilt velat uppmärksamma modersmålslärares insatser. Det är också första gången priset inte går till en person som representerar de nationella minoritetsspråken.

Det är dags för mig att presentera årets pristagare av Minoritetsspråkpriset och läsa upp juryns motivering.

Juryns motivering:

"Språkrådets minoritetsspråkpris 2015 tilldelas Sadeta Muric för goda insatser i arbetet med att stärka flerspråkiga barns och elevers mångkulturella identitet.

Sadeta Muric har som många andra tvingats lämna sitt land och flytta till Sverige. Hon engagerade sig snart i de bosniska barnens undervisning där modersmålet användes som grund för att utveckla både det svenska språket och ämneskunskaper.

I sin hemort Gislaved har hon arbetat även för utveckling av andra modersmål. Barnens trygghet i sin svenska och bosniska identitet har varit hennes främsta drivkraft. Den tanken har hon fört med sig in i föreningslivet. Med sin sociala och pedagogiska kompetens och brinnande entusiasm sprider hon glädje och inspiration."

Varmt grattis Sadeta Muric!

Tal vid utdelningen av Klarspråskristallen

Ett språk som är vårdat, enkelt och begripligt, det kan väl inte vara så svårt, eller?

Nej, det borde vara en självklarhet att språket i offentlig verksamhet är formulerat så att mottagarna förstår innebörden, känner sig tilltalade och kan agera utifrån det.

Ändå är klarspråksarbete något som olika myndigheter, kommuner och landsting prioriterar i olika grad.

Jag vill än en gång slå fast detta: Klarspråk i det offentliga är en nyckel till delaktighet i demokratin.

Därför är det glädjande att allt fler myndigheter, kommuner och landsting arbetar med klarspråk, sextio procent enligt Språkrådets senaste mätning.

Det går alltså framåt, men arbetet måste fortsätta och utvecklas, både i kvantitet och i kvalitet. Som tur är behöver man inte uppfinna hjulet på nytt varje gång.

Det går att lära av andras goda exempel. Och det är det som vi nu har möjlighet att göra. Fånga möjligheten alla!

Det är dags för mig att presentera årets vinnare av Klarspråskristallen 2015 och läsa upp juryn motivering.

Juryns motivering:

"Klarspråskristallen 2015 tilldelas Västra Götalandsregionen för ett förtjänstfullt och föredömligt klarspråksarbete som kan inspirera andra.

Omfattande och krångliga handlingar försvårar det demokratiska arbetet. Som en del av det kontinuerliga klarspråksarbetet har Västra Götalandsregionen därför satsat särskilt på att göra underlagen för politiska beslut kortare och begripligare. Arbetet har förankrats hos de olika inblandade parterna, problemet är väl avgränsat och fem tydliga och mätbara mål har satts upp. Chefernas ansvar för det fortsatta arbetet preciseras och konkretiseras i en långsiktig handlingsplan.

Västra Götalandsregionen visar hur den demokratiska processen och rättssäkerheten kan stärkas med hjälp av klarspråksarbete."

Varmt grattis Västra Götalandsregionen!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid firandet av Pressfrihetsdagen

Publicerad 29 april 2015 Uppdaterad 18 maj 2015

Utrikesdepartementet 29 april 2015 Det talade ordet gäller.

Hej,

Själva anledningen till att vi är här Pressfrihetsdagen som infaller nu på söndag. Är en av de mest angelägna frågorna i vår tid och en av de frågor som ligger närmst mitt och regeringens hjärta.

Inte för att
Utan för att

Detta är en dag som ordnas av Svenska Unescorådet och låt mig därför börja med att nämna det omfattande arbete som Unesco gör för att främja yttrandefrihet och pressfrihet genom sitt unika mandat att inom FN-systemet ansvara för just dessa frågor. Jag tänker på Unescos ledande roll i den övergripande samordningen av FN: s handlingsplan för journalisters säkerhet och frågan om straffrihet.

Regeringen kommer att fortsatt stödja Unescos viktiga arbete på detta område, inte minst med insatser för att bredda arbetsfältet till den digitala domänen och bland annat säkerställa att samma rättigheter som gäller offline också gäller i den digitala världen online.

För några veckor sedan skrev Amelie von Zweigbergk tillsammans med mig en debattartikel och i den lyfte vi vikten av att Unesco, i sitt omfattande uppdrag, prioriterar press- och yttrandefrihetsfrågorna - just eftersom Unesco har ett alldeles särskilt uppdrag inom FN-familjen. Om inte Unesco gör det, gör ingen annan det. Yttrandefrihet är av denna anledning en av

grundbultarna i regeringens strategi för samarbetet med Unesco 2014-2017.

Genom att Sverige sitter i Unescos styrelse är jag även glad att konstatera att vi genom proaktivt arbete och inkluderande processer lyckats få stor uppbackning från många medlemsländer i arbetet kring press- och yttrandefrihet, inte minst att säkerhet för journalister är ett prioriterat och viktigt arbete i organisationen. Det går med andra ord att påverka och förändra.

Sverige har även genom att initiera Unescos världstrendsrapport World Trends in Freedom of Expression and Media Development, som detta samtal relaterar till, bidragit till att skapa en referensbas kring de utmaningar som pressfriheten står inför och möjligheterna att främja fria, oberoende och pluralistiska metoder samt att ta i beaktande både säkerhet och jämställdhet.

Sverige har valt att fyrdubbla sitt stöd till Unesco via Sida. Det gör oss till en av de största givarna inom Unesco. Fram till och med 2017 kommer Sverige, via Sida, att bidra med 400 miljoner kronor till bland annat arbete med press- och yttrandefrihetsfrågor. Det visar på vår ambition, men bara pengar räcker inte - det handlar också om politisk vilja.

För mig är det fria ordet helt grundläggande för ett öppet och demokratiskt samhälle. Respekten för de olika opinionsfriheterna, som yttrandefriheten, informationsfriheten, mötesfriheten, demonstrationsfriheten, föreningsfriheten och religionsfriheten utgör som vi alla vet en stomme i en väl fungerande demokrati och i det demokratifrämjande arbetet.

En granskande journalistik, som bevakar, förklarar, belyser och rotar fram – är ett ben i en demokrati som demokratin inte kan vara utan. Utan fri press och journalistik faller det demokratiska samhället. Och jag vet att jag tjarar om detta men det tål att ständigt göra oss uppmärksamma på hur bevakningen släcks ned runt om i landet och hur många journalister tvingas att göra ett sämre jobb än vad dem vill, än vad deras kall säger till dem, på grund av att de inte är tillräckligt många.

Detta drabbar oss alla, vi har redan en situation där medierna är mycket koncentrerade och där rapporteringen i många fall dessutom stannar i centrum av de stora städerna.

Regeringen har börjat sitt arbete på dessa områden. Vi har tillsatt en medieutredning med syfte att analysera behovet av nya mediepolitiska insatser när presstödet i dess nuvarande form upphör. I direktiven säger vi att

allmänhetens behov av allsidig information och individens möjlighet att vara demokratiskt delaktig oberoende av bostadsort ska stå i fokus för utredaren.

I uppdraget ingår att lämna förslag till utformning av nya mediepolitiska verktyg. Förslagen bör syfta till att främja möjligheterna för allmänheten att ta del av journalistik som präglas av mångfald, allsidig nyhetsförmedling, kvalitet och fördjupning, oavsett var i Sverige man bor. Den första rapporten från Anette Novak kommer att komma in till regeringen redan den 31 oktober. Slutrapporten kommer sedan den 30 april 2016.

I Europa och i Sverige finns det en bred samsyn kring vikten av fria medier och yttrandefrihet. För oss handlar mycket av utmaningarna om att hindra självcensur som en följd av hot och hat, eller att se till att medierna själva inte backar från viktiga granskningar. Självklart innebär inte detta att vi kan luta oss tillbaka, men vi har en grund att stå på.

På många platser i världen berövas människor såväl sin yttrandefrihet som sitt liv i försvar för det fria ordet. Det är därför viktigt att försvara yttrandefriheten, också utanför våra egna gränser.

Den snabba tekniska utvecklingen och konvergensen har möjliggjort uppkomsten av medborgarjournalistik och utrymmen för oberoende medier. I dag kan många fler människor uttrycka sig och publicera sig.

Lagstiftningen har emellertid inte hängtt med och vi har stora problem med att hantera hot och hat på nätet, och att förstå hur vi ska kunna skydda även små aktörer som visselblåsare och medborgarjournalister och bevaka deras rättigheter.

I dag överlämnade Brottsförebyggande rådet den kartläggning av hot och våld mot personer som är särskilt viktiga för demokratin till regeringen. Rapporten visar att 30 procent av journalisterna utsätts för hot. Och att mörkertalet dessutom är mycket stort.

Regeringen kommer nu att arbeta vidare med detta viktiga arbete.

Jag önskar oss alla ett givande seminarium, Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Inledningstal vid Kulturdepartementets barnkulturkonferens

Publicerad 29 april 2015 Uppdaterad 18 maj 2015

Rosenbads konferenscenter 29 april 2015 Det talade ordet gäller.

Hej!

När vår regering tillträdde för snart sju månader sedan så var en av våra huvudfrågor att alla barn och unga ska ges rätt och möjlighet att delta i kulturverksamhet. Kulturen och skapande ska stärkas i skolan. Hur ofta hör man en statminister säga det?

Idag kan jag stolt berätta att regeringen imorgon presenterar direktiv och utredare till den utredning som ska få i uppdrag att ta fram en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan. Uppdraget blir omfattande och vi ser framför oss ett gediget arbete! Och jag är väldigt stolt och glad över att Monica Lindgren har tackat ja till att leda utredningen.

Vi vet att många av er som sitter här kommer att vilja och också ges möjlighet att komma till tals. Utredaren ska ta fram ett brett kunskapsunderlag om kulturskolan. Vi vill veta hur det ser ut i olika delar av landet, i olika kommuner.

Redan idag vet vi att alla barn inte ges samma möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. Det är något vi absolut vill ändra på och därför får utredaren i uppdrag att ta reda på hur vi kan göra det. Vi vill också ha förslag på hur försörjningen av lärare kan säkras i framtiden, de är ju själva nyckeln till en framgångsrik kulturskoleverksamhet. En mer tillgänglig och jämlik kulturskola är ledorden.

Det är inte bara otålighet utan också ilska som driver mig när jag ser att så många barn och unga känner sig utanför vårt samhälle idag. Att de inte ens känner igen sig i kulturen, att de inte hittar något uttryck att spegla sig i gör mig ledsen. Det är den viktigaste frågan vi ska diskutera idag.

Självklart måste strukturerna finnas där och jag blir glad när jag ser hur bra våra institutioner och myndigheter jobbar med den här frågan. Men nu är det dags att gå ett steg längre. Att barn- och ungdomsverksamhet ska vara en del av myndigheternas och institutionernas verksamhet är en självklarhet, nu måste vi fokusera på att nå fler barn och unga, nå alla.

Jag är helt övertygad om att också ni har läst och hört de otaliga berättelser om hur någon liten händelse har ändrat en människas liv. Inte sällan handlar det om hur man som liten botaniserade bland mammas vinylskivor medan hon sov om söndagsmorgnarna eller hur man drog ut en bok ur bokhyllan hemma hos grannen. Många kan peka på en enskild händelse som fick en att hitta hem, att hitta en mening. Då ska vi inte tala om vad ett museibesök eller en teaterföreställning kan betyda.

Jag minns själv upplevelsen när jag som barn fick möjligheten att besöka folkets park i Värnamo och för första gången fick se teater. ”Att det finns sådant här!” Världen blev lite större. Ni som jobbar med kultur gör något livsviktigt, utan att ni vet om det så räddar ni många till en meningsfull tillvaro.

Så låt er inspireras idag av SVT:s slit med att göra barnen delaktiga, ta till er av Elias berättelse om vad han saknat i barnkulturen, och låt TEKLA hjälpa oss att svara på frågan hur vi kan få fler att spränga de osynliga gränser som alltför många barn och unga idag låter sig hållas tillbaka av.

Jag hoppas att ni går härifrån med ny inspiration men också med en känsla av otålighet och varför inte; lite ilska. Vi måste visa mod och tänka nytt för att alla barn och unga ska hitta kulturen, på så sätt kan vi faktiskt ge många barn ett mer innehållsrikt liv, vi kan visa dem att mer än vad de visste faktiskt är möjligt.

Tack för mig!

Tal från Kulturdepartementet

Inledningstal vid First Nordic Ukrainian Film Festival

Publicerad 20 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

Zita Folkets Bio 20 april 2015 Det talade ordet gäller.

Jag har två grundläggande drivkrafter som kultur och demokratiminister.

Det ena är att konst som inte är fri är mer eller mindre meningslös.

Det andra är att konsten - kulturen - är det som på många sätt gör oss till människor. Och utifrån dessa två övertygelser vill jag göra skillnad under de kommande tre och ett halvt åren.

För dryga två veckor sedan kom jag hem från Ukraina. Under ett par intensiva och omtumlande dagar träffade jag människor som också försökte göra skillnad. På många olika sätt, men under helt andra förutsättningar än våra.

Jag träffade ministrar och parlamentariker, journalister, civilsamhällesaktörer, konstnärer, poeter, bloggare, HBTQ-aktivister, konstcuratorer, studenter och jag träffade den unga poeten Liubov Lakymchuck.

Liubov berättade hur hennes lyrik före kriget mest handlade om kärlek som hon uttryckte det - till att nu enbart handla om krig.

Hon berättade om det hon vet om vad som händer i hennes hemtrakt i östra Ukraina och hur en poesiläsning som hon och en grupp författare och journalister ordnade med enkla medel i en by precis vid gränsen till de annekterade områdena hade lockat 800 besökare.

Fastän det bara bor dryga 400 människor i byn. I mötet med Liubov liksom många många andra bekräftades vikten av kultur för att behålla vår mänsklighet när allt runtomkring är en mardröm utan synligt slut.

Det som just nu pågår, två och en halv timmes flygväg bort, är på många sätt en mardröm som angår oss alla. Om inte idag, så imorgon.

Jag är glad över att få möjligheten att inviga den första ukrainska filmfestivalen i Norden.

Film är en fantastisk konst. En uttrycksform, ett berättarsätt med många parametrar som i samspel kan påverka oss djupt.

Jag önskar oss alla en inspirerande festival.
Tack!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid SKL:s Demokratidagen 2015

Publicerad 14 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

City Conference Centre, Stockholm 14 april 2015 Det talade ordet gäller.

Jag läste ett citat av författaren och journalisten Elisabeth Åsbrink häromdagen: "Demokrati är kanske inte organisk, snabb eller själfull. Snarare långsam, omständlig och full av kompromisser. Men den bygger på devisen 'lev och låt leva' – något svårare och finare finns inte." Jag håller med och konstaterar med det att vi som arbetar med demokratin, tillsammans har ett stort, svårt och viktigt uppdrag!

Som kultur- och demokratiminister har jag hela två och en halv föregående statsråds ansvar på mitt bord. Det är hela tio olika politikområden, men som hänger ihop. Bland andra, demokratipolitiken, politiken för det civila samhället, mänskliga rättigheter nationellt, , diskrimineringsfrågorna och mediepolitiken. Vilka de ytterligare fem politikområdena är får ni firnula på.

Jag vill ägna mina minuter här på scenen åt att framförallt två saker;
Ett: Jag vill berätta mer konkret om vad regeringen planerar för att stärka demokratin och

Två: Jag vill berätta om vad vi vill göra för att värna demokratin.

Men först vill jag stryka under det vi alla vet. Våra utmaningar är gemensamma. Sveriges kommuner är många fler, mycket större och mycket närmre den verklighet som demokratipolitiken handlar om. Jag är med andra ord fullständigt förvissad om att den demokratipolitik som jag och regeringen arbetar fram, om den ska få något genomslag, om det ska bli nåt med den så behöver den politik vi arbetar fram har en förankring i den verklighet som ni arbetar mycket närmre i. Det är min utgångspunkt och förhållningssätt.

Regeringen kommer fortsatt att arbeta för ett högt och mer jämlikt valdeltagande. Valen är – som ni alla vet – vårt viktigaste medel för att påverka vilken politik som ska föras och samtidigt utkräva ansvar. Det är mycket positivt att valdeltagandet går uppåt. Ett högt valdeltagande innebär oftast ett mer jämlikt valdeltagande och att valresultaten mer korrekt avspeglar de olika intressen som finns i samhället.

Även om andelen röstande ökade fanns det i 2014 års val betydande skillnader i valdeltagande mellan olika grupper. Unga, utrikes födda, lågutbildade, de med lägre inkomster och de som är arbetslösa röstade i lägre utsträckning. Det fanns också stora skillnader i valdeltagande mellan olika kommuner. Inte oväntat är valdeltagandet lägst i socioekonomiskt svaga områden och högst i socioekonomiskt starka områden.

Inför supervalåret 2014 genomfördes insatser för att främja ett ökat valdeltagande. Unga, utrikes födda och personer med funktionsnedsättning var prioriterade målgrupper. Jag var under supervalåret, det vill säga fram till för sex månader sen, generaldirektör för den myndighet som kanaliserade mycket av politiken för ökat valdeltagande och så vilka effekter insatserna hade.

Min ambition är att som statsråd bygga vidare på erfarenheterna från supervalåret och att väsentligt höja valdeltagandet bland de grupper som röstar i mindre utsträckning. Ett högt och mer jämlikt valdeltagande i valen 2018 och 2019 är en grannliga uppgift som redan har börjat jobbas på!

Något som var och blev tydligt under och mellan de senaste valen är att medborgarna behöver kunna komma i kontakt med och föra samtal med sina beslutsfattare också MELLAN valen.

SKL och många kommuner, landsting och regioner gör ett fantastiskt arbete med att utveckla olika former av medborgardialog. Alltför många människor saknar kunskap om hur det demokratiska systemet fungerar och hur man gör sin röst hörd. Många saknar också politiskt självförtroende och tilltro till att beslutsfattare är intresserade av att lyssna.

Ett av de bästa sätten att göra sin röst hörd i demokratin är sluta sig samman med andra med liknande intressen. Därför vill regeringen under mandatperioden stärka det civila samhällets möjligheter att engagera fler medborgare.

Utan det civila samhällets organisationer stannar Sverige. Och utan

organisationerna – ca 200.000 – skulle vi vara utan den plattform för engagemang och praktiskt demokratiarbete och mänskliga rättigheter som ett land behöver för att alla vi som bor här ska känna social tillhörighet, mening och trygghet.

Jag är glad över det samarbete som finns utifrån politiken för det civila samhället i "Överenskommelsen" mellan SKL, regeringen och Det civila samhället. Och jag är övertygad om att det samarbetet har potentialen att utvecklas till det bättre.

Men för att kunna utveckla civilsamhälles politiken som en del i att stärka den svenska demokratin så behöver vi underlag att utgå ifrån och vi har för att stärka demokratin hela tre utredningar på gång som kan ge oss en grund att bygga den framtida demokratipolitiken på:

Vi har en pågående civilsamhällesutredning, den leds av Dan Ericsson under rubriken "ett stärkt civilsamhälle". Dan har precis fått ett tilläggsdirektiv med tydligt demokratifokus.

Vi har också "2014 års demokratiutredning – Delaktighet och jämlikt inflytande", som leds av Olle Wästberg och den ska utarbeta förslag till åtgärder för att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin och för att stärka individens möjligheter till delaktighet i och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen. Utredningen ska förslå åtgärder för att möta de demokratiutmaningar som ett minskat intresse för partipolitiskt engagemang kan leda till. Frågor om medborgardialog, medborgarförslag och folkomröstningar är några av de delar av det demokratiska system som utredningen ska se över. Och så sent som igår kunde vi läsa en intressant debattartikel från utredningen byggt på en rapport som utredningen beställt om förändrade medielandskap och förändrade medievanor.

Sist men inte minst har vi en EU-utredningen – "Delaktighet i EU", som leds av forskaren Maria Strömvik. Hon har i uppdrag att föreslå hur vi inom ramen för nuvarande EU-regelverk kan främja insyn, delaktighet och inflytande för individer och andra aktörer i Sverige när det gäller beslut som fattas inom EU. Syftet är att minska det demokratiska avståndet mellan olika individer och samhällsaktörer i Sverige och EU:s institutioner.

Sammantaget tror jag dessa tre utredningen kommer ge förslag som lägger grunden för en stark och uppdaterad demokratipolitik!

Dessvärre räcker det inte med en politik som stärker demokratin, vi måste också värna den. Vi måste värna det demokratiska samtalet, vi måste värna demokratin mot våldsbejakande extremism och vi måste säkerställa vars och ens mänskliga rättigheter.

Stödet för det demokratiska styrelseskicket är starkt och stabilt. Ändå är jag oroad. Jag är oroad över händelser i omvärlden, i Mellanöstern och Afrika, men också i Europa. Vi riskerar med utvecklingen att ställa individ mot individ, grupp mot grupp och jag ser med oro på hur dessa konflikter skär rakt igenom samhällen. Det är så mycket lättare att slå sönder ett samhälle och förtroendet mellan människor och än att bygga upp tillit och ett samhälle där människor kan känna trygghet i sina dagliga liv.

Med utvecklingen ser vi tyvärr en ökad polarisering och ett större avstånd mellan människor, ibland kantat av hat. Hot och skadegörelse mot moskéer och synagogor i Sverige är tyvärr inget ovanligt. Antisemitismen visar sitt fula tryne trots att det bara är 70 år sedan Auschwitz befriades och islamofobin, antiziganism och afrofobin är delar av många människors vardag. Näthatet som drabbar debattörer, folkvalda och opinionsbildare är också en faktor som regeringen inte kan och inte vill bortse från utan kommer fortsatt bekämpas.

Min ambition är därför att värna demokratin genom att arbeta på bred front mot rasism och intolerans.

Jag kommer också ta fram en handlingsplan som syftar till att värna det demokratiska samtalet. Både förtroendevalda, journalister och andra opinionsbildare ska känna sig trygga i vår demokrati. En förtroendevald eller journalist som väljer att inte fatta ett beslut, att inte engagera sig i en fråga eller att inte skriva en artikel på grund av rädsla för hot och våld är det största hotet mot vår demokrati. Kunskap om hur man kan arbeta för att förebygga våldsbejakande extremism bör idag finnas i varje kommun.

Det finns inget som tyder på att rekryteringen till IS har mattats av. Inte heller högerextrema gruppers verksamhet har avtagit. Det är därför mycket angeläget att utveckla det förebyggande arbetet mot extremism och att göra insatser som utrustar ungdomar för att leva och verka i ett demokratiskt samhälle.

Ett stort ansvar vilar på myndigheter och kommuner för att genomföra kunskapsbaserade insatser. I Kalibers granskning av kommunernas arbete som redovisades tidigare i år saknade 70 procent av 132 socialchefer verktyg

för att arbeta förebyggande mot våldsbejakande islamism. Det är långt ifrån tillräckligt.

I arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är regeringens viktigaste åtgärd den nationella samordnaren, Mona Sahlin. Hon ska stärka samverkan i arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism på framför allt lokal nivå men också nationellt, genomföra riktade utbildningsinsatser, utveckla arbetet med anhörigstöd och avhopp och stötta de aktörer som identifierar problem lokalt. En inbjudan och uppmaning från mig till er är vikten av att ni tar kontakt med Monas medarbetare och med SKL så att ni har de metoder och verktyg som krävs för att förebygga våldsbejakande extremism.

Jag vill också påminna om att kommuner kan söka medel för verksamhet som värnar demokratin, under förutsättning att de samarbetar med minst en ideell organisation. MUCF fördelar statsbidrag inom detta område.

Sedan i juni har regeringen och SKL en treårig överenskommelse för att stärka arbetet med mänskliga rättigheter på kommunal och regional nivå. Överenskommelsen innebär en extra satsning för att höja kunskapen, ta fram goda exempel och stärka arbetet med mänskliga rättigheter på lokal och regional nivå. SKL har identifierat behoven av stöd och insatser och tagit fram en handlingsplan för arbetet. Detta är högt prioriterat och ett arbete som måste fortsätta på daglig basis.

Att värna demokratin genom att minska polariseringen, öka den demokratiska medvetenheten, förebygga våldsbejakande extremism och att säkerställa att de mänskliga rättigheterna respekteras och följs är något vi alla måste arbeta för, både i det lilla i vardagen och i de stora sammanhangen.

Jag ser fram mot ett nära samarbete med er alla här idag. Det är tillsammans vi har möjligheter att skapa en ännu mer livskraftig demokrati!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid tillkännagivandet av 2015 års ALMA-pristagare (på engelska)

Publicerad 31 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Kungliga Biblioteket 31 mars 2015 Det talade ordet gäller.

Ladies and gentlemen, in Stockholm and in Bologna,

To read a book as a child is something different to reading a book as an adult. A child experiences a book in its own way, with a curious mind and an open heart. Children are both demanding and grateful readers. That makes high quality literature for children extraordinary important.

I remember reading the book Katitzi by the Swedish author Katarina Taikon as a child. It is a book about a girl that did the same things as I did as a child; she fought with her siblings, she did really good things and she made mistakes, just like any other child. But some parts of her life were profoundly different from mine; she lived in a caravan and her family constantly had to move, she couldn't go to school. But what I remember most was that meeting suspicion and aversion was part of everyday-life for Katitzi and her family. Katitzi was a Swedish Roma-girl growing up in Sweden in the middle of the 20th century. Today, the experience I got from reading Katitzi still lives with me but when I read it today I understand it in a different way. I am glad that I still bear the experience of a young reader with me. Unfortunately the story of Katitzi still bear relevance today.

Young readers can be difficult to please. They are not impressed by the name of the author, they don't care if their mother has told them that "this is a very good book". Simply; if they don't like the book they will stop listening or stop reading. Therefore being an author for children and young people is

more difficult than writing books for adults. These authors open new worlds to our children and give them tools to understand and handle the world around them.

Being able to read gives you the opportunity to take part of the democratic society and a whole world of fantastic literature lies ahead of you. Authors of children's books creates an appetite for life!

The Astrid Lindgren Memorial Award honours one of the greatest authors of literature for children. Astrid Lindgren leaves no one untouched. She was a brave author with a big heart. During her lifetime she was active in the public debate, constantly standing up for those with a weak, or no voice of their own. Astrid Lindgren was a great author but also a great defender of civil rights, democracy and every child's right to be a child.

Now I am very proud to leave the floor to the president of the ALMA-jury Boel Westin who will present to us today's laureate. Thank you!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid Mediedagarna i Göteborg

Publicerad 05 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Mediedagarna i Göteborg, 5 mars 2015 Det talade ordet gäller.

Tack Ulla,

Det är väldigt roligt att vara här i dag.

Jag vill ha ett år av diskussion, debatt om mediepolitik och om mediernas roll i samhället. Regeringen har också inlett mediepolitiskt arbete på många fronter samtidigt – målsättningen är att aktivera den tidigare något insomnade mediepolitiken!

I dag är en sorts startpunkt:

Idag startar också det som förhoppningsvis ska bli ett ännu bredare och öppnare samtal: regeringen fattade för några timmar sedan beslut om direktiv för en medieutredning.

Utgångspunkt för direktiven: Det demokratiska samhällets behov av mediepluralism, mångfald och kvalitetsjournalistik.

Vi behöver göra en bred och öppen analys av de stora förändringar som sker i det svenska medielandskapet och i användningen av medier.

Presstödet som det ser ut i dag kommer finnas kvar ytterligare några år, men mycket tyder på att vi kommer att behöva nya mediepolitiska insatser för det nya medielandskapet.

Kärnan i utredningens direktiv är att den enskildes, konsumentens och det demokratiska systemets behov, snarare än medieföretagens.

Också viktigt att inte stirra oss blinda på olika medieslag. I den medievärld vi

rör oss i nu finns det mindre och mindre skäl att skapa en skiljelinje mellan radio, tv och t.ex. press. För individerna spelar företagsform eller medieslag en allt mindre roll vartefter digitaliseringen ändrar förutsättningar och vanor.

Det ställer en del sanningar på ända och det kommer kräva åtminstone delvis nya förhållningssätt av politiken.

De utredningsdirektiv som i dag har beslutats:

- Är uppdelade i två delar: en första analyserande del och en förslagsdel
- Ska tas om hand av en särskild utredare med stöd av ett ordentligt sekretariat och en parlamentarisk referensgrupp.
- Har en mycket utåtriktad ansats – bred konsultation med olika typer av intressen, aktörer och myndigheter, framförallt under den första delen.
- Ett delbetänkande i höst och slutrapport våren 2016

Förhoppningsvis leder arbetet i den första delen till en större samsyn än idag om hur det faktiskt ser ut i medierna och i mediebranschen i dag och hur det påverkar medievana.

I förslagsdelen kan vi kanske inte hoppas på full samsyn, däremot på nytänkande och nya angreppssätt när det gäller mediepolitiken.

Vem kan klara det här uppdraget? Ett drömuppdrag men också svårt. Tyvärr kan jag inte avslöja vem som får uppdraget i dag. Det kommer dröja ytterligare några dagar tills det är klart.

Vi har de senaste månaderna träffat väldigt många av er aktörer. Vi har hört era önskemål och tankar om den dynamiska tid vi lever i. En del av er kommer säkert sakna särskilt fokus på viss fråga i direktiven.

Låt mig kort förklara hur vi tänkt:

Det handlar om att balansera ett önskemål om att kunna se frågorna horisontellt och väldigt brett med önskan att definiera vilka behov som faktiskt finns av politiska insatser och att få fram konkreta förslag för sådana insatser.

Däremot handlar den här utredningen inte specifikt om public service. Vi har en bra ordning där public service-verksamheten utvärderas och programföretagen får sina uppdrag vart femte, sjätte år. Däremellan ska

förutsättningarna vara stabila och företagen lämnas ifred från politisk inblandning så att vi ger förutsättningar för det oberoende som vi strävar efter.

Direktiven är därför tydliga med att inga förslag ska lämnas om ändringar i de nuvarande villkoren. Men, utredaren måste självklart förhålla sig till den starka position public service-företagen har på den svenska mediemarknaden och kan också föreslå frågor som bör tas upp vid nästa översyn av villkoren för public service.

Vi har också den rapport som Myndigheten för radio och tv ska lämna i höst om just public service och konkurrensvillkoren i mediebranschen. Den kommer kunna utgöra ett bra underlag för utredaren. Det arbete ni i branschen lagt ner inför denna kommer alltså tas till vara!

Slutligen skulle jag vilja säga något om den digitala momsen och om reklamskatten som inte alls nämns i direktiven. Varför? Därför att vi redan har underlag, vi vet vad vi vill och vi vet att det finns en bred samsyn. Det gäller att skapa politiskt utrymme för detta. Momsfrågan har också en koppling till EU:s momsdirektiv och där har jag en konstruktiv dialog med finansministern som är ansvarig.

Med de här direktiven tycker jag att vi har gett väldigt goda förutsättningar för ett mycket mera dynamiskt och intressant samtal om medieutvecklingen och mediepolitiken än vi haft på länge. Nu är det faktiskt också upp till er, intressenter och aktörer av olika slag att utnyttja utredningen. Vi behöver ert totala engagemang om det här ska bli så spännande och kreativt som jag hoppas!

Tack.

Tal från Kulturdepartementet

Tal på Myndigheten för tillgängliga medier

Publicerad 29 januari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Myndigheten för tillgängliga medier 29 januari 2015 Det talade ordet gäller.

Jag vill börja med att tacka för inbjudan att komma hit till Myndigheten för tillgängliga medier.

Det är omöjligt att vara engagerad i tillgänglighet och demokrati i Sverige utan att höra talas om det fantastiska arbete som ni gör här.

Om Daisy, taltidningsreformen, punktskriftsböcker för barn, teknikutveckling i världsklass. Listan kan göra hur lång som helst, och kommer säkert bara att bli längre och längre.

En av mina medarbetare brukar berätta om sin gamla mormor, 95 år i år. Hon är helt blind sedan 1960 och varje dag har hon glädje av taltidningar och ljudböcker.

Tack vare ert arbete kan hon ta del av nyheter och samhällsdebatt, varje dag.

Hon diskuterar politik med släktingar, vänner och bekanta; hon deltar i allmänna val, trygg i förvisningen om att hon kommer kunna ta del av saklig samhällsinformation av hög kvalitet.

Det är ett exempel på hur viktig er verksamhet är för demokratin. I samma ögonblick som samhällsdebatten inte är tillgänglig för alla, då har också demokratin försvagats.

Jag vill därför också inledningsvis säga något om min demokratipolitiska vision.

Lika möjligheter till delaktighet i det politiska livet är en grundläggande demokratisk rättighet. Funktionshinderspolitiken syftar, som ni vet, till att

samhället ska utformas så att människor med funktionsnedsättning, i alla åldrar, blir fullt delaktiga i samhället.

Därför är inriktningen på vårt arbete att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället. Att förebygga och bekämpa diskriminering. Att skapa självständighet och självbestämmande.

Det handlar om grundläggande demokratifrågor. Och inte minst handlar det om mänskliga rättigheter.

Tillgänglighet och delaktighet tillhör därför våra stora prioriteringar och utmaningar. Det genomsyrar alla politikområden som jag ansvarar för. För allting hänger ihop. Kultur, medier, demokrati, diskriminering.

Och självklart är tillgänglighet ytterst en demokratifråga. Det vet ni! Bristande förmåga att läsa får inte innebära otillgänglighet till litteratur, nyheter och samhällsinformation. Alla läsare måste ha möjlighet att på lika villkor få delta i debatter och i samhället. Genom litteraturen, genom nyheter, genom att få hjälp att ta till sig samhällsinformation.

Anledningen till dagens firande är ju att myndigheten från den 1 januari också ansvarar för statens insatser för lättläst. Vi på departementet har noga följt arbetet med er nya organisation. Vi är också imponerade över det arbete som gjorts för att se till att produktionen av lättlästa nyheter genom 8 SIDOR ska kunna ske på ett bra sätt inom myndigheten.

Vi lever i ett samhälle som utvecklas snabbt, inte minst på teknikområdet. Och ni är ju medvetna om att mediasituationen är under stor förvandling och många tidningar och förlag kämpar för att kunna följa med i den nya digitala tiden. Regeringens utmaning är att skapa bra förutsättningar för ett levande medielandskap där ingen lämnas utanför.

Taltidningarna har ju samma problem som de mer vanligt förekommande tidningarna, läsningen och abonnerandet går ner. Det är därför glädjande att se att myndigheten i era prognoser trots allt ser en ljusning och fler läsare, som en följd av teknikutvecklingen.

Och jag blir stolt och det är häftigt, i ordets rätta bemärkelse, att ni inte bara följer med i den digitala utvecklingen med nya format som appar till exempel. Utan för att ni leder den här utvecklingen in i en ännu mer digital tidsålder. Till exempel att ha varit drivande i utvecklingen av DAISY-formatet som i dag är en internationell standard för talböcker.

Nu förbättras möjligheterna för personer som kanske behöver kunna tillgodogöra sig lättläst på annat sätt än genom papper. Genom taltidning, talböcker eller punktskrift.

Jag är glad över att få vara här i dag och träffa alla er som gör denna vision till verklighet.

Jag är övertygad om att Myndigheten för tillgängliga medier kommer att fortsatt vara ett föredöme för tillgänglighets- och delaktighetsarbete.

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal vid Göteborg Film Festival 2015 (på engelska)

Publicerad 23 januari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Biograf Draken, Göteborg 23 januari 2015 Det talade ordet gäller

Good evening,

It feels good to be here and to have the opportunity to speak at the opening of the Göteborg Film Festival, which I have enjoyed in the past as a visitor – like many thousands of other people over the years.

Last summer I had reason to attend another film festival, in Croatia. After a generous reception from volunteer cinema enthusiasts and after checking in at a charming hotel, with drinks and food all around, we sat under the starry skies with bread and wine.

The whole thing was like a scene from a cliché romantic movie, like “Cinema paradiso”. A warm summer night, bread, wine and colourful lights, laughter and intense discussions. One of the people who talked the most caught my attention. From a distance, he seemed interesting, inspiring, and yes, he sounded attractive. Close up, he turned out to be an extremely unpleasant person, a nationalist, male chauvinist, racist, homophobe, a self-satisfied damned fool with an ugly soul and – a film director.

Provoked and deeply disappointed, I spat out something about how far too many films lack perspective, about voices that remain unheard, people who remain unseen and who are not given any space. He gave a deep sigh, and with a stealthy look, asked whether what I was asking for was worth it – “at the expense of quality?”

I felt ashamed of myself and of the obvious fact that I had been living in the

naïve belief that ‘film people’ were consciously out to make the world a better place and that mindless talk about meaningless things was only the province of – politicians... Well, of course this was a few weeks before the Prime Minister had the good taste to phone me.

Fortunately, the successful politician is not the one who has the job of developing Swedish film policy. And fortunately, I’m not just sitting in my office doing that. No, the future of Swedish film policy will be based on the work that you – or at least the many representatives of many parts of the film sector – have done. During autumn, the Ministry of Culture has initiated and facilitated dialogue between authors, producers, distributors, cinema owners, television companies, internet actors and financiers. Swedish film policy must foster an open climate in which the diversity of stories and talents is the greatest asset of films of every type. But how can we get systems that identify all these different ‘best projects’?

How sure can we be about our assessments and predictions? How can we ensure that we have robust and well-established production companies that manage – in times of success and setbacks alike – to maintain continuity and quality, while encouraging smaller and perhaps untested actors to participate in development and innovation? Development – both artistic development and the development of business methods and models – is essential for the long-term survival of the Swedish film sector and to ensure that filmgoers can enjoy a broad and high-quality range of films.

We need to continue to work on more technology-neutral forms of support. Media habits have changed dramatically in the past five years and we know that streaming and home cinema systems are increasingly part of people’s everyday lives.

As you can tell, this truly is a tapestry of many patterns and many threads, to be woven into something that works, that is sustainable. In this process we have moved into a more intensive phase. Before long, we need to have the new film policy ready.

In the coming days of this festival we will have a chance to sink into our cinema seats and experience films in the company of others – and all around, before and afterwards, the conversations and discussions will go on. Make sure you squeeze into the seminars – that might be where it suddenly happens. We live in a time of great need for something to happen, for lots to happen that will take us away from the darkness that is spreading across Europe and the world. A world with more conflicts and more refugees than ever, more hate crimes and more extreme right-wingers gaining seats in our

parliaments, more of all those things that are the very opposite of what film can express – other perspectives, other customs, other people's lives, other situations.

As Jonas Holmberg earlier said during this festival, the documentary film “Vessel” by Diana Whitten will be screened. It's being screened because it's a good and important film. But it's also being screened as an act of solidarity with the Swedish Association for Sexuality Education (RFSU) and its magazine Ottar. The attack was an attack on the freedom of expression, an attack on the equal value of all people and an attack on our democracy.

It's far too easy to lose hope in life and the world. But that's not an option. We therefore need to seek strength and protect ourselves by laughing more, crying more, exploring ourselves more to challenges. We need to let our world be turned upside down more often. Quite simply, we need more of the Göteborg Film Festival.

Finally, I would like to emphasise that many of us need to use our various positions and platforms to work to enable film. Film criticism and lively public discussion of all forms of film have an important role to play. Healthy film criticism is one of the essential conditions for developing film as an art form and an understanding of film and the role it plays in society.

In conclusion, one important factor for film is the festivals – not least the Göteborg Film Festival.

I would like to thank all of you who have made it possible for us once again, for the 38th time, to gather here and kick off another festival days!

Now I look forward to enjoying both “Key Mirror House” and the opening short film “Audition”!

Thank you.

Tal från Kulturdepartementet

Framtidens filmstöd

Publicerad 08 december 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Framtidens filmavtal, konferens i Stockholm 8 december 2014 Det talade ordet gäller.

Först och främst ett stort tack till er alla som bidrar med tid och kunskande i processen för att forma framtidens filmstöd. Utifrån dramatiken förra veckan tänker vi nu ta tillvara på alla möjligheter vi har till att fortsätta satsningarna på en ny filmpolitik och som vi passionerat vill utveckla!

Jag har hopp inför extra valet den 22a mars men ingen av oss vet vad som kommer att hända och då känns det extra viktigt att fortsätta och landa det arbete ni utgör en så oerhört väsentlig del utav. Med andra ord är jag just av ”nyvalsanledningen” – om möjligt extra tacksam över att ni är här och delar med er idag. För mig är filmen en av de viktigaste uttrycksformerna i vår tid.

Filmen ger oss möjlighet för reflektion, lugn, provokation och utveckling i det här emellanåt härliga, men ibland svåra i att vara människa. Filmens berättelse, som vi alla tolkar utifrån var vi befinner oss i livet, kan inspirera till diskussion och ökad medmänsklighet. Kort sagt, filmens konstnärliga bredd är livsviktig för vår demokrati och för förståelsen av oss själva, vårt samhälle och dess utveckling. Filmbranschen och alla aktörer i den vet exakt vilka stora förändringar som pågår. Många positiva, andra knepigare att lösa;

- fler människor än någonsin tar del av film i olika former och i olika visningsfönster,
- biograferna står stabilt, även om den mindre kommersiella filmen har svårigheter att nå ut till hela landet,
- svensk film - dokumentärer, spelfilm, drama-serier - vinner framgångar nationellt och internationellt.

De senaste åren har varit minst sagt framgångsrika: en Oscar, utmärkelser i

Cannes och Venedig, Internationell Emmy, för att nämna något – och inte minst - en riktigt stor publik.

Men osäkerheter och utmaningar är minst lika stora som framgångarna; filmkritiken har det oerhört tufft i Sverige som en konsekvens av det förändrade medielandskapet, det nya landskapet har ändrat förutsättningarna – för de som ser film, för de som distribuerar och visar film och kanske mest påtagligt – för de som gör film.

De utmaningar som ni har arbetat med i den här processen är högst verkliga. Den stora utmaningen för mig som kultur och demokratiminister är hur politiken i den omvärld vi befinner oss i, kan bidra till större frihet i utveckling av filmen som konstform, god tillgänglighet för många sorters film och tryggare villkor för sektorns många aktörer.

Med andra ord – hur bygger vi goda förutsättningar för svensk films framtid? Där har vi, tillsammans – ett viktigt och gemensamt ansvar. Jag är övertygad om att höstens omfattande kreativa process med målet att få fram konkreta förslag på insatser, är en bra metod att arbeta vidare med.

Jag ser fram emot att få ta del av alla era förslag och kommer tillsammans med departementets medarbetare ägna tid och energi åt att förstå och analysera det ni föreslår. Tidtabellen för det arbetet är i dagsläget oklar med tanke på det kommande extravalet men vi kommer att återkomma med en tidsplan så snart som möjligt.

Målet är att regeringen så snart det går ska bli klar med hur vi ser på inriktning och konkret utformning av framtidens filmpolitik, och att då föra ut dessa tankar på remiss. Ni kommer med andra ord att få tillfälle att ha synpunkter!

Men tiden är milt uttryckt knapp. För att skapa stabila villkor för framtiden behöver vi senast under senhösten 2015 vara klara med vad som gäller från den 1 januari 2017, när nuvarande filmavtalet löpt ut.

Jag lovar att oavsett vad som händer den 22 mars – prioritera och förbereda för att det ska bli klart och - vara bra!

Regeringskansliet

Tal från Kulturdepartementet

Tal vid Romska ungdomsförbundets konferens

Publicerad 06 december 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Romska ungdomsförbundets konferens 6 december 2014 Det talade ordet gäller.

Tack för att jag får komma hit.

Och tack för att ni finns. För vissa är demokrati något formellt som vi kan läsa om i skolböckerna. Var fjärde år röstar vi och sedan fixar politikerna resten (eller ja, den senaste tiden har väl tyvärr inte ens visat det...)

Men det är skillnad på en formell demokrati och en levande demokrati. Ni är beviset på en levande demokrati.

Utan det civila samhället blir vi bara individer i ett system.

Ett demokratiskt och civiliserat samhälle definieras också av hur väl vårt samhälle skapar möjligheter till gott liv även för dem som är långt, långt från majoritet och norm.

Därför är det naturligt att ansvaret för diskriminering, främlingsfientlighet och nationella minoriteters rättigheter samlas hos mig som kultur- och demokratiminister.

För mig är detta inte en fråga om något som vi i politiken kan "välja att prioritera" upp eller ned. Mänskliga rättigheter är precis just det, rättigheter. Ingenting som vi kan välja bort när ekonomin krisar eller alla andra pratar om något annat.

Jag är glad att jag fått möjlighet att vara här i dag och tala om regeringens arbete för romers rättigheter. Ni utgör en väldigt viktig publik.

Som ni säkert redan vet så är det övergripande målet för strategin för romsk inkludering att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha samma möjligheter i livet som den som inte är rom.

Jag ska erkänna för er att jag, när jag första gången hörde talas om strategin och om att först 2032 ska romer bli behandlade som alla andra - då blev jag heligt förbannad och tänkte – VA? 2032? Vilket hån!

Efter det, och inte minst under de senaste 8 veckorna som statsråd, har jag talat med många insatta tjänstemän och romska företrädare och fått en mer nyanserad bild av alla de utmaningar vi har framför oss. Så jag förstår bakgrundsfaktorerna till 2032 men jag har fortfarande svårt att uttala det.

För jag har inget sådant tålamod, jag är för arg, för otålig, för engagerad för att kunna tala om att systematiserad diskriminering och förlegad människosyn ska fortsätta underminera människors möjligheter till ett bra liv under så lång tid.

Därför är jag också så oerhört glad över att jag är kultur och demokratiminister. Förhoppningsvis under minst fyra år framöver. För det finns så oerhört mycket att göra - om man vill och vågar!

Detta innebär att fokus till stor del ligger på barn och unga romer. Jag vill vara tydlig med att strategins mål ligger fast och regeringen kommer nu att fortsätta arbetet med att genomföra den.

En mycket viktig del av minoritetspolitiken handlar om att se till att romer och övriga minoriteter kan vara delaktiga och ha inflytande i frågor som berör dem. Därför pågår nu ett arbete med att utveckla dialog och samråd i kommuner och myndigheter.

För att se till att också ungdomars röster hörs bjuder Regeringskansliet in de nationella minoriteternas ungdomsförbund till samråd två gånger per år. Det gläder mig därför att jag kommer att träffa Erland Kaldaras (från ungdomsförbundet) i ett sådant samråd redan om en dryg vecka.

För bara några dagar sedan presenterade Länsstyrelsen i Stockholms län en nulägesbeskrivning av situationen för romer i de fem kommuner som genomför en pilotverksamhet för romsk inkludering. Det är ingen munter läsning, men den behöver läsas.

Nulägesbeskrivningen bekräftar bilden av att romer riskerar att utsättas för diskriminering, fördomar och förutfattade meningar om romer som grupp.

För att minska fördomar och diskriminering mot romer är det viktigt att bland annat öka kunskapen om romers kultur, historia och situation i dagens samhälle.

Jag skulle vilja lyfta fram tre områden där den här kunskapen behöver öka.

För det första är det känt att flera svenska myndigheter behöver få ökad förståelse för romers situation och varför den ser ut som den gör.

Flera av er har bidragit i arbetet med att öka myndigheternas kunskap och minska fördomarna mot romer genom att delta i ungdomsförbundets mentorskapsprogram tidigare i år. Jag hoppas att ni också fått med er något från era veckor på myndigheterna och att ni får en bra diskussion om era erfarenheter senare idag.

För det andra behöver kunskapen om romer och romers rättigheter öka i skolan.

Skolverket har därför tagit fram ett material för lärare om romsk historia och kultur som finns på myndighetens webbplats.

Skolverket har också tagit fram en utbildning för brobyggare med romsk språk- och kulturkompetens som nu arbetar inom förskolan och skolan i pilotkommunerna.

Till sist vill jag nämna betydelsen av att allmänheten får ökad kunskap för att fördomarna mot romer ska minska.

Forum för Levande historia genomför en särskild satsning under 2014–2016 för att öka kunskapen om romerna under Förintelsen och förföljelserna i Sverige efter andra världskriget fram till i dag. Utställningen Vi är romer – möt människorna bakom myten, ingår i satsningen och verkar vara väldigt välbesökt.

Sedan i våras finns också en kommission mot antiziganism som arbetar med att samla och sprida kunskaper mot antiziganism och metoder för att motverka den. Kommissionen ska bidra till att överbrygga den förtroendeklyfta som vi vet finns mellan den romska gruppen och samhället i övrigt.

Tidigare i höstas fick kommissionen i uppdrag att ta fram ett utbildningsmaterial utifrån den vitbok om övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet som presenterades i våras. Materialet ska kunna användas i skolor och andra delar av samhället.

För att avsluta skulle jag vilja säga något om hur arbetet med romsk inkludering kommer att se ut framöver.

Utbildning och anställning av brobyggare med romsk språk- och kulturkompetens inom förskola/skola, hälsa och social omsorg och Arbetsförmedling är en central del i pilotverksamheten på lokal nivå. Brobyggjarverksamheten verkar ha börjat ge konkreta resultat och kommer liksom den övriga pilotverksamheten fortsätta och följas upp under nästa år.

Under 2015 kommer arbetet att inriktas på att följa upp och utvärdera arbetet under pilotverksamhetens fyra första år. En viktig del handlar om att följa upp pilotverksamheten för att se vilka delar av arbetet som kan fördjupas och spridas till andra kommuner.

Nu är det snart valrörelse igen. Ni kommer att få höra många politiker anklaga och kritisera varandra. Jag tänkte göra precis tvärt om.

Jag har lyxen av att ha fått ärva ett politikområde som haft engagerade och drivande ministrar före mig. Utan Erik Ullenhag och Birgitta Olssons arbete i den förra regeringen hade jag inte kunnat börja där vi är idag. Det ska de ha all respekt och erkännande för.

Allra sist vill jag tacka de av er som i egenskap av ungdomsambassadörer sprider kunskap om strategin för romsk inkludering. Ni gör ett fantastiskt och jätteviktigt jobb som ni aldrig får underskatta.

Jag har förstått att ni har blivit utnämnda till årets romska ungdom och vill också passa på att säga grattis.

Jag vill tacka er alla för ni är alla på sätt och vis är ambassadörer för romer. Ni är goda förebilder och sprider kunskap om vad romer är, och inte är.

Utan er vore vår demokrati mindre levande,

Utan er hade det Arbete som har gjorts aldrig blivit så lyckat och utan ER hade allt det arbete som återstår - och det är mycket som återstår innan romer respekteras och behandlas utifrån de rättigheter som vi alla ska kunna bygga våra liv på, det återstoden arbetet och det arbete jag nu ska leda hade ALDRIG varit lönt att ens påbörja om det inte var för allt det arbete ni gör!!

Så det största tacket här idag är från mig till er!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Tal m.a.a. 15-årsjubileum av riksdagens erkännande av de fem minoriteterna

Publicerad 02 december 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Finlands ambassad i Stockholm 2 december 2014 Det talade ordet gäller.

Jag vill börja med att tacka för att jag får komma hit och tala idag, det är en ära för mig.

Det finns de i vårt samhälle som med kraft menar att själva definitionen av en god demokrati är när majoriteteten och den norm som de utgör sätter dagordningen och tillfredsställs.

För mig är måttstocken på ett demokratiskt och civiliserat samhälle hur väl vårt samhälle skapar möjligheter till gott liv även för dem som är långt långt från majoritet och norm.

Därför var det självklart för mig att min första resa som minister var till Kiruna för att träffa vårt urfolks samernas sameting.

Det är också därför som det är viktigt för mig att komma hit idag och träffa er.

För mig är utgångspunkten för varför vi samlas här i dag självklar. Utgångspunkten är mänskliga rättigheter. Och att se till att dessa rättigheter garanteras sverigefinnar och alla nationella minoriteter.

Rätten till skydd för de nationella minoriteterna är ingen välgörenhet eller fernissa. Det är beviset på att demokratin fungerar. Om den rätten också efterlevs.

Rätten till skydd för de nationella minoriteterna och rätten att använda minoritetsspråken enligt ramkonventionen och minoritetsspråkskonventionen, ÄR en del av det internationella skyddet av de mänskliga rättigheterna.

Det ligger dock i sakens natur, på grund av den politik som drivits, att de nationella minoriteterna befinner sig i underläge i förhållande till majoritetssamhället.

Sverige har visserligen alltid varit präglad av mångfald, med grupper som har olika etnicitet, kultur och språk. Under perioder har trots det mångfalden inte bejakats och värdesatts. Utan snarare har en assimileringspolitik av landets minoritetsgrupper drivits i samhället.

Numera är majoritetens politiska uppfattning, som tur är, att enskilda människors kultur och språk ska respekteras. Att individernas delaktighet i samhället förutsätter att det finns utrymme och respekt för alla innevånarens kultur och identitet. Samtidigt finns, på grund av tidigare förd politik, ett särskilt stort behov av stöd till de nationella minoriteterna.

Till exempel gäller detta de nationella minoriteternas rätt att få göra sina röster hörda. De nationella minoriteternas kulturer och språk hotas som ni vet också att försvinna genom trycket från majoritetens kultur och språk. Det finns tydliga rapporter om brister i utbildningssystemet och diskriminering som varje dag människor i sitt vardagsliv. Det är bara några exempel.

Sedan 2009 tas ett betydligt tydligare grepp om minoritetsfrågorna från politiskt håll. Bland annat för att driva på så att lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk tillämpas fullt ut. Men också för att följa upp hur lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk tillämpas.

Det arbetet har pågått i några år och nu börjar vi långsamt komma ikapp det vackra orden.

Men den här förändringen sker såklart inte i ett tomrum. Det beror på att de nationella minoriteterna i Sverige har organiserat sig allt bättre och tydligare börjat hävda sin rätt.

En annan orsak är vi i dag på ett annat sätt förstår att de nationella minoriteternas kulturer och minoritetsspråken utgör en omistlig del av Sveriges kulturarv. De nationella minoriteterna är ett bevis på att mångfald

är starkare än enfald.

När jag var ung tränade och tävlade jag i friidrott, det har präglat mig. Dels i förståelsen av att inget kommer gratis – det finns inga genvägar, stenhårt arbete är nyckeln till ALL framgång. Men jag har också tränats i att inte ta ut segrar i förskott – inte ens om starten satt perfekt eller om man gjorde en bra kurva så är segern vunnen förrän man är den som först kapar mållinjen. Samma sak gäller för mig och den regering jag representerar.

De nationella minoriteternas rättigheter tillgodoses inte fullt ut inom alla områden. Tidigare regeringar har genomfört en del åtgärder som påverkat i rätt riktning, men resultatet räcker inte.

Lagstiftningen inom minoritetsområdet har visserligen lett till att myndigheter, kommuner och landsting på ett mer aktivt sätt arbetar med frågor som rör de nationella minoriteternas rättigheter. Trots det kan vi konstatera att det finns alltför stora kunskapsluckor på lokal, regional och nationell nivå.

Därför är det nödvändigt att vi fortsätter att vidta åtgärder för att öka kunskapen om de nationella minoriteternas rättigheter i samhället. Vi måste också fortsätta att stärka minoriteternas möjligheter att ha inflytande i frågor som rör dem.

Under min korta tid som statsråd har jag också blivit uppmärksam på att det brister i genomförandet av det som politiken har fattat beslut om.

Minoritetslagen tillämpas inte på ett tillfredsställande sätt på lokal, regional och nationell nivå.

Det finns också brister inom utbildningsområdet.

Jag är också övertygad om att vi på olika sätt måste fortsätta uppmärksamma och motarbeta den intolerans som finns, och växer, i samhället. Den drabbar även de som tillhör de nationella minoriteterna.

En första åtgärd som regeringen fattat beslut om var att i budgetpropositionen satsa 6 miljoner kronor för att möjliggöra för fler kommuner att på frivillig basis få ingå i förvaltningsområdet för finska. Vi vill skicka signalen att regeringen ser positivt på att de här kommunerna vill ta ett större ansvar för minoriteternas rättigheter.

Vi ska i det fortsatta arbetet också ta oss tid att blicka tillbaka och ta lärdom

av de 15 år som gått. Vi vet i dag att ökad kunskap ute i samhället är centralt för att nå framgång.

De organisationer som företräder de nationella minoriteterna måste fortsätta att vara aktiva och beredas förutsättningar att kunna få vara det. Om inte vi får er input och kritik kan inte vi vara den regering som vi vill vara. Och måste vara - om jag ska kunna se mig i spegeln.

Jag måste överväga att se över lagstiftning när det behövs och jobba för att tillämpningen av den ska bli mer likvärdig runt om i landet.

Sist men inte minst är arbetet inom utbildningsområdet oerhört viktigt. Det är grundläggande för att kunna stärka språken och för att kunna försäkra sig om att särskilt de yngre generationerna med självklarhet och stolthet får möjlighet att lära sig sitt språk!

Tack!

Tal från Kulturdepartementet

Invigningstal på MR-dagarna

Publicerad 13 november 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Folkets hus, Umeå 13 november 2014 Det talade ordet gäller. Det är en stor ära för mig att hålla invigningstalet på MR-dagarna 2014 här i kulturhuvudstaden Umeå.

Temat i år är kultur och mänskliga rättigheter under rubriken ”Röster för rättigheter”. Inget kan då kännas mer motiverat än att som kultur- och demokratiminister ta upp kulturens betydelse för de mänskliga rättigheterna.

Kulturen har en avgörande roll i att upprätthålla, förankra och levandegöra de demokratiska värderingarna. Genom kulturen ifrågasätts, granskas och fördjupas demokratin. Olika samhällsåskådningar bryts, förutsättningar för tillit och respekt skapas. Kulturen är en avgörande byggsten för att skapa ett samhälle där människor har inflytande och känner delaktighet, ett samhälle som är inkluderande och ett samhälle som respekterar de mänskliga rättigheterna.

Allas rätt till kultur går hand i hand med arbetet för en levande demokrati. Jag tycker att FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna uttrycker detta på ett fint sätt i artikel 22 där det står att var och en i egenskap av samhällsmedlem är berättigad till bland annat de kulturella rättigheter som krävs för hävdandet och utveckling av hens människovärde och personlighet. Jag tror inte att någon kan ifrågasätta att människor behöver intellektuell och själslig stimulans för att känna mening och delaktighet i samhället. Kulturen skapar just sådana processer.

Utan kulturella rättigheter saknas ett av de verktyg vi som enskilda individer behöver för att kunna bidra till byggandet av ett demokratiskt och tolerant samhälle. Jag vill därför hålla med Anna Wigenmark när hon säger att bevakandet av kulturella rättigheter kan vara allas vårt viktigaste och mest angelägna uppdrag i förorden till broschyren ”MR-dagarna”.

Jag tror på kulturen som en förenande kraft utifrån vars och ens rätt till ett kulturliv som hen fritt väljer. I ett Sverige som präglas av allt större mångfald och kulturell diversitet finns alla förutsättningar för ett rikt och mångfasetterat kulturliv.

Samhället behöver en värdegrund som kan delas av alla och som inte är beroende av nationalitet, trosuppfattning eller politisk åskådning. Jag menar att de mänskliga rättigheterna har potential att fungera som en sådan värdegrund om rättigheterna blir mer kända och förankrade. Förankringen bör vara sådan att det blir en ryggradsreflex att reagera när främlingsfientliga eller diskriminerande uttalanden görs.

Arbetet för de mänskliga rättigheterna är emellertid en långsiktig process och arbetet måste ständigt fortgå. Regeringen har som sitt långsiktiga mål att säkerställa full respekt för de mänskliga rättigheterna i Sverige.

Regeringen har under 2014 vidtagit en rad insatser i syfte att höja kunskapen och medvetenheten om mänskliga rättigheter, i synnerhet inom offentlig verksamhet. Bland annat har en överenskommelse ingåtts med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om att stärka arbetet med mänskliga rättigheter på kommunal nivå och Uppsala universitet har fått i uppdrag att genomföra kompetensutvecklingsinsatser om de mänskliga rättigheterna inom statsförvaltningen.

Regeringen anser att detta arbete bör fortsätta och avser att återkomma till riksdagen med en strategi för ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i Sverige. En viktig fråga att belysa i strategin är hur en självständig granskning av efterlevnaden av mänskliga rättigheter kan säkras i Sverige.

Intolerans drabbar även hbt-personer. För att skapa ett öppet och inkluderande samhälle fritt från diskriminering behöver normer kunna ifrågasättas, mångfalden synliggöras och fördomar bemötas öppet. Det är ett arbete som behöver bedrivas inom alla delar av samhället. Regeringen kommer att fortsätta arbetet med den antagna hbt-strategin med syfte att säkerställa grunden för ett kraftfullt och långsiktigt arbete för hbt-personers lika rättigheter och möjligheter i Sverige.

Med tanke på att årets MR-dagar hålls i Umeå vill jag särskilt lyfta samernas rättigheter. Det samiska folkets särställning som urfolk bekräftas genom den ändring i regeringsformen som trädde i kraft 2011 och genom vilken samiska

folket omnämns särskilt i regeringsformen.

Det övergripande målet för samepolitiken är att främja det samiska folkets möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samhällsliv, byggt på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar. En förutsättning för att målet ska uppnås är att det samiska folket ges möjligheter att delta i beslutsfattande i frågor av väsentlig betydelse för dem. I detta spelar Sametinget en avgörande roll och regeringen anser därför att myndigheten ska förstärkas. Det är också ett av skälen till att regeringen avser ha en fördjupad dialog med samiska representanter om den framtida samepolitiken.

Jag vill avslutningsvis framföra ett särskilt och stort tack till arrangörerna av årets MR-dagar. Utan ert engagemang och arbete hade vi inte fått detta fantastiska tillfälle att samlas under ett och samma tak under några intensiva dagar för att diskutera och utbyta erfarenhet gällande dessa viktiga frågor.

Tack!

Avslutningsvis läste kultur- och demokratiministern följande dikt av diktaren, poeten och jojkaren Nils Aslak Valkeapää:

Vi finns ju inte ens

vi är underjordiska varelser.

Vi är osynliga

genom oss kan man gå.

Och de skrattar om vi talar om

att vi har hem, boplatser att vi också har

rättigheter, att vi också finns.

Vi verkar ju inte existera

och sådana som inte finns,

kan inte kräva något.

Ingenting.